

INOVIRANI ELABORAT II
O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA PROJEKAT
„IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA,
NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U
ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA
GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA
BAR, NOSIOCA PROJEKTA
„RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR

Bar, septembar 2026. godine

NAZIV: INOVIRANI ELABORAT II O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA PROJEKAT „IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCA PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR

NOSILAC POSLA: EKO –CENTAR d.o.o. Nikšić- Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom

OBRADIVAČI: Prof.dr Vladimir Pajković, dipl.ing.mašinstva

Duško Jelić, dipl. ing.geologije

mr Olivera Miljanić, dipl.ing.zaštite bilja

mr Tatjana Miranović, dipl.biolog

Na osnovu člana 19. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 75/18) donosim

RJEŠENJE

O formiranju multidisciplinarnog tima za izradu ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA PROJEKAT „IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCA PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR

Prof.dr Vladimir Pačković, dipl.ing.mašinstva

Duško Jelić, dipl. ing.geologije

mr Olivera Miljanić, dipl.ing.zaštite bilja

mr Tatjana Miranović, dipl.biolog

Multidisciplinarni tim se prilikom izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu mora pridržavati Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 75/18) i drugih zakonskih i podzakonskih propisa koji regulišu ovu oblast.

Članovi Multidisciplinarnog tima ispunjavaju uslove predviđene članom 19. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 75/18).

Koordinator na projektu je mr Olivera Miljanić, dipl.ing.



Direktor

mr Olivera Miljanić, dipl.ing.

Olivera Miljanić

PROJEKTNI ZADATAK

Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine, Crne Gore, broj 03 – UPI - 684/6 od 23.03.2026. godine, utvrđuje se da je za projekat „IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCA PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, **potrebna izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.**

Rješenjem se nalaže nosiocu projekta „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, da izradi ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA PROJEKAT „IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN“ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR.“

U cilju sprovođenja procedure kod Agencije za zaštitu životne sredine, Crne Gore i kompletiranja dokumentacije, neophodno je uraditi Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu. Elaborat mora biti urađen u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 75/18), Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list RCG broj 19/19) i drugim zakonskim i podzakonskim propisima koji regulišu ovu oblast.

INVESTITOR

„RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR

EMIR RAŠKETIĆ, izvršni direktor



SADRŽAJ

1.0.OPŠTE INFORMACIJE	9
1.1. Podaci o nosiocu projekta	9
1.2. Glavni podaci o projektu	9
1.3. Podaci o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi elaborata	10
2.0. OPIS LOKACIJE	23
2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaje	29
2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m ² , za vrijeme izgradnje	30
2.3. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena	31
2.4. Podaci o izvoru vodosnabdijevanja	35
2.5. Prikaz klimatskih karakteristika, sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima	38
2.6. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa	41
2.7. Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine	42
2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa	43
2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža	44
2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine	44
2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat	46
2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture	46
3.0. OPIS PROJEKTA	47
3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta	47
3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta	54
3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)	56
3.4. Detaljan opis planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda	57

3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija	59
3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta	60
3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija.....	65
4.0. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE ...	67
5.0. PRIKAZ ALTERNATIVNIH RJEŠENJA	81
5.1. Lokacija	81
5.2. Uticaji na segmente životne sredine i zdravlje ljudi.....	81
5.3. Proizvodni procesi ili tehnologija	81
5.4. Metod rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta	81
5.5. Planovi lokacija.....	82
5.6. Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta	82
5.7. Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta	82
5.8. Datum početka i završetka izvođenja radova	82
5.9. Veličina lokacije ili objekta	82
5.10. Obim proizvodnje	82
5.11. Kontrola zagađenja	82
5.12. Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korišćenje i konačno odlaganje	83
5.13. Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva	83
5.14. Odgovornost i proceduru za upravljanje životnom sredinom	83
5.15. Obuka	83
5.16. Monitoring.....	84
5.17. Planovi za vanredne situacije.....	84
5.18. Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje.....	84
6.0. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE.....	85
6.1. Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)	85
6.2. Zdravlje ljudi	85
6.3. Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama.....	85
6.4. Zemljište (zauzimanje/korišćenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike)	87

6.5. Tlo.....	87
6.6. Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet vodnih resursa sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda).....	87
6.7. Vazduh (kvalitet vazduha)	87
6.8. Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticajima bitnim za adaptaciju)	87
6.9. Materijalna dobra i postojeći objekti	87
6.10. Kulturno nasleđe - nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte	88
6.11. Predio i topografija	88
6.12. Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline	88
7.0. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	89
7.1. Kvalitet vazduha	89
7.2. Kvalitet voda.....	92
7.3. Zemljište	92
7.4. Lokalno stanovništvo	93
7.5. Ekosistem i geologija.....	94
7.6. Namjena i korišćenje površina	94
7.7. Komunalna infrastruktura	94
7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina, karakteristike pejzaža i sl.	94
7.9. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata	95
7.10. Akcidentne situacije.....	96
8.0. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ...	98
8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje.....	98
8.2 Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)	99
8.3. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dipozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo)	101
8.4. Druge mjere koje mogu uticati na sprječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu	107
9.0. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE.....	108
10.0. NETEHNČKI REZIME INFORMACIJA	110
11.0. PODACI O MOGUĆIM TEŠKOĆAMA.....	117

12.0. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	118
13.0. DODATNE INFORMACIJE	120
14.0. IZVORI PODATAKA.....	121
PRILOG INOVIRANOG ELABORATA	123

1.0. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Podaci o nosiocu projekta

NOSILAC PROJEKTA: „RAŠKETIĆ “ D.O.O. BAR

REGISTARSKI BROJ: 50540230

PIB: 02761190

ADRESA: UL.RISTA LEKIĆA C6, BAR

ODGOVORNO LICE: EMIR RAŠKETIĆ, izvršni direktor

ŠIFRA DJELATNOSTI: 4120 IZGRADNJA STAMBENIH I NESTAMBENIH ZGRADA

KONTAKT OSOBA: ELZANA MUKLADŽIJA

BROJ TELEFONA: 069 331 668

E-MAIL: rasketicdoo@gmail.com

1.2. Glavni podaci o projektu

NAZIV PROJEKTA: IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR

LOKACIJA: NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, OPŠTINA BAR

ADRESA: ZALJEVO BB, BAR

1.3. Podaci o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi elaborata



Republika Crna Gora

POTVRDA O REGISTRACIJI DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Registarski broj 5 - 0477931 / 001

Centralni registar Privrednog suda u Podgorici ovim potvrđuje da je

**"EKO-CENTAR" DRUŠTVO ZA INŽENJERING I UPRAVLJANJE
ŽIVOTNOM SREDINOM D.O.O. - NIKŠIĆ**

registrovan-a dana 23.06.2008 u 11:00 sati, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima (Sl. list RCG br.6/02), kao DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Izdato u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, dan: 05.08.2008

CRPS
CENTRALNI REGISTAR
Privrednog suda u Podgorici



Podaci o registraciji društva

Registarski broj: **5 - 0477931 / 001**

Datum registracije: **23.06.2008** Datum isteka registracije: **23.06.2009**
Sjedište uprave društva: **VUKA KARADKŽIĆA BB NIKŠIĆ**
Adresa za prijem službene pošte: **VUKA KARADKŽIĆA BB NIKŠIĆ**
Šifra djelatnosti: **74203 Inženjering**
Datum donošenja osnivačkog akta **20.06.2008**
Datum donošenja Statuta: **20.06.2008**

Lica u društvu:

Svojstvo:	Osnivač
Ovlašćenje:	do visine osnivačkog uloga
Ime i prezime:	OLIVERA MILJANIĆ
Adresa:	MILA KILIBARDE BR. 7 NIKŠIĆ
Matični broj ili br. pasoša:	3010966268006
Svojstvo:	Izvršni direktor
Ime i prezime:	OLIVERA MILJANIĆ
Adresa:	MILA KILIBARDE BR. 7 NIKŠIĆ
Matični broj ili br. pasoša:	3010966268006
Svojstvo:	Ovlašćeni zastupnik
Ovlašćenje:	pojedinačno
Ime i prezime:	OLIVERA MILJANIĆ
Adresa:	MILA KILIBARDE BR. 7 NIKŠIĆ
Matični broj ili br. pasoša:	3010966268006



REGISTRATOR
Dejan Terzić
DEJAN TERZIĆ

PRAVNA POUKA: Ovaj akt je konačan. Protiv istog može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom RCG, u roku od 30 dana od dana prijema potvrde.



**IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH
SUBJEKATA UPRAVE PRIHODA I CARINA**

Registarski broj 5 - 0477931 / 004
PIB: 02720434

Datum registracije: 23.06.2008.
Datum promjene podataka: 13.12.2011.

**"EKO-CENTAR" DRUŠTVO ZA INŽENJERING I UPRAVLJANJE ŽIVOTNOM
SREDINOM D.O.O. - NIKŠIĆ**

Broj važeće registracije: /004

Skraćeni naziv: "EKO-CENTAR"

Telefon:

eMail:

Web adresa:

Datum zaključivanja ugovora: 20.06.2008.

Datum donošenja Statuta: 20.06.2008. Datum promjene Statuta: 07.12.2011.

Adresa glavnog mjesta poslovanja:

Adresa za prijem službene pošte: VUKA KARADKŽIĆA BB NIKŠIĆ

Adresa sjedišta: VUKA KARADKŽIĆA BB NIKŠIĆ

Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje

Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: NIJE UNEŠENO

Oblik svojine:

Porijeklo kapitala:

Upisani kapital: 0,00Euro (Novčani Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

OLIVERA MILJANIĆ - JBMG/Broj Pasoša zaštićeni zakonom

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

LICA U DRUŠTVU:

OLIVERA MILJANIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Izdato

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: ()

Ovlašćen da djeluje: Nepoznata odgovornost ()

OLIVERA MILJANIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

Izdato: 27.03.2023 godine u 09:34h



Načelnica

Sanja Bojanić

20. *Bojanić S.*

UNIVERZITET CRNE GORE
MAŠINSKI FAKULTET PODGORICA
Broj: 1515
Podgorica, 27.12.2005.godine

Na molbu MR VLADIMIRA R. PAJKOVIĆA
Mašinski fakultet u Podgorici, na osnovu podataka
sa kojima raspolaže, izdaje

U V J E R E N J E

Da je MR VLADIMIR R. PAJKOVIĆ
Rodjen-a 24.12.1961 u mjestu Priboju
Odbranio svoju doktorsku disertaciju "Istraživanje
strujnih procesa u usisnom kanalu/ventilu motora"
na dan 26.12.2005.godine.

Na osnovu toga imenovani je stekao akademski
naziv

DOKTORA TEHNIČKIH NAUKA.



Doc. dr Sreten Savičević

EKO-CENTAR D.O.O. Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom

Broj: 04 / VI - 21
Datum: 11. 06. 2021.

P o t v r d a

Predmet: Potvrda o učešću u izradi tehničke dokumentacije

Ovim dokumentom potvrđujemo, na osnovu uvida u našu arhivu, da je
Dr Vladimir Pajković, diplomirani inženjer mašinstva iz Podgorice ,
angažovan na poslovima izrade Elaborata procjene uticaja na životnu
sredinu, kao spoljni saradnik u ovom preduzeću od 1. jula 2008. godine.

Potvrda služi u svrhu dokaza o stručnim referencama, pa se ne može
koristiti u druge svrhe.



Direktor,

Olivera Miljanić
Olivera Miljanić, dipl.ing.

ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
РЕПУБЛИКА СРБИЈА

РУДАРСКО-ГЕОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ДИПЛОМА

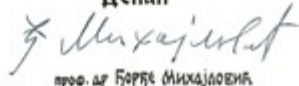
О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

ЈЕЛИЋ (ДОБРОСАВ) ДУШКО

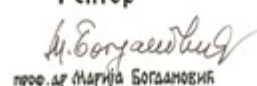
рођен-а 17.09.1965 године у Чачку, општина Чачак, Р Србија, СРЈ
уписан-а 1984/85 школске године, а дана 5.07.2001 године завршио-аа студије на
Рударско-геолошком факултету, Геолошком одсеку, смеру за истраживање
лежишта минералних сировина и рудничку геологију, са општим успехом
708 (седам 08/100) у току студија и оценом 8 (осам) на дипломском испиту.
На основу тога, издаје му-јој се ова диплома о стеченом високом образовању и називу
дипломирани инжењер геологије за истраживање лежишта минералних сировина и рудничку
геологију.

Редни број из евиденције о издатим дипломама 1279
у Београду, 11.07.2001 године

Декан


проф. др Борђе Михајловић

Ректор


проф. др Марија Богдановић

EKO-CENTAR D.O.O. Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom

Broj: 11/VI - 2021
Datum: 11.06.2021.

P o t v r d a

Predmet: Potvrda o učešću u izradi tehničke dokumentacije

Ovim dokumentom potvrđujemo, na osnovu uvida u našu arhivu, da je Duško Jelić, diplomirani inženjer geologije iz Banjaluke, angažovan na poslovima izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, kao spoljni saradnik u ovom preduzeću od 15. jula 2008. godine.

Duško Jelić od 25.04.2004. godine radi na poslovima iz oblasti ekologije kao stručni saradnik u V&Z Zaštita d.o.o. Banja Luka.

Potvrda služi u svrhu dokaza o stručnim referencama, pa se ne može koristiti u druge svrhe.



Direktor,

Olivera Miljanić
Olivera Miljanić, dipl.ing.

ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU



UNIVERZITET CRNE GORE
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Broj dosijea: 22 / 07

UNIVERZITET CRNE GORE
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
BEOGRAD
24. 03. 2014. god.

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03), člana 118 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list RCG", broj 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Miljanić (Šćepan) Olivera, izdaje se

UVJERENJE

O ZAVRŠENIM POSTDIPLOMSKIM MAGISTARSKIM AKADEMSKIM STUDIJAMA

Miljanić (Šćepan) Olivera, rođena **30.10.1966.** godine u mjestu **Nikšić**, opština **Nikšić**, **Crna Gora**, upisana je studijske **2007/2008** godine na **PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET** - Podgorica studijski program **EKOLOGIJA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE**, u trajanju od **1 (jedne)** godine, obima **60** ECTS kredita. Studije je završila **26.03.2014.** godine, sa srednjom ocjenom **"A" (9.87)** i time stekla

STEPEN MAGISTRA (MSc)

EKOLOGIJA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Uvjerjenje služi privremeno do izdavanja diplome.

Broj: 54
Podgorica, 27.03.2014. godine



DEKAN,
Prof. dr. Zana Kovijanić Vukičević

Broj: 05 / VI - 21
Datum: 11. 06. 2021.

P o t v r d a

Predmet: Potvrda o učešću u izradi tehničke dokumentacije

Ovim dokumentom potvrđujemo, na osnovu uvida u našu arhivu, da je mr Olivera Miljanić, diplomirani inženjer zaštite bilja iz Nikšića, angažovana na poslovima izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, kao direktor, vođa multidisciplinarnog tima i vodeći inženjer u ovom preduzeću od 1. jula 2008. godine.

Potvrda služi u svrhu dokaza o stručnim referencama, pa se ne može koristiti u druge svrhe.



Direktor,

Olivera Miljanić

Olivera Miljanić, dipl.ing.

ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
Природно-математички факултет у Подгорици

ДИПЛОМА

о сшеченом високом образовању

Ђуровић Вујадина Таијана

рођен-а 05. 10. 1974. године у Зеници, Зеница, БиХ

,уписан-а 1993/94. године, а дана 29. 03. 1999. године

завршио-ла је студије на Природно-математичком факултету, на Одјеку
за биологију

,са општим успјехом

77(седам ⁷⁷/₁₀₀) у шоку студија и оцјеном (—) на дипломском испишу.

На основу шого издаје му-јој се ова диплома о сшеченом високом обра-
зовању и стручном називу

ДИПЛОМИРАНОГ БИОЛОГА

Редни број из евиденције о издашим дипломама 53

У Подгорици, 30. 10. 1999. године

Декан
St. Bosković
Проф. др Слободан Бацковић

М. П.

Ректор
Prof. dr Predrag Obradović
Проф. др Предраг Обрадовић

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
Природно-математички факултет
Број 3019
Подгорица, 20.12.2013. год.



UNIVERZITET CRNE GORE
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Broj dosijea: **32 / 08**

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03), člana 118 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list RCG", broj 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Miranović (Vujadin) Tatjana, izdaje se

UVJERENJE

O ZAVRŠENIM POSTDIPLOMSKIM MAGISTARSKIM AKADEMSKIM STUDIJAMA

Miranović (Vujadin) Tatjana, rođena **05.10.1974.** godine u mjestu **Zenica, Bosna i Hercegovina**, upisana je studijske **2008/2009** godine na **PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET** - Podgorica studijski program **EKOLOGIJA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE**, u trajanju od **1 (jedne)** godine, obima **60** ECTS kredita. Studije je završila **26.12.2013.** godine, sa srednjom ocjenom **"A" (9.53)** i time stekla

STEPEN MAGISTRA (MSc)

EKOLOGIJA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Uvjerjenje služi privremeno do izdavanja diplome.

Broj: 53
Podgorica, 24.01.2014. godine



DEKAN,
Prof.dr Žana Kovijanić-Vukićević



CRNA GORA
GLAVNI GRAD PODGORICA
SEKRETARIJAT ZA LOKALNU SAMOUPRAVU
I SARADNJU SA CIVILNIM DRUŠTVOM

Vuka Karadžića 16, 81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 447 - 180
email: lokalna.samouprava@podgorica.me
www.podgorica.me

Broj: UV 06-105/25-*M*

Podgorica, 28.03.2025.godine

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po usmenom zahtjevu **Tatjane Miranović**, Sekretarijat za lokalnu samoupravu i saradnju sa civilnim društvom Glavnog grada Podgorica, izdaje

UVJERENJE

Da se **Tatjana Miranović**, stepen magistra - ekologija i zaštita životne sredine, nalazi u radnom odnosu na neodređeno vrijeme u Sekretarijatu za komunalne poslove Glavnog grada – Podgorica, na radnom mjestu rukovoditeljka Odjeljenja za upravljanje otpadom da ima ukupno 24 godine, 8 mjeseci i 10 dana radnog staža od čega u Sekretarijatu za komunalne poslove Glavnog grada 23 godine, 6 mjeseci i 16 dana sa VII-1 nivoom kvalifikacije obrazovanja.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu podataka iz službene evidencije i ima značaj javne isprave u smislu člana 33 stav 2 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17).

Uvjerjenje se izdaje bez naplate takse u skladu sa članom 18 stav 1 tačka 1 Zakona o administrativnim taksama ("Službeni list Crne Gore", br. 18/19).

Za tačnost podataka odgovara obrađivač.

Obrađivač:
Predrag Đurović

Samostalni savjetnik II za oglašavanje i selekciju kandidata

DOSTAVLJENO:

- Imenovanoj
- Predmet
- a/a



2.0. OPIS LOKACIJE

Za predmetni projekat, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Crne Gore, rješenjem broj: 06-353/25-6896/6 od 11.07.2025. izdao je urbanističko tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije ZA IZGRADNJU OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA UP 10, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCU PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR.

Predmetni objekat - hangar biće postavljen na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO ZALJEVO, OPŠTINA BAR, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18).

Predmetni objekat - hangar biće postavljen u okviru proizvodnog kompleksa kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, gdje se već nalaze: betonska baza, boksevi za smještaj agregata drobilno postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa.

Predmetna lokacija (42.064826,19.116849) se nalazi u blizini magistralnog puta Bar – Ulcinj. Ovaj put, koji je dug oko 25 km je dio Jadranske magistrale koja se proteže istočnom obalom Jadranskog mora od Trsta do Ulcinja (1006 km). Dio puta od Herceg Novog do mjesta Haj Nehaj, koji se nalazi u neposrednoj blizini, čini dio evropskog puta E65/80 i dalje se transformiše u evropski put E851. Dionica od Budve do Ulcinja (71 km) je označena M 2- 4.

Do lokacije se dolazi kada se na izlazu iz prigradskog naselja Zaljevo, Opštine Bar, na udaljenosti 4,5 km od kružnog toka sa skretanjem za Ulcinj, skrene desno gledano iz pravca Bara prema kamenolomima odnosno postrojenjima za preradu šljunka i kamena.

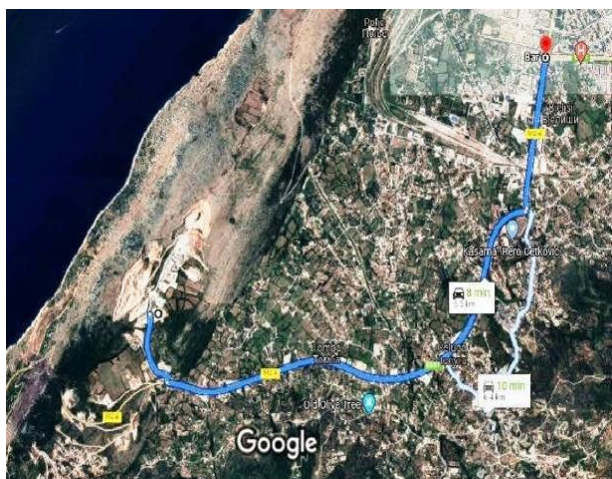
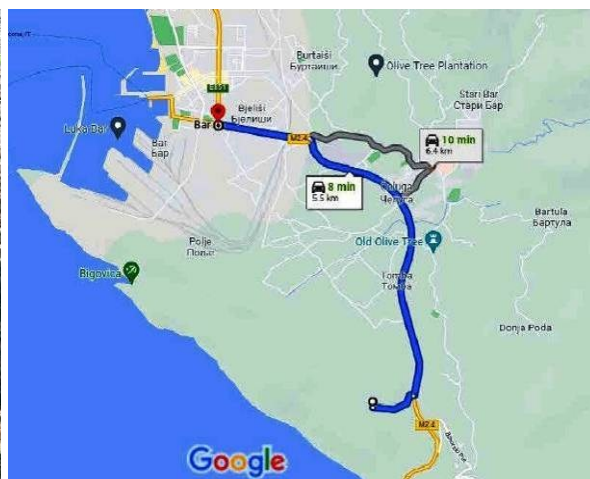
Od magistralnog puta, lokacija je udaljena 0,8 km a od centra Bara oko 5,8 km.

U neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o. Bar, silosi, drobilno postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, asfaltna baza, kamenolomi, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ...U neposrednom okruženju, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

Prvi naseljeni porodični i individualni stambeni objekti nalaze se van granica industrijske zone, u sjevernom i perifernom dijelu ovog planskog zahvata (prema naseljima Zaljevo i Polje). Njihova udaljenost od granica lokacije kompleksa „Rašketic“ iznosi 500 metara vazdušne linije.

U odnosu na najbliže radne prostore susjednih privrednih subjekata, vazdušna udaljenost od objekta iznosi:

Udaljenost do privrednog subjekta Euromix d.o.o. Bar: Najbliži proizvodni pogon (silosi i postrojenje betonjerke) nalazi se na udaljenosti od cca 120 m.



Sl. 2.2 – 2.5. Položaj lokacije na Google maps



Sl. 2.6 – 2.7. Pristupna saobraćajnica i pristupni plato





Sl. 2.8 - 2.15. Proizvodni kompleks koji čini betonska baza, boksevi za smještaj agregata, drobilčno postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa

5/27/25, 4:35 PM

eKatastar

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 27.05.2025 16:31

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Datum: 27.05.2025 16:31
KO: ZALJEVO

LIST NEPOKRETNOSTI 704 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
1924		3 4/87		Donja Poda	Pašnjak 6. klase KUPOVINA	780	0.39

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	"RAŠKETIĆ" DOO -BAR *	Svojina	1/1

Ne postoje tereti i ograničenja.

5/27/25, 4:35 PM

eKatastar

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 27.05.2025 16:32

PODRUČNA JEDINICA

BAR

Datum: 27.05.2025 16:32

KO: ZALJEVO

LIST NEPOKRETNOSTI 720 - PREPIS

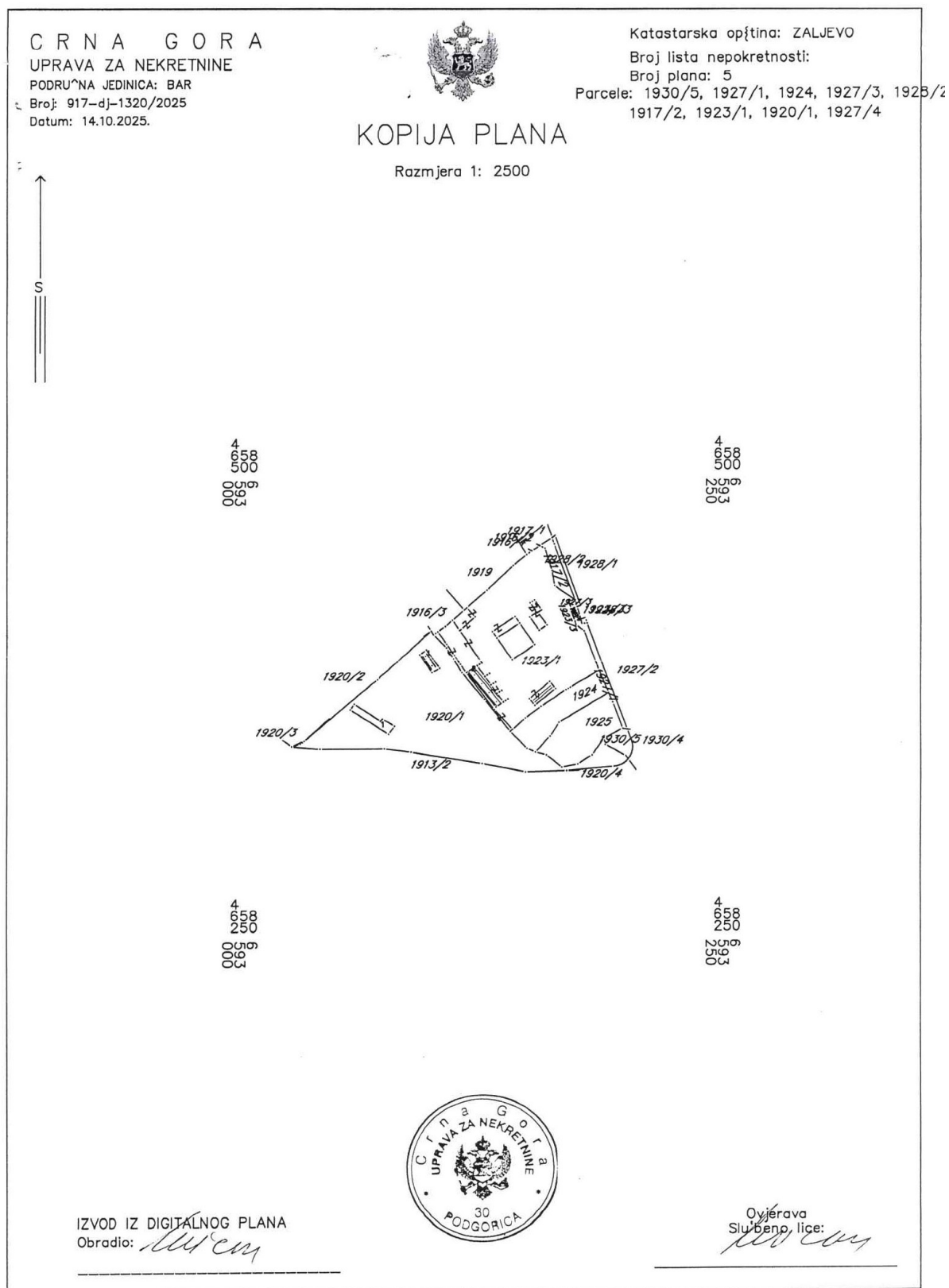
Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
1925		4 34		Donja Poda	Pašnjak 6. klase KUPOVINA	880	0.44

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	"RAŠKETIĆ" DOO -BAR *	Svojina	1/1

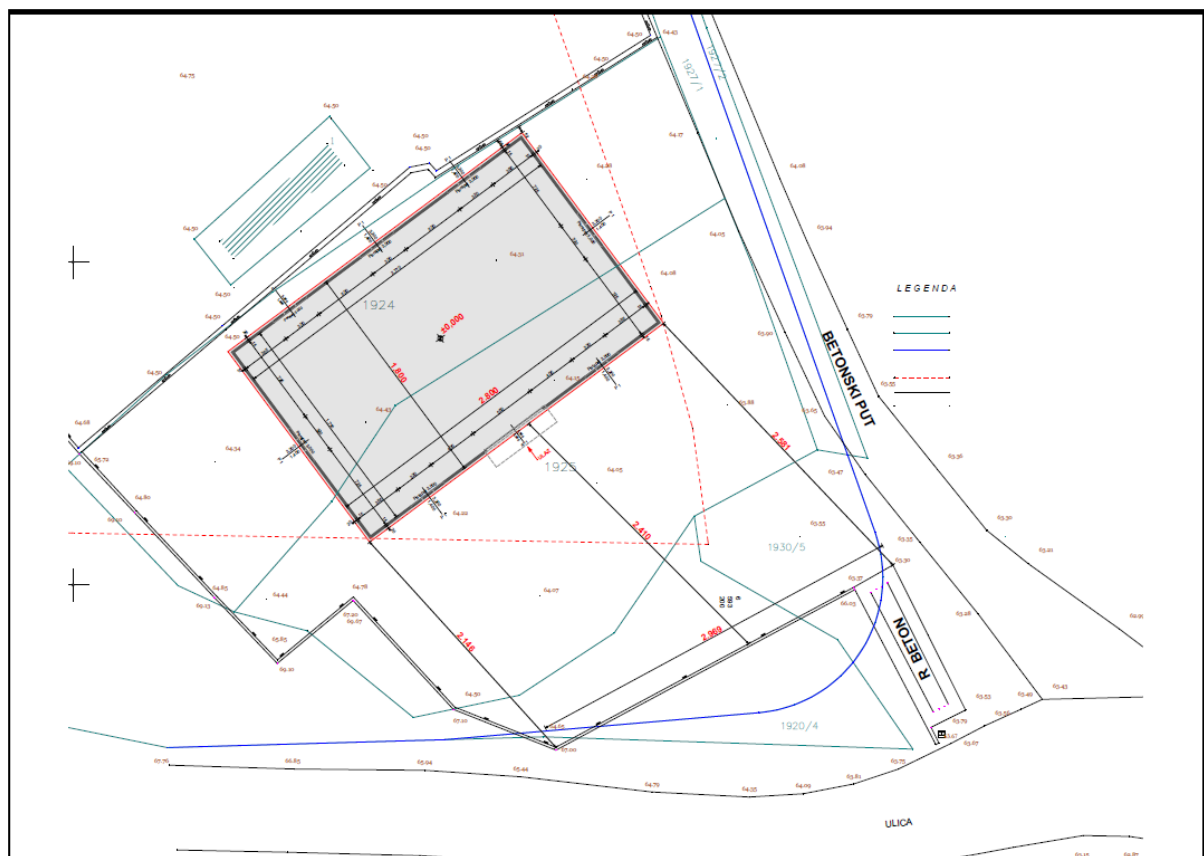
Ne postoje tereti i ograničenja.

Sl.2.16. i 2.17. Listovi nepokretnosti

2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaje



Sl. 2.1.1. Kopija plana katastarskih parcela



Sl. 2.1.2. Situacioni prikaz

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m², za vrijeme izgradnje

Predmetna lokacija je postojeće namjene - površine za eksploataciju i obradu mineralnih sirovina i ista se sastoji od katastarskih parcela broj: 1930/5, 1925, 1927/1, 1924, 1927/3, 1928/2, 1917/2, 1923/1, 1920/1, 1927/4 KO Zaljevo, opština Bar. Uvidom u grafički prilog 04 postojeći objekti su namjene poslovne prostorije i hale za proizvodnju i isti se zadržavaju.

Prema tekstualnom dijelu plana:

Broj Urb Par	Površina urb par (m ²)	POSTOJEĆE STANJE				
		Površina pod objektom (m ²)	BGP (m ²)	Spratnost	Indeks zauz	Indeks izgrad
10	11.323	171.67	171.67	P	0.02	0.02

Prema katastarskoj evidenciji objekti su evidentirani na katastarskoj parceli broj 1920/1 KO Zaljevo, opština Bar, dva prizemna objekta načina korišćenja poslovne zgrade u privredi, površine 82,00 m² i 60,00 m² i na katastarskoj parceli broj 1923/1 KO Zaljevo su evidentirana dva objekta načina korišćenja poslovni objekat površine 68,00 m² i pomoćna zgrada površine 135,00 m².

Ukupna površina za vrijeme izgradnje, iznosi 800, 00 m².

2.3. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena

Pedološke karakteristike terena

Na teritoriji opštine Bar, zavisno od matičnih stijena na kojima su se razvili, nalazi se više tipova zemljišta koji imaju specifične bonitetne karakteristike, zavisno od hidrogeoloških, hidroloških, morfoloških i drugih uslova tla.

Smeđe zemljište zastupljeno je na blagoj i umjereno strmoj obali, na flišu i miješanim silikatno-karbonatnim stijenama, te rijetko eruptivnim stijenama i krečnjacima. Smeđe zemljište terasa odlikuje se skeletoidnošću koja ga jednolično prožima, dok se kod neterasiranog zemljišta skelet povećava sa dubinom. Bonitet tla u terasama se kreće u rasponu od IV do VI, a izvan terasa od VI do VIII klase.

Crvenice pokrivaju krečnjačke terene svih brda duž mora. Ova zemljišta, zavisno od sastava i stepena erodiranosti, su srednjih bonitetnih klasa (četvrta) ako su antropogena, lošija (peta), ako su erodovana, i van klase ako su skeletna i plitka. Zemljište nastaje na čistim ili jedrim krečnjacima u uslovima tople mediteranske klime. Na terasastom terenu raspon u kvalitetu zemljišta je veći (III – VI klase), dok je strmiji i krševiti teren najlošijeg boniteta (VII i VIII klase).

Aluvijalno - deluvijalno zemljište nastaje kao rezultat uzajamnog djelovanja fluvijalnih procesa i deluvijalnog spiranja na padinama. Ti procesi su po obodu podnožja padina ili u jarugama, a usled smjenjivanja akumulacije aluvijalnih nanosa za vrijeme povodnja i deluvijuma u toku obilnih atmosferskih padavina. Odlikuje se slabo izraženom sortiranošću i zaobljenišću odlomaka i čestim smjenjivanjem frakcija prema granulometrijskom sastavu u vidu proslojaka. U vertikalnom profilu dolazi do smjenjivanja aluvijalne akumulacije (šljunkovi) sa deluvijalnom (gline, pijeskovi i sitan šljunak) Živi marinski pijesak se pojavljuje duž Barske obale, a stvoren je radom morskih talasa, koji su ga oblikovali i nataložili duž obale u vidu sitnog pijeska.

Smeđa zemljište na flišu su mlađa, nerazvijena zemljišta nastala fizičko – mehaničkim raspadanjem fliša. Velike površine duž Barskog primorja pokrivene su ovim zemljištima, mahom su obrasla makijom i šikarom, a najbolje se koriste ako trajno ostanu pod šumskom vegetacijom. Smeđa zemljišta na flišu su lošijih bonitenih klasa (peta, šesta i sedma).

Geomorfološke karakteristike terena

Analiza topografije terena na području opštine Bar pokazala je da je teren u cjelini nagnut od kopna ka moru, a razlike nadmorskih visina kreću se u rasponu od 0 do 497 mnv. Najmarkantnije geomorfološke cjeline nalaze se na različitim nadmorskim visinama: Čanjska (od 0 do 10 mnv), Sutomorska uvala sa Spičanskim poljem (od 0 do 40 mnv) i Barsko polje (od 0 do 40 mnv), brda Velji grad (497 mnv) i Volujica (256 mnv) iznad Barske luke.

Geološke karakteristike

Po geološkom sastavu teren izgrađuju sedimenti i vulkaniti trijasa te sedimenti jure, krede, paleogena i kvartara. Sedimentne stijene predstavljaju krečnjaci, dolomiti, fliševi i flišoidne stijene, konglomerati, breče te nevezani kvartarni sedimenti, a vulkanske – andeziti, daciti i spiliti.

U tektonskom pogledu zona opštine Bar, kojoj pripada lokacija, zahvata djelove tri tektonske jedinice: parahton (karbonatne stijene i fliš jugoistočno od Raca). Karbonatne stijene izgrađuju antiklinalu Volujice, koja kod Kunja prelazi u siklinalu.

Cukali zona (poznata i kao Barska zona) je sa sjeveroistočne strane navučena na parahton. Grade je trijaski sedimenti i anizični i eocenski fliš i dr., unutrašnja građa joj je jako složena, navlaka se sastoji iz kraljušti, a ispresjecana je i deformisana neotektonskim rasjedima. Visoki krš je navučen na Cukali zonu. Sastavljen je karbonatnih sedimenata srednjeg i gornjeg trijasa i jure. Navlaka se može pratiti u pravcu Zaljevo – Dobra voda – Pečurice i pretežno je pokrivena deluvijalnim nevezanim sedimentima.

Čitavo područje opštine je jako ispresjecano neotektonskim rasjedima sa dominantnim pravcem SZ–JI (NW–SE), pored kojih se javljaju i rasjedi sa smjerom JZ–SI (SW–NE) i S–J (N–S). Kao rezultat vertikalnih kretanja uz neotektonske rasjede su nastale potoline kod Bara, Sutomora i Čanja. Tektonske procese i promjene koje su se odvijali u geološkoj istoriji karakterisala je intenzivna tektonska aktivnost koja je obuhvatala tektonske pokrete, nabiranja, kraljuštanja, rasjedanja terena, stvaranje sinklinala i antiklinala, a tektonska zbivanja nijesu završena, što dokazuje i jaka zemljotresna aktivnost ovog područja.

Hidrogeloške karakteristike

Barsko područje generalno pripada kraško–hidrološkoj zoni, koja se odlikuje specifičnim zakonitostima kretanja vode. Detaljnijim istraživanjima izvršena je preciznija rejonizacija stijena sa hidrogeološkog aspekta.

Jadransko more

More je najznačajnija prirodna osobenost koja presudno utiče ne samo na klimatske, biogeografske, hidrološke i druge prirodne karakteristike, već i na privredni, turistički i saobraćajni razvoj opštine Bar. Ukupna dužina morske obale na teritoriji opštine Bar iznosi 46 km, od čega 30 km pada strmo u more.

Geološki sastav priobalja čine, uglavnom, flišni sedimenti, krečnjaci, pjeskovi i šljunkovi - žala.

Geomorfologiju obale čine zalivi i poluostrva sa pojavom klifova. Obala mora kod Bara znatno je razučena sa nekoliko prirodnih plaža, što je posledica smenjivanja flišne zone i krečnaka (uz selektivnu abraziju). Ovaj dio Jadranskog mora nalazi se periferno u južno Jadranskoj kotlini, u kojoj su zabjeležene najveće dubine mora (1.330,00 m). Dubina priobalnog mora omogućava gradnju luke i pristaništa.

Jadransko more spada u red najslanijih mora na Zemlji. Najveći salinitet ima područje južnog Jadrana, u kome prosječan salinitet iznosi oko 38‰. Najveći salinitet izmjeren je na pučini

naspram Boke Kotorske (38,70‰). Salinitet se smanjuje od pučine prema obali. Među solima najviše ima natrijum hlorida, koji morskoj vodi daje slan ukus.

Morska voda ima plavu boju. Intenzitet boje raste sa dubinom mora i salinitetom. Boja mora u barskom priobalnom području varira od zelenkaste (gde su jači kontakti sa slatkom vodom), do indigo plave boje na pučini. Boja mora zavisi od oblačnosti, boje morskog dna, sadržaja 42 planktona, ugla pod kojim padaju sunčevi zraci. Svi ovi faktori neposredno utiču i na providnost morske vode koja se u Jadranskom moru kreće od 33 - 40 m. Providnost mora opada prema obali i u obalnom pojasu iznosi oko 5 metara.

Priobalno more južnog Jadrana spada u najtoplije djelove Jadranskog mora (južniji položaj, blizina Jonskog mora koje je toplo, manje pritanje slatke vode, veće dubine). Temperatura dubokih vodenih slojeva kreće se oko 11°C, a površinski do 25°C u toku ljetnjeg perioda. U zimskom periodu temperatura vode se kreće od 12-14°C. Više od 6 meseci temperatura vode se kreće iznad 18°C, a preko 4 meseca iznad 20°C (od 6.maja do 4.novembra, dakle 182 dana). Sezona kupanja počinje kada je temperatura morske vode viša od 20°C, a to je u prosjeku od 28. maja do 14. oktobra, odnosno 140 dana godišnje. Taj period treba smatrati za turističku sezonu na teritoriji Barskog primorja. Prosječna godišnja temperatura morske vode u Baru iznosi 17,5°C.

Morske struje su slabo izražene i predstavljaju sastavni dio sistema struja Sredozemnog mora, koje preko Jonskog mora i kroz Otrantska vrata ulaze u ovaj dio Jadranskog mora. Struje su brže u zimskom dijelu godine. U blizini Bara morske struje se kreću od jugo-istoka prema sjevero-zapadu, brzinom od 0,6-0,7 čvorova na čas. S obzirom da na brzinu i pravce kretanja morskih struja, pored oblika obale, utiče i konfiguracija morskog dna, potrebno je napomenuti da je dubina morskog dna različita: u zonama uvala i pješćanih plaža morsko dno se blago spušta, obrazujući plićake, dok je u zonama strmih odsjeka i klifova, kao i luke nagib morskog dna veoma strm i postiže dubine od -10 m, a posle lukobrana u zoni ispred luke i do - 14 m. U priobalnom dijelu one, zbog uticaja obale (odbijanja), skreću, stvarajući zatvorene krugove. Amplitude plime i osjeke su, zbog zatvorenosti mora, male i iznose od 30-48 cm, a pojave višeg vodostaja vezane su za uzgon vode pod uticajem vjetra i to najviše do 1m.

Najčešći i najvidljiviji oblik kretanja morske vode jesu talasi (njihova visina, dužina i snaga zavise od brzine vjetra, dužine trajanja vjetra i veličine slobodnog prostora). Najveće talase u ovom dijelu Jadrana stvaraju bura, jugo i maestral.

Bura duva u zimskoj polovini godine i formira talase do 2,5 metara visine. Jugo stvara talase i do 8,9 m na južnom Jadranu.

Prema ranijim rezultatima osmatranja na području južnog Jadrana, na tišine otpada 10,6%, na talase do 1 m 68,9%, na talase od 1-3 m 8,4%, na talase od 3 m i više 2,1% i na talase od 4,5 m i više - 0,1% .

Uticaji vjetrova na pojavu talasa i njihovu visinu su različiti. Vjetrovi koji duvaju sa mora prema kopnu iz pravca zapada (levant) izazivaju pojavu talasa od oko 1m iz pravca sjevero-istoka, a maestral pojavu talasa od oko 2 m iz pravca sjevero-zapada. Talasi nastali duvanjem pulenta iz pravca zapada imaju manji uticaj na eroziju obale u dijelu luke, koju od talasa sa juga štiti i brdo Volujica i dio uvale Bigovica. Zavisno od konfiguracije morske obale i dna talasi mijenjaju karakteristike (brzinu, dužinu i visinu).

Morska voda je raznovrsnog hemijskog sastava: sadrži natrijum, magnezijum, kalcijum, kalijum, stroncijum i druge elemente u malim količinama (fluor, rubidijum, aluminijum, barijum, litijum, bakar, cink, uran, itd.). Za živi svijet, posebno je značajan sadržaj hranljivih soli, a naročito fosfora i azota.

Mreža vodotokova i bujica

Geološke, geomorfološke i klimatske karakteristike područja uslovile su i slabo razvijenu mrežu vodotoka. Stalnih vodotoka ima samo u dolinama njihovih izvorišnih i središnjih djelova (osim kad se radi o rijeci Željeznici). To je posljedica velike nagnutosti terena (iznad 30%), zbog čega su uslovi za trajnije održavanje vodotoka vrlo nepovoljni. Na ravnijim terenima i na prostorima izgrađenim ne samo od krečnjačkih, već i od drugih stijena, postoje određeni uslovi za održavanje jačih vodotoka. Na ostalim prostorima postoje povoljni uslovi za pojavu bujičnih tokova.

Seizmološke karakteristike terena

Na osnovu podataka iz Studije prirodnih karakteristika Opštine Bar rađene za potrebe izrade GUP-a Bara, kao i seizmogeoloških istraživanja na kojima se ona zasniva, kao i prema podacima o zemljotresima koji su praćeni nekoliko stotina godina unazad, a u novije vrijeme i na bazi detaljnih podataka o zemljotresu, mogu se uočiti određene karakteristike ovog područja.

Koncentracija epicentara uočava se na području Petrovac – Bar – Ulcinj i dalje, Skadar u Albaniji. Veliki broj epicentara i zabilježenih potresa govori o izuzetnoj seizmičkoj aktivnosti i ugroženosti teritorije opštine Bar. Seizmogena područja Skadra, s jedne strane i Petrovca – Budve – Kotora, s druge strane, su na relativno malom rastojanju od teritorije opštine Bar, zbog čega se mogu tretirati kao bliska seizmogena žarišta koja imaju značajan uticaj na ukupnu seizmičku opasnost ovog prostora. Ove (dvije) seizmogene zone mogu izazvati zemljotrese sa magnitudama do 7,0 stepeni. Nešto su udaljenije seizmogene zone Dubrovnika i Drača, koje mogu izazvati zemljotrese sa magnitudom i do 7,5 stepeni (Rihterove skale). Područja Podgorice, Danilovgrada, Berana i Bileće su nešto udaljenija, imaju niži magnitudni nivo potencijalnih potresa i zato su to zone od sekundarnog značaja za ukupnu seizmičku ugroženost teritorije opštine Bar. Osnovni stepen seizmičkog intenziteta na teritoriji opštine Bar, kreće se između 6° i 9° po MKS skali (Merkali–Kankani – Ziberg).

Na osnovu do sada zabilježenih podataka o zemljotresima u zoni opštine Bar, najjači zemljotres na ovom prostoru je zabilježen 15. aprila 1979. godine, sa intenzitetom od 9° MKS skale.

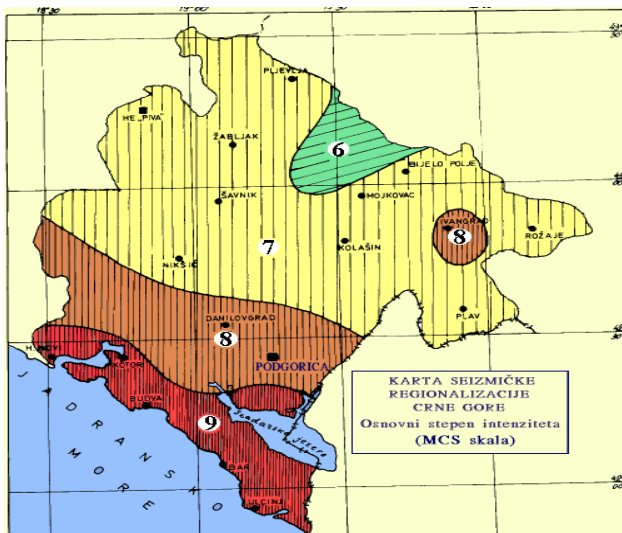
Prema navedenim istraživanjima, vjerovatnoća pojava zemljotresa za stogodišnji period sa maksimalnim mogućim intenzitetom na ovom području je 9° po MKS skali i sa magnitudom od 7,4° (po Rihteru), za teritoriju planskog područja opštine Bar iznosi 63%. Analizom učestalosti pojavljivanja maksimalnih ubrzanja tla, kod zemljotresa koji su do sada zabilježeni, može se očekivati u sledećih 100 godina maksimalno ubrzanje (na osnovnoj stijeni) od 0,177 g (ubrzanje sile Zemljine teže), što odgovara intenzitetu zemljotresa od 8,3° MM skale (Američka modifikovana Merkalijska skala, 1931).

Analizirajući seizmološke karakteristike teritorije opštine Bar, dolazi se do sledećih konstatacija:

Tereni sa najvećom opasnosti od pojave jačih (oko 9° MKS skale) zemljotresa nalaze se u zoni grada Bara – između Rumije, Lisinja i Sutormana, od Šušanja do Volujice. Praktično, najveća opasnost od jakih zemljotresa može se očekivati na prostoru Barskog polja i obodnih padina pomenutih planina, odnosno na prostoru koji je, istovremeno, po velikom broju drugih

kriterijuma, najpogodniji za život. Cijelo Barsko primorje je ugroženo pojavom zemljotresa sličnog očekivanog intenziteta

Viši djelovi Barske opštine (planinski vijenci), ali i zona ka Skadarskom jezeru, ugroženi su pojavom zemljotresa jačine do oko 8° MKS skale. Na osnovu prethodnih konstatacija, neophodno je u građevinarstvu, preduzimati antiseizmičke mjere zaštite, kako se ne bi ponovile negativne posledice zemljotresa iz 1979. godine, ne samo na teritoriji planskog područja, već i na teritoriji cijele opštine Bar.



Sl. 2.3.1. Seizmička rejonizacija Crne Gore (V. Radulović, B. Glavatović, M. Arsovski i V. Mihailov, 1982)

2.4. Podaci o izvoru vodosnabdijevanja

Izvori

Relativno velike količine padavina i pretežno krečnjačka geološka podloga, uslovlili su pojavu kraskih izvora manje ili veće izdašnosti. Skoro svi se pojavljuju na kontaktu fliša i krečnjaka. Većina izvora veće izdašnosti nalazi se u visinskoj zoni do 100 m. Ukupna izdašnost značajnijih izvora koji su do sada ispitivani ili već kaptirani, kreće se od 560–770 lit/sec, što je količina dovoljna za 96.768 – 133.056 stanovnika (sa 500 lit/dan/ po stanovniku) ili, ukoliko je dnevna potrošnja vode manja (oko 400 lit/dan/stanovniku), za 120.960 – 166.300 stanovnika. Najveći broj izvora je male izdašnosti, zbog čega se na ovom prostoru i nijesu formirala veća naselja.

Najznačajnija izvorišta na teritoriji opštine Bar su:

- Izvor "Brca", nalazi se na 13 m nadmorske visine kod Sutomora. Izvor je kaptiran za distribuciju vode za Maljevik, Čanj, Bar i Sutomore, jer se samo izvorište nalazi u Sutomoru. Ima izdašnost 35–120 lit/sec, a po nekim izvorima i do 700 l/s.
- Izvor "Bunar" i izvor „Kajnak" nalaze se u koritu rijeke Rikavac. Sliv izvora „Kajnak" ima površinu oko 15 km² i ima pumpni i graviacioni sistem. Tu izdan drenira više izvora koji se nalaze na nadmorskoj visini 75 rnnv. Udaljeni su 400 m od

Starog Bara i oko 4400 m od Novog Bara. Kajanak je sifonski izvor i ima izdašnost od 60–100 lit/sec. Vodom sa ovog izvora snabdjevaju se Stari i Novi Bar i Uljara.

- Izvor "Sustaš" je jedan od manjih izvora (2,5–5,0 lit/sec) i uključen je u vodovod za potrebe Bara. Nalazi se sjeverno od Bara, ispod brda Mukovala, i drenira izdan oko Turčina i Velembusa.
- Izvor "Zaljevo", nalazi se 4 km jugoistočno od Bara, u podnožju Lisinja, na visini 104 mnv., a izdašnost mu je 25–40 lit/sec. Kaptiran je za potrebe Bara. Izvor drenira izdan obrazovana u eocenskom flišu i krečnjaku, površine oko 5 km (oko naselja Gornja i Donja Poda).
- Izvor „Vrelo" u Čanju, izdašnosti je oko 10 lit/sec i kaptiran je.
- Izvor "Dobra voda" nalazi se na padinama Lisinja, 6,5 km jugoistočno od Novog Bara, sa 350 mnm. Izvor se koristi za lokalne potrebe.
- Izvor "Škurta", nalazi se 7,5 km jugoistočno od Bara, i 1 km od Dobre Vode, na visini 450 mnm. Izvor je na reversnom rasedu Lisinja, na kontaktu trijaskih krečnjaka preko paleogenog fliša i ima izdašnost od oko 13 lit/sec i nije kaptiran, osim za lokalne potrebe.
- Izvor na Črvnju nalazi se jugoistočno od rta Ratac u mestu Črvanj s lijeve strane magistralnog puta Sutomore – Bar. Male je izdašnosti (1 lit/sec) i kaptiran je. U vrijeme zemljotresa mijenjao je svoju izdašnost u kratkim vremenskim intervalima u periodu od 10 – 15 dana, a posle se izdašnost ustalila.
- Izvor „Bijela skala" nalazi se kod naselja Tuđemili na visini od 800 mnm sa izdašnošću od oko 10–15 lit/sec.
- U Turčinima se nalazi izvor izdašnosti 1–5 lit/sec (nalazi se na oko 300 mnm). Iz ovog izvora se vodom snabdjevaju Stari Bar i Opšta bolnica.
- Izvorište: Orahovsko polje
- Izvorište: Velje oko i
- Regionalni vodovod

Predmetni objekat - hangar biće postavljen na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO ZALJEVO, OPŠTINA BAR, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18).

Predmetni objekat/kompleks lociran je na udaljenosti od cca 1.000 metara (1 km) od kaptažnog sistema i samog vodoizvorišta „Zaljevo“. S obzirom na to da se planirani hangar postavlja na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, upravo unutar već postojećeg proizvodnog kruga kompanije „Rašketić“ (gdje već rade njihova betonska baza, drobilnično postrojenje i nalaze se boksevi za agregat), ova distanca od jednog kilometra je ključni parametar za ekološku analizu.

Predmetni objekat je zatvoreni hangar za skladištenje praškaste materije (cementa), unutar kojeg se ne odvijaju tehnološki procesi koji zahtijevaju upotrebu vode.

Tokom redovnog rada objekta ne generišu se tehnološke otpadne vode, što u startu eliminiše stalni rizik od procjeđivanja zagađenja u karstni podzemni vodonosni sloj.

Vodoizvorište „Zaljevo“ sa izdašnošću od 25–40 lit/sec locirano je na bezbjednoj udaljenosti u odnosu na predmetni objekat, tako da se otklonja svaka sumnja u pogledu uticaja u okviru zona sanitarne zaštite vodoizvorišta.

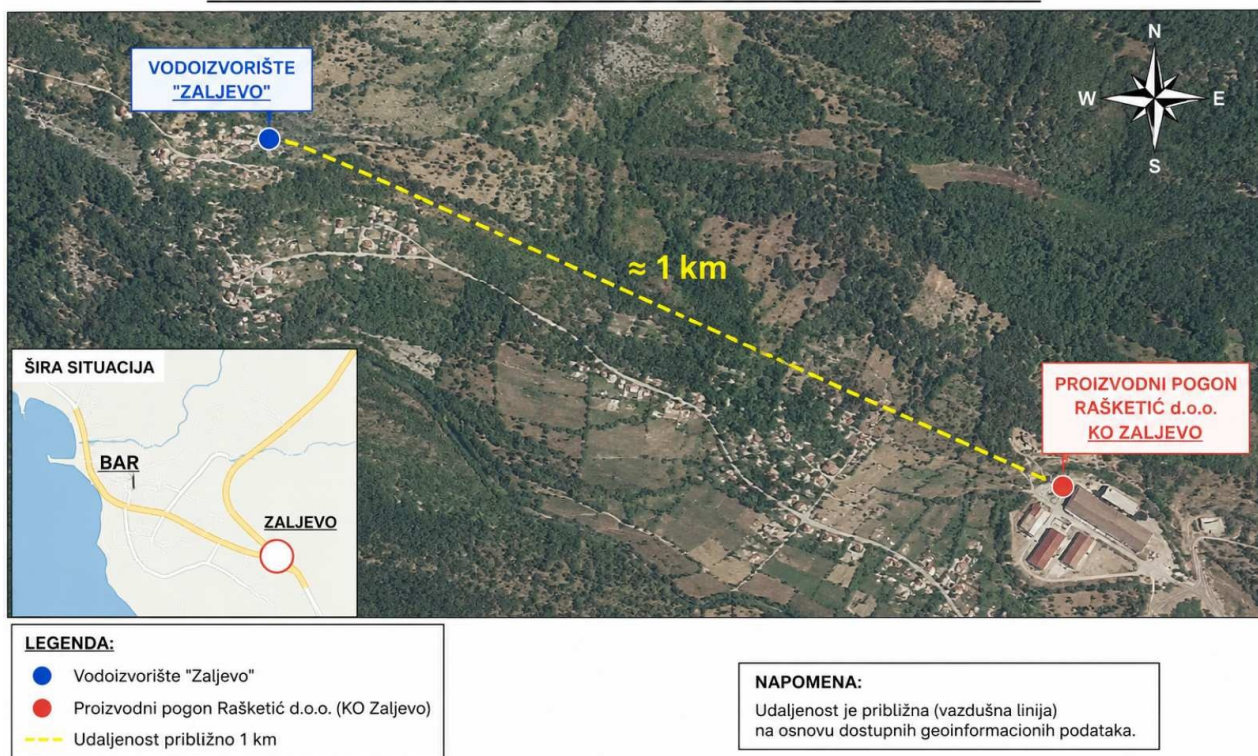
Na osnovu zvaničnih kartografskih priloga i topografskih podloga, predmetna lokacija se nalazi izvan morfoloških i hidrogeoloških granica slivnog područja koje neposredno utiče na režim podzemnih i površinskih voda pomenutog izvorišta.

Shodno važećem Pravilniku o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama („Službeni list Crne Gore“, br. 66/09), kao i važećoj opštinskoj Odluci o određivanju zona sanitarne zaštite vodoizvorišta na teritoriji Opštine Bar, predmetne katastarske parcele se ne nalaze unutar granica nijedne od propisanih zona zaštite.

Tehnološki procesi i funkcionisanje kompleksa nemaju hidrauličku niti podzemnu vezu sa vodonosnim horizontom vodoizvorišta Zaljevo. Samim tim, lokacija ne generiše hidrogeološki rizik, niti može uticati na izdašnost, kvalitet i sanitarnu ispravnost vode na izvorištu.

Predmetna lokacija se nalazi u zoni slobodnog industrijskog razvoja (DUP „Industrijska zona Goran“). Sa stanovišta vodoprivrednih uslova i ekološke bezbjednosti, lokacija je potpuno čista i oslobođena restrikcija koje proističu iz režima zaštite vodoizvorišta „Zaljevo“.

SKICA – UDALJENOST VODOIZVORIŠTA "ZALJEVO" OD PROIZVODNOG POGONA RAŠKETIĆ d.o.o. NA KO ZALJEVO



Sl. 2.4.1. Udaljenost predmetnog objekta od vodoizvorišta „Zaljevo“

Bunari

U Barskom polju postoji veliki broj bušenih i kopanih bunara iz kojih se voda koristi za piće i navodnjavanje obradivih površina. Dubina do nivoa podzemnih voda u njima je različita.

Najmanje dubine do nivoa podzemnih voda u hidrološkom maksimumu (od 0,3 – 1 m) registrovane su u jugozapadnom dijelu polja (Donje Polje) a najveće (preko 10 m) na dijelu terena južno od Ronkule.

Podzemne vode

Sprovedena mjerenja u Barskom polju su pokazala da prosječne oscilacije nivoa podzemnih voda iznose 5 metara. Prilikom osmatranja nivoa voda u pijeziometrima i bunarima, primjećeno je da se u gornjem horizontu Barskog aluvijona nalaze „viseće-lažne izdani“ formirane na nekom većem glinovitom sočivu koje se, u slučaju da to izgradnja građevinskih objekata zahtjeva, mogu lako drenirati crpljenjem. U maksimumu, nivo podzemnih voda se kreće od 0-15 metara (izraženo u apsolutnim kotama). U minimumu ova se razlika smanjuje od 0-8 metara. Treba napomenuti da su ova mjerenja izvedena kada je postojao stalni dotok izvorskih voda u Barsko polje (Kajnak i Zaljevo). Kaptiranjem ovih izvorišta možemo računati da je u minimumu apsolutna kota podzemnih voda negde na 1—2 m u prosjeku.

Pravci kretanja podzemnih voda - Barsku teritoriju prekida krečnjački planinski vijenac koji opredjeljuje i pravce kretanja podzemnih voda, ka Skadarskom jezeru i ka Barskom primorju. Topografske vododjelnice se skoro poklapaju sa hidrološkom vododjelnicom.

Karstifikacija ovih terena ima različit intenzitet i dubinu i zavisna je od podinskog izolatora, tektonske oštećenosti i količine vode kao i mogućnosti njene cirkulacije. Postojanje nagiba slojeva opredjeljuje glavne smjerove kretanja podzemnih voda.

2.5. Prikaz klimatskih karakteristika, sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima

Vremenski period na koji se odnose podaci navedeni u potpolavlju 2.5. Prikaz klimatskih karakteristika, sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima u opštini Bar su iz zvaničnog perioda (klimatološka normala 1991–2020).

Bitan faktor za ocjenjivanje i određivanje uslova i stanja životne sredine su klima i meteorološki uslovi. Klimatski elementi od najvećeg značaja tj. uticaja su temperatura vazduha, vjetrovi i padavine. Posmatrana lokacija pripada zoni mediteranske klime.

Južni dio Crne Gore su oblasti mediteranske klime, što znači da to područje karakterišu duga, vrela i suva ljeta i relativno blage i kišovite zime. Uzrok tome je velika vedrina neba ljeti, usled čega se zemljište i vazduh iznad njega veoma jako zagrijevaju. Na Crnogorskom primorju ljeta su duga i topla, od kojih prosječno 110 ljetnih dana ima temperaturu višu od 25°C. Godišnje trajanje sijanja sunca je preko 2000 časova uz maksimume u junu, julu i avgustu od preko 300 časova u toku mjeseca.

Jadranski pojas Opštine Bar odlikuje se modifikovanom mediteranskom klimom, sa dugim i sušnim ljetima, a blagim i kišnim zimama uzrokovanim toplotnim uticajima mora.

Visoke prosječne zimske temperature u Baru (9,1°C) pokazuju da prave zime nema. Mali je broj dana kada se temperatura spušta ispod nule, a pojava snijega i mraza veoma je rijetka. Proljeće počinje rano. Ljeta su vrlo topla i sušna sa prosječnom temperaturom 22,6 stepeni, sa dugotrajnim i velikim vrućinama, što se odražava na vegetaciju koja se sparusi ili sprži. Jesen je obično duga, ugodna i toplija od proljeća u Baru prosječno za 3,4 stepena. Maksimalna temperatura zabilježena u posljednjih sto godina, izmjerena je 26. jula 1987. god. i iznosila je 37, 7°C, a minimalna, zabilježena 23. januara 1963. god., – 7,2°C. More je najtoplije bilo 20.

avgusta 1982. god u 14 časova, čak 28,6°C, a najhladnije u dva navrata – 18. februara 1983. i 24. februara 2000. kada je temperatura iznosila 9,3°C.

Kad se uspostavi jugozapadno strujanje, područje Bara je izloženo vlažnom vazduhu, a tokom prebacivanja preko orografske prepreke (planine), dolazi do kondenzacije u atmosferi. Padavine se izlučuju na vrhu planina i vazduh, bez vlage i vode, nastavlja svoj put, spušta se u oblast Virpazara i izaziva fenski efekat. Prosječno godišnje sijanje sunca u Baru je 208 dana, dakle mnogo više nego oblačnih (117) i tmurnih (40). U ljetnjim mjesecima osunčavanje iznosi prosječno 352,5 časova mjesečno ili 11,7 dnevno. Najkišovitije godišnje doba je zima, sa 37,4 kišnih dana.

U tabelama 2.5.1 - 2.5.5. prikazani su klimatski pokazatelji za opštinu Bar (Izvor: Hidro-meteorološki zavod Podgorica)

Tab. 2.5.1. Srednja mjesečna temperatura vazduha u °C

	JAN	FEB	MART	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC	GOD.
SR. VR.	8.5	8.9	10.6	13.6	18.1	21.6	23.7	23.5	20.4	16.8	13.1	9.9	15.7
MAX	11.3	11.4	14.0	16.3	21.6	26.2	26.1	27.0	22.6	19.2	15.9	12.1	17.1
MIN	5.8	5.0	6.8	10.5	15.0	19.7	22.1	20.1	15.3	13.6	9.5	5.8	14.8

Tab. 2.5.2. Apsolutni maksimum temperature vazduha

	JAN	FEB	MART	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC	GOD.
SR. VR.	17.0	18.2	20.9	23.9	27.9	30.9	33.0	32.6	29.4	26.6	22.5	18.7	33.8
MAX	20.2	24.9	26.0	30.1	32.0	36.6	37.7	37.0	33.6	32.3	27.3	22.6	37.7
MIN	13.8	14.0	16.7	14.2	23.3	26.6	29.1	27.0	25.3	19.8	17.7	14.2	30.9

Tab. 2.5.3. Apsolutni minimum temperature vazduha

	JAN	FEB	MART	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC	GOD.
SR. VR.	-1.6	-0.8	1.2	4.5	8.4	12.4	15.1	15.0	11.7	7.2	2.8	-0.3	-2.9
MAX	2.6	3.7	6.4	7.6	11.0	16.1	19.4	19.8	16.1	10.4	7.1	3.5	0.6
MIN	-7.2	-6.0	-5.5	0.7	4.7	9.1	12.4	9.5	7.4	1.1	-2.4	-6.5	-7.2

Tab. 2.5.4. Količine padavina u mm/m²

	JAN	FEB	MART	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC	GOD.
SR. VR.	146.	135.	118.4	119.8	84.5	53.1	34.1	49.1	119.9	141.2	187.2	170.0	1353.3
MAX	329.	358.	298.3	271.1	310.	204.	129.1	203.4	411.	342.0	433.4	393.5	1903.8
MIN	2.4	5.0	1.0	10.6	1.9	3.3	0.0	0.0	1.8	0.0	20.6	18.2	810.1

Tab. 2.5.5. Relativna vlaga u %

	JAN	FEB	MART	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC	GOD.
SR. VR.	65.7	64.9	64.96	71.1	72.5	70.4	67.8	68.5	70.0	69.3	69.4	68.4	68.7
MAX	78.5	79.9	78.9	79.0	79.0	80.3	78.2	75.6	78.27	77.4	79.3	80.0	78.7
MIN	47.0	46.7	50.8	56.2	65.8	59.0	58.9	58.9	60.2	56.9	57.9	53.3	56.0

Vazдушna strujanja

Karakteristični vjetrovi na Jadranu su hladni vjetar - bura i vlažni vjetar - jugo ili široko, kao i pulenat, maestral, burin, danik i noćnik. Bura (sjever) je najučestaliji vjetar, ujedno i najjačeg intenziteta, javlja se zimi sa visokih planina prema moru i donosi zahlađenje. Na moru dostiže olujnu jačinu i stvara kratke i niske talase, do 2,5 m. Jugo široko duva u južnom i jugoistočnom dijelu Jadrana, sa mora na kopno. Duva horizontalno, srednjom jačinom od tri bofora, a na pučini može dostići maksimalnu jačinu od 8 bofora. Jugo čini more uzburkanim i stvara talase koji dostižu visinu i do šest metara. Krajem proljeća i ljeti, kada je vedro i toplo vrijeme, preko dana duva s mora maestral. To je svježiji ljetnji povjetarac i najvažniji lokalni vjetar. Pulenat je zapadni vjetar, vlažan i prilično učestao u proljećno doba godine. Levant je topli jugoistočni vjetar, koji sobom donosi vlažan vazduh, a lebic duva iz pravca jugozapada, sa afričke obale – u Italiji se zove “libeccio”, što znaci da duva “od Libije”. Burin duva preko noći, s kopna na more, sa sjeveroistoka i istoka. Usled nejednakog zagrijavanja i hlađenja primorja i ogoljelih krečnjačkih planina, smjenjuju se vjetrovi danik i noćnik. Danik duva danju iz primorja prema planinama, a noćnik sa planina u nizine, pretežno tokom ljetnjih mjeseci. Nevera je olujni vjetar na moru, bez stalnog pravca, kratkotrajan i vrlo jak.

Tab. 2.5.6. Podaci o brzini vjetra po pravcima u m/s

Pravac	N	NN E	NE	EN E	E	ES E	SE	SS E	S	SS W	SW	WS W	W	WN W	NW	NN W	TIH O
Učestalost u%	5.9	8.1	20.0	18.9	3.6	3.5	3.3	2.6	3.1	3.1	3.5	7.2	7.8	2.9	0.7	0.6	5.2
Sr.brz	5.0	2.7	3.2	2.4	1.9	2.5	3.7	3.3	3.9	2.5	2.8	2.9	3.6	3.3	2.5	1.6	
max brzina	15.8	13.7	18.0	15.8	10.2	12.7	12.0	11.0	12.5	12.0	13.3	12.5	13.3	11.0	11.7	6.7	

Dominantni pravci vjetra u opštini Bar direktno diktiraju stepen disperzije i transporta suspendovanih čestica (PM_{10} i $PM_{2.5}$), pri čemu morfološke specifičnosti barske kotline i blizina Jadranskog mora stvaraju dinamičan sistem čišćenja, ali i povremenog lokalnog akumuliranja aerozagađenja. S obzirom na to da Bar pripada Južnoj zoni kvaliteta vazduha, opšti kvalitet vazduha je uglavnom zadovoljavajući, ali specifični meteorološki uslovi i pravci vjetra igraju ključnu ulogu u prenosu polutanata iz industrijskih zona.

Bura je dominantan zimski vjetar koji duva sa kopna (planinski masivi Rumije i Sutormana) prema moru. Ona ima najveći uticaj na dinamiku PM čestica tokom hladnijeg dijela godine. Zbog svoje velike brzine i mahovitosti, bura mehanički razbija temperaturne inverzije u prizemnom sloju vazduha. Ona efikasno „čisti” urbani centar Bara, Sutomore i poljoprivredna predgrađa, odnoseći suspendovane čestice daleko iznad otvorenog mora.

Jugo duva sa mora prema kopnu, donoseći vlažan i topao vazduh. Ovaj pravac vjetra stvara nepovoljnije uslove za kvalitet vazduha u unutrašnjosti barske kotline: Kada jugo potiskuje vazdušne mase prema Baru, planinski lanac Rumije djeluje kao fizička barijera. Vazduh pun suspendovanih čestica iz saobraćaja i Luke Bar biva sabijen u podnožju planina, što dovodi do lokalnog rasta koncentracije $PM_{2.5}$ i PM_{10} čestica u naseljima iza lučkog pojasa i u samom centru grada. Jugo često transportuje sitni pustinjski pijesak iz Sjeverne Afrike (tzv. "crvena kiša"). To u određenim periodima godine drastično povećava koncentraciju prirodnih PM_{10} čestica u vazduhu, što zvanične mjerne stanice bilježe kao skokove zagađenja koji nijesu antropogenog porijekla.

2.6. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa

Regenerativni kapacitet prirodnih resursa predstavlja sposobnost ekosistema da se sam oporavi, obnavlja i održava svoje funkcije nakon što je izložen pritisku, u ovom slučaju izgradnji predmetnog objekta - hangara.

Ekološki sistem predmetne lokacije nalazi se pod stalnim i intenzivnim antropogenim pritiskom, s obzirom na to da se planirani hangar postavlja na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, upravo unutar već postojećeg proizvodnog kruga kompanije „Rašketić“ (gdje već rade njihova betonska baza, drobilično postrojenje i nalaze se boksevi za agregat). U neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o.Bar, silosi, drobilačko postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, kamenolomi, asfaltna baza, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ... Takođe, odmah pored predmetne lokacije, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata. Stalni i intenzivni antropogeni pritisak je doveo je do fragmentacije staništa i visokog stepena degradacije, što direktno ograničava prirodnu brzinu obnove.

Predmetni novoplanirani objekat će se graditi na području koje je već pod jakim antropogenim uticajem, tačnije u industrijskoj zoni, tako da se ne može govoriti o regenerativnom kapacitetu zemljišta u tom smislu.

Sa hidrološkog aspekta na predmetnoj lokaciji nema površinskih tokova.

Regenerativni kapacitet vazduha u potpunosti zavisi od meteoroloških uslova – vjetra i padavina koji vrše prirodno ispiranje i sedimentaciju suspendovanih čestica (PM_{10} i $PM_{2.5}$).

Sama predmetna lokacija je oskudna vegetacijom.

*U njenoj bližoj okolini prisutno je niže rastinje: žukva (*Spartium junceum*), konopljika (*Vitex agnus-castus*), nar (*Punica granatum*), smokva (*Ficus carica*), grab (*Carpinus orientalis*), jasen (*Fraxinus ornus*), veliki vrijes (*Erica arborea*), hrast (*Quercus sp.*), Phillyrea latifolia, Rosa sp.,... Prizemni sprat floristički je veoma siromašan, što je i tipično za sađene sastojine ovog tipa. Od zeljastih biljaka ovdje rastu Phlomis fruticosa, šparoga (*Asparagus acutifolius*), Euphorbia sp., Lamium sp., Silene sp., dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vrijes (*Satureja montana*), bršljan (*Hedera helix*) i druge biljke mediteranskog područja, gdje postoje određeni regenerativni kapaciteti prirodnih resursa.*

2.7. Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine

Kapacitet životne sredine je sposobnost životne sredine da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i da je pretvori u bezopasan oblik ili nepovratno odloži, a da od toga ne nastupi nepovratna šteta.

Imajući u vidu karakteristike lokacije može se konstatovati da se na posmatranom prostoru dešavaju promjene koje su posledica ljudskih aktivnosti.

Predmetne katastarske parcele br. 1924 i 1925 KO Zaljevo locirane su unutar već formiranog, aktivnog i visoko opterećenog proizvodnog kruga kompanije „Rašketić“. Na samoj mikrolokaciji već dugi niz godina rade betonska baza, drobilno postrojenje i nalaze se boksevi za agregat.

U neposrednom gravitacionom području (kontakt zona) nalazi se niz privrednih subjekata srodne ili teške industrijske djelatnosti: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o. Bar (silosi, drobilno postrojenje, betonjerka, asfalna baza, aktivni kamenolomi u zaleđu, pogon za izradu teških čeličnih konstrukcija, dampera i miksera). Takođe, odmah pored predmetne lokacije, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

Dugogodišnji, sinergijski rad navedenih postrojenja doveo je do trajne antropogene izmjene prirodnog reljefa, potpune fragmentacije staništa i visokog stepena degradacije pedološkog sloja. Tlo na predmetnim parcelama je većinski betonirano, tamponirano ili mehanički zbijeno usled kretanja teške mehanizacije. Shodno tome, apsorpcioni kapacitet zemljišta na ovoj lokaciji je trajno limitiran (neutralisan), te izgradnja novog hangara u okviru postojećeg kruga ne uzurpiraju nova, prirodna ili ekološki vrijedna zemljišta.

Budući da je planirani objekat hangar (zatvoreni tip objekta koji primarno služi za skladištenje, njegov kumulativni doprinos daljem zagađenju vazduha biće sveden na minimum uz primjenu standardnih mjera zaštite (kvašenje površina, zatvaranje transportnih puteva).

Terenskim obilaskom lokacije utvrđeno je da je mikrolokacija namijenjena za izgradnju hangara potpuno oskudna vegetacijom. Floristička struktura u blizjoj okolini predstavlja sekundarnu, antropogeno degradiranu i sađenu sastojinu, što potvrđuje odsustvo prirodnih ekosistemskih funkcija visokog kapaciteta.

- Močvarna i obalna područja i ušća rijeka: Lokacija na kojoj se nalazi predmetni objekat ne nalazi se na močvarnom području, obalnom području i ušću rijeka.
- Površinske vode: Na predmetnoj lokaciji nema površinskih voda.
- Priobalne zone i morsku sredinu: U blizini lokacije nalazi se priobalna zona i zona morske sredine.
- Planinske i šumske oblasti: U blizini lokacije nalaze se šumska i planinska područja.
- Zaštićena i klasifikovana područja: Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na

lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

- Područja obuhvaćena mrežom Natura 2020: Predmetna lokacija nije obuhvaćena mrežom Natura 2020.
- Područja na kojima ranije nijesu bili zadovoljeni standardi kvaliteta životne sredine ili za koje se smatra da nijesu zadovoljeni, a relevantni su za projekat: Predmetna lokacija ne pripada pomenutom području.

2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Flora

Predmetna lokacija smještena je u industrijskoj zoni. Sadašnji izgled terena je uveliko izmijenjen aktiviranjem kamenoloma za eksploataciju kamena prije nekoliko godina u blizini predmetne lokacije, kao i brojnim objektima poput: silosa, drobilačnih postrojenja, postrojenja za proizvodnju betona, asfaltnih baza i više poslovno-proizvodnih objekata. Sama predmetna lokacija je oskudna vegetacijom.

U njenoj najbližoj okolini prisutno je niže rastinje: žukva (*Spartium junceum*), konopljika (*Vitex agnus-castus*), nar (*Punica granatum*), smokva (*Ficus carica*), grab (*Carpinus orientalis*), jasen (*Fraxinus ornus*), veliki vriješ (*Erica arborea*), hrast (*Quercus sp.*), *Phillyrea latifolia*, *Rosa sp.*,... Prizemni sprat floristički je veoma siromašan, što je i tipično za sadene sastojine ovog tipa. Od zeljastih biljaka ovdje rastu *Phlomis fruticosa*, šparoga (*Asparagus acutifolius*), *Euphorbia sp.*, *Lamium sp.*, *Silene sp.*, dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vriješ (*Satureja montana*), bršljan (*Hedera helix*) i druge biljke mediteranskog područja.

Šire područje karakteriše raznovrsna mediteranska, tvrdolisna šumska i žbunasta vegetacija adaptirana na specifične klimatske uslove odnosno na odsustvo hladnog zimskog perioda i ljetnje suše, visoke temperature i intenzivnog sunčevog zračenje tokom jula i avgusta mjeseca, koji su ujedno najtopliji i najsuvliji mjeseci. Ovdje rastu tipične vrste mediteranskog područja odnosno biljke koje pripadaju mediteranskom (sredozemnom) flornom elementu. Tvrdolisnu drvenastu vegetaciju izgrađuju specifični zimzeleni elementi što je prilagođenost na period ljetnje suše. Pored navedenog, posebna odlika tvrdolisne vegetacije je karakteristika da većina vrsta cvjeta obojenim cvjetovima koji izlučuju etarska ulja jakih mirisa. Područje opštine Bar, karakteriše prisustvo degradirane šumske vegetacije koju izgrađuje hrast - crnika (*Quercus ilex*) i medunac (*Quercus pubescens*). Usled mnogobrojnih nepovoljnih uslova, ova vegetacija je prisutna u prelaznom obliku ka makiji, uz prisustvo u manjoj mjeri borova - *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. maritima*, uključujući i čempres (*Cupressus sempervirens*). Makija predstavlja prvi stepen degradacije šumske vegetacije ističući se gustim i dosta visokim žbunovima. Najzastupljeniju svezu na ovom području karakteriše dominacija hrasta crnike (*Quercus ilex*), a javljaju se još i sveze *Querco-Carpinetum orientalis*, sa dominacijom bijelog graba (*Carpinus orientalis*), ali sa prisustvom i drugih drvenastih vrsta poput jasena (*Fraxinus ornus*), mirte (*Myrtus communis*), zelenike (*Phillyrea media*), maginje (*Arbutus unedo*), tršlje (*Pistacia lentiscus*), masline (*Olea europaea*), velikog vrijesa (*Erica arborea*), lovora (*Laurus nobilis*), broća (*Rubia peregrina*), drače (*Paliurus spina-christi*), nara (*Punica granatum*),...

Ovdje rastu i tetivka (*Smilax aspera*), bušin (*Cystus creticus*), dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vrijes (*Satureja montana*), šparoga (*Asparagus acutifolius*) i druge.

Fauna

Za predmetno područje ne postoje precizni, recentni literaturni podaci o bogastvu životinjskog svijeta.

Svakako je opšte poznato da primorski pojas odlikuje prisustvo raznovrsnih staništa i životinjskih zajednica, te vrsta koje imaju kosmopolitsko rasprostranjenje ili žive samo u pojasu Mediterana. U primorskom pojasu, u makiji, živi lisica (*Vulpes vulpes*), divlja svinja (*Sus scrofa*), te sitniji sisari poput ježa (*Erinaceus concolor*) ili miševa (vrste roda *Apodemus*).

Ptice su česti stanovnici makije jer mnoge vrste u makiji nalaze mjesto za gniježđenje i zimovanje. Takve su ptice grmuše (vrste roda *Sylvia*), sjenice (vrste roda *Parus*), kratkoprsti kobac (*Accipiter brevipes*), ušati ćuk (*Otus scops*), mediteranske vrste pjevačica i druge. Većina ovih vrsta su zakonom zaštićene i spadaju u indikatorske vrste za IBA područja. Od gmizavaca, prisutne su šumska kornjača (*Testudo hermanni*), gušteri (npr. *Algiroides sp.*, *Adriolacerta oxycephala*, *Ophisaurus apodus*, *Lacerta trilineata*), zmije - smukovi (*Elaphe sp.*), poskok (*Vipera ammodytes*) i druge vrste, a od vodozemaca npr. žabe (poput *Bufo bufo*, *Rana sp.*). Na ovom području prisutne su mnoge vrste beskičmenjaka, a insekti se mogu imenovati kao najbrojnija grupa (Coleoptera, Heteroptera, Diptera, Lepidoptera,...)

2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža

Područje čini niski brdoviti teren sa kotama od 40-90 m.n.v., izgrađenih pretežno od vezanih, poluvezanih (breče i zemljane drobine) i nevezanih (drobine) stijena, kao i od šljunkovito - pjeskovitih sedimenata.

Sadašnji izgled terena je uveliko izmijenjen aktiviranjem kamenoloma za eksploataciju kamena prije nekoliko godina u blizini predmetne lokacije, kao i brojnim objektima poput: silosa, drobilačnih postrojenja, postrojenja za proizvodnju betona, asfaltnih baza i više poslovno-proizvodnih objekata.

2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine u okolnom području:

I. Arheološki objekti:

- Ruševine crkve na Velikom pijesku, Dobra Voda
- Ostaci trikonhalne crkve na Topolici, Novi Bar
- Zaliv Bigovica, Polje, Bar

II. Fortifikacioni objekti:

- Utvrđenje Nehaj, Sutomore

III. Kulturno –istorijske cjeline:

- Stari grad Bar sa Čaršijom i Podgradom

IV. Memorijalni objekti:

- Koncetracioni logor P:M: 137, Topolica, Novi Bar;
- Spomen palim Crnogorcima u borbi protiv Turaka, Stari Bar;
- Spomen-ploča na Gatu br.2 u luci Bar posvećen trojici strijeljanih rodoljuba, luka Bar;
- Spomen-ploča na početak partizanskih akcija u selu Spiču, Sutomore;
- Spomen-ploča na zgradi Šlakovića, Stari Bar;
- Spomen-ploča pripadnicim NOR-a koje je italijanski okupator bacio u bunar, Stari Bar;
- Spomen-ploča strijeljanim rodoljubima, Belveder, Stari Bar.

V. Profani objekti

- Bivši dvorac kralja Nikole na Topolici, Bar;
- Zgrada Monopola duvana, Bar;

VI. Sakralni objekti:

- Manastir Ratac, Sutomore;
- Crkva Sv.Ilije, Pečurice, Velje selo;
- Crkva Sv. Tekle, Sutomore;
- Crkva Sv. Dimitrija, Nehaj, Sutomore;
- Crkva Sv. Katarine, Ravna, Dobra voda;
- Crkva Sv.Roka, Sutomore;
- Crkva Sv. Petke, Šušanj;
- Omerbašića džamija, Brbot, Stari Bar.

Na području opštine Bar nalaze se zaštićena prirodna dobra spomenici prirode: plaža Topolica i Ratac sa Žukotrlicom.

2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Bar je jedna od opština u Crnoj Gori koja ima stalan porast stanovništva. Obzirom na jedinstven geografski položaj, povoljnu klimu i izuzetne mogućnosti za razvoj privrede i turizma očekivati je da se ovaj trend nastavi i ubuduće. Jednu od bitnih odlika analiziranog prostora, u smislu određivanja mogućih uticaja na životnu sredinu, predstavlja karakteristika naseljenosti i stanovništvo. Ove činjenice svoj puni smisao imaju prvenstveno zbog potrebe da se detaljno istraže mogući negativni uticaji na stanovnike koji naseljavaju područje analiziranog prostora.

Prema popisu stanovništva iz 2023. godine, na teritoriji opštine Bar živi 45.812 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, 48,59% su muškarci (22.258) i 51,41% su žene (23.554). Povećanje broja stanovnika u opštini Bar u najvećoj mjeri je rezultat migracionih procesa iz drugih, manje razvijenih krajeva Crne Gore.

Na širem području posmatrane lokacije, nema mnogo površina koje su slobodne za izgradnju, odnosno prostornih mogućnosti za razvoj naselja. Zbog stihijske nelegalne izgradnje objekata bez urbanističkih principa i pravila, planiranje infrastrukture i racionalnog korišćenja tog zemljišta je otežano. Najveći dio prostora se koristi za turističko i stalno stanovanje.

Podaci za Zaljevo iz 2023. godine su sledeći: broj stanovnika 678, domaćinstva 203, stanova 276.

2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

Predmetni objekat - hangar biće postavljen u okviru proizvodnog kompleksa kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, gdje se već nalaze: betonska baza, boksevi za smještaj agregata, drobilično postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa. U neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o.Bar, silosi, drobilačko postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, kamenolomi, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ...Takođe, odmah pored predmetne lokacije, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

U okolini predmetnog projekta se nalaze sledeći infrastrukturni objekti: lokalna saobraćajnica, elektromreža, vodovodna mreža, nn mreža i sl.

3.0. OPIS PROJEKTA

3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta

ARHITEKTURA

LOKACIJA

Za predmetni projekat, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Crne Gore, rješenjem broj: 06-353/25-6896/6 od 11.07.2025. izdao je urbanističko tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije ZA IZGRADNJU OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA UP 10, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCU PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR

Predmetni objekat - hangar biće postavljen na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO ZALJEVO, OPŠTINA BAR, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18).

FORMA KONSTRUKCIJE

Predmetni objekat – hangar je ukupne bruto površine 504,00 m² (dimenzija 28,00 m x 18,00 m). Objekat je prizemni, visine 6,5 m.

Objekat u oblikovnom smislu je pravilne geometrijske forme svedenih linija i usklađen je sa propisima i datim urbanističko –tehničkim uslovima.

U pogledu materijalizacije, a po ugledu na okruženje i u skladu sa urbanističko tehničkim uslovima, fasada objekta je limeni sendvič panel. Predlog projektanta je RAL 9002 pastelna boja, dok se dijelovi krovne atike RAL 2008 pastelna boja.

Svi planirani materijali na objektu ispunjavaju sve standarde i takođe što je mnogo bitno ispunjavaju zahtjeve energetske efikasnosti za traženu klimatsku zonu.

Spoljašnji zidovi su debljine 10 cm – sastoje se od termoizolacionih sendvič panela. U spoljašnjim zidovima na visini ispod i iznad fasadnih prozora postavljaju se fasadne rigle tipa HOP □ 140x80x4.

Krovni pokrivač je sendvič lim debljine 10 cm pri čemu je završna obrada lima RAL 1003. Nagib krovnih ravni je 10,00°.

FUNKCIJA

Objekat je projektovan kao montažno demontažni objekat - hangar. Objekat je sastavljen od jedne funkcionalne cijeline, prizemlja. Na prizemlju je formiran prostor za prepakivanje cementa. Na prizemlju je ulaz pozicioniran sa sjeveroistočne strane.

Ukupna bruto površina objekta iznosi 504,00 m².

MATERIJALIZACIJA I OPREMA

Prilikom odabira materijala za podove, zidove, plafone i krov poštovani su propisi iz oblasti toplotne tehnike, zvučne i hidroizolacije. Spoljašnja fasada objekta je uklopljena u postojeći ambijent, u skladu sa preporukama UTU. Zidovi su rađeni od termoizolacionih sendvič panela d=10 cm u skladu sa standardima i preporukama koji se odnose na oblast toplotne stabilnosti objekata, odnosno građevinsko-zanatskih radova. Spoljašnja stolarija na objektu je plastificirani aluminijum sa prekinutim termomostom u boji atracit siva. Podne površine u objektu čini ferobeton. Podovi se izvode horizontalno.

KONSTRUKCIJA

Projekat konstrukcije urađen je poštujući projektni zadatak, kao i odgovarajuće tehničke propise i standarde, a obzirom na namjenu, lokaciju i položaj objekta. Dokazana je statička sigurnost konstrukcije, kao i prostorna stabilnost. Kao podloge za projektovanje korišćeni su presjeci i osnove iz projekta arhitekture.

OPŠTI PODACI O OBJEKTU

Konstrukcija objekta je maksimalnih osovinskih gabarita u osnovi: 28.00 × 18.00 m.

Konstruktivni rasteri iznose:

- 5,50 – 5,55 m u poprečnom;
- 5,00 m u podužnom pravcu.

Spratnost objekta je: P.

Konstrukcija se završava kosom čeličnom konstrukcijom nagiba 10°.

DISPOZICIONO RJEŠENJE I USVOJENI KONSTRUKTIVNI SISTEM

Projektovana je čelična konstrukcija sa spregovima. Stubovi su međusobno povezani čeličnim rešetkama i fasadnim riglama. Usvojeni tip konstrukcije zadovoljava sve uslove tražene propisima.

Projektovana je čelična konstrukcija koja se sastoji od stubova, glavnih rešetkastih nosača, rigli, rožnjača i spregova. Stubovi se sastoje od profila HEA 200, koji se vare za ankernu ploču ugaonim šavom debljine 5 mm. Stubovi su ankerisani za betonsku ploču preko zavrtnjeva 4M16. Glavni nosač je rešetkasti, gdje su pojasevi projektovani od profila HOP 100x100x4 a ispuna od HOP 70x70x4. Fasadne rigle i rožnjače su od profila HOP 140x80x4.

Usvojeni tip konstrukcije zadovoljava sve uslove tražene propisima.

Armirano-betonski temelj ne može biti izveden neposredno na tlu, nego je neophodno prethodno izvesti tampon sloj od nearmiranog betona MB 20 debljine 10 cm. Njegova uloga

je da obezbijedi ravnu površinu za postavljanje armature i time joj obezbijedi mogućnost postavljanja u projektovani položaj, mogućnost održavanja čistom, ali i da spriječi da tlo upije vodu iz svježe betonske mase temelja, prilikom betoniranja. Na tlo ispod tamponskog sloja se postavlja sloj šljunka debljine 15 cm i potrebno ga je zbiti do vrijednosti koeficijenta posteljice od 40 000 kN/m³, odnosno modula deformacije $E_v = 40$ MPa.

OPIS MODELIRANJA I PRORAČUNA

- Proračunski model je urađen kao 3D model pomoću softverskog paketa TOWER 7.
- U seizmičkom modelu grede, stubovi i platna su modelirani sa 50% fleksionih i smičućih karakteristika bruto presjeka u skladu sa EC8: 4.3.1 (7)]. Zbog brzog pada krutosti na torziju sa pojavom prslina, kod svih greda je usvojena nulta krutost na torziju.
- Gredama je potpuno redukovana torziona krutost.
- Temeljni nosači su modelirani kao linijski elementi. Ispod temeljnih nosača modelirani su linijski oslonci.
- Gravitaciono opterećenje je unešeno kao površinsko i linijsko opterećenje, shodno analizi opterećenja.
- Za seizmičko opterećenje redukovana je krutost na savijanje međuspratne tavanice. Usvojen je koeficijent redukcije od 0,001. Izabrana je opcija gdje su mase grupisane i nivoima tavanica. Kota uklještenja je u nivou prizemlja.
- Uzeta je u obzir interakcija između tla i konstrukcije. Krutosti temeljnog tla su varirane i za iste su upoređivani granični uticaji u elementima konstrukcije. Razmatrane su krutosti tla u interval od 30 000 kN/m³ do 100 000 kN/m³. Takođe, uzet je u obzir i slučaj sa beskonačnom krutošću temeljnog tla. Nakon parametarske analize za tlo je usvojena krutost od 50 000 kN/m³.

Projektant konstrukcije je vrijednost dozvoljenog centričnog napona u tlu od 250 kN/m² usvojio na osnovu UTU uslova.

Kontrola naprezanja u kontaktnoj površini sprovedena je za najnepovoljniju kombinaciju eksploatacionih opterećenja, a cilj je obezbijediti da maksimalna naprezanja ne prevazilaze dopuštene napone u tlu. Pri tome, u prenosu opterećenja na tlo može učestvovati samo onaj dio kontaktne površine koji je pritisnut (na spoju temelj – tlo ne prenose naponi zatezanja).

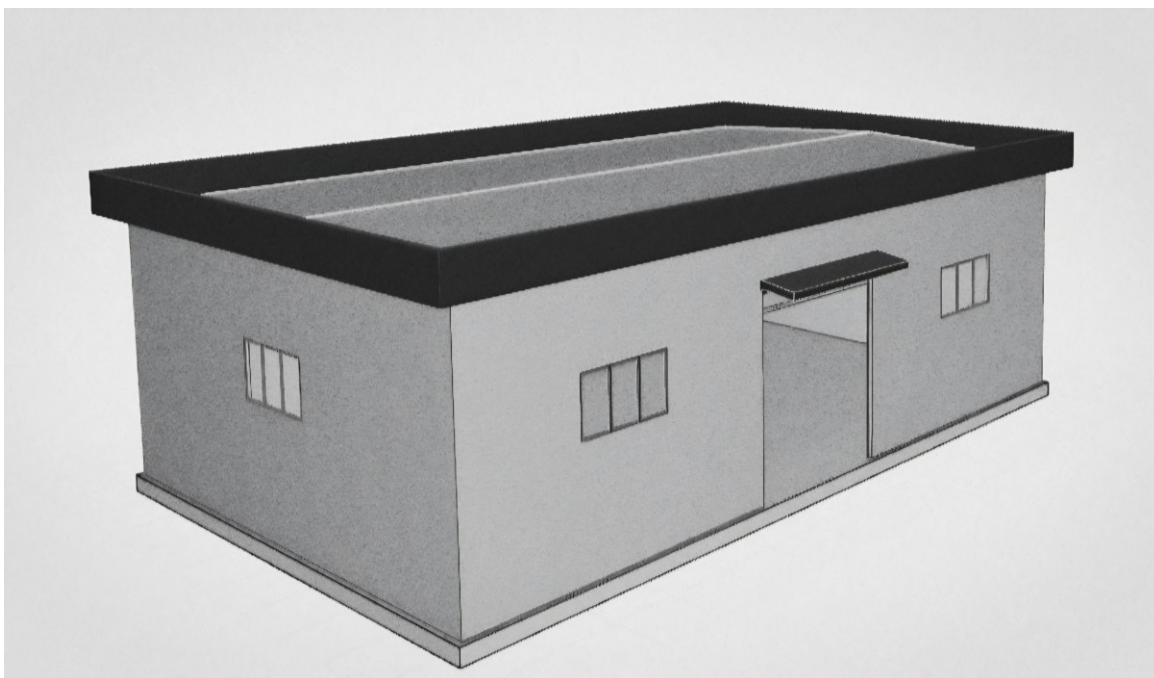
Izuzetno, za pojedine kombinacije (seizmička), dopušta se prekoračenje dopuštenih napona u ograničenom procentu (20%) na ivicama kontaktne površine. Armirano-betonski temelj ne može biti izveden neposredno na tlu, nego je neophodno prethodno postaviti sloj šljunka debljine 20 cm i potrebno ga je zbiti do vrijednosti koeficijenta posteljice od 60 000 kN/m³, odnosno modula deformacije $E_v = 50$ MPa.

Dubinu fundiranja (u odnosu na površinu tla) treba birati u funkciji sastava i osobina zemljišta na kojem se konstrukcija fundira, tako da uslovi odgovaraju zahtjevima sigurnosti protiv

sloma u tlu, a slijeganja su u prihvatljivim granicama. Takođe, dubinom fundiranja je neophodno dospjeti u slojeve tla koji ne mrznu i nemaju velike promjene vlažnosti.

Seizmičko opterećenje je određeno po modalnoj metodi u skladu sa EC8 uz pomoć softverskog paketa TOWER. Korišćeni su odgovarajući koeficijenti:

- $k_d = B$ - kategorija tla
- $\gamma = 1.00$ - koeficijent kategorije značaja objekta (objekat spada u objekat II kategorije)
- $a_g/g = 0.11$ - koeficijent maksimalnog horizontalnog ubrzanja tla
- $k_p = 0.05$ - koeficijent prigušenja



Sl.3.1.1. 3D prikaz hangara

HIDRANTSKA MREŽA

U cilju adekvatne zaštite od požara u objektu je projektovana unutrašnja hidrantska mreža na osnovu sledećih uslova:

- Minimalni protok na najudaljenijem hidrantu je $Q = 5 \text{ l/s}$
- Maksimalna brzina vode u hidrantskoj mreži $V = 2,5 \text{ m/s}$ Nakod sprovedenog proračuna usvojen je unutrašnji prečnik cijevi za hidrantsku mrežu $\varnothing 50 \text{ mm}$.

Hidrantska mreža u objektu je u cjelosti predviđena od pocinčanih navojnih cijevi profila $\varnothing 50 \text{ mm}(2'')$. Za pričvršćivanje cijevi za zidove koristiti čelične obujmice, kuke i držače sa gumenim podmetačima. Cijevi za unutrašnju hidrantsku mrežu treba postaviti tako da budu zaštićene od mehaničkog oštećenja, a izolovati ih paronepropusnim plaštom od sintetičkog kaučuka debljine 9 mm sa lijepljenjem i obradom svih spojeva samoljepljivom trakom.

U objektu se ugrađuje nazidni ili uzidni hidrantski ormar (ukupno tri). U hidrantski ormar postavlja se vatrogasno crijevo nazivnog prečnika 52 mm sa mlaznicom prečnika 12 mm. Ventil u hidrantskom ormaru postavlja se na visinu 1,5 m od poda.

Unutrašnja hidrantska mreža mora uvijek biti pod pritiskom. Pritisak na najudaljenijem hidrantu treba da iznosi min. 2,5 bara, pri odgovarajućem protoku.

Prostor oko vertikalne hidrantske vode i ormara treba obložiti vatrootpornim gipsanim tablama.

ELEKTRO INSTALACIJE JAKE STRUJE

Predmet projekta jake struje su:

- napojni kablovi (od PMO do GRO-hala),
- razvodne table i ormari,
- el. instalacije rasvjete,
- instalacije opšte potrošnje,
- instalacije uzemljenja,
- gromobranska instalacija.

Projekat je urađen u skladu sa projektnim zadatkom i važećim normativima za projektovanje električnih instalacija. Isti je usaglašen sa arhitektonsko-građevinskim projektom, a sa projektantom arhitekture je usaglašen položaj razvodnih tabli.

Mjerenje utrošene električne energije

Mjerenje utroška električne energije za predmetni objekat biće preko novog planiranog brojila na fasadi objekta. Brojilo će biti smješteno u PMO ormaru na fasadi objekta. Planirano brojilo je trofazno, direktno, dvotarifno.

Napajanje objekta

Napajanje objekta do PMO nije predmet tehničke dokumentacije, već će nakon saglasnosti Cedis-a na ovu tehničku dokumentaciju biti predmet posebne dokumentacije.

Napojni kablovi

Za napajanje razvodne table GRO-Hala predviđeno je polaganje kablova:

- PP00-Y 5x16 mm² sa PMO ormara, kroz PVC cijev Ø 63mm.

Za napajanje razvodne table RT-1 predviđeno je polaganje kablova:

- N2XH-J 5x6 mm² sa GRO-HALA, PNK regalima kroz objekat.

Razvodne table i ormari

Razvodni ormar GRO je metalni izrađeni od dva puta dekapiranog lima debljine 2 mm, IK 08, IP54 sa vratima i bravom za zaključavanje.

Svako krilo ormara treba da je preko P/F 4mm² (žuto-zelena boja) provodnika priključeno na sabirnicu za uzemljenje u okviru ormara. Sabirnice za faze se u okviru ormara označavaju oznakama L1, L2 i L3, sabirnice za nulu se označavaju sa N, dok se sabirnica za uzemljenje označava sa PE. Kod ožičenja neutralni vodovi moraju biti plave boje, a zaštitni žuto-zelene boje. Ožičenje i montiranje opreme za razvodne ormare potrebno je uraditi u hangaru.

Ožičenje i montiranje opreme unutar table potrebno je uraditi u hangaru. Prilikom ožičenja sve žile se moraju polagati kroz perforirane sive PVC kanale sa poklopcem. Sa unutrašnje strane krila table potrebno je postaviti samoljepljivi držač dokumentacije za smještanje jednopolne šeme razvodne table.

Razvodna tabla je ugradna/nadgradna, zatvorenog tipa, odgovarajućih dimenzija zavisno od broja potrebnih osigurača prema jednopolnim šemama, opremljene odgovarajućim nosačima za automatske osigurače i sabirnicama za nulte i zaštitne provodnike. One su izrađene od negorive plastike u zaštitnoj boji a potrebno ih je montirati iznad ili pored vrata na mjestima koja ne narušavaju enterijer.

Svi strujni krugovi u tablama i ormarima moraju biti vidno označeni brojevima na strujnim stezaljkama. Djelovi koji mogu doći pod napon moraju da budu zaštićeni od slučajnog dodira rukovaoca. Stanske table se ugrađuju na visini od 2.2 m od kote poda.

Električne instalacije rasvjete

U svim prostoriji hangara predviđena je odgovarajuća instalacija osvjetljenja prilagođena namjeni i uslovima montaže, a prema legendi na planovima instalacije. Predviđene svjetiljke odgovaraju namjeni i položaju hangara i u odgovarajućem su stepenu zaštite.

Upravljanje rasvjetom u hangaru je lokalno preko grebenastih sklopki 1-0, koje se montiraju na vratima ormara GROHALA, dok se fasadnom rasvjetom upravlja preko astro sata automatski, sa mogućnošću ručne kontrole preko izborne grebenaste preklopke koja se montira na vratima ormara.

Instalaciju izvesti halogen free provodnicima tipa N2XH-J 3x1.5 mm², položene PNK regalom, a djelimično kroz krute halogen cijevi Ø20 mm.

Prekidači se montiraju na visini 1,2 m od poda u kutiji Ø 65 mm. Spajanje provodnika u kutijama izvesti kvalitetno uz potreban nivo izolovanosti spojeva.

Električna instalacija opšte potrošnje

Arhitektonskim projektom je predviđen enterijer na osnovu kojeg su projektovani opšta potrošnja i osvjetljenje. Za potrebe opšte potrošnje, prema namjeni ovoga dijela objekta, predviđen je potreban broj monofaznih i trofaznih priključnica i priključaka a kako je to dato na planovima električne instalacije.

Instalacija monofaznih priključnica je predviđena provodnicima tipa N2XH-J 3x2,5 mm², dok je za napajanje trofaznih izvoda i utičnica predviđen kabl N2XH-J 5x2.5mm².

Kablovi se u hangaru polažu dijelom kroz krute halogen free cijevi Ø20 mm, a dijelom PNK regalom. Na planovima su označene potrebne visine montaže priključaka i priključnih mjesta ovih priključnica, kao i pripadnost odgovarajućem krugu. Instalacioni pribor je modularnog tipa, a može se izabrati odgovarajuća zamjena drugog proizvođača istih tehničkih karakteristika.

Instalacija uzemljenja

Kao uzemljivač se koristi traka FeZn 25x4 mm², koja se postavlja u temelje objekta. Uzemljivač se postavlja nasatice i vari na svako 1-2 m za armaturu. Za nastavljanje i promjenu pravca trake koristiti ukrasni komad traka-traka.

Temeljni uzemljivač povezati na postojeći temeljni uzemljivač, objekta uz koji se dograđuje.

Pri ugradnji trake potrebno je izvesti priključke za:

- vezu za glavnu sabirnicu za GRO-HALA,
- vezu na oluke,
- izvođe za gromobranske spusne provodnike (veza sa prefabrikovanim betonskim stubovima).

Potrebno je da otpor uzemljenja bude manji od 10 Ω.

Instalacije gromobrana

Gromobran objekta je urađen u obliku Faradejevog kaveza uzemljenog preko temeljnog uzemljivača. Usponski vodovi su čelični i profile za koje se vari traka sa temeljnog uzemljivača. Vezu između čeličnog profila i limenog krova (Al lim na termopanelu), ostvariti preko P/F minimalnog presjeka 25 mm².

Prihvatni sistem (hvataljka) je prirodna komponenta - Al limeni krov. Limeni krov treba da bude najmanje debljine 0.5 mm što je u skladu sa MEST 62305. Spajanje elemenata limenog krova mora biti izvedeno zavarivanjem ili vijčanim stezanjem. Dužina spoja mora biti minimalno 5 cm. Spoj zaštititi antikorozivnim premazom. Sve metalne mase na krovu kao što su oluci, limeni opšivi, nosači antena, ventilacione kape i drugo moraju se povezati na prihvatni sistem. Na isturenim djelovima krova prihvatni sistem je u vidu šiljka ili prstena po obodu ventilacionih otvora sa vezom na prihvatni sistem.

Izjednačavanje potencijala

U skladu sa tehničkim propisima za izvođenje elektroinstalacija, predviđena je i instalacija za izjednačenje potencijala.

Od PE šine, do svih metalnih masa polažu se provodnici N2XH-J (P/F) 1x16 mm². Potrebno je povezati sve ostale metalne površine i elemente u objektu (Rack ormara, PNK regala,...) na šinu za izjednačavanje potencijala u razvodnom ormaru.

ELEKTRO INSTALACIJE SLABE STRUJE

Ovim projektom je predviđena integrisana elektronsko komunikaciona instalacija u objektu.

Od zidnog Rack ormara, do svake pojedinačne utičnice položiti FTP kablove cat. 6a. Kablovi se polažu bez nastavljanja, kroz PVC cijevi. SKS predstavlja osnovu za izgradnju informacionog sistema, koji treba da bude formiran na bazi savremenog pristupa u telekomunikacionim tehnologijama. Na ovaj način omogućava se integracija elektronskog komunikacionog sistema, kroz jedinstvenu kablovsku mrežu u jedinstven telekomunikacioni sistem.

Kablovi se polažu kroz fleksibilne PVC cijevi Ø16mm.

Predviđeni kabl omogućava prenos podataka brzinom od 1 Gb/s što je više nego dovoljno s obzirom da terminali koji će se konektovati na LAN mrežu ne posjeduju portove koji zahtijevaju brzine veće od navedene. FTP kabl osim upredenih parica posjeduje i zasebnu žilu za uzemljenje pomoću koje se štite terminalni uređaji od lutajućih struja. Lutajuće struje uglavnom nastaju indukovanjem prouzrokovanim vraćanjem dijela atmosferskog pražnjenja, sprovedenog krovnim uzemljivačem u zemlju oko pogođenog objekta, nazad u objekat.

Karakteristike ovog kabla su:

Tip copper folied twisted pair
Broj provodnika u kabl 8 kom.
Prečnik kabla 6,1 mm
Karakteristična impedansa 1-100 MHz $100 \Omega \pm 15$
Max. podužno slabljenje 100 MHz 21,3 dB/100 m
Min. NEXT slabljenje 100 MHz 42 dB
Minimalni radijus savijanja 36 mm
Propagation delay na 100 MHz < 40 ns na 100 m

Rack ormar će se osim za smještaj patch panela koristiti i za smještaj servera opreme neophodne za konekciju na internet (ruter, sl.), kao i za smještaj opreme za video nadzor. Rack ormar može biti predviđen za montažu na zid ili kao slobodnostojeći. Ovim projektom se predviđa montaža zidnog rack ormara 16U/19”.

Ormar je fleksibilne konstrukcije, bočne i zadnja strana se mogu skinuti radi jednostavnog pristupa opremi, posjeduje staklena vrata sa bravom, mobilne prednje i zadnje šine 19" sa obeleženim brojevima unita. Rack ormar ima dimenzije 824 x 600 x 600 mm (VxŠxD). Nakon izgradnje strukturnog sistema neophodno je izvršiti neophodna mjerenja i izraditi protokol sa rezultatima.

3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta

Površina potrebnog zemljišta za izvođenje radova iznosi 800,00 m².

Pripremnii radovi na lokaciji obuhvataju postavljanje gradilišta i geodetsko obilježavanje položaja objekta.

Prije početka radova na izvođenju projekta gradilište će se obezbjediti od neovlašćenog pristupa, osim zaposlenim i licima angažovanim na izvođenju radova. Ukoliko se desi da je neophodno prisustvo drugih lica, to se može izvesti uz saglasnost rukovodioca gradilišta. Neposredno na prilazima gradilištu postaviće se tabla sa informacijama o Izvođaču radova.

Za prilaz, istovar i utovar građevinskog materijala na lokaciji postojaće transportni put u okviru lokacije, kao i utovarno – istovarna površina. Ovo je bliže definisano Elaboratom o uređenju gradilišta. Brzina saobraćaja prema gradilištu će se ograničiti na 10 km/h. Pri korišćenju javnih saobraćajnica i puteva izvođač radova će poštovati propise, tako da neće ometati odvijanje normalnog saobraćaja.

U fazi pripremnih radova i organizacije gradilišta, investitor i izvođač radova su u obavezi da primijene sve tehničke, organizacione i pravne mjere u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list Crne Gore“, br. 34/14, 44/18 i 74/24) i pratećim podzakonskim aktima.

Građevinske mašine i sredstva za rad postaviće se na stabilnu, nivelisanu i prethodno pripremljenu podlogu unutar gradilišta, van zone opasnosti od postojećih industrijskih postrojenja (betonjerke, drobilice) i van koridora unutrašnjeg saobraćaja kompanije „Rašketić“. Opasne zone rada mašina (npr. radijus okretanja bagera) biće fizički ograđene i propisno označene signalizacijom.

Sva mehanizacija i oruđa za rad prije puštanja u pogon moraju proći stručni pregled i ispitivanje kako bi se utvrdilo da su na njima pravilno primijećene mjere zaštite i da ne ugrožavaju bezbjednost zaposlenih i okoline.

Za sva korišćena sredstva rada, građevinske mašine i elektroinstalacije na gradilištu, biće pribavljeni odgovarajući stručni nalazi (atesti). Ove nalaze izdaju ovlašćene organizacije za obavljanje stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu koje posjeduju licencu Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Crne Gore, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu.

Sve građevinske mašine i prevozna sredstva će biti opremljene protivpožarnim aparatima. Rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada povjeriće se samo licima koja su stručno osposobljena za takav rad i ispunjavaju određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti, o čemu se mora voditi evidencija.

Planom organizacije biće obezbijedena sva potrebna i odgovarajuća lična zaštitna oprema zaposlenima na gradilištu. Radovi će se izvoditi prema tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje će biti izdato odobrenje za postavljanje objekta, odnosno prema tehničkim mjerama, propisima, normativima i standardima koji važe za datu vrstu objekta. Izvođenje radova biće započeto samo uz odobrenje nadležnog organa.

Svi zaposleni angažovani na postavljanju objekta biće upoznati sa procedurama i uputstvima za izvođenje radnih aktivnosti, načinu rukovanja sredstvima i opremom, mjerama zaštite od požara, mjerama zaštite bezbjednosti na radu, kao i mjerama zaštite životne sredine (preventivne i sanacione mjere).

Parkiranje mašina obezbjediće se samo na određenim mjestima. Na mjestu parkiranja mašina, biće preduzete posebne mjere zaštite od zagađenja tla uljem, naftom i naftnim derivatima. Ukoliko dođe do zagađenja tla iscurelim uljem ili na neki drugi način, biće uklonjen sloj

zemlje, isti će se odložiti u metalnu burad i biti predat ovlašćenoj kompaniji za zbrinjavanje opasnog otpada.

U slučaju jačeg vjetra vršiće se polivanje površina vezanih za zemljane radove i puteve, kako bi se spriječilo raznošenje prašine u atmosferu i dalje u životnu sredinu.

Nosilac projekta i izvođač radova će prilikom stupanja mehanizacije sa lokacije na lokalne i regionalne puteve izvrši čišćenje njihovih točkova. Na ovaj način se zemlja koja je eventualno zaostala na točkovima mehanizacije, neće raznositi po lokalnim i drugim putevima.

Na gradilištu će biti obezbjeđena primijena mjera i sredstava protivpožarne zaštite, u skladu sa projektnom dokumentacijom i upustvima.

Organizovati pružanja prve pomoći na gradilištu, biće u skladu sa projektnom dokumentacijom i upustvima.

Građevinski otpad će se odvoziti na lokaciju koja je za to predviđena u skladu sa Ugovorom sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI” BAR, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24).

Komunalni otpad će odlagati u kontejner za komunalni otpad, a isti će biti zbrinjavan od strane D.O.O. „Komunalne djelatnosti” Bar.

U toku izvođenja pripremnih radova doći će do povećanog nivoa buke i prisustva vibracija.

Buka i vibracije su privremenog karaktera i po obimu i intenzitetu ograničeni.

3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)

Energetska potražnja i korišćenje energije u toku funkcionisanja projekta

BILANS OPTEREĆENJA

Ukupno jednovremeno opterećenje polja računa se po obrascu:

$$P_j = P_i \cdot K_j$$

Gdje je:

P_i – instalisana snaga

K_j – faktor jednovremenosti prosječne jedinice iz grupe – PMO

Ukupna instalisana snaga $P_{inst.} = 75,60$ KW. Kako je usvojen koeficijent jednovremenosti na nivou kompletnog objekta $K_j = 0,4$ jednovremeno opterećenje na sabirnicama 0,4 KV u PMO iznosi $P_j = 30,24$ KW

Ukupna jednovremena instalisana snaga $S_j = P_j / \cos \varphi$ (kVA) pri čemu je usvojeni faktor snage $\cos \varphi = 0,95$.

$$S_j = P_j / \cos \varphi = 30,24 / 0,95 = 31,83 \text{ kVA}$$

Potrošnja vode

Za napajanje hidrantske mreže koristi se voda sa gradskog vodovoda, koja se nalazi van hangara, na kompleksu Nosioca projekta, čiji kapacitet može da obezbjedi potrebnu količinu vode kao pouzdan izvor za hidrantsku mrežu.

3.4. Detaljan opis planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda

Cement stiže kamionski iz Luke Bar u „big bag“ (džambo) plastificiranim vrećama u kojima staje 1.500 kg (1,5 tona) cementa. „Big bag“ plastificirane vreće se transportuju iz kamiona, viljuškarima do skladišta u predmetnom objektu - hangaru.

Na sistemu za otvaranje vreća cementa (sl.3.4.1.), vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjernu.

Maksimalni kapacitet skladištenja cementa u hangaru, u „big bag“ (džambo) plastificiranim vrećama iznosi maksimalno 300 tona (odnosno 200 „big bag“ vreća). „Big bag“ (džambo) plastificirane vreće mogu se skladištiti u dva reda, jedne na druge.

Količine cementa koje se skladište istovremeno na lokaciji iznose maksimalno 300 tona (odnosno 200 „big bag“ vreća).

Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/dan.

Na mjesečnom nivou količina cementa koja se presipa iz „big bag“ vreća, preko sistema za otvaranje vreća cementa, iznosi samo 30 tona (jedna cistjerna), što na godišnjem nivou iznosi 360 tona.

Iz svega navedenog, činjenica da je obim pretakanja cementa u hangaru mali (tržišna potreba), u odnosu na kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa koji iznosi 100-150 tona/dan.

Na mjesečnom jedan kamion (šleper) dovozi cement i mjesečno jedna cistjerna odvozi cement.

Tehnološki dijagramom toka materijala od prijema cementa do isporuke krajnjem korisniku.

[1. LUKA BAR] | (Otprema cementa u "big bag" džambo vrećama)



[2. DRUMSKI TRANSPORT] | (Kamionski prevoz do predmetne lokacije)



[3. PRIHVAT I SKLADIŠTENJE] | (Viljuškari prebacuju vreće iz kamiona u hangar)



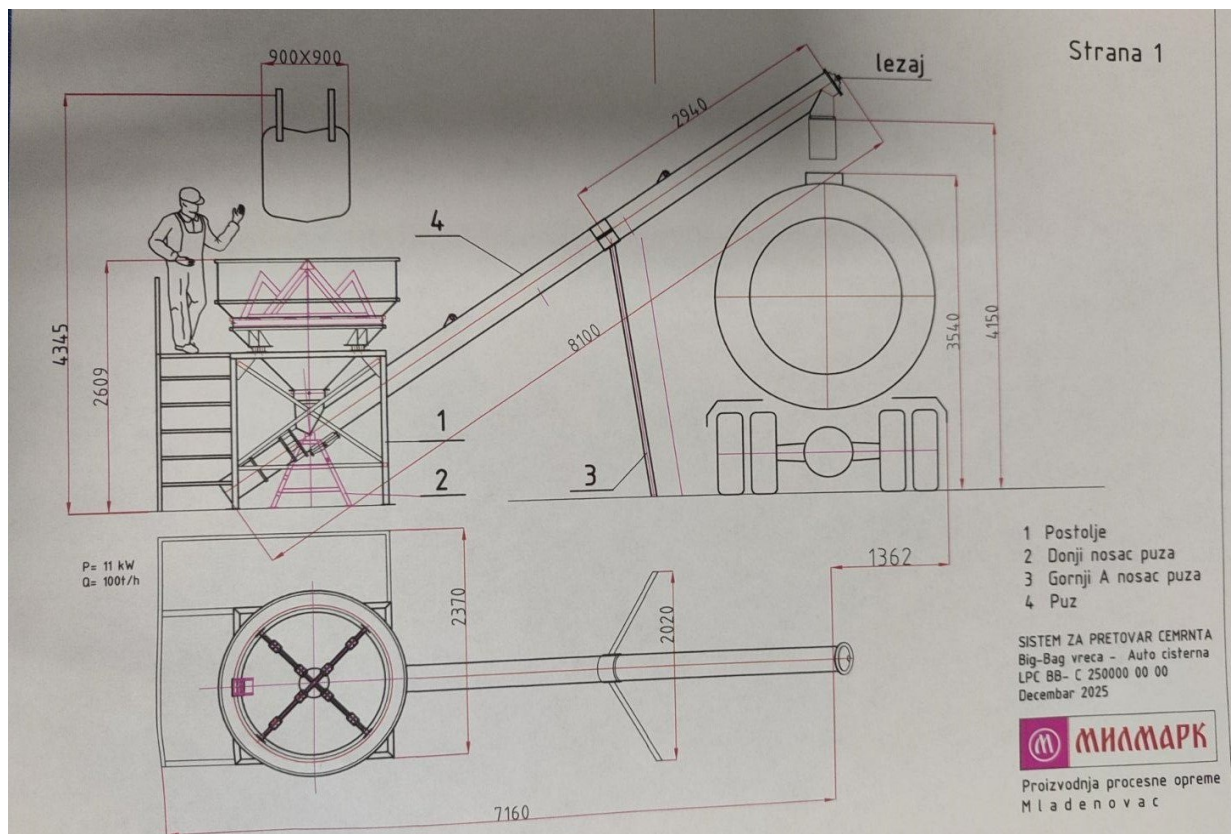
[4. SISTEM ZA OTVARANJE VREĆA] | (Mašinsko cijepanje/siječenje vreća - slika 3.4.1)



[5. ZATVORENI PUŽNI TRANSPORTER] | (Bezbijedan i zatvoren prenos materijala bez prašine)



[6. CISTJERNA / SILOS] (Krajnji prihvati i skladištenje cementa)



Sl.3.4.1. Sistem za otvaranje vreća cementa

Sistem za otvaranje vreća cementa se sastoji od:

1. postolja sistema;
2. donjeg nosača puža;
3. gornjeg nosača puža;
4. puža;

Na poslovima u hangaru biće angažovani radnici koji već rade u industrijskom kompleksu Nosioca projekta.

Tehničke i emisione karakteristike sistema za otprašivanje

Tip filterskog medija: Vrećasti/patron filter sa hidrofobnom i antistatičkom zaštitom.

Efikasnost prečišćavanja: $\eta \geq 99,9\%$ za čestice veličine iznad $1 \mu m$ (što obuhvata cjelokupan opseg PM_{10} i najveći dio $PM_{2,5}$ frakcije cementne prašine).

Koncentracija prašine na ispustu: Ispust očišćenog vazduha vrši se unutar prostora hangara, sa koncentracijom suspendovanih čestica koja je garantovano ispod 10 mg/m^3 , što je višestruko strože od zakonskih limita definisanih o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12). (koji dozvoljavaju do 20 mg/m^3 ili 50 mg/m^3 za stacionarne izvore).

Karakteristike filtera

U pitanju je viisokoeфикаsni patron/vrećasti industrijski filter namijenjen za suve mineralne prašine visoke finoće (cement). Materijal filtera je iglani poliesterski filc (Polyester needle felt) sa specijalnim površinskim tretmanom (PTFE membrana / hidrofobna i antistatička obrada). Ovaj materijal sprječava lijepljenje cementne prašine uslijed eventualne vlage iz vazduha.

Eфикаsnost sistema otprašivanja

Filterski medij posjeduje sertifikat o usklađenosti sa međunarodnim standardima EN ISO 16890 (klasa $ePM_{10} \geq 99\%$ ili $ePM_{2.5}$) odnosno ekvivalentnu klasu M prema evropskom standardu EN 60335-2-69.

Ukupna ефикаsnost separacije: $\eta \geq 99,9\%$ za sve suspendovane čestice prečnika iznad $1 \mu m$.

Procjena emisije PM_{10} i $PM_{2,5}$

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

S obzirom na to da je lokacija planski predviđena za industrijsku namjenu, uvođenje ovog zatvorenog sistema neće doći do pogoršanja postojeće klase kvaliteta vazduha niti do stvaranja kumulativnog zagađenja suspendovanim česticama.

Zbog potpunog odsustva difuznog raznošenja prašine van objekta, eliminisan je bilo kakav ekološki rizik po okolno zemljište i vegetaciju, kao i rizik po zdravlje lokalnog stanovništva koje se nalazi izvan industrijske zone.

3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija

Energetska potražnja i korišćenje energije u toku funkcionisanja projekta

BILANS OPTEREĆENJA

Ukupno jednovremeno opterećenje polja računa se po obrascu:

$$P_j = P_i \cdot K_j$$

Gdje je:

P_i – instalisana snaga

K_j – faktor jednovremenosti prosječne jedinice iz grupe – PMO

Ukupna instalisana snaga $P_{inst.} = 75,60$ KW. Kako je usvojen koeficijent jednovremenosti na nivou kompletnog objekta $K_j = 0,4$ jednovremeno opterećenje na sabirnicama 0,4 KV u PMO iznosi $P_j = 30,24$ KW

Ukupna jednovremena instalisana snaga $S_j = P_j / \cos \varphi$ (kVA) pri čemu je usvojeni faktor snage $\cos \varphi = 0,95$.

$$S_j = P_j / \cos \varphi = 30,24 / 0,95 = 31,83 \text{ kVA}$$

Potrošnja vode

Za napajanje hidrantske mreže koristi se voda sa gradskog vodovoda, koja se nalazi van hangara, na kompleksu Nosioca projekta, čiji kapacitet može da obezbjedi potrebnu količinu vode kao pouzdan izvor za hidrantsku mrežu.

3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta

Emisije u vazduh

Emisije gasova angažovane građevinske mehanizacije pri izradnji predmetnog objekta – hangara

Građevinske mašine, kao energetska goriva, koriste naftu. Potrošnja goriva pri radu ovih mašina je oko 0,2 kg/kWh. Sagorijevanjem goriva u motoru mašine oslobađaju se određene količine gasova, odnosno emituje se izduvni gas i čvrste čestice.

U tabeli 3.6.1. navedene su granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju EU Faza III B i Faza IV.

Obaveza je Nosioca projekta da angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanata zadovoljiti navedeni Evropski standard: EU Faza III B, Faza IV i V iz 2006.god. odnosno 2018.god. prema Direktivi 2004/26/EC.

Tab.3.6.1. EU faza III B, standarda za vanputnu mehanizaciju Faza III B i Faza IV

Kategorija	Snaga motora kW	Datum	Emisija gasova g/kWh			
			CO	HC	NO _x	PM
L	130 ≤ P ≤ 560	Jan. 2011.	3,5	0,19	2,0	0,025
M	75 ≤ P < 130	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
N	56 ≤ P < 75	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
P	37 ≤ P < 56	Jan. 2013.	5,0	4,7*		0,025

*NO_x + HC

Faza IV

Q	130 ≤ P ≤ 560	Jan. 2014.	3,5	0,19	0,4	0,025
M	75 ≤ P < 130	Okt. 2014.	5,0	0,19	0,4	0,025

Primjenom odgovarajućih mjera, izbor građevinske mehanizacije i transportnih sredstava, kao i organizacija radova doprinijeće smanjenju uticaja na kvalitet vazduha na području samog gradilišta i u njegovoj neposrednoj okolini. *U cilju minimizacije emisija suspendovanih čestica (PM₁₀ i PM_{2,5}) i izduvnih gasova iz građevinske mehanizacije, izvođač radova je u obavezi da tokom pripremnih radova i same izgradnje hangara sprovodi sledeće detaljne tehničke i organizacione mjere opisane u poglavlju 8.0.*

Zagađenja životne sredine u fazi izgradnje su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Emisije cementne prašine tokom rada sistema za otvaranje vreća cementa

S obzirom da se proces prepakivanja cementa odvija u zatvorenom prostoru, cementna prašina može da ulazi u ljudski organizam kroz respiratorni sistem i pluća i narušava zdravlje radnika u hangaru. Zbog svega navedenog potrebno je sprovesti obuku zaposlenih u cilju edukacije vezano za zdravlje radnika, kako bi se obezbjedio bezbjedan rad, shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 034/14 i 044/18).

Projektovano tehnološko rješenje u potpunosti eliminiše difuzne i nekontrolisane emisije u radnu i životnu sredinu. Cjelokupan proces je lociran unutar zatvorenog objekta (hangara), čime je onemogućen uticaj vjetra i eolsko raznošenje čestica.

Otvaranje (cijeljenje) vreća vrši se unutar zatvorenog kućišta sistema, odakle se materijal dalje transportuje pomoću potpuno zatvorenog pužnog transportera (šneka) direktno u cistjernu. Veza transportera i otvora cistjerne izvedena je preko zaptivnog sklopa, čime je spriječeno oslobađanje prašine u ambijentalni vazduh.

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

S obzirom na to da je lokacija planski predviđena za industrijsku namjenu, uvođenje ovog zatvorenog sistema neće doći do pogoršanja postojeće klase kvaliteta vazduha niti do stvaranja kumulativnog zagađenja suspendovanim česticama.

Zbog potpunog odsustva difuznog raznošenja prašine van objekta, eliminisan je bilo kakav ekološki rizik po okolno zemljište i vegetaciju, kao i rizik po zdravlje lokalnog stanovništva koje se nalazi izvan industrijske zone.

U fazi eksploatacije će se usled funkcionisanja djelatnosti dovoz cementa, stvarati određeni nivo aerozagađenja. Međutim, uzimajući u obzir njegovo okruženje, te mogućnost lakog saobraćajnog pristupa, sigurni smo da neće doći do novih, značajnih negativnih uticaja na sastav i kvalitet vazduha na ovoj lokaciji.

Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/dan.

Međutim, sistem za otvaranje vreća cementa, radi samo na mjesečnom nivou 30 tona, kolike su potrebe na tržištu.

U hangaru (u zatvorenom prostoru), aa sistemu za otvaranje vreća cementa, vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjernu.

Otvaranje (cijeljenje) vreća vrši se unutar zatvorenog kućišta sistema, odakle se materijal dalje transportuje pomoću potpuno zatvorenog pužnog transportera (šneka) direktno u cistjernu. Veza transportera i otvora cistjerne izvedena je preko zaptivnog sklopa, čime je spriječeno oslobađanje prašine u ambijentalni vazduh.

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

Na mjesečnom nivou količina cementa koja se presipa iz „big bag” vreća, preko sistema za otvaranje vreća cementa, iznosi 30 tona (jedna cistjerna), što na godišnjem nivou iznosi 360 tona.

Iz svega navedenog, činjenica da je obim pretakanja cementa u hangaru mali, u odnosu na kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa koji iznosi 100-150 tona/dan.

S obzirom na projektovano tehnološko rješenje, na lokaciji ne postoje otvoreni (difuzni) izvori emisije, već su sve tačke locirane unutar zatvorenog objekta (hangara) i konstrukcije same opreme.

Tehnološki otpadne vode

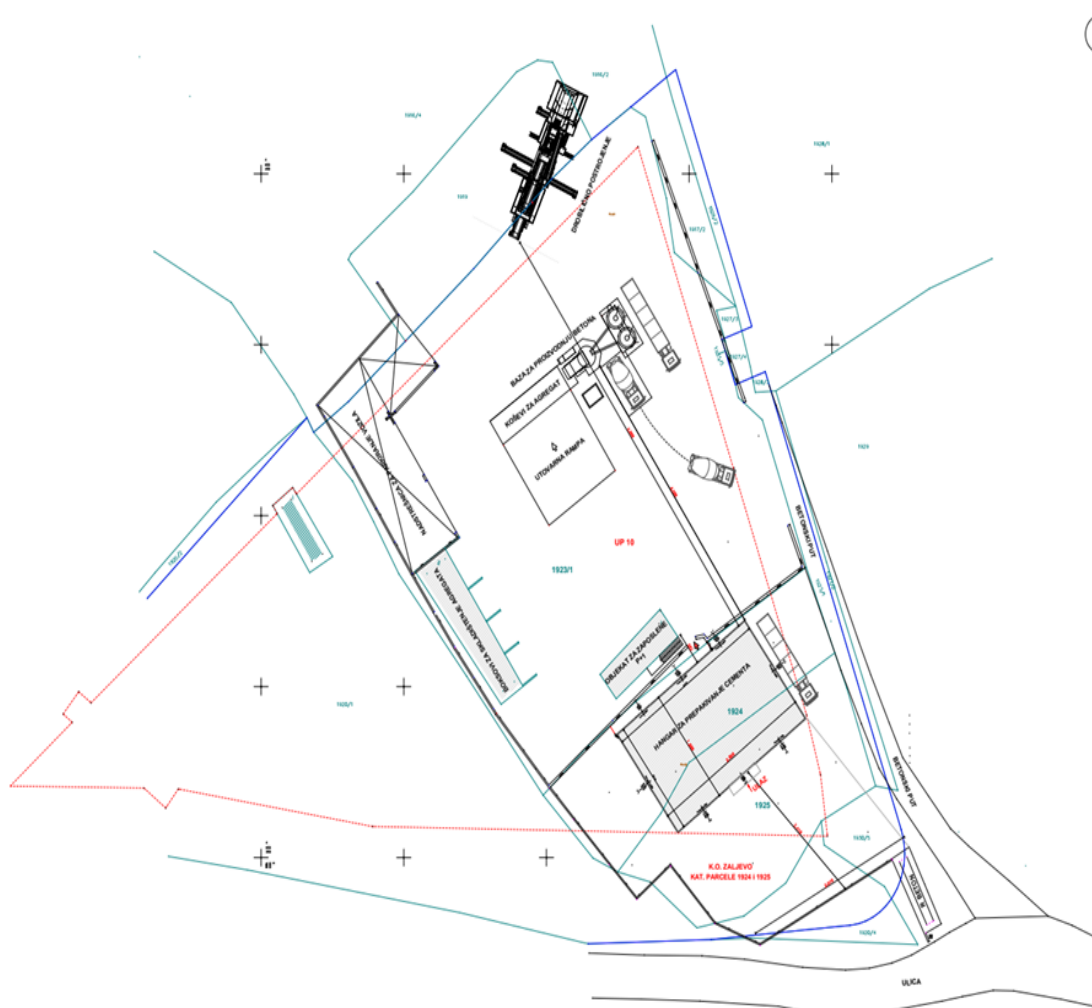
Cement stiže kamionski iz Luke Bar u „big bag” (džambo) plastificiranim vrećama u kojima staje 1.500 kg (1,5 tona) cementa. „Big bag” plastificirane vreće se transportuju iz kamiona, viljuškarima do skladišta u predmetnom objektu - hangaru. Na sistemu za otvaranje vreća cementa (sl.3.4.1.), vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjernu.

Predmetni objekat je zatvoreni hangar za skladištenje praškaste materije (cementa), unutar kojeg se ne odvijaju tehnološki procesi koji zahtijevaju upotrebu vode.

Tokom redovnog rada objekta ne generišu se tehnološke otpadne vode.

Sanitarno-fekalne vode

Radnici zaposleni u predmetnom objektu koriste sanitarni čvor u objektu za zaposlene kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, koji se nalazi na udaljenosti od 10 m od hangara, pri čemu se sanitarno fekalne otpadne vode odvođe u vodonepropusnu jamu.



Sl.3.6.1. Skica lokacije sa ucrtanim hangarom, betonskom bazom, boksevima za agregat, drobilničnim postrojenjem, nadstrešnicom

Napomena: Kompanija „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR je sproveda postupak procjene uticaja na životnu sredinu za betonsku bazu i drobilčno postrojenje i od nadležnog organa dobila saglasnost na navedene projekte.

U Prilogu inoviranog elaborata dostavljamo saglasnosti i na betonsku bazu i na drobilčno postrojenje.

Buka

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada građevinske mehanizacije.

Tab.3.6.2. Proračun ekvivalentnog nivoa buke na različitim rastojanjima od izvora buke

Izvor	Rastojanje od izvora buke, m					Dozvoljeni ekvivalentni nivo buke u dBA
	25	50	100	150	200	
Bager	61	55	49	45	43	60
Utovarivač	56	50	44	40	38	
Kamion	56	50	44	40	38	
Bager + kamion	62	56	50	46	44	
Utovarivač + kamion	59	53	47	43	41	

Napomena: Kada se radi o više izvora buke proračun ukupnog nivoa buke izvršen je na osnovu izraza:

$$Lr = 10 \cdot \log \sum_i 10^{0.1Lrj}; dB(A)$$

gdje je: Lr: ukupni nivo buke, a Lj pojedinačni nivo buke.

Rezultati proračuna pokazuju da će u fazi izvođenja radova doći do povećanja nivoa buke u okolni prostor na rastojanju do: 28 m - za bager, 16 m - za utovarivač, 16 m - za kamion, 32 m - za bager + kamion, 22 m - za utovarivač + kamion, u odnosu na dozvoljene vrijednosti koje prema Pravilniku o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG” br. 60/11).

Na osnovu Odluke o utvrđivanju akustičnih zona u Opštini Bar („Sl. list CG“ – opštinski propisi broj 41/15), predmetna lokacije **pripada sedmoj akustičnoj zoni – industrijskoj zoni**. Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl. list Crne Gore, br. 60/11).

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

U toku funkcionisanja projekta buka je neznatna, .

Vibracije

Fazu izgradnje, kada su u pitanju vibracije, karakteriše rad mehanizacije.

Izloženost ovim uticajima je vremenski ograničena, privremena i malog inteziteta.

U toku funkcionisanja projekta vibracije neće biti prisutne.

Toplota, jonizujuće i nejonizujuće zračenje

U toku izgradnje i eksploatacije objekta nema emitovanja toplote i zračenja koji bi mogli izazvati štetno dejstvo na životnu sredinu.

3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija

Građevinski otpad

Građevinski otpad će se odvoziti na lokaciju koja je za to predviđena u skladu sa Ugovorom sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24).

Građevinski otpad:

17 01 beton, cigla, pločice i keramika
17 01 01 beton
17 01 02 cigle
17 01 03 pločice i keramika
17 02 drvo, staklo i plastika
17 05 zemljište
17 08 02 građevinski materijal na bazi gipsa
17 09 04 miješani otpad od građenja i rušenja

Ambalažni otpad

Ambalažni otpad će se selektivno odvajati po vrstama:

- ✓ papirna i kartonska ambalaža, kataloški broj 15 01 01,
- ✓ plastična ambalaža, kataloški broj 15 01 02,
- ✓ drvena ambalaža, kataloški broj 15 01 03,
- ✓ metalna ambalaža, kataloški broj 15 01 04,
- ✓ kompozitna ambalaža, kataloški broj 15 01 05,
- ✓ miješana ambalaža, kataloški broj 15 01 06,
- ✓ staklena ambalaža, kataloški broj 15 01 07,
- ✓ tekstilna ambalaža, kataloški broj 15 01 09,
- ✓ apsorbenti, filtarski materijali, tkanine i sredstva za brisanje i upijanje i zaštitna odjeća koji nisu zagađeni opasnim materijama, kataloški broj 15 02 03

i predavati društvima za otkup sekundarnih sirovina.

Pošto se na godišnjem nivou prepakuje 360 t cementa, a u jednoj „big bag“ vreći staje 1,5 t cementa, na godišnjem nivou nastaje 240 komada „big bag“ (džambo) plastificiranih vreća.

„Big bag“ (džambo) plastificirane vreće pripadaju prema Katalogu otpada, pripadaju plastičnoj ambalaži sa kataloškim brojem 15 01 02.

Na sistemu za otvaranje vreća cementa, „big bag“ (džambo) plastificirane vreće se cijepaju, tako da se ne mogu ponovo koristiti.

„Big bag“ (džambo) plastificirane vreće se privremeno skladište na posebno odvojenom mjestu u hangar do predaje društvima za otkup sekundarnih sirovina.

Godišnja količina ambalažnog otpada, koji se predaje društvima za otkup sekundarnih sirovina (240 kom. X 4 kg.) iznosi 960 kg.

Komunalni otpad

Nosilac projekta je dužan da posjeduje Ugovor sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR., o redovnom odvoženju komunalnog otpada sa predmetne lokacije i zbrinjavanju istog. Nosilac projekta je dužan da sav komunalni otpad odlaže u metalne kontejnere postavljene u krugu predmetne lokacije na vodonepropusnoj površini.

4.0. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Dostavljamo podatke iz Informacije o stanju životne sredine za 2024. godinu (Izvor: Agencija za zaštitu životne sredine, Crne Gore, 2025.).

Vazduh

Teritorija Crne Gore podijeljena je, u skladu sa Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 044/10 od 30.07.2010, 013/11 od 04.03.2011, 064/18 od 04.10.2018), na tri zone kvaliteta vazduha (tabela 4.1.). Ove zone određene su na osnovu preliminarne procjene kvaliteta vazduha u odnosu na granične vrijednosti zagađujućih materija, korišćenjem dostupnih podataka o koncentracijama zagađujućih materija u vazduhu i rezultata modeliranja. Granice zona odgovaraju spoljnim administrativnim granicama opština koje pripadaju svakoj zoni.

Tab.4.1. Zone kvaliteta vazduha

Zona kvaliteta vazduha	Opštine u sastavu zone
Sjeverna zona kvaliteta vazduha	Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Pljevlja, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak
Centralna zona kvaliteta vazduha	Podgorica, Nikšić, Danilovgrad i Cetinje
Južna zona kvaliteta vazduha	Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi

Rezultati ispitivanja kvaliteta vazduha – Državna mreža

Državnu mrežu za kontinuirano praćenje kvaliteta vazduha za koje je zadužena Agencija za zaštitu životne sredine čini devet stacionarnih stanica (tabela 4.2.).

Red. broj	Mjerno mjesto	Vrsta mjernog mjesta	Zagađujuće materije koje se mjere
1.	Pljevlja 2-Gagovića imanje	UB	NO, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
2.	Gradina	RB	NO, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , O ₃ , CH ₄ , THC i Hg
3.	Bijelo Polje	UB	NO, NO ₂ , NO _x , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
4.	Podgorica 2 (Blok V)	UB	SO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
5.	Podgorica 3 (kružni tok Zabjelo)	UT	NO, NO ₂ , NO _x , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
6.	Podgorica 4-Gornje Mrke	RB	NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , CH ₄ i THC
7.	Nikšić 2	UB	NO, NO ₂ , NO _x , CO, O ₃ , SO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
8.	Bar 3	UB	NO, NO ₂ , NO _x , PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
9.	Kotor	UT	NO, NO ₂ , NO _x , CO, SO ₂ , C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)

D.O.O. „Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore” (CETI), realizovao je Program monitoringa kvaliteta vazduha Crne Gore za 2024. godinu. Programom je obuhvaćeno sistematsko mjerenje imisije zagađujućih materija u vazduhu na automatskim mjernim stanicama. Popis zagađujućih materija – ISO-kod (ISO 7168-2:1998) dat je u tabeli 4.3.

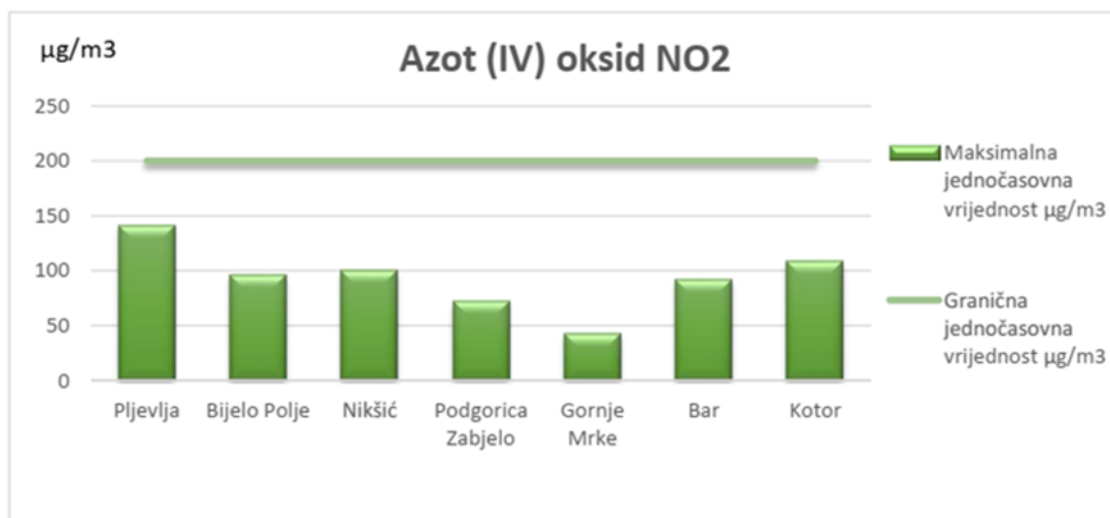
Tab.4.3. Popis zagađujućih materija – ISO - kod (ISO 7168-2:1998)

R..b.	ISO-kod	Formula	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja
1.	1	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1 sat 24 sata
2.	3	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat
3.	8	O ₃	ozon	µg/m ³	8 sati, pomično
4.	24	PM ₁₀	Suspendovane čestice	µg/m ³	24 sata
5.	04	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	8 sati, pomično
6.	V4	C ₆ H ₆	benzen	µg/m ³	24 sata
7.	85	Hg	živa	ng/m ³	24 sata
8.	19	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana
9.	82	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana
10.	80	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana
11.	87	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana
12.	P6	BaP	Benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana
13.		BbF	Benzo(b)fluoranten	ng/m ³	Sedam dana
14.		BjF	Benzo(j)fluoranten	ng/m ³	Sedam dana
15.		BkF	Benzo(k)fluoranten	ng/m ³	Sedam dana
16.		Ind	Ideno (1,2,3-d)piren	ng/m ³	Sedam dana
17.	P9	DBaA	Dibenzo(ah)antracen	ng/m ³	Sedam dana

Azot (IV) oksid NO₂

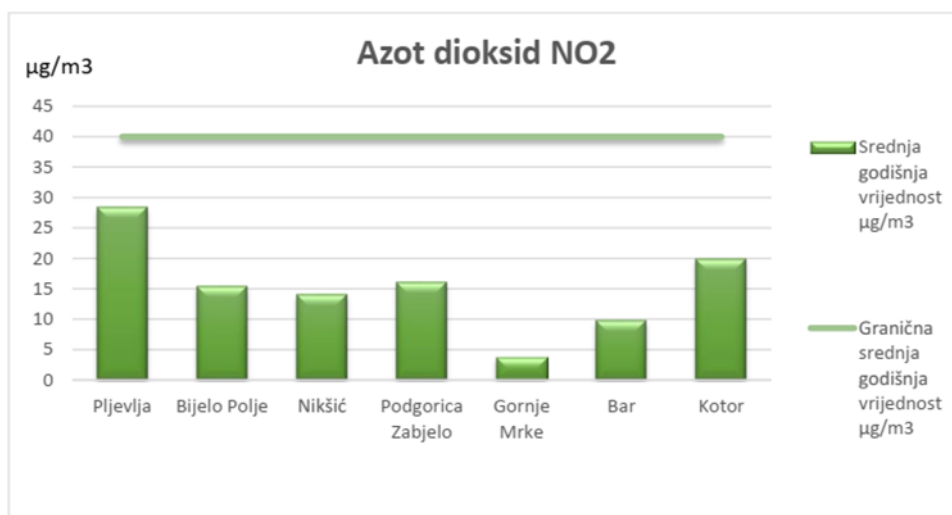
Mjerenje koncentracije azotnih oksida realizovano je na sedam stacionarnih stanica u Crnoj Gori: Podgorica 1 kružni tok Zabjelo (UT), Nikšić, Pljevlja, Bijelo Polje, Gornje Mrke, Bar i Kotor. Na mjernom mjestu Gradina, automatska stacionarna stanica je tokom najvećeg dijela godine bila van funkcije zbog problema sa snadbijevanjem električnom energijom, pa je obuhvat mjerenja nedovoljan da bi se izvršila ocjena kvaliteta vazduha. Na svim mjernim mjestima izmjerene vrijednosti azot(IV)oksida – NO₂, predstavljene kao jednočasovne i srednje godišnje koncentracije, bile su ispod propisanih graničnih vrijednosti.

Grafikonom 4.1. predstavljene su maksimalne jednočasovne koncentracije azot(IV)oksida NO₂ upoređene sa graničnom vrijednošću.



Grafikon 4.1. Maksimalne jednočasovne koncentracije azot(IV)oksida – NO₂

Na grafikonu 4.2. predstavljene su srednje godišnje koncentracije azot(IV)oksida NO₂ upoređene sa graničnom vrijednošću.



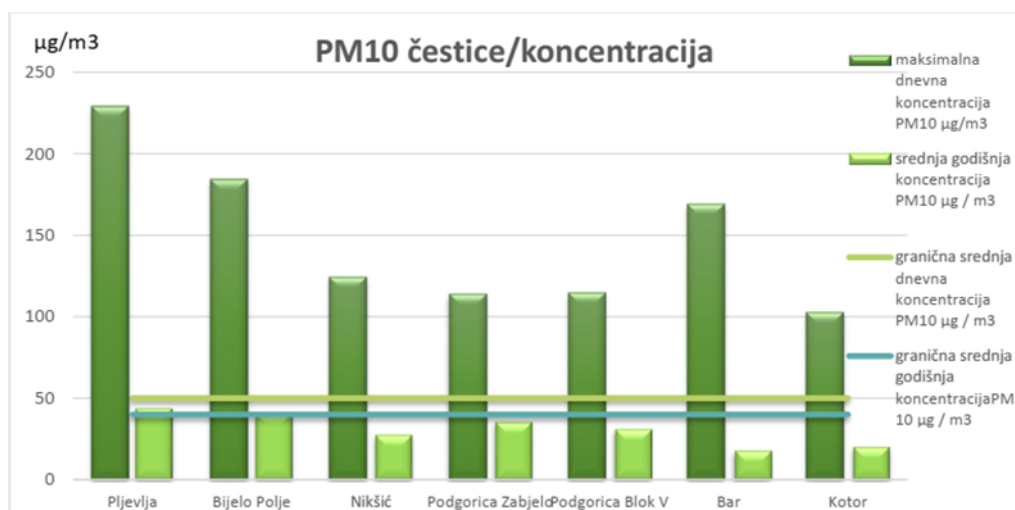
Grafikon 4.2. Srednje godišnje koncentracije azot(IV)oksida – NO₂

Suspendovane čestice u vazduhu – PM₁₀

Mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀ vršena su na sedam mjernih stanica, i to u: Pljevljima, Bijelom Polju, Podgorici 3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorici 2 Blok V (UB), Nikšiću, Baru i Kotoru.

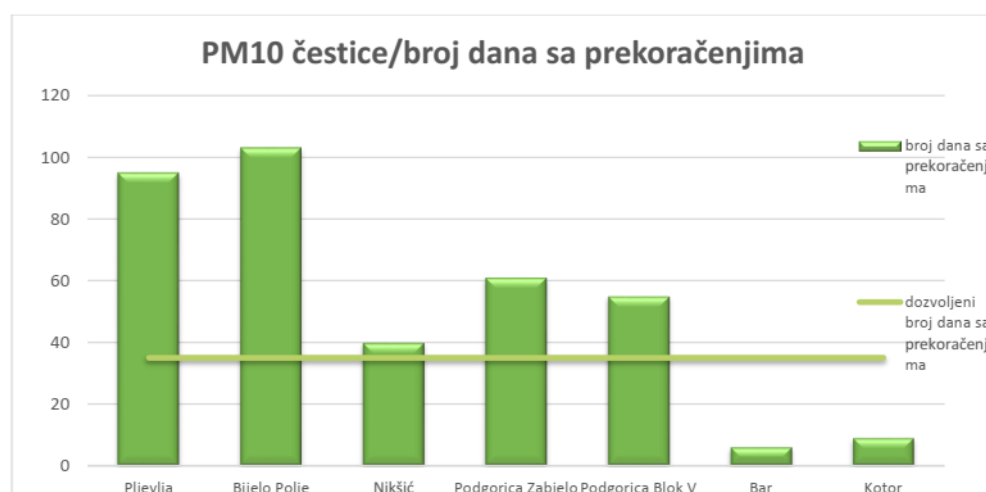
Na mjernom mjestu u Baru, srednje dnevne koncentracije suspendovanih čestica PM₁₀ su 6 dana prelazile propisanu graničnu vrijednost. Godišnja srednja vrijednost bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 17,87 µg/m³.

Na grafikonu 4.3. predstavljene su maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM₁₀ čestica upoređene sa graničnim vrijednostima.



Grafikon 4.3. Maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM₁₀ čestica

Na grafikonu 4.4., predstavljen je broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM₁₀ čestica upoređene sa dozvoljenim brojem dana sa prekoračenjima, koji za jednu kalendarsku godinu iznosi 35.



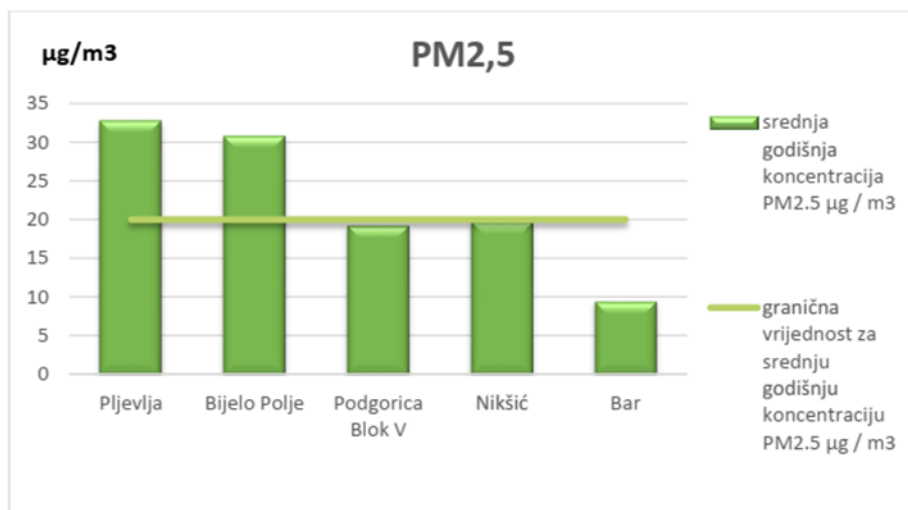
Grafikon 4.4. Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM₁₀ čestica upoređene sa dozvoljenim brojem dana sa prekoračenjima

Suspendovane čestice u vazduhu PM_{2,5}

Tokom 2024. godine, mjerenje suspendovanih čestica PM_{2,5} realizovano je na pet stacionarnih mjernih stanica.

Na mjernoj stanici u Baru, srednja godišnja koncentracija suspendovanih čestica PM_{2,5} bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 9,46 µg/m³.

Na grafikonu 4.5., predstavljene su srednje godišnje koncentracije PM_{2,5} čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću.



Grafikon 4.5. Srednje godišnje koncentracije PM_{2,5} čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću

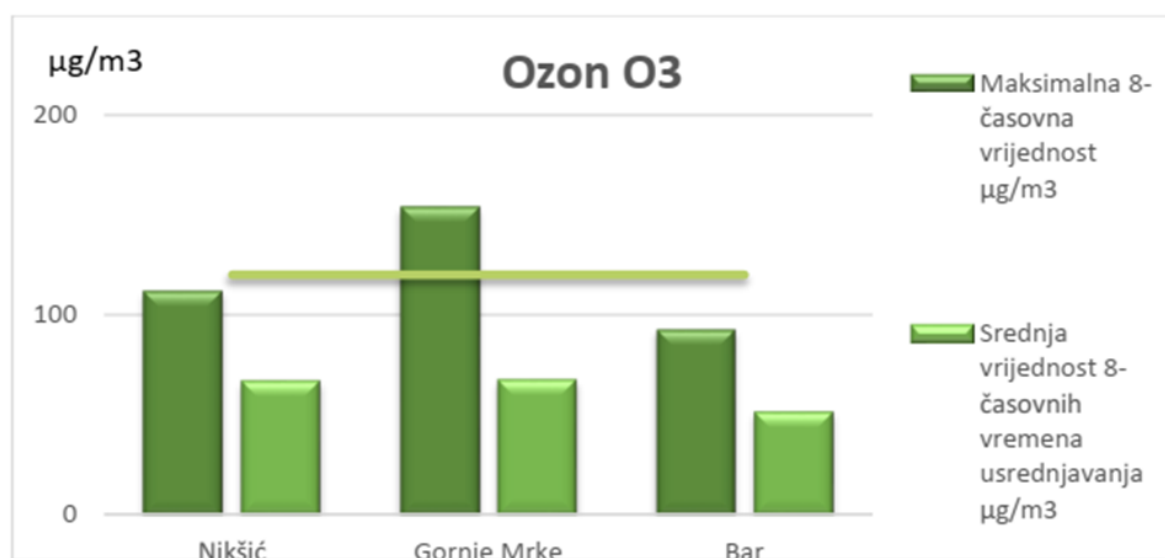
Prizemni ozon O₃

Koncentracija prizemnog ozona – O₃ praćena je na 4 mjerna mjesta, i to u: Nikšiću, Gradini, Gornjim Mrkama i Baru.

Na mjernoj stanici u Baru nije bilo prekoračenja.

Ciljna vrijednost, sa aspekta zaštite zdravlja ljudi od 120 µg/m³, ne smije biti prekoračena više od 25 puta tokom kalendarske godine, uzimajući prosjek od tri uzastopne godine.

Na osnovu podataka iz prethodne 3 godine, na svim stanicama broj prekoračenja ciljne vrijednosti ozona sa aspekta zaštite zdravlja ljudi bio je ispod propisane norme. Grafikonom 4.6., predstavljene su maksimalne i srednje osmočasovne dnevne koncentracije ozona upoređene sa ciljnom vrijednošću.



Grafikon 4.6. Maksimalne i srednje osmočasovne dnevne koncentracije ozona upoređene sa ciljnom vrijednošću

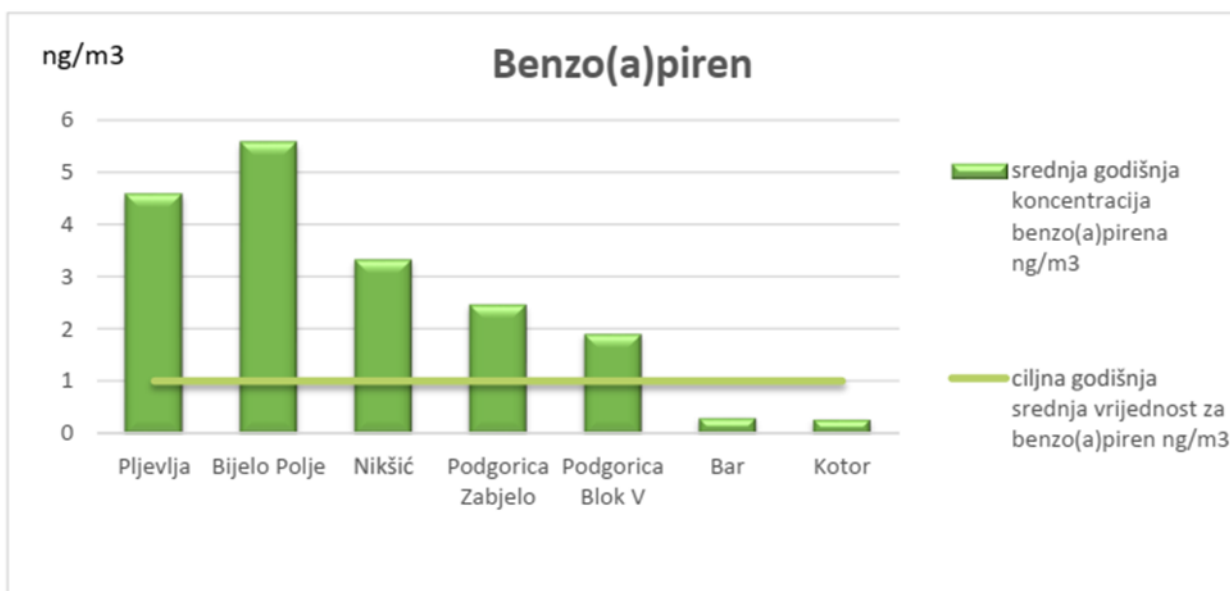
Benzo(a)piren

Iz uzoraka sa svih mjernih mjesta, na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM₁₀ čestica u vazduhu, vršena je hemijska analiza u cilju određivanja koncentracije, odnosno sadržaja benzo(a)pirena u PM₁₀ česticama.

Srednja godišnja koncentracija benzo(a)pirena praćena je u: Pljevljima, Bijelom Polju, Nikšiću, Podgorici 3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorici 2 Blok V (UB), Baru i Kotoru.

U Kotoru i Baru, srednja vrijednost benzo(a)pirena bila je ispod propisane ciljne vrijednosti od 1 ng/m³.

Na grafikonu 4.7., predstavljene su srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa ciljnom vrijednošću.



Grafikon 4.7. Srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa ciljnom vrijednošću

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As i Ni) u suspendovanim česticama PM₁₀

Srednje godišnje vrijednosti sadržaja olova, kadmijuma, arsena i nikla u suspendovanim česticama PM₁₀, na mjernim mjestima na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM₁₀ čestica u vazduhu (Pljevlja, Bijelo Polje, Nikšić, Podgorica 3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorica 2 Blok V (UB), Bar i Kotor), bile su ispod propisanih graničnih i ciljnih vrijednosti.

Ocjena kvaliteta vazduha – zone kvaliteta vazduha

Južna zona kvaliteta vazduha

Južnoj zoni kvaliteta vazduha pripadaju: Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi. Kvalitet vazduha je praćen na UB stanici u Baru i UT stanici u Kotoru.

Sve izmjerene vrijednosti sumpor(IV)oksida – SO₂ u odnosu na granične vrijednosti za zaštitu zdravlja (jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti), bile su značajno ispod propisanih graničnih vrijednosti od 350 µg/m³, odnosno 125 µg/m³.

Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne granične vrijednosti za PM₁₀ čestice bio je ispod propisanog broja dana (dozvoljeni broj dana 35 – prekoračenja: Bar 6 dana, Kotor 9 dana). Koncentracija suspendovanih čestica PM₁₀ bila je ispod propisanih vrijednosti za srednju koncentraciju na godišnjem nivou.

Srednja godišnja koncentracija PM_{2,5} čestica bila je duplo niža od propisane granične vrijednosti (mjerna stanica u Baru).

Sve maksimalne osmočasovne srednje vrijednosti ozona bile su ispod propisane ciljne vrijednosti (mjerna stanica u Baru).

Srednja godišnja maksimalna osmočasovna vrijednost ugljen(II)oksida bila je značajno ispod propisane granične vrijednosti od 10 mg/m³ (mjerna stanica u Kotoru).

Suspendovane čestice PM₁₀ analizirane su na sadržaj teških metala, benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a,2,3-cd)pirena i dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nisu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

Srednja koncentracija olova, na godišnjem nivou, bila je značajno ispod granične vrijednosti.

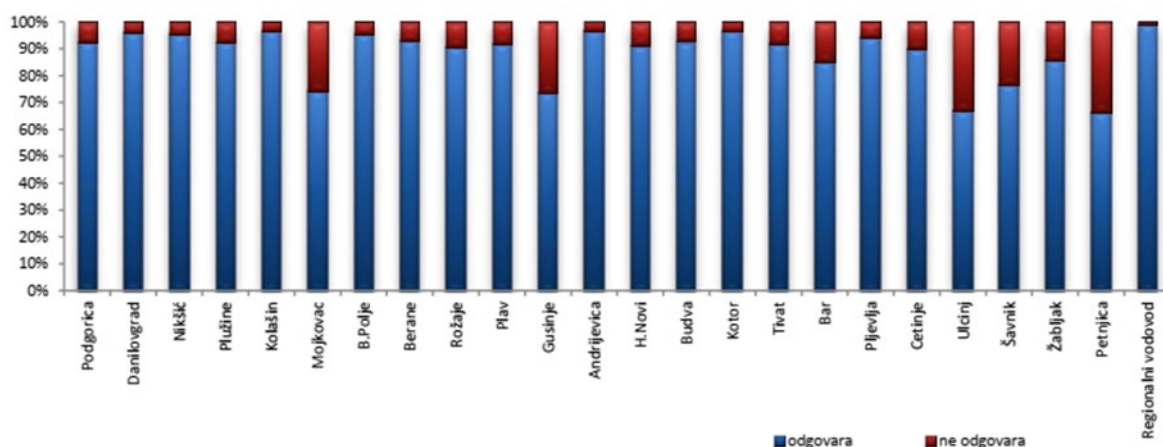
Srednje godišnje vrijednosti sadržaja olova, kadmijuma, arsena i nikla u suspendovanim česticama PM₁₀, na mjernim stanicama u Baru i Kotoru, bile su ispod propisanih graničnih i ciljnih vrijednosti.

Sadržaj benzo(a)pirena kao srednja godišnja vrijednost nedeljnih uzoraka, na lokacijama u Baru i Kotoru, bila je ispod propisane ciljne vrijednosti s ciljem zaštite zdravlja ljudi koja iznosi 1 ng/m³.

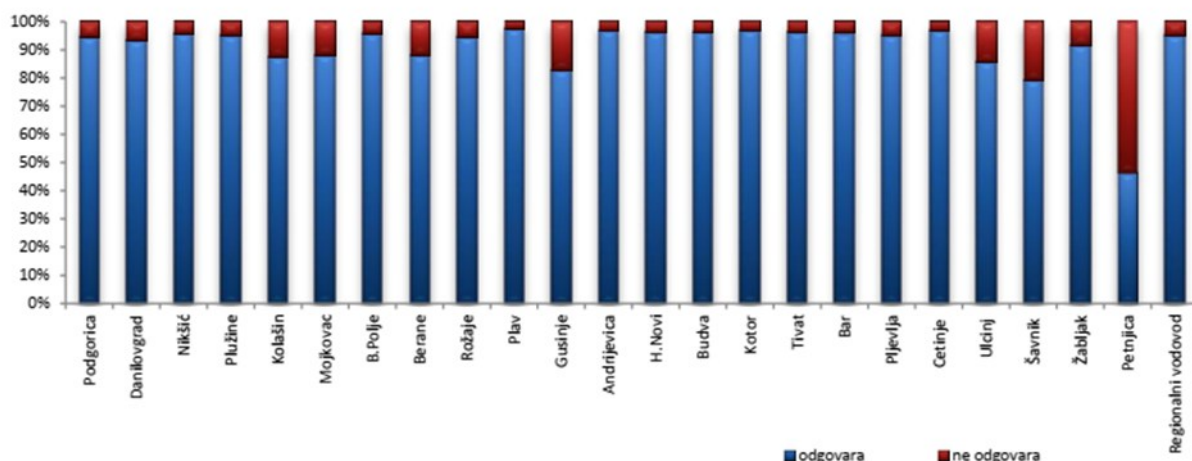
Voda

Ocjena kvaliteta vode za piće

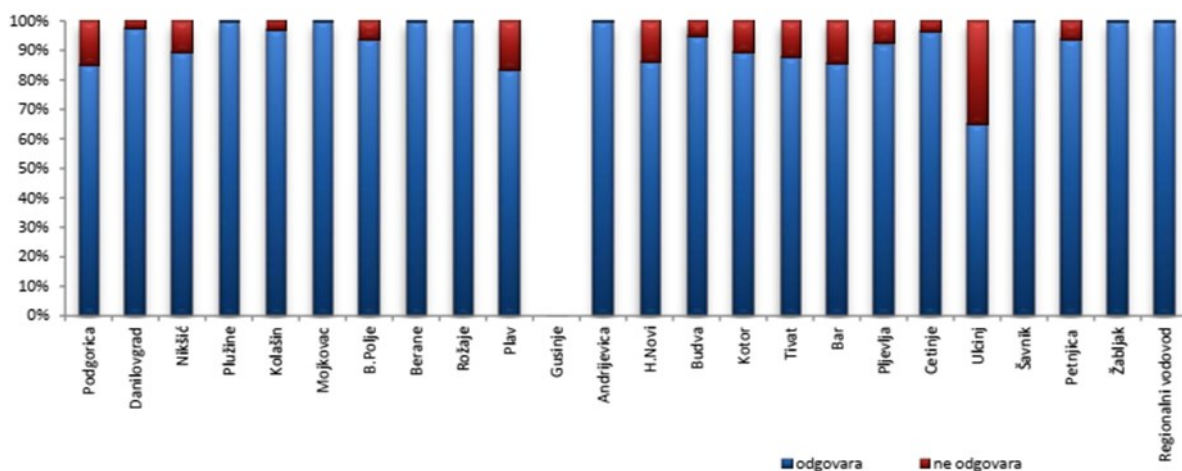
Pod zdravstvenom bezbjednošću vode za piće podrazumijeva se mikrobiološka i fizičko-hemijska ispravnost vode za piće uz obezbijeđenu zaštitu izvorišta, zdravstveno bezbjedno snabdijevanje i rukovanje vodom za piće.



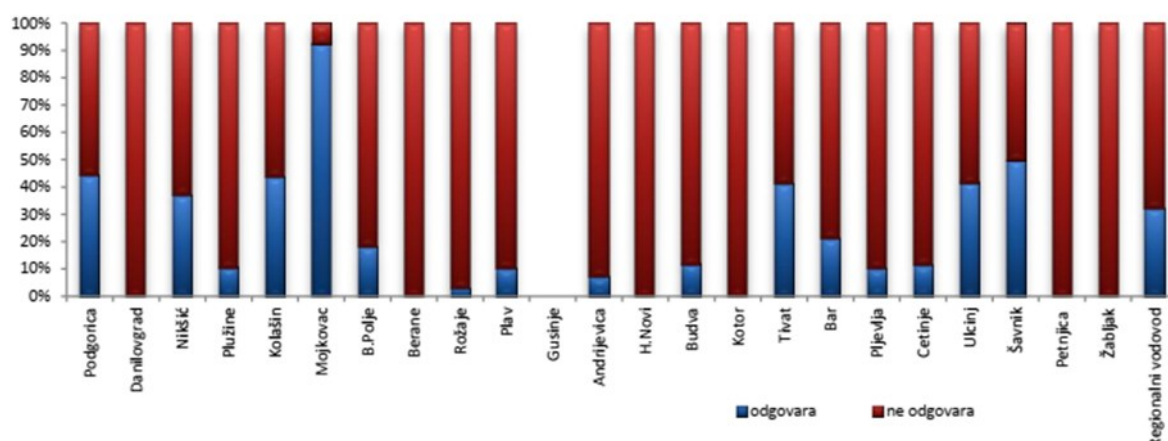
Grafikon 4.8. Rezultati fizičko-hemijskih ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2024. godini



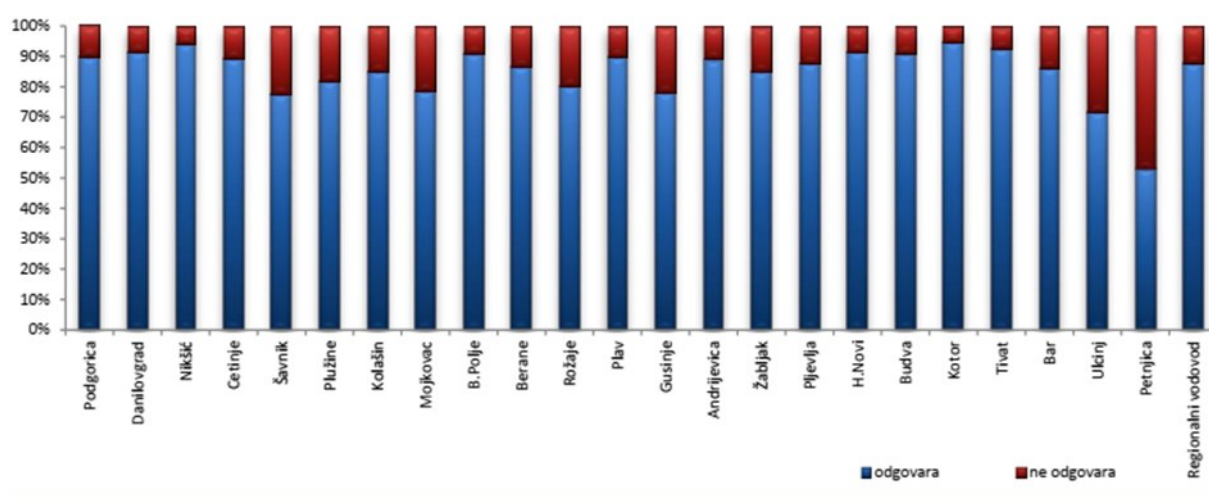
Grafikon 4.9. Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2024. godini



Grafikon. 4.10. Rezultati fizičko hemijskih ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2024. godini



Grafikon. 4.11. Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2024. godini



Grafikon. 4.12. Rezultati ispitivanja vode za piće u 2024. godini

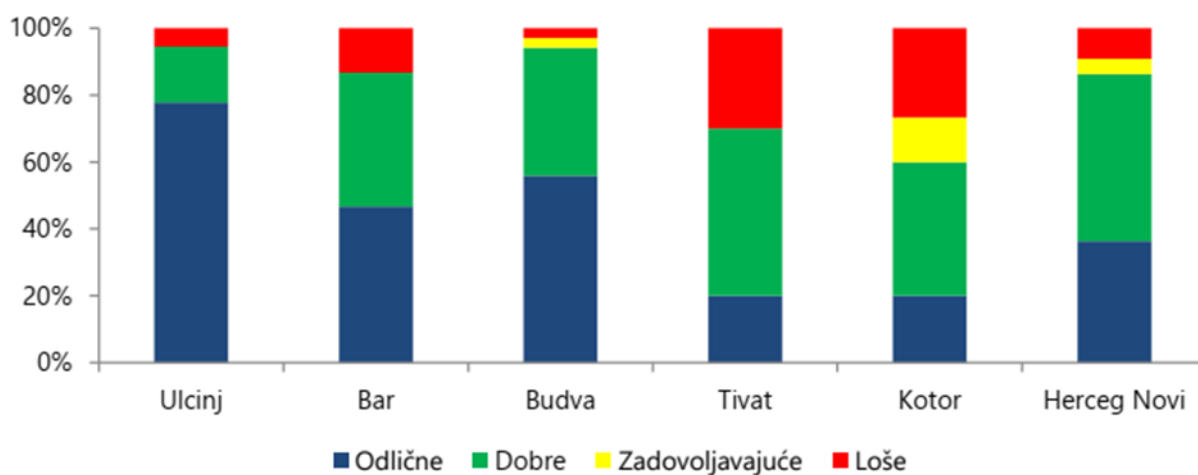
Sanitarni kvalitet morske vode na javnim kupalištima

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2024. godini praćeno je na ukupno 114 lokacija duž Crnogorskog primorja i to u opštini Ulcinj na 18 lokacija, Bar 15, Budva 34, Tivat 10, Kotor 15 i Herceg Novi 22 lokacije za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Prije početka kupališne sezone, utvrđena je dinamika uzorkovanja koja je podrazumijevala realizaciju analiza u petnaestodnevnom intervalima tokom ljetnje turističke sezone, tj. u periodu od juna do oktobra 2024. godine. Na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo se vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode, kako bi se utvrdilo da li se radi o dugoročnom ili kratkoročnom zagađenju.

Član 7 i Prilog 1 Pravilnika o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19), pojedinačna ocjena vode za kupanje određuje se nakon svakog ispitivanja kvaliteta voda tokom sezone kupanja prema graničnim vrijednostima mikrobioloških parametara (*Escherichia coli* i *Intestinal enterococci*).

Član 8 definiše da se na osnovu rezultata ocjenjivanja kvaliteta vode za kupanje, klasifikuju kao: odlične, dobre, zadovoljavajuće i loše.

Pravilnik je, u članu 7 i Prilogu 2, predvidio da se ocjena kvaliteta vode za kupanje utvrđuje i nakon završetka sezone kupanja, i to na bazi vrijednosti 95-tog odnosno 90-tog percentila. U skladu sa propisanom metodom obrađeni su podaci za 2024. godinu.



Grafikon. 4.13. Grafički prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2024.

Podaci ukazuju da je u toku sezone 2024. godine kvalitet morske vode za kupanje na Crnogorskom primorju uglavnom bio odličnog (46,5 %) i dobrog (38,6 %) kvaliteta, dok je 3,5 % uzoraka bilo zadovoljavajućeg, a 11,4 % lošeg kvaliteta.

Kvalitet morske vode na javnim kupalištima po opštinama

Na prostoru opštine Bar, kvalitet morske vode analiziran je na ukupno 15 lokacija. Rezultati su pokazali da je na sedam (7) lokacija tokom perioda ispitivanja, voda bila odličnog kvaliteta, na šest (6) dobrog, dok je na dvije (2) lokacije voda bila lošeg kvaliteta. Loš mikrobiološki kvalitet na lokacijama „Topolica 01” i „Žukotrlica 03”.

Tab. 4.4. Lokacije uzorkovanja sedimenta, morske vode i biote sa geografskim koordinatama, dubinama mora na ispitivanim lokacijama kao i udaljenosti lokacija od obale.

Zona	Lokacija		Koordinate		Dist (nm)	Dubina (m)	Matrix			Tip*
	Naziv	Kod	Latitude	Longitude			Biota	Sed.	Voda	
Boka Kotorska	Luka Herceg Novi	BCM-HN02	42,449883	18,532650	0.0	13		x	x	CM
	Brodogradilište Bijela	BCH-BB01	42,447400	18,652333	0.0	21	x	x	x	CH
	Luka Risan	BCM-RI02	42,513417	18,694000	0.0	9	x	x	x	CM
	Orahovac-Ljuta	BCR-OR01	42,485633	18,763333	0.1	21	x	x	x	CR
	IBM-Dobrota	BCM-DI01	42,436383	18,760867	0.2	22	x	x	x	CM
	Luka Kotor	BCH-KO02	42,425117	18,765567	0.1	20		x		CH
	Sveta Nedelja	BCM-SN01	42,457750	18,676183	0.2	22		x		CM
	Tivatski zaliv	BCM-TI01	42,432933	18,658933	1.2	38		x		CM
Otvoreno more – sjeverni dio	Mamula 1	NOR-MA01	42,377617	18,555967	1.2	83		x		OR
	Mamula 2	NOM-MA02	42,313276	18,514804	5.8	117		x		OM
	Luštica	NCM-LU01	42,361067	18,663617	0.7	32		x		CM
Otvoreno more – centralni dio	Luka Budva	CCM-BU02	42,279400	18,838833	0.0	6		x		CM
	Budvanski zaliv	CCM-BU01	42,252500	18,837933	0.5	32		x		CM
	Katič - MPA	CCR-KA01	42,193750	18,938283	0.6	29	xx	x	x	CR
	Buljarica 1	CCM-BL01	42,170050	18,966600	0.4	29	xx	x	x	CM
	Buljarica 2	CCM-BL02	42,132550	18,922200	3.7	72		x		CM
	Luka Bar	CCH-BA02	42,090733	19,085700	0.0	11	x	x	x	CH
Otvoreno more – južni dio	Stari Ulcinj	SCR-SU01	41,990150	19,135717	0.4	25	xx	x	x	CR
	Port Milena	SCH-PM01	41,901574	19,234765	0.2	14	x	x	x	CH
	Ada Bojana 1	SCM-AB01	41,858633	19,333783	0.5	10	xx	x	x	CM
	Ada Bojana 2	SCM-AB02	41,806700	19,280967	5.0	57		x		CM

Zemljište

Monitoring stanja zemljišta i ispitivanje sadržaja opasnih i štetnih materija u zemljištu realizuje se u skladu sa Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 73/19, 84/24), Zakonom o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. list RCG", br. 015/92, 059/92, 027/94, „Sl. list CG“, br. 073/10, 032/11,) i Pravilnikom o dozvoljenim koncentracijama štetnih i opasnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG“, br. 018/97), u daljem tekstu: Pravilnik, a usklađuje se i sa zahtjevima Agencije za životnu sredinu.

Monitoring praćenja stanja zemljišta obuhvata i analizu zemljišta na sadržaj POPs hemikalija (PCBs, DDT, aldrin, dieldrin, heptachlor, endrin, HBC, mireks, α -HCH, β -HCH, PFOS, PBDE, dioksini/furani (PCDD/F), PAH, organokalajna jedinjenja (TBT, TMT)).

Tab.4.5. Pregled operatera koji su dostavili izvještaje fizičko-hemijske analize zemljišta

Opština	Operater	Broj uzoraka
Pljevlja	„Elektroprivreda Crne Gore AD“ Nikšić	8
	„Gradir Montenegro“ doo – Šula	2
	„Level ING“ d.o.o.	1
	„Tim Company“	2
	„Rudnik uglja“ AD	2
Podgorica	„Deponija Livade“ d.o.o.	2
	„VIB Beton“ d.o.o.	2
	„Monteput“ d.o.o.	2
Kolašin	„Monteput“ d.o.o.	2
Žabljak	„Zeković Company“ d.o.o.	2
Bar	Deponija „Možura“ d.o.o	1
5	11	26

Rezultati ispitivanja opasnih i štetnih materija u zemljištu na području opštine Bar

U 2024. godini, na području opštine Bar, fizičko-hemijska analiza zemljišta (ukupno 1 uzorak) izvršena je od strane jednog operatera (Deponija „Možura“ d.o.o.).

Izvršena je fizičko-hemijska analiza zemljišta, na najbližem poljoprivrednom zemljištu koji gravitira ka deponiji. Na osnovu rezultata obavljenih laboratorijskih ispitivanja i stručnog razmatranja utvrđeno je da ispitivani uzorak zemljišta:

- od 01.07. 2024. godine, uzorkovan sa lokacije „deponija Možura-najbliže poljoprivredno zemljište, opština Bar, CETI br. protokola 85/05/24, NIJE USAGLAŠEN sa uslovima Pravilnika o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njegovo ispitivanje („Sl. list RCG“, br. 18/97) zbog povećanog sadržaja hroma, nikla i bora u odnosu na propisane vrijednosti. Primijenjeno pravilo odlučivanja: ILAC – G8:09/2019-binarno jednostavno prihvatanje bez zaštitinog pojasa.

Povišene koncentracije hroma, nikla i bora u poljoprivrednom zemljištu koje gravitira ka deponiji rezultat su akumulacije različitih materijala koji se na deponiji odlažu, uključujući ostatke cementa, betona, maltera, zgure, pepela, cigle, keramike, asfalta, metalnog otpada i hemijskih dodataka. Sirovine ovih materijala, poput minerala od gline, krečnjaka, prirodno sadrže tragove hroma i nikla, dok bor potiče iz aditiva i mineralnih dodataka. Tokom padavina i površinskog oticanja, rastvorljive i suspendovane čestice transportuju se sa

deponije u niže dijelove terena, gdje se hrom i nikl vežu za mineralnu i organsku frakciju zemljišta, a mobilniji bor prodire dublje u tlo i može biti usvojen od biljaka. Pedološki faktori poput pH, organskih materija i kapaciteta izmjene katjona utiču na zadržavanje i dostupnost ovih elemenata. Kontinuirani doprinos materijala sa deponije dovodi do koncentracija iznad propisanih vrijednosti, što jasno ukazuje na antropogeni uticaj deponijskog otpada na hemijski sastav i kvalitet poljoprivrednog zemljišta, sa potencijalnim rizicima za produktivnost i sigurnost usjeva.

Buka

U skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Sl. list Crne Gore", br. 028/11, 1/14, 2/18), buka u životnoj sredini je nepoželjan ili štetan zvuk na otvorenom prostoru koji je izazvan ljudskom aktivnošću, uključujući buku koja potiče iz drumskog, željezničkog i vazdušnog saobraćaja i od industrijskih postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola. Iz Zakona je proistekao Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Službeni list CG", br. 060/11, 094/21).

Na osnovu gore navedene zakonske regulative, opštine su donijele rješenja o akustičkom zoniranju svojih teritorija, što je osnovni uslov za implementaciju Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke. U tabeli 4.6., prikazane su granične vrijednosti nivoa buke koje su propisane Pravilnikom.

Tab. 4.6. Granične vrijednosti buke u akustičkim zonama

Akustičke zone		Nivo buke u dB(A)		
		L _{day}	L _{evening}	L _{night}
1.	Tiha zona u prirodi	35	35	30
2.	Tiha zona u aglomeraciji	40	40	35
3.	Zona povišenog režima zaštite od buke	50	50	40
4.	Stambena zona	55	55	45
5.	Zona mješovite namjene	60	60	50
6.	Zone pod jakim uticajem buke koja potiče od saobraćaja	L _{day}	L _{evening}	L _{night}
6.a	Zona pod jakim uticajem buke koja potiče od vazdušnog saobraćaja	55	55	50
6.b	Zona pod jakim uticajem buke koja potiče od drumskog saobraćaja	60	60	55
6.c	Zona pod jakim uticajem buke koja potiče od željezničkog saobraćaja	65	65	60
7.	Industrijska zona	Na granici ove zone buka ne smije prelaziti granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči		
8.	Zona eksploatacije mineralnih sirovina	Na granici ove zone buka ne smije prelaziti granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči		

Na osnovu Odluke o utvrđivanju akustičnih zona u Opštini Bar („Sl. list CG“ – opštinski propisi broj 41/15), predmetna lokacije pripada sedmoj akustičnoj zoni – industrijskoj zoni.

5.0. PRIKAZ ALTERNATIVNIH RJEŠENJA

5.1. Lokacija

Alternativna rješenja za predmetni projekat nijesu razmatrana. U predmetnom objektu vršiće se prepakivanje cementa, pri čemu se cement koristi za punjenje već postojećih silosa na predmetnoj lokaciji. Za predmetni projekat, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Crne Gore, rješenjem broj: 06-353/25-6896/6 od 11.07.2025. izdao je urbanističko tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije ZA IZGRADNJU OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA UP 10, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCU PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR.

5.2. Uticaji na segmente životne sredine i zdravlje ljudi

Potencijalne opasnosti po zdravlje za radnike u fazi izgradnje hangara i radnike zaposlene u hangaru su nošenje neadekvatne zaštitne opreme. Zaposleni radnici na izgradnji hangara i radnici zaposleni u hangaru, shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 034/14 i 044/18), pored opštih ličnih zaštitnih sredstava moraju biti opremljeni sa komplet zaštitnom opremom koji navedeni Zakon propisuje.

Sve mjere projektovane za smanjenje uticaja rada izgradnje i funkcionisanja objekta na životnu sredinu prate se i sprovode od strane Nosioca projekta uz poštovanja zakonske regulative o zaštiti na radu u pogledu korišćenja adekvatne opreme.

Kada je u pitanju zdravlje ljudi alternativa ne može biti.

Veoma je važna obuka radnika o pravilnom korištenju zaštitne opreme i postupcima sigurnosti na radu, u skladu sa odredbama Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Sl. list CG", br. 037/16), Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti vibracijama ("Sl. list CG", br. 024/16), Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti hemijskim materijama ("Sl. list CG", br. 081/16, 030/17, 040/18, 077/21) i Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti kancerogenim ili mutagenim materijama ("Sl. list CG", br. 060/16, 011/17, 043/18, 020/19, 021/20).

5.3. Proizvodni procesi ili tehnologija

Tehnološki proces proizvodnje je definisan projektom, opisanim u poglavlju 3.0. Alternativna rješenja nijesu razmatrana za predmetni projekat.

5.4. Metod rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta

Metode rada u toku izvođenja i funkcionisanja su jasne i definisane projektom. Odabrana je oprema koja zadovoljava važeće standarde. Metode rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta su opredjeljenje namjenom projekta u pogledu sadržaja. Alternative u toku izvođenja i funkcionisanju nijesu predviđene.

5.5. Planovi lokacija

Predmetna lokacija se nalazi u ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN“ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINE BAR.

5.6. Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta

Nadzorni organ ovlašćen od strane Nosioca projekta nadgledaće izvođenje radova i garantovati kvalitet materijala tokom izgradnje.

Objekti će biti izgrađeni od materijala koji su propisani u skladu sa Zakonom o izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 19/25 i 92/25).

5.7. Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta

Datum početka izvođenja radova, zavisi od pribavljanja svih potrebnih dozvola i obezbjeđivanja finansijskih sredstava

Projekat će trajati dok bude ekonomski održiv.

5.8. Datum početka i završetka izvođenja radova

Datum početka i završetka izvođenja radova, zavisi od pribavljanja svih potrebnih dozvola i obezbjeđivanja finansijskih sredstava.

5.9. Veličina lokacije ili objekta

Ukupna bruto površina objekta-hangara iznosi **504,00 m²**.

5.10. Obim proizvodnje

U predmetnom objektu će se vršiti prepakivanje cementa.

Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/dan.

Na mjesečnom nivou količina cementa koja se presipa iz „big bag“ vreća, preko sistema za otvaranje vreća cementa, iznosi samo 30 tona (jedna cistjerna), što na godišnjem nivou iznosi 360 tona.

Iz svega navedenog, činjenica da je obim pretakanja cementa u hangaru mali (tržišna potreba), u odnosu na kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa koji iznosi 100-150 tona/dan.

5.11. Kontrola zagađenja

Mjerenja kvaliteta vazduha treba realizovati u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“ br. 43/15, 73/19), Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 25/12) i Pravilnikom o

načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl. list CG" 21/11, 32/16). Potrebno je izvršiti mjerenja kvaliteta ambijentalnog vazduha na parametre propisane Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 25/12) i to: Mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀.

Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24): Imalac otpada, trgovac i posrednik otpada dužan je da vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada, u skladu sa katalogom otpada. Tokom funkcionisanja projekta potrebno je voditi evidenciju o upravljanju otpadom. Nositelj projekta je dužan da nakon sakupljanja i privremenog skladištenja otpada isti preda ovlaštenom sakupljaču, prerađivaču ili preduzeću koje je upisano u registar trgovaca sa fizičkim preuzimanjem otpada ili izvoz otpada u skladu sa zakonskom regulativom iz oblasti upravljanja otpadom.

Nositelj projekta je dužan da vodi evidenciju o nastalim količinama otpada u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada (Sl.Crne Gore, br.50/12 od 01.10.2012).

5.12. Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korišćenje i konačno odlaganje

Nositelj projekta nema alternativu, upravljanje otpadom mora se vršiti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 34/24 i 92/24).

Građevinski otpad će se privremeno skladištiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i svakodnevno odvoziti sa predmetne lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 34/24 i 92/24).

Nositelj projekta je dužan da ambalažne materijale sakuplja, razvrstava i zbrinjava do predaje društvima za otkup sekundarnih sirovina.

Nositelj projekta je dužan da posjeduje Ugovor sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR, o redovnom odvoženju komunalnog otpada sa predmetne lokacije i zbrinjavanju istog.

5.13. Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva

Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva u skladu je sa uslovima nadležnog subjekta opštine Bar, na osnovu Zakona o izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 19/25) i Zakona o putevima ("Službeni list Crne Gore", br. 082/20 od 06.08.2020). Alternativnih rješenja ne može biti.

5.14. Odgovornost i proceduru za upravljanje životnom sredinom

Nositelj projekta je odgovoran za procedure radi zaštite životne sredine. U procesu funkcionisanja projekta, odgovorno lice je izvršni direktor.

5.15. Obuka

Alternativa ne može biti. Neophodno je da Nositelj projekta sprovede potpunu obuku zaposlenih na lokaciji projekta u cilju edukacije vezano za zaštitu životne sredine. Svi koji

učestvuju u procesu izvođenja radova i funkcionisanja projekta moraju biti obučeni za bezbjedan rad, shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 034/14 1044/18).

5.16. Monitoring

Monitoring je definisan u poglavlju 9.0. Alternativa ne može biti.

5.17. Planovi za vanredne situacije

U sklopu tehničke dokumentacije projekta izrađeni su odgovarajući planovi i elaborati.

U sklopu tehničke dokumentacije će biti definisani planovi za vanredne prilike (požar, zemljotres, ...), u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Sl. list Crne Gore", br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16, 146/21, 03/23).

5.18. Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje

Obzirom da se ne radi o privremenom objektu, neće doći do uklanjanja projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje.

Djelatnost će biti uslovljena ekonomskom održivošću. U slučaju da djelatnost ne bude ekonomski održiva, izvršiće se prenamjena djelatnosti, tako da neće doći do uklanjanja objekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje.

6.0. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

6.1. Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)

Prema popisu stanovništva iz 2023. godine, na teritoriji opštine Bar živi 45.812 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, 48,59% su muškarci (22.258) i 51,41% su žene (23.554). Povećanje broja stanovnika u opštini Bar u najvećoj mjeri je rezultat migracionih procesa iz drugih, manje razvijenih krajeva Crne Gore.

Na širem području posmatrane lokacije, nema mnogo površina koje su slobodne za izgradnju, odnosno prostornih mogućnosti za razvoj naselja. Zbog stihijske nelegalne izgradnje objekata bez urbanističkih principa i pravila, planiranje infrastrukture i racionalnog korišćenja tog zemljišta je otežano. Najveći dio prostora se koristi za turističko i stalno stanovanje.

Podaci za Zaljevo iz 2023. godine su sledeći: broj stanovnika 678, domaćinstva 203, stanova 276.

Ukupna bruto površina planiranog objekta - hangara iznosi **504,00 m²**.

Na predmetnoj lokaciji nema naseljenih objekata, tako da će se novoplanirani objekat graditi u industrijskoj zoni.

6.2. Zdravlje ljudi

Funkcionisanjem projekta negativni uticaji na segmente životne sredine svedeni su na najmanju moguću mjeru. Djelatnost se obavlja u skladu sa zakonskim propisima te ne postoji rizik za ljudsko zdravlje. Uticaji na segmente životne sredine, opisani u poglavlju 7.0. Sa stanovišta ekologije veoma je važno da se ispoštuju sve zakonske regulative prilikom izvođenja radova na objektu a kasnije na prepakivanju cementa. Jedino na taj način negativan uticaj na kvalitet životne sredine neće biti ispoljen.

Ukoliko se navedene mjere budu ispoštovale, iste će osigurati da rizik po ljudsko zdravlje bude minimalan. a sve u skladu sa odredbama Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Sl. list CG", br. 037/16), Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti vibracijama ("Sl. list CG", br. 024/16), Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti hemijskim materijama ("Sl. list CG", br. 081/16, 030/17, 040/18, 077/21) i Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti kancerogenim ili mutagenim materijama ("Sl. list CG", br. 060/16, 011/17, 043/18, 020/19, 021/20).

6.3. Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama

Predmetna lokacija smještena je u industrijskoj zoni. Sadašnji izgled terena je uveliko izmijenjen aktiviranjem kamenoloma za eksploataciju kamena prije nekoliko godina u blizini predmetne lokacije, kao i brojnim objektima poput: silosa, drobilačnih postrojenja, postrojenja za proizvodnju betona, asfaltnih baza i više poslovno-proizvodnih objekata. Sama predmetna lokacija je oskudna vegetacijom.

Flora

U njenoj najbližoj okolini prisutno je niže rastinje: žukva (*Spartium junceum*), konopljika (*Vitex agnus-castus*), nar (*Punica granatum*), smokva (*Ficus carica*), grab (*Carpinus orientalis*), jasen (*Fraxinus ornus*), veliki vrijes (*Erica arborea*), hrast (*Quercus sp.*), *Phillyrea latifolia*, *Rosa sp.*,... Prizemni sprat floristički je veoma siromašan, što je i tipično za sađene sastojine ovog tipa. Od zeljastih biljaka ovdje rastu *Phlomis fruticosa*, šparoga (*Asparagus acutifolius*), *Euphorbia sp.*, *Lamium sp.*, *Silene sp.*, dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vrijes (*Satureja montana*), bršljan (*Hedera helix*) i druge biljke mediteranskog područja.

Šire područje karakteriše raznovrsna mediteranska, tvrdolisna šumska i žbunasta vegetacija adaptirana na specifične klimatske uslove odnosno na odsustvo hladnog zimskog perioda i ljetnje suše, visoke temperature i intenzivnog sunčevog zračenje tokom jula i avgusta mjeseca, koji su ujedno najtopliji i najsuvliji mjeseci. Ovdje rastu tipične vrste mediteranskog područja odnosno biljke koje pripadaju mediteranskom (sredozemnom) flornom elementu. Tvrdolisnu drvenastu vegetaciju izgrađuju specifični zimzeleni elementi što je prilagođenost na period ljetnje suše. Pored navedenog, posebna odlika tvrdolisne vegetacije je karakteristika da većina vrsta cvjeta obojenim cvjetovima koji izlučuju etarska ulja jakih mirisa. Područje opštine Bar, kojem pripada predmetna lokacija, karakteriše prisustvo degradirane šumske vegetacije koju izgrađuje hrast - crnika (*Quercus ilex*) i medunac (*Quercus pubescens*). Usled mnogobrojnih nepovoljnih uslova, ova vegetacija je prisutna u prelaznom obliku ka makiji, uz prisustvo u manjoj mjeri borova - *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. maritima*, uključujući i čempres (*Cupressus sempervirens*). Makija predstavlja prvi stepen degradacije šumske vegetacije ističući se gustim i dosta visokim žbunovima. Najzastupljeniju svezu na ovom području karakteriše dominacija hrasta crnike (*Quercus ilex*), a javljaju se još i sveze Querco-Carpinetum orientalis, sa dominacijom bijelog graba (*Carpinus orientalis*), ali sa prisustvom i drugih drvenastih vrsta poput jasena (*Fraxinus ornus*), mirte (*Myrtus communis*), zelenike (*Phillyrea media*), maginje (*Arbutus unedo*), tršlje (*Pistacia lentiscus*), masline (*Olea europaea*), velikog vrijesa (*Erica arborea*), lovora (*Laurus nobilis*), broća (*Rubia peregrina*), drače (*Paliurus spina-christi*), nara (*Punica granatum*),... Ovdje rastu i tetivka (*Smilax aspera*), bušin (*Cystus creticus*), dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vrijes (*Satureja montana*), šparoga (*Asparagus acutifolius*) i druge.

Fauna

Za predmetno područje ne postoje precizni, recentni literaturni podaci o bogastvu životinjskog svijeta. Svakako je opšte poznato da primorski pojas odlikuje prisustvo raznovrsnih staništa i životinjskih zajednica, te vrsta koje imaju kosmopolitsko rasprostranjenje ili žive samo u pojasu Mediterana. U primorskom pojasu, u makiji, živi lisica (*Vulpes vulpes*), divlja svinja (*Sus scrofa*), te sitniji sisari poput ježa (*Erinaceus concolor*) ili miševa (vrste roda *Apodemus*).

Ptice su česti stanovnici makije jer mnoge vrste u makiji nalaze mjesto za gniježđenje i zimovanje. Takve su ptice grmuše (vrste roda *Sylvia*), sjenice (vrste roda *Parus*), kratkoprsti kobac (*Accipiter brevipes*), ušati ćuk (*Otus scops*), mediteranske vrste pjevačica i druge. Većina ovih vrsta su zakonom zaštićene i spadaju u indikatorske vrste za IBA područja. Od gmizavaca, prisutne su šumska kornjača (*Testudo hermanni*), gušteri (npr. *Algiroides sp.*, *Adriolacerta oxycephala*, *Ophisaurus apodus*, *Lacerta trilineata*), zmije - smukovi (*Elaphe sp.*), poskok (*Vipera ammodytes*) i druge vrste, a od vodozemaca npr. žabe (poput *Bufo bufo*,

Rana sp.). Na ovom području prisutne su mnoge vrste beskičmenjaka, a insekti se mogu imenovati kao najbrojnija grupa (Coleoptera, Heteroptera, Diptera, Lepidoptera,...)

6.4. Zemljište (zauzimanje/korišćenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike)

Aluvijalno - deluvijalno zemljište nastaje kao rezultat uzajamnog djelovanja fluvijalnih procesa i deluvijalnog spiranja na padinama. Ti procesi su po obodu podnožja padina ili u jarugama, a uslijed smjenjivanja akumulacije aluvijalnih nanosa za vrijeme povodnja i deluvijuma u toku obilnih atmosferskih padavina. Odlikuje se slabo izraženom sortiranošću i zaobljenišću odlomaka i čestim smjenjivanjem frakcija prema granulometrijskom sastavu u vidu proslojaka. U vertikalnom profilu dolazi do smjenjivanja aluvijalne akumulacije (šljunkovi) sa deluvijalnom (sugline, supijeskovi i sitan šljunak) Živi marinski pijesak se pojavljuje duž barske obale, a stvoren je radom morskih talasa, koji su ga oblikovali i nataložili duž obale u vidu sitnog pijeska.

6.5. Tlo

Cukali zona (poznata i kao Barska zona) je sa sjeveroistočne strane navučena na parahton. Grade je trijaski sedimenti i anizični i eocenski fliš i dr., unutrašnja građa joj je jako složena, navlaka se sastoji iz kraljušti, a ispresjecana je i deformisana neotektonskim rasjedima. Visoki krš je navučen na Cukali zonu. Sastavljen je karbonatnih sedimenata srednjeg i gornjeg trijasa i jure. Navlaka se može pratiti u pravcu Zaljevo – Dobra voda – Pečurice i pretežno je pokrivena deluvijalnim nevezanim sedimentima.

6.6. Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet vodnih resursa sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda)

Na predmetnoj lokaciji nema površinskih voda.

Na predmetnoj lokaciji ne dešavaju se hidromorfološke promjene i ne postoje vodni resursi sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda.

6.7. Vazduh (kvalitet vazduha)

Kvalitet vazduha opisan u poglavlju 4.0.

6.8. Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticajima bitnim za adaptaciju)

Iz opisa projekta je jasno, da se ne može govoriti o njegovom uticaju na meteorološke i klimatske karakteristike, niti o emisiji gasova sa efektom staklene bašte.

6.9. Materijalna dobra i postojeći objekti

Predmetni objekat - hangar biće postavljen u okviru proizvodnog kompleksa kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, gdje se već nalaze: betonska baza, boksevi za smještaj agregata, drobilno postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa. U neposrednom okruženju se

nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa” d.o.o.Bar, silosi, drobilačko postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, kamenolomi, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ...Takođe, odmah pored predmetne lokacije, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

U okolini predmetnog projekta se nalaze sledeći infrastrukturni objekti: lokalna saobraćajnica, elektromreža, vodovodna mreža, nn mreža i sl.

6.10. Kulturno nasleđe - nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

6.11. Predio i topografija

Područje čini niski brdoviti teren sa kotama od 40-90 m.n.v., izgrađenih pretežno od vezanih, poluvezanih (breče i zemljane drobine) i nevezanih (drobine) stijena, kao i od šljunkovito - pjeskovitih sedimenata.

Sadašnji izgled terena je uveliko izmijenjen aktiviranjem kamenoloma za eksploataciju kamena prije nekoliko godina u blizini predmetne lokacije, kao i brojnim objektima poput: silosa, drobilačnih postrojenja, postrojenja za proizvodnju betona, asfaltnih baza i više poslovno-proizvodnih objekata.

6.12. Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline

Predmetni objekat - hangar biće postavljen u okviru proizvodnog kompleksa kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, gdje se već nalaze: betonska baza, boksevi za smještaj agregata, drobilično postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa. U neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa” d.o.o.Bar, silosi, drobilačko postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, kamenolomi, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ...Takođe, odmah pored predmetne lokacije, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

U okolini predmetnog projekta se nalaze sledeći infrastrukturni objekti: lokalna saobraćajnica, elektromreža, vodovodna mreža, nn mreža i sl.

7.0. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

7.1. Kvalitet vazduha

a) Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta.

Građevinske mašine, kao energetska goriva, koriste naftu. Potrošnja goriva pri radu ovih mašina je oko 0,2 kg/kWh. Sagorijevanjem goriva u motoru mašine oslobađaju se određene količine gasova, odnosno emituje se izduvni gas i čvrste čestice.

U tabeli 7.1.1. navedene su granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju EU Faza III B i Faza IV.

Obaveza je Nosioca projekta da angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanata zadovoljiti navedeni Evropski standard: EU Faza III B, Faza IV i V iz 2006.god. odnosno 2018.god. prema Direktivi 2004/26/EC.

Tab. 7.1.1. EU faza III B, standarda za vanputnu mehanizaciju Faza III B i Faza IV

Kategorija	Snaga motora kW	Datum	Emisija gasova g/kWh			
			CO	HC	NOx	PM
L	$130 \leq P \leq 560$	Jan. 2011.	3,5	0,19	2,0	0,025
M	$75 \leq P < 130$	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
N	$56 \leq P < 75$	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
P	$37 \leq P < 56$	Jan. 2013.	5,0	4,7*		0,025

*NOx + HC

Faza IV

Q	$130 \leq P \leq 560$	Jan. 2014.	3,5	0,19	0,4	0,025
M	$75 \leq P < 130$	Okt. 2014.	5,0	0,19	0,4	0,025

Primjenom odgovarajućih mjera, izbor građevinske mehanizacije i transportnih sredstava, kao i organizacija radova doprinijeće smanjenju uticaja na kvalitet vazduha na području samog gradilišta i u njenoj neposrednoj okolini. U cilju minimizacije emisija suspendovanih čestica (PM_{10} i $PM_{2,5}$) i izduvnih gasova iz građevinske mehanizacije, izvođač radova je u obavezi da tokom pripremnih radova i same izgradnje hangara sprovodi sledeće detaljne tehničke i organizacione mjere opisane u poglavlju 8.0.

Zagađenja životne sredine u fazi izgradnje su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

S obzirom da se proces prepakivanja cementa odvija u zatvorenom prostoru, cementna prašina može da ulazi u ljudski organizam kroz respiratorni sistem i pluća i narušava zdravlje radnika u hangaru. Zbog svega navedenog potrebno je sprovesti obuku zaposlenih u cilju edukacije vezano za zdravlje radnika, kako bi se obezbjedio bezbedan rad, shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 034/14 i 044/18).

Projektovano tehnološko rješenje u potpunosti eliminiše difuzne i nekontrolisane emisije u radnu i životnu sredinu. Cjelokupan proces je lociran unutar zatvorenog objekta (hangara), čime je onemogućen uticaj vjetrova i eolsko raznošenje čestica.

Otvaranje (cijeljenje) vreća vrši se unutar zatvorenog kućišta sistema, odakle se materijal dalje transportuje pomoću potpuno zatvorenog pužnog transportera (šneka) direktno u cistjernu. Veza transportera i otvora cistjerne izvedena je preko zaptivnog sklopa, čime je spriječeno oslobađanje prašine u ambijentalni vazduh.

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

S obzirom na to da je lokacija planski predviđena za industrijsku namjenu, uvođenje ovog zatvorenog sistema neće doći do pogoršanja postojeće klase kvaliteta vazduha niti do stvaranja kumulativnog zagađenja suspendovanim česticama.

Zbog potpunog odsustva difuznog raznošenja prašine van objekta, eliminisan je bilo kakav ekološki rizik po okolno zemljište i vegetaciju, kao i rizik po zdravlje lokalnog stanovništva koje se nalazi izvan industrijske zone.

U fazi eksploatacije će se usled funkcionisanja djelatnosti dovoz cementa, stvarati određeni nivo aerozagađenja. Međutim, uzimajući u obzir njegovo okruženje, te mogućnost lakog saobraćajnog pristupa, sigurni smo da neće doći do novih, značajnih negativnih uticaja na sastav i kvalitet vazduha na ovoj lokaciji.

Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/dan.

Međutim, sistem za otvaranje vreća cementa, radi samo na mjesečnom nivou 30 tona, kolike su potrebe na tržištu.

U hangaru (u zatvorenom prostoru), aa sistemu za otvaranje vreća cementa, vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjernu.

Otvaranje (cijeljenje) vreća vrši se unutar zatvorenog kućišta sistema, odakle se materijal dalje transportuje pomoću potpuno zatvorenog pužnog transportera (šneka) direktno u cistjernu. Veza transportera i otvora cistjerne izvedena je preko zaptivnog sklopa, čime je spriječeno oslobađanje prašine u ambijentalni vazduh.

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

Na mjesečnom nivou količina cementa koja se presipa iz „big bag“ vreća, preko sistema za otvaranje vreća cementa, iznosi 30 tona (jedna cistjerna), što na godišnjem nivou iznosi 360 tona.

Iz svega navedenog, činjenica da je obim pretakanja cementa u hangaru mali, u odnosu na kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa koji iznosi 100-150 tona/dan.

S obzirom na projektovano tehnološko rješenje, na lokaciji ne postoje otvoreni (difuzni) izvori emisije, već su sve tačke locirane unutar zatvorenog objekta (hangara) i konstrukcije same opreme.

Tab. 7.1.2. Katastar tačaka potencijalne emisije cementne prašine i mjere zaštite

Oznaka tačke	Naziv / Lokacija tačke emisije	Tip emisije	Opis tehnološkog rizika	Tehničko-tehnološka mjera zaštite / Preventiva	Status uticaja na spoljašnju sredinu
TE-1	Kućište sistema za cijepanje vreća	Kontrolisana / Unutrašnja	Mehaničko kidanje vreće i oslobađanje cementa u prihvatni koš.	Proces se odvija unutar potpuno zatvorenog i zaptivenog kućišta mašine.	Bez uticaja. Emisija je zadržana unutar volumena mašine i hangara.
TE-2	Spoj prihvatnog koša i pužnog transportera	Potencijalna / Incidentna	Eventualno popuštanje zaptivnih prirubnica usljed vibracija (šneka).	Mehanički spoj izveden preko fleksibilnih zaptivki otpornih na habanje. Redovni preventivni pregledi spojeva.	Bez uticaja. Emisija se može javiti samo u slučaju fizičkog oštećenja zaptivke.
TE-3	Tijelo pužnog transportera (Šneka)	Potencijalna / Incidentna	Eventualno mehaničko oštećenje ili korozija cijevi transportera.	Transporter je izrađen od bešavnih čeličnih cijevi visoke debljine zida, potpuno hermetizovan.	Bez uticaja. Sistem je strukturalno izolovan od spoljašnje sredine.
TE-4	Ispust transportera i utovarni otvor cistjerne	Kontrolisana / Tehnološka	Istiskivanje vazduha iz unutrašnjosti auto-cistjerne prilikom punjenja cementom.	Veza se ostvaruje preko namjenskog zaptivnog rukavca (lule) sa povratnim prstenom koji hermetički naliježe na otvor cistjerne.	Zanemarljiv. Vazduh istisnut iz cistjerne se vraća kroz zatvoreni sistem (aspiraciju) ili minijturni filterski uređaj na samom rukavcu.

Sve identifikovane tačke od TE-1 do TE-4 nalaze se unutar fizičkih gabarita zatvorenog hangara. Čak i u slučaju minimalnog (incidentnog) propuštanja na zaptivkama, emitovane čestice ostaju zarobljene u unutrašnjem volumenu objekta, čime je potpuno spriječena njihova disperzija u ambijentalni vazduh Industrijske zone „Goran”.

Nijesu nam poznati bilo kakvi dugotrajni uticaji na vazduh koji se mogu javiti usled incidentne situacije. Eventualni požar bi prouzrokovao lokalno zagađenje vazduha, a transport zagađujućih čestica bi zavisio od smjera vjetera.

b) Iz opisa projekta je jasno da se ne može govoriti o njegovom uticaju na meteorološke i klimatske karakteristike.

Oplemenjivanjem okolnog prostora vegetacijom autohtonog porijekla i očuvanjem postojeće vegetacije u blizini lokacije, emisije gasova sa efektom staklene bašte, kada je predmetni projekat u pitanju biće svedene na najmanju moguću mjeru.

c) Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha kada je funkcionisanje projekta u pitanju.

7.2. Kvalitet voda

a) Shodno karakteristikama zemljišta na lokaciji, tehnologiji izvođenja objekta, organizaciji gradilišta, ne predviđa se lagerovanje građevinskog materijala, već njegovo sukcesivno dopremanje.

Takođe, sav otpad koji se javlja usled izvođenja radova će se pravovremeno odvoziti, što znači da neće biti odlaganja otpada na lokaciji i njegovom eventualnom spiranju usled atmosferskih padavina.

U hangaru neće biti sanitarno fekalnih voda, kao ni tehnoloških voda.

b) Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je funkcionisanje projekta u pitanju.

7.3. Zemljište

a) Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče, ono se ogleda u zauzimanju planirane površine. Izgradnjom predmetnog objekta izvršiće se uticaj na lokalnu topografiju.

b) Eksploatacijom projekta neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle uticati na zagađenje zemljišta, obzirom da je investitor u obavezi da postupi u skladu sa rješenjima i predlozima koji su dati u elaboratu.

Građevinski otpad će se odvoziti na lokaciju koja je za to predviđena u skladu sa Ugovorom sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24).

Sav komunalni otpad će se odlagati u kontejnere i redovno odvoziti od strane preduzeća nadležnog za te poslove D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR, sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga, pri čemu će se voditi evidencija o količinama otpada koje zbrinjava D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR. Kada je u pitanju odvoženje komunalnog otpada neće doći do incidentne situacije.

Takođe, tokom izgradnje postoji rizik (veoma mali) od izlivanja goriva iz građevinskih mašina koje izводе radove. Obzirom da na prostoru lokacije neće biti promjene ulja u motorima građevinskih mašina, kao ni njihovog servisiranja, eventualni rizici po osnovu njihovog izlivanja su spriječeni.

- c) Predmetni projekat za potrebe funkcionisanja koristiće površinu zemljišta oko 800,00 m², ali to neće imati značajnije posljedice.
- d) Oplemenjavanjem predmetne lokacije vegetacijom autohtonog porijekla, nadomjestiće se gubitak.
- e) Na lokaciji nema mineralnih bogatstava, pa nema ni uticaja projekta na njih.
- f) Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta. Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do momenta završetka projekta, ali u svakom slučaju izvođače treba obavezati na pravilan način tretiranja građevinskog otpada.

Komunalni otpad će se kontrolisano sakupljati u kontejnerima i redovno odvoziti od strane D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR.

Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije, koja se ogleda u nagomilavanju ovog otpada na lokaciji.

Ovo treba spriječiti redovnim odvoženjem otpada.

7.4. Lokalno stanovništvo

- a) U toku funkcionisanja projekta neće doći do promjene u broju i strukturi stanovništva u ovoj zoni. Funkcionisanje projekta neće imati uticaja na stalne migracije stanovništva.
- b) Vizuelni uticaji neće biti povoljni u toku izvođenja projekta. Imajući u vidu arhitektonsko rješenje, vizuelni efekat će biti povoljan i uklapaće se u postojeću industrijsku zonu.
- c) U toku izvođenja projekta pri radu osnovnih građevinskih mašina proizvodi se određeni nivo buke.

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena. Daleko veća buka poticaće od betonske baze i drobilnog postrojenja na samoj predmetnoj lokaciji.

Najveći nivo buke javlja u situaciji kada su mašine u toku rada skoncentrisane blizu jedna druge, a to je za vrijeme iskopa temelja objekta.

Međutim u toku izgradnje objekta sve mašine ne rade u isto vrijeme, a većina njih pri radu je u pokretu i udaljena je jedna od druge, što otežava stvarnu procjenu generisane buke.

Nivo buke će biti u kumulativnom dejstvu sa postojećim nivoom buke koji se svakodnevno javlja na ovoj lokaciji i bližoj okolini.

Buka u toku izgradnje je ograničenog vremenskog trajanja i traje samo tokom izvođenja projekta.

U toku funkcionisanja sa stanovišta buke neće doći do novih, većih uticaja na životnu sredinu.

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

Uticaji jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja ne mogu biti prisutni tokom normalnog odvijanja procesa izgradnje i funkcionisanja.

7.5. Ekosistem i geologija

- a) Realizacijom projekta neće doći do znatnijeg uticaja na ekosistem.
- b) Prevazilaženje negativnog uticaja na geološke, paleontološke i geomorfološke karakteristike predmetne lokacije postići će se oplemenjivanjem predmetne lokacije vegetacijom autohtonog porijekla i očuvanjem i održavanjem postojeće vegetacije.

7.6. Namjena i korišćenje površina

- a) Realizacijom projekta neće doći do znatnijeg uticaja na ekosistem.
- b) Oplemenjivanjem predmetne lokacije vegetacijom autohtonog porijekla, nadomjestiće se gubitak.

7.7. Komunalna infrastruktura

- a). Priključenje na saobraćajnicu biće u skladu sa saobraćajnim uslovima koje propiše nadležni organ.
- b) Za potrebe predmetnog objekta neće se koristiti voda osim za potrebe hidrantske mreže. Za napajanje hidrantske mreže koristiće se voda sa gradskog vodovoda, koja se nalazi van hangara, na kompleksu Nosioca projekta, čiji kapacitet može da obezbjedi potrebnu količinu vode kao pouzdan izvor za hidrantsku mrežu.
- c) Objekat se priključuje na elektro mrežu u skladu sa uslovima koje propiše nadležna elektrodistribucija, bez uticaja na životnu sredinu.
- d) U hangaru neće biti sanitarno fekalnih voda, kao ni tehnoloških voda.
- e) Prilikom funkcionisanja projekta stvara se komunalni otpad, isti će se odlagati u kontejnere i dalje se odvoziti od strane komunalnog preduzeća na mjesto njegovog odlaganja.

7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina, karakteristike pejzaža i sl.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana prirodna i kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

7.9. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Analiza obuhvata kumulativni efekat planiranog objekta i okolnih objekata unutar već postojećeg proizvodnog kruga kompanije „Rašketić“ (gdje već rade njihova betonska baza, drobilično postrojenje i nalaze se boksevi za agregat). U neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o.Bar, silosi, drobilačko postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, kamenolomi, asfaltna baza, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ... Takođe, odmah pored predmetne lokacije, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

Kumulativni uticaj na kvalitet vazduha

Postojeće (zatečeno) stanje kvaliteta vazduha u zoni Zaljevo dodatno je opterećeno prisustvom niza privrednih subjekata iz oblasti srodne i teške industrije u neposrednoj kontakt zoni, koji predstavljaju stalni potencijalni izvor emisije suspendovanih čestica.

Planirani objekat je zatvoreni hangar koji nema sopstvene tehnološke izvore emisija.

Tokom eksploatacije, hangar neće povećati nivo aerozagađenja u zoni. Kumulativni uticaj se svodi isključivo na fazu izgradnje (zemljani radovi) i povremeni prolazak teretnih vozila. Primjenom rigoroznih mjera (obavezno kvašenje gradilišta, pranje točkova mehanizacije i pokrivanje kamiona ceradama), kratkotrajni doprinos hangara ukupnom zagađenju vazduha biće zanemarljiv i neće dovesti do dodatnog prekoračenja graničnih vrijednosti.

Kumulativni uticaj na nivo buke u životnoj sredini

Industrijska zona Zaljevo predstavlja akustički već visoko opterećen prostor. Dominantni izvori buke su rad drobiličnih postrojenja (koja generišu konstantnu tehnološku buku visokog intenziteta), rad betonjerki, utovarivača i stalni tranzit teških kamiona magistralnim putem.

Cement stiže kamionski iz Luke Bar u „big bag“ (džambo) plastificiranim vrećama u kojima staje 1.500 kg (1,5 tona) cementa „Big bag“ plastificirane vreće se transportuju iz kamiona, viljuškarima do skladišta u predmetnom objektu - hangaru. Predmetni objekat je zatvoreni hangar za skladištenje praškaste materije (cementa). U hangaru na sistemu za otvaranje vreća cementa (sl.3.4.1.), „big bag“ vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjenu.

Akustički doprinos hangara u fazi eksploatacije je zanemarljiv. Tokom faze izgradnje, upotreba građevinskih mašina (bageri, mikseri) privremeno će stvarati buku. S obzirom na to da je nivo postojeće industrijske buke u zoni već visok, buka sa gradilišta se neće kumulativno sabirati na način da ugrozi najbliže stambene objekte (koji su dislocirani izvan industrijskog kruga), pod uslovom da se građevinski radovi obavljaju isključivo u uobičajenom dnevnom terminu (od 07:00 do 15:00 h).

Kumulativni uticaj na ukupno opterećenje prostora i saobraćaj

Predmetne parcele br. 1924 i 1925 KO Zaljevo nalaze se unutar već izgrađenog i funkcionalnog proizvodnog kruga.

Izgradnjom hangara se ne uzurpiraju nove zelene ili poljoprivredne površine, niti se vrši dalja fragmentacija prirodnih staništa. Prostor je već trajno izmijenjen i degradiran, pa je uticaj na sam prostor neutralan.

Zona Zaljeva je saobraćajno opterećena svakodnevnim kretanjem miksera, kamiona i dampera. Realizacija hangara neće generisati generisanje novog, dodatnog voznog parka koji bi drastično promijenio strukturu saobraćaja. Vozila koja će koristiti hangar su većim dijelom postojeća vozila kompanije „Rašketić“ koja se već kreću ovom zonom, a koja će izgradnjom objekta dobiti adekvatan prostor za garažiranje.

Kumulativni pritisak na saobraćajnu infrastrukturu i magistralni put Bar-Ulcinj biće minimalan i unutar kapaciteta postojeće mreže. Unutrašnji saobraćaj unutar kruga biće regulisan jasnim smjernicama i internom signalizacijom kako bi se izbjegli zastoji na ulazno-izlaznim rampama sa ostalim proizvodnim objektima u okruženju.

7.10. Akcidentne situacije

Do najvećeg negativnog uticaja u toku izgradnje i funkcionisanja projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, rizici po zdravlje i rizici po bezbjednost za izvršioca koji rukuju mašinama, izvorima struje ili su izloženi nepovoljnim prostornim uslovima kod izvođenja radova, u slučaju procurivanja ulja i goriva iz mehanizacije i motornih vozila, u slučaju požara i u slučaju zemljotresa.

Izgradnja objekta i funkcionisanje projekta podrazumijeva rizike po zdravlje i rizike po bezbjednost za izvršioca koji rukuju mašinama, izvorima struje ili su izloženi nepovoljnim prostornim uslovima kod izvođenja radova. Da bi se ovi rizici umanjili neophodno je poštovanje niz procedura u domenu organizacije izvođenja radova, što se postiže izradom kompletne planske dokumentacije za izvođenja radova.

Rizik od akcidentnih situacija (zagađenje podzemnih i površinskih voda, u ovom slučaju), treba spriječiti tako što Izvođača radova treba obavezati da koristi mehanizaciju novijeg datuma, da ne bi došlo do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije.

Ukoliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izvođenja radova neophodno je preko zagađenog zemljišta posuti sloj pijeska, zatim sloj zemljišta skinuti, privremeno ga skladištiti u zatvorenu burad, u odvojenom kontrolisanom prostoru privremenog odlagališta, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24.i 92/24). Kontaminirano zemljište, predati ovlašćenoj instituciji za zbrinjavanje opasnog otpada, sa kojim će Nosilac projekta posjedovati Ugovor o zbrinjavanju opasnog otpada.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed

definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara.

Na stabilnost objekta veliki negativan uticaj može imati jak zemljotres, čija se pojava, snaga i posledice koju mogu nastati ne mogu predvidjeti. Područje predmetne lokacije pripada 8. stepenu MCS skale, zato izgradnja i eksploatacija objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i principima za antiseizmičko projektovanje i građenje u skladu sa Zakonom o izgradnji objekata („Sl. list CG”, br. 19/25).

8.0. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Mjere zaštite od mogućeg negativnog uticaja usled IZGRADNJE OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN“ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCA PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, predstavljaju najznačajniji dio elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu jer omogućavaju nadležnom inspekcijskom organu kontrolu nad realizacijom projekta i eventualnu intervenciju u slučaju nepridržavanja definisanih zakonskih obaveza i mjera zaštite životne sredine od strane Nosioca projekta.

Na osnovu uvida u postojeću projektnu dokumentaciju i obilaska predmetne lokacije, može se konstatovati da će planirani projekat ostvarivati određeni nivo uticaja na okruženje, pa je u cilju zaštite životne sredine potrebno preduzeti sve neophodne mjere kako bi se spriječili, smanjili ili eliminisali negativni uticaji na životnu sredinu.

Analizirajući moguće štetne uticaje planiranog objekta na životnu sredinu, mogu se prepoznati određene mjere i postupci kojima će se obezbjediti potrebni ekološki uslovi, koji omogućavaju da se uticaj predmetnog projekta svede u granice prihvatljivosti. Ako se karakteristike prirodne sredine i postojeće stanje životne sredine počnu razmatrati istovremeno sa tehničko-tehnološkim karakteristikama planiranih aktivnosti, a to je ovde bio slučaj, preventivnim mjerama zaštite može se postići da se degradacija životne sredine smanji i spriječi mogući štetni uticaji na životnu sredinu.

Imajući ovo u vidu, izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja usled izgradnje i funkcionisanja projekta, na najmanju moguću mjeru.

8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje

Opšte mjere zaštite uključuju u sebe sve aktivnosti propisane planovima višeg reda koji su u skladu sa opštom globalnom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine a koje su definisane zakonskim propisima čiji je spisak dat u literaturi predmetnog Elaborata. U ove mjere zaštite ubrajamo sledeće:

- sve aktivnosti koje su određene kroz lokalne planove najvišeg reda, treba ispoštovati i nove aktivnosti usaglasiti sa datom planerskom dokumentacijom višeg stepena,
- ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrednosti intenziteta određenih faktora kao što su buka, zagađenje vazduha, zagađenje voda i dr. mjere zaštite treba da određene izdvojene uticaje dovedu na nivo dozvoljenog intenziteta u okviru konkretnog investicionog poduhvata,
- uredno pratiti stanje životne sredine organizovanjem službi za konkretno mjerenje podataka na terenu,
- uraditi planove održavanja planiranih elemenata vezanih za zaštitu životne sredine;

8.2 Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)

Imajući u vidu aktivnosti koje se odvijaju usled izgradnje i funkcionisanja predmetnog projekta, potrebno je preduzimati mjere za slučaj udesa.

Mjere zaštite u periodu građenja objekta - moguće su okolnosti koje dovode do neželjenih i nesrećnih slučajeva najčešće iz domenu rizika po zdravlje i život neposrednih učesnika u radnom procesu

Izgradnja objekta i funkcionisanje projekta podrazumijeva rizike po zdravlje i rizike po bezbjednost za izvršioca koji rukuju mašinama, izvorima energije ili su izloženi nepovoljnim prostornim uslovima kod izvođenja radova. Da bi se ovi rizici umanjili neophodno je poštovanje niz procedura u domenu organizacije izvođenja radova, što se postiže izradom kompletne planske dokumentacije za izvođenja radova.

Mjere za slučaj da dođe do izlivanja motornih ulja na predmetnoj lokaciji u toku izgradnje objekta

Ukoliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izvođenja radova neophodno je preko zagađenog zemljišta posuti sloj pijeska, zatim sloj zemljišta skinuti, privremeno ga skladištiti u zatvorenu burad, u odvojenom kontrolisanom prostoru lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG”, br. 34/24 i 92/24.). Kontaminirano zemljište, predati ovlašćenoj instituciji za zbrinjavanje opasnog otpada, sa kojim će Nosilac projekta posjedovati Ugovor o zbrinjavanju opasnog otpada.

Mjere za slučaj da dođe do požara

1. Nosilac projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

2. U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice:

- sprječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera,
- gašenje požara u ranoj-početnoj fazi,
- predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme,
- gašenje i lokalizacija požara i
- očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Sprječavanje nastanka požara u objektu najefikasnije se vrši primjenom negorivih materijala u elementima njegove konstrukcije gdje je god to moguće. U tom smislu treba izvršiti zamjenu materijala koji je lakše zapaljiv ili ima veću toplotnu moć, sa materijalom koji ima manju temperaturu paljenja i manju toplotnu moć. U aktivnu mjeru takođe spada i smanjenje ukupne količine masenog požarnog opterećenja u objektu, čime se smanjuje temperatura termičkih procesa, žarište požara, temperatura plamena i iskri itd, a takođe treba voditi računa da izvor toplote ne bude u blizini gorivih predmeta.

Ukoliko se požar nije uspio ugasiti jednim „S“ ili „CO₂“ aparatom, već se otrgao kontroli potrebno je sprovesti veću intervenciju – gašenje treba da pristupi veći broj lica sa više opreme (aparata za početno gašenje i unutrašnjom hidrantskom mrežom). Nakon toga se može početi i sa evakuacijom, imajući u vidu da jedan broj lica nije vičan stručnoj intervenciji, pa u mnogim slučajevima oni svojom panikom ometaju intervenciju. Da bi se obezbijedila efikasna evakuacija potrebno je obezbijediti integritet konstrukcije na putnim komunikacijama i ambijentne karakteristike ispod faktora opasnosti u vremenu evakuacije.

Gašenje požara treba da pruži izgled na uspjeh i kada je žarište veliko i nekoliko desetina m². U ovoj fazi koriste se stabilne instalacije za gašenje uz učešće pripadnika profesionalne vatrogasne jedinice. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza;

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom iz hidrantske mreže, ako materija koja gori to dozvoljava.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „S“ od 6 i 9 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat do mjesta požara,
- izvući osigurač pokretne ručice na ventilu aparata,
- dlanom udariti pokretnu ručicu na ventilu aparata,
- sačekati 5 sekundi i
- okrenuti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu do kraja.

Vrijeme djelovanja je 18 sekundi, a domet mlaza iznosi 4 m.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „CO₂“ od 5 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat na mjesto požara,
- otvoriti ventil do kraja, i
- okrenuti mlaznicu prema požaru.

Vrijeme djelovanja je 6 sekundi a domet mlaza iznosi 4 m.

- obavijestiti vatrogasnu jedinicu, i
- obavijestiti pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, a po potrebi hitnu medicinsku službu.

II – faza;

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u prvim stepenom nije uspio ugasiti požar. Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovonjenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i ne smiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III – faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodilac akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje pretpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnici. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji se ne dozvoliti da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodilac akcije gašenja upoznaje svoje pretpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršioci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Uslove za zaštitu životne sredine treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja, u fazi izgradnje i u fazi korišćenja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke, termotehnička zaštita objekta i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija građenja i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno-higijenske mjere za očuvanje prostora.

8.3. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dipsozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo....)

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA IZVOĐENJE RADOVA

U toku izgradnje predmetnog objekta potrebno je preduzeti niz mjera kojima se minimiziraju mogući uticaji na životnu sredinu:

1. Izraditi Plan upravljanja životnom sredinom na gradilištu koji treba da obuhvati mjere zaštite životne sredine, izvršiti neophodnu obuku radnika i razviti mehanizam za obavješćavanje strana pogođenih uticajima rada na gradilištu.
2. Prije početka izvođenja radova potrebno je izvršiti pripremne radove, obezbijediti lokaciju za potrebe izvođenja radova i izvesti druge radove kojima se obezbjeđuje neposredno okruženje, život i zdravlje ljudi i bezbjedno odvijanje saobraćaja.
3. Potrebno je ograditi i propisno obilježiti mjesto izvođenja radova.
4. Obezbijediti svu potrebnu i odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu zaposlenima na gradilištu.

5. Radove izvoditi prema tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje je izdato odobrenje za izgradnju, odnosno prema tehničkim mjerama, propisima, normativima i standardima koji važe za izgradnju date vrste objekata.
6. Potrebno je sprovesti zaštitu svih djelova terena van neposredne zone radova, što znači da se van trase dionice puta postojeće površine ne mogu koristiti kao stalna ili privremena odlagališta materijala, kao pozajmišta i kao platoi za parkiranje.
7. Izvođenje radova vršiti uz odobrenje nadležnog organa.
8. Ograničiti brzinu kretanja vozila na gradilištu.
9. Ukoliko se prilikom izvođenja zemljanih radova u okviru granice Plana naiđe na arheološke ostatke ili druge pokretne nalaze obaveza Investitora i izvođača radova je da odmah, bez odlaganja prekine radove i obavijesti i da preduzme mjere da se nalaz ne uništi, ne ošteti i sačuva na mjestu i u položaju u kome je otkriven.
10. Tokom izvođenja svih radova obavezno je prisustvo stalnog tehničkog nadzora.
11. Svi zaposleni angažovani na izvođenju radova moraju biti upoznati sa procedurama i uputstvima za izvođenje radnih aktivnosti, načinu rukovanja sredstvima i opremom, mjerama zaštite od požara, mjerama zaštite bezbjednosti na radu, kao i mjerama zaštite životne sredine (preventivne i sanacione mjere).
12. Sve manipulacije sa naftom i njenim derivatima u toku izgradnje, snabdjevanje mašina, neophodno je obavljati na posebno definisanom mjestu i uz maksimalne mjere zaštite kako ne bi došlo do prisipanja..
14. Zabraniti otvaranje nekontrolisanih pristupnih puteva pojedinim djelovima gradilišta.
15. Organizovati parkiranje mašina samo na određenim mjestima. Na mjestu parkiranja mašina, preduzeti posebne mjere zaštite od zagađenja tla uljem, naftom i naftnim derivatima. Ukoliko dođe do zagađenja tla iscurelim uljem ili na neki drugi način, ukloniti sloj zemlje i sa njim postupati kao sa ostalim opasnim otpadom na lokaciji.
16. *Gr građevinski otpad će se odvoziti na lokaciju koja je za to predviđena u skladu sa Ugovorom sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24).*
18. U slučaju jačeg vjetra obavezno je polivanje površina vezanih za zemljane radove i puteve, kako bi se spriječilo raznošenje prašine u atmosferu i dalje u životnu sredinu.
19. Materijal od iskopa mora biti adekvatno pokriven tokom transporta radi sprječavanja emitovanja prašine u vazduh.

20. Obezbjediti primjenu mjera i sredstava protivpožarne zaštite na gradilištu, u skladu sa projektnom dokumentacijom i upustvima.

21. Organizovati pružanje prve pomoći na gradilištu, u skladu sa projektnom dokumentacijom i upustvima.

22. Takođe ćemo navesti da će nosilac projekta i izvođač radova biti u obavezi da prilikom stupanja mehanizacije sa lokacije na lokalne i regionalne puteve izvrši čišćenje njihovih točkova. Na ovaj način se zemlja koja je eventualno zaostala na točkovima mehanizacije neće raznositi po lokalnim i drugim putevima.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA FUNKCIONISANJE PROJEKTA

Sprječavanje potencijalnih opasnosti od nastajanja štetnih emisija u vezi sa eksploatacijom predmetnog objekta mora se vršiti permanentno kroz cijeli period rada ovog objekta i uz primjenu brojnih mjera i aktivnosti od kojih ističemo posebno sledeće:

1. Obezbeđivanje i održavanje visokog nivoa radne i tehnološke discipline svih zaposlenih u hangaru.

2. Održavanjem ispravnosti i funkcionalnosti svih sredstava za rad, uređaja i opreme te efikasnim čišćenjem radnih i pomoćnih prostora potrebno je održavati uslove da bi se eliminisale ili ograničile na najmanju mjeru sve štetne emisije u vazduhu, kao i rasipanje cementa u radni prostor.

3. Sve zaposlene uključiti u proces ekološke edukacije, u objektu obezbejediti stalno praćenje-proučavanje i primjenu ekoloških propisa, pravila i tehnoloških upustava.

4. Praćenjem propisa vezanih za ovu vrstu djelatnosti te drugim spoznajama iznalaziti nove metode koje će doprinijeti poboljšanju tehničko-tehnoloških, organizacionih i drugih mjera zaštite radne i životne sredine,

5. Neophodno je redovno komunalno održavanje i čišćenje hangara i okruženja radi smanjenja mogućnosti zagađivanja.

6. Potrebno je ispoštovati sve mjere zaštite koje su propisane od strane javnih i komunalnih nadležnih ustanova i institucija, a koje su od interesa za uslove zaštite životne sredine.

7. *Kako bi se teoretski proračun garantovao u praksi, implementiraju se stroge tehničko-tehnološke mjere po fazama manipulacije big bag vrećama:*

Faza 1: Istovar i unutrašnji transport

Mjera: Big Bag vreće koje pristižu na lokaciju su izrađene od višeslojnog, tkanog polipropilena sa unutrašnjom PE oblogom (nepropusne za prašinu). Istovar se vrši viljuškarima opremljenim namjenskim hidrauličkim kukama koje sprječavaju njihanje, naglo spuštanje ili fizičko oštećenje (pocijepanje) vreća tokom transporta u hangar.

Faza 2: Postavljanje i otvaranje vreća na sistemu

Mjera: Vreća se podiže dizalicom (telferom) i spušta na namjensku stanicu za pražnjenje (big Bag Unloader). Donja ispusna cijev (rukavac) big bag vreće se, prije bilo kakvog odvezivanja ili presijecanja, mehanički fiksira i steže namjenskom pneumatskom stezaljkom (ručnom ili automatskom obujmicom) za prihvatno grlo mašine. Tek nakon zaptivanja spoja vrši se otvaranje ispusnog ventila vreće.

Faza 3: Pražnjenje i prepakivanje

Mjera: Pražnjenje u prihvatni koš i transfer preko pužnog transportera (šneka) obavlja se pod stalnim potpritiskom (aspiracijom) koji stvara filterska jedinica. Vazduh se usisava sa mjesta spajanja vreće, čime se onemogućava da bilo kakva količina prašine pobjegne u hangar (efekat „vazdušne zavjese“ na spojevima). Nakon pražnjenja, skupljanje (sabijanje) praznih Big Bag vreća vrši se u zatvorenom prostoru, lagano, kako bi se spriječilo naglo istiskivanje preostalog vazduha i prašine iz unutrašnjosti vreće u prostoriju.

Faza 4: Održavanje higijene radnog prostora (hangar)

Mjere: Unutar hangara je strogo zabranjeno suvo metenje podova koje bi dovelo do resuspenzije (ponovnog podizanja) nataloženih čestica u vazduh. Čišćenje površina vršiće se isključivo primjenom industrijskih usisivača visoke klase filtracije.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA KVLITET VAZDUHA

1. Tokom sušnih i vjetrovitih perioda, izvođač je dužan da vrši periodično prskanje vodom (kvašenje) neasfaltiranih manipulativnih površina unutar gradilišta, pristupnih puteva i zemljanih iskopa. Kvašenje će se vršiti sa raspršivačima, najmanje dva puta dnevno (po potrebi i češće u zavisnosti od brzine vjetra), kako bi se spriječila resuspenzija prašine.

2. Sva teretna vozila (kamioni kiperi) koja vrše dovoz tampona, pijeska ili odvoz viška iskopanog materijala sa gradilišta, moraju biti hermetički zatvorena ili prekrivena ceradama tokom kretanja javnim saobraćajnicama i unutar industrijskog kruga.

3. Brzina kretanja svih građevinskih vozila i mehanizacije unutar gradilišnog prostora i na neasfaltiranim prilazima biće ograničena na maksimalno 10 km/h. Ovim se drastično smanjuje podizanje prašine usled kotrljanja pneumatika.

4. Privremene deponije iskopanog zemljišta ili građevinskog materijala (pijesak, agregat) na gradilištu lociraće se na mjestima koja su zaklonjena od direktnog udara dominantnih vjetrova. U slučaju dugotrajnijeg odlaganja tokom ljetnjih mjeseci, ove deponije će se prskati vodom ili prekriti ceradama.

5. Na izlazu sa gradilišta u industrijski krug kompanije „Rašketić“ i dalje ka magistralnom putu, obezbijediće se prostor za pranje točkova mehanizacije, kako se zemlja i prašina ne bi iznosile na asfaltne površine gdje bi se sušile i ponovo podizale u vazduh.

6. Za izvođenje radova dozvoljeno je angažovanje isključivo građevinskih mašina i transportnih sredstava koja su prošla redovne tehničke preglede i posjeduju važeće dokaze o

ispravnosti (ateste). Izvođač je u obavezi da prioritarno koristi mehanizaciju novije generacije koja ispunjava visoke ekološke standarde (minimum EURO 5 / Stage IV standardi emisije).

7.Uvodi se striktna obaveza gašenja motora građevinskih mašina i kamiona u situacijama kada su u stanju mirovanja duže od 3–5 minuta (npr. tokom čekanja na utovar/istovar). Time se sprečavaju nepotrebne emisije izduvnih gasova i racionalizuje potrošnja goriva.

8. Sva mehanizacija mora koristiti isključivo eurodizel gorivo sa niskim sadržajem sumpora koje je u opticaju na tržištu Crne Gore, čime se emisija sumpor-dioksida (SO₂) svodi na tehnološki minimum.

9.Radovi će se organizovati tako da se izbjegne istovremeni rad maksimalnog broja teških mašina na malom prostoru. Dinamika rada biće usklađena tako da se procesi iskopa, transporta i montaže čelične konstrukcije odvijaju sukcesivno.

10.Kamioni koji dovoze cement u „big bag” plastificiranim vrećama u moraju biti pokriveni ceradama kako bi se nivo aerozagadjenja sveo na minimum.

11.Nosilac projekta je dužan redovno servisira sistem za otprašivanje od strne ovlašćenog serviser.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSU NA SPRJEČAVANJE RAZNOŠENJA CEMENTNE PRAŠINE SA SAOBRAĆAJNIH POVRŠINA

1.Na čitavom unutrašnjem platou postavlja se obavezujuća saobraćajna signalizacija sa ograničenjem brzine na maksimalno 10 km/h. Smanjenjem brzine eliminiše se kinetička energija vazdušnog vrtloga koji podiže sitne čestice sa tla.

2.Dopremanje cementa u „big bag” (džambo) plastificiranim vrećama vrši se pokrivenim kamionima (šleperima), dok se odvoz istog vrši u cistjernama.

3. Prije uključenja na javnu saobraćajnicu unutar Industrijske zone „Goran”, obezbjeđen je namjenski betonski plato u okviru kompleksa „Rašketić”, napravljen za potrebe njihove betonske baze opremljen visokopritisnim aparatima (vodeni vaš-ap sistemi) za kontroline preglede i pranje točkova i podvožja kamiona, ukoliko se na njima primijete tragovi cementnog sedimenta.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSU NA BUKU

1.Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore”, br. 60/11).

2. Izvođač radova mora koristiti manje bučnu opremu u skladu sa odredbama Pravilnika o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu („Sl. list CG”, br. 013/14).

3. Tokom pauza motori građevinskih mašina moraju biti isključeni.

4. Obezbjediti optimizaciju saobraćajnih tokova unutar predmetne lokacije kako bi se smanjila buka uzrokovana saobraćajem vozila. Redovne saobraćajne buke vozila u manipulativnom prostoru ulaz – izlaz, parkiranje, mogu se ublažiti adekvatnom organizacijom radi sprječavanja stvaranja gužve i zastoja.
5. Poštovati predviđeno radno vrijeme dovoza cemeta iz Luke Bar.
6. Održavati tehnički ispravnom korišćenju mehanizaciju redovnim tehničkim pregledima.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA ČVRSTI OTPAD

1. Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24.), planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine.
2. Shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24.), upravljanje otpadom Izvođač radova mora vršiti na način da se: najmanje 50% ukupne mase sakupljenog otpadnog materijala, kao što su papir, metal, plastika i staklo, iz domaćinstava i drugih izvora u kojima su tokovi otpada slični sa tokovima otpada iz domaćinstava, pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje. Takođe, najmanje 70% neopasnog građevinskog otpada pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje i druge načine prerade, kao što je korišćenje za zamjenu drugih materijala u postupku zatrpavanja isključujući materijale iz prirode.
3. Vlasnik otpada dužan je da, u pravilu, izvrši obradu otpada, a ukoliko je obrada otpada nemoguća, ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, dužan je da otpad odloži u skladu sa planovima upravljanja otpadom i principima zaštite životne sredine.
4. Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada, shodno obavezama Zakona o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24.).
5. Evakuacija komunalnog otpada: za evakuaciju komunalnog otpada neophodno je nabaviti metalne kontejnere (komercijalnog tipa) zapremine 1100 litara, koji će biti postavljen u unutrašnjosti predmetne lokacije a prema uslovima D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR isti će se prazniti.
6. Otpadni materijal koji nastaje mora se odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto.
7. Ne smije se vršiti nepravilno odlaganje otpadnog materijala na otvorenim površinama.
8. Investitor je u obavezi da vodi svakodnevnu evidenciju o mjestu nastanka, količinama i načinu tretmana otpadnog materijala koji se stvara u objektima i na lokaciji.

8.4. Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

1. Nosilac projekta mora da posjeduje kompletnu dokumentaciju o izvedenom stanju, ateste za opremu, kao i izvještaje o ispitivanjima;
2. Nosilac projekta mora da posjeduje Pravilnik o radu u kome je definisan postupak za slučaj opisanih mogućih akcidenata, način obuke zaposlenih i zaduženja u takvim situacijama;
3. Manipulativne površine oko objekta se osvjetljavaju;
4. Parking za vozila se osvjetljava;

9.0. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE

U toku izgradnje i funkcionisanja predmetnog projekta, obavezan je program praćenja stanja životne sredine (monitoring) u skladu sa zakonskim propisima u Crnoj Gori. Praćenje uticaja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

1) Prikaz stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad ili započinjanja aktivnosti na lokacijama na kojima se očekuje uticaj na životnu sredinu

Nosilac projekta po osnovu stavke 1. ovog poglavlja nema obavezu dostavljanja prikaza stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad ili započinjanja aktivnosti na lokaciji na kojima se očekuje uticaj na životnu sredinu, iz razloga što ovaj projekat ne pripada složenim inženjerskim projektom, shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br.75/18, 84/24 i 70/26) i Uredbi o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 20/07, "Sl. list CG", br. 47/13, 53/14, 37/18 i 85/26).

2) Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu definisani su odgovarajućom zakonskom regulativom iz oblasti životne sredine.

Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 52/16 i 73/19), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG“ br. 25/10, 43/15 i 73/19), Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG“ br. 21/11. i 32/16.) i Uredbi o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 25/12).

Monitoring buke se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. List CG“ br. 52/16 i 73/19) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 28/11, 01/14,2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 27/14.), Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG“, br. 60/11 i 94/21) i Pravilnikom o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu („Sl. list CG“, br. 13/14).

U toku izgradnje objekta

Kroz analizu mogućih uticaja objekta na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, to se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine.

U toku eksploatacije projekta

Kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno je da se u toku eksploatacije objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke, ali je ipak shodno

zakonskim obavezama neophodno praćenje kvaliteta vazduha – potrebno je pratiti koncentraciju PM_{10} i $PM_{2,5}$ čestica. Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16 i 73/19), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG”, br. 25/10, 43/15 I 73/19), Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11. i 32/16.) i Uredbi o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).

3) Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

Nosilac projekta je dužan obezbijediti mjerenje kvaliteta vazduha dva puta godišnje u skladu sa Zakonom o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16 i 73/19), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG”, br. 25/10, 43/15 I 73/19), Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11. i 32/16.) i Uredbi o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).

Nosilac projekta je dužan da vrši monitoring buke dva puta godišnje u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16, 73/19 i 84/24) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11, 01/14, 2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. List CG” br. 27/14.), Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11 i 94/21) i Pravilnikom o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu („Sl. list CG”, br. 13/14).

Monitoring vrši ovlašćena institucija, a način ispitivanja je definisan standardnim metodama ispitivanja. Pored navedenog, Nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, a koje su opisane u poglavlju 8. ovog Elaborata.

Nadzor nad ovim aktivnostima vrši ekološka inspekcija.

4) Sadržaj i dinamiku dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima

Pravna lica, koja ispuštaju otpadne vode u recipijent vode (u ovom slučaju upojni bunar) vode evidenciju o učestalosti ispitivanja, količini i sastavu opasnih i štetnih materija, a sadržaj Izvještaja je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni inspekcijski organ treba da provjerava evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG”, br. 50/12).

5) Obavezu obavješćavanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja

Sve rezultate mjerenja, odmah nakon dobijanja rezultata, redovno dostavljati Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, shodno članu 59 stav 2 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16 i 73/19).

O svim rezultatima mjerenja obavezno obavješćavati javnost na transparentan način. .

10.0. NETEHNČKI REZIME INFORMACIJA

Za predmetni projekat, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Crne Gore, rješenjem broj: 06-353/25-6896/6 od 11.07.2025. izdao je urbanističko tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije ZA IZGRADNJU OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA UP 10, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCU PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR.

Predmetni objekat - hangar biće postavljen na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO ZALJEVO, OPŠTINA BAR, U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18).

Predmetni objekat - hangar biće postavljen u okviru proizvodnog kompleksa kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, gdje se već nalaze: betonska baza, boksevi za smještaj agregata drobilično postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa.

Predmetna lokacija (42.064826,19.116849) se nalazi u blizini magistralnog puta Bar – Ulcinj. Ovaj put, koji je dug oko 25 km je dio Jadranske magistrale koja se proteže istočnom obalom Jadranskog mora od Trsta do Ulcinja (1006 km). Dio puta od Herceg Novog do mjesta Haj Nehaj, koji se nalazi u neposrednoj blizini, čini dio evropskog puta E65/80 i dalje se transformiše u evropski put E851. Dionica od Budve do Ulcinja (71 km) je označena M 2-4.

Do lokacije se dolazi kada se na izlazu iz prigradskog naselja Zaljevo, Opštine Bar, na udaljenosti 4,5 km od kružnog toka sa skretanjem za Ulcinj, skrene desno gledano iz pravca Bara prema kamenolomima odnosno postrojenjima za preradu šljunka i kamena.

Od magistralnog puta, lokacija je udaljena 0,8 km a od centra Bara oko 5,8 km.

U neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o. Bar, silosi, drobilično postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, asfaltna baza, kamenolomi, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ...U neposrednom okruženju, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekata.

Prvi naseljeni porodični i individualni stambeni objekti nalaze se van granica industrijske zone, u sjevernom i perifernom dijelu ovog planskog zahvata (prema naseljima Zaljevo i Polje). Njihova udaljenost od granica lokacije kompleksa „Rašketić“ iznosi 500 metara vazdušne linije.

U odnosu na najbliže radne prostore susjednih privrednih subjekata, vazdušna udaljenost od objekta iznosi:

Udaljenost do privrednog subjekta Euromix d.o.o. Bar: Najbliži proizvodni pogon (silosi i postrojenje betonjerke) nalazi se na udaljenosti od cca 120 m.

Udaljenost do privrednog subjekta Trojan d.o.o. Bar: Najbliži operativni plato i objekti za mehanizaciju nalaze se na udaljenosti od cca 180 m.

Vodoizvorište „Zaljevo“, se nalazi na udaljenosti od 1 km od predmetne lokacije. Izdašnost vodoizvorišta „Zaljevo“ je 25–40 lit/sec. Funkcionisanje projekta, ne može ugroziti sanitarnu zonu sa osnovnim hidrološkim karakteristikama.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Predmetni objekat – hangar je ukupne bruto površine 504,00 m² (dimenzija 28,00 m x 18,00 m). Objekat je prizemni, visine 6,5 m.

Objekat u oblikovnom smislu je pravilne geometrijske forme svedenih linija i usklađen je sa propisima i datim urbanističko –tehničkim uslovima.

U pogledu materijalizacije, a po ugledu na okruženje i u skladu sa urbanističko tehničkim uslovima, fasada objekta je limeni sendvič panel. Predlog projektanta je RAL 9002 pastelna boja, dok se dijelovi krovne atike RAL 2008 pastelna boja.

Svi planirani materijali na objektu ispunjavaju sve standarde i takođe što je mnogo bitno ispunjavaju zahtjeve energetske efikasnosti za traženu klimatsku zonu.

Spoljašnji zidovi su debljine 10 cm – sastoje se od termoizolacionih sendvič panela. U spoljašnjim zidovima na visini ispod i iznad fasadnih prozora postavljaju se fasadne rigle tipa HOP □ 140x80x4.

Krovni pokrivač je sendvič lim debljine 10 cm pri čemu je završna obrada lima RAL 1003. Nagib krovnih ravni je 10,00°.

Objekat je projektovan kao montažno demontažni objekat - hangar. Objekat je sastavljen od jedne funkcionalne cijeline, prizemlja. Na prizemlju je formiran prostor za prepakivanje cementa. Na prizemlju je ulaz pozicioniran sa sjeveroistočne strane.

Cement stiže kamionski iz Luke Bar u „big bag“ (džambo) plastificiranim vrećama u kojima staje 1.500 kg (1,5 tona) cementa. „Big bag“ plastificirane vreće se transportuju iz kamiona, viljuškarima do skladišta u predmetnom objektu - hangaru.

Na sistemu za otvaranje vreća cementa (sl.3.4.1.), vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjernu.

Maksimalni kapacitet skladištenja cementa u hangaru, u „big bag“ (džambo) plastificiranim vrećama iznosi maksimalno 300 tona (odnosno 200 „big bag“ vreća). „Big bag“ (džambo) plastificirane vreće mogu se skladištiti u dva reda, jedne na druge.

Količine cementa koje se skladište istovremeno na lokaciji iznose maksimalno 300 tona (odnosno 200 „big bag“ vreća).

Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/dan.

Na mjesečnom nivou količina cementa koja se presipa iz „big bag” vreća, preko sistema za otvaranje vreća cementa, iznosi samo 30 tona (jedna cistjerna), što na godišnjem nivou iznosi 360 tona.

Iz svega navedenog, činjenica da je obim pretakanja cementa u hangaru mali (tržišna potreba), u odnosu na kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa koji iznosi 100-150 tona/dan.

Na mjesečnom jedan kamion (šleper) dovozi cement i mjesečno jedna cistjerna odvozi cement.

Građevinske mašine, kao energetska goriva, koriste naftu. Potrošnja goriva pri radu ovih mašina je oko 0,2 kg/kWh. Sagorijevanjem goriva u motoru mašine oslobađaju se određene količine gasova, odnosno emituje se izduvni gas i čvrste čestice.

U tabeli 3.6.1. navedene su granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju EU Faza III B i Faza IV.

Obaveza je Nosioca projekta da angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanata zadovoljiti navedeni Evropski standard: EU Faza III B, Faza IV i V iz 2006.god. odnosno 2018.god. prema Direktivi 2004/26/EC.

Primjenom odgovarajućih mjera, izbor građevinske mehanizacije i transportnih sredstava, kao i organizacija radova doprinijeće smanjenju uticaja na kvalitet vazduha na području samog gradilišta i u njenoj neposrednoj okolini. U cilju minimizacije emisija suspendovanih čestica (PM_{10} i $PM_{2,5}$) i izduvnih gasova iz građevinske mehanizacije, izvođač radova je u obavezi da tokom pripremnih radova i same izgradnje hangara sprovodi sledeće detaljne tehničke i organizacione mjere opisane u poglavlju 8.0.

Zagađenja životne sredine u fazi izgradnje su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

S obzirom da se proces prepakivanja cementa odvija u zatvorenom prostoru, cementna prašina može da ulazi u ljudski organizam kroz respiratorni sistem i pluća i narušava zdravlje radnika u hangaru. Zbog svega navedenog potrebno je sprovesti obuku zaposlenih u cilju edukacije vezano za zdravlje radnika, kako bi se obezbjedio bezbjedan rad, shodno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 034/14 i 044/18).

Projektovano tehnološko rješenje u potpunosti eliminiše difuzne i nekontrolisane emisije u radnu i životnu sredinu. Cjelokupan proces je lociran unutar zatvorenog objekta (hangara), čime je onemogućen uticaj vjetrova i eolsko raznošenje čestica.

Otvaranje (cijeljenje) vreća vrši se unutar zatvorenog kućišta sistema, odakle se materijal dalje transportuje pomoću potpuno zatvorenog pužnog transportera (šneka) direktno u cistjernu. Veza transportera i otvora cistjerne izvedena je preko zaptivnog sklopa, čime je spriječeno oslobađanje prašine u ambijentalni vazduh.

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni

rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

S obzirom na to da je lokacija planski predviđena za industrijsku namjenu, uvođenje ovog zatvorenog sistema neće doći do pogoršanja postojeće klase kvaliteta vazduha niti do stvaranja kumulativnog zagađenja suspendovanim česticama.

Zbog potpunog odsustva difuznog raznošenja prašine van objekta, eliminisan je bilo kakav ekološki rizik po okolno zemljište i vegetaciju, kao i rizik po zdravlje lokalnog stanovništva koje se nalazi izvan industrijske zone.

U fazi eksploatacije će se usled funkcionisanja djelatnosti dovoz cementa, stvarati određeni nivo aerzagagađenja. Međutim, uzimajući u obzir njegovo okruženje, te mogućnost lakog saobraćajnog pristupa, sigurni smo da neće doći do novih, značajnih negativnih uticaja na sastav i kvalitet vazduha na ovoj lokaciji.

Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/dan.

Međutim, sistem za otvaranje vreća cementa, radi samo na mjesečnom nivou 30 tona, kolike su potrebe na tržištu.

U hangaru (u zatvorenom prostoru), aa sistemu za otvaranje vreća cementa, vreće se cijepaju i zatvorenim pužnim transporterom, transportuju u cistjernu.

Otvaranje (cijeljenje) vreća vrši se unutar zatvorenog kućišta sistema, odakle se materijal dalje transportuje pomoću potpuno zatvorenog pužnog transportera (šneka) direktno u cistjernu. Veza transportera i otvora cistjerne izvedena je preko zaptivnog sklopa, čime je spriječeno oslobađanje prašine u ambijentalni vazduh.

Uzimajući u obzir tehničku specifikaciju opreme – potpuno hermetizovan pužni transporter (šneka) i zatvoreno kućište za cijepanje vreća sa ugrađenim stepenom samozaštite (zaptivni rukavci prema cistjerni) – spriječeno je prodiranje suspendovanih čestica u spoljašnju sredinu.

Na mjesečnom nivou količina cementa koja se presipa iz „big bag“ vreća, preko sistema za otvaranje vreća cementa, iznosi 30 tona (jedna cistjerna), što na godišnjem nivou iznosi 360 tona.

Iz svega navedenog, činjenica da je obim pretakanja cementa u hangaru mali, u odnosu na kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa koji iznosi 100-150 tona/dan.

S obzirom na projektovano tehnološko rješenje, na lokaciji ne postoje otvoreni (difuzni) izvori emisije, već su sve tačke locirane unutar zatvorenog objekta (hangara) i konstrukcije same opreme.

Tokom redovnog rada objekta ne generišu se tehnološke otpadne vode.

Radnici zaposleni u predmetnom objektu koriste sanitarni čvor u objektu za zaposlene kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, koji se nalazi na udaljenosti od 10 m od hangara, pri čemu se sanitarno fekalne otpadne vode odvođe u vodonepropusnu jamu.

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada građevinske mehanizacije.

Na osnovu Odluke o utvrđivanju akustičnih zona u Opštini Bar („Sl. list CG“ – opštinski propisi broj 41/15), predmetna lokacije pripada sedmoj akustičnoj zoni – industrijskoj zoni. Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl. list Crne Gore, br. 60/11).

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

U toku funkcionisanja projekta buka je neznatna, .

Fazu izgradnje, kada su u pitanju vibracije, karakteriše rad mehanizacije. Izloženost ovim uticajima je vremenski ograničena, privremena i malog inteziteta. U toku funkcionisanja projekta vibracije neće biti prisutne.

U toku izgradnje i eksploatacije objekta nema emitovanja toplote i zračenja koji bi mogli izazvati štetno dejstvo na životnu sredinu.

Građevinski otpad će se odvoziti na lokaciju koja je za to predviđena u skladu sa Ugovorom sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24).

Ambalažni otpad će se selektivno odvajati po vrstama i predavati društvima za otkup sekundarnih sirovina.

Pošto se na godišnjem nivou prepakuje 360 t cementa, a u jednoj „big bag“ vreći staje 1,5 t cementa, na godišnjem nivou nastaje 240 komada „big bag“ (džambo) plastificiranih vreća.

„Big bag“ (džambo) plastificirane vreće pripadaju prema Katalogu otpada, pripadaju plastičnoj ambalaži sa kataloškom brojem 15 01 02.

Na sistemu za otvaranje vreća cementa, „big bag“ (džambo) plastificirane vreće se cijepaju, tako da se ne mogu ponovo koristiti.

„Big bag“ (džambo) plastificirane vreće se privremeno skladište na posebno odvojenom mjestu u hangar do predaje društvima za otkup sekundarnih sirovina.

Godišnja količina ambalažnog otpada, koji se predaje društvima za otkup sekundarnih sirovina (240 kom. X 4 kg.) iznosi 960 kg.

Nosilac projekta je dužan da posjeduje Ugovor sa D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ BAR., o redovnom odvoženju komunalnog otpada sa predmetne lokacije i zbrinjavanju istog.

Nosilac projekta je dužan da sav komunalni otpad odlaže u metalne kontejnere postavljene u krugu predmetne lokacije na vodonepropusnoj površini.

U toku izgradnje i funkcionisanja predmetnog projekta, obavezan je program praćenja stanja životne sredine (monitoring) u skladu sa zakonskim propisima u Crnoj Gori. Praćenje uticaja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

Kroz analizu mogućih uticaja objekta na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, to se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine.

Kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno je da se u toku eksploataciji objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke, ali je ipak shodno zakonskim obavezama neophodno praćenje kvaliteta vazduha – potrebno je pratiti koncentraciju PM₁₀ i PM_{2,5} čestica. Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16 i 73/19), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10, 43/15 I 73/19), Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11. i 32/16.) i Uredbi o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).

Nosilac projekta je dužan obezbijediti mjerenje kvaliteta vazduha dva puta godišnje u skladu sa Zakonom o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16 i 73/19), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10, 43/15 I 73/19), Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11. i 32/16.) i Uredbi o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).

Nosilac projekta je dužan da vrši monitoring buke dva puta godišnje u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16, 73/19 i 84/24) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11, 01/14, 2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 27/14.), Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11 i 94/21) i Pravilnikom o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu („Sl. list CG”, br. 13/14).

Monitoring vrši ovlašćena institucija, a način ispitivanja je definisan standardnim metodama ispitivanja. Pored navedenog, Nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, a koje su opisane u poglavlju 8. ovog Elaborata.

Nadzor nad ovim aktivnostima vrši ekološka inspekcija.

Pravna lica, koja ispuštaju otpadne vode u recipijent vode (u ovom slučaju upojni bunar) vode evidenciju o učestalosti ispitivanja, količini i sastavu opasnih i štetnih materija, a sadržaj Izvještaja je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni inspekcijski organ treba da provjerava evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG”, br. 50/12).

Sve rezultate mjerenja, odmah nakon dobijanja rezultata, redovno dostavljati Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, shodno članu 59 stav 2 Zakona o životnoj sredini („Sl.list CG“, br. 52/16 i 73/19).

O svim rezultatima mjerenja obavezno obavještavati javnost na transparentan način. .

11.0. PODACI O MOGUĆIM TEŠKOĆAMA

Tokom izrade ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA PROJEKAT „IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA BAR, NOSIOCA PROJEKTA „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR , nijesi primjećene teškoće za siguran rad. U izradi urbanističke i tehničke dokumentacije kao i ovog elaborata primjenjeni su svi relevantni standardi, tehnički i drugi propisi, kao i uslovi za njenu lokaciju i izgradnju od strane javnih komunalnih i drugih organizacija.

12.0 REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Analizirajući moguće štetne uticaje predmetnog projekta na životnu sredinu, mogu se prepoznati određene mjere i postupci kojima će se obezbjediti potrebni ekološki uslovi, koji omogućavaju da se uticaj predmetnog projekta svede u granice prihvatljivosti. Ako se karakteristike prirodne sredine i postojeće stanje životne sredine počnu razmatrati istovremeno sa tehničko-tehnološkim karakteristikama planiranih aktivnosti, a to je ovde slučaj, preventivnim mjerama zaštite može se postići da se degradacija životne sredine smanji i spriječi mogući štetni uticaji na životnu sredinu.

Imajući u vidu aktivnosti koje se odvijaju u toku izgradnje i funkcionisanja predmetnog objekta-hanara, potrebno je preduzimati mjere za slučaj udesa.

Mjere zaštite u periodu građenja objekta - moguće su okolnosti koje dovode do neželjenih i nesrećnih slučajeva najčešće iz domenu rizika po zdravlje i život neposrednih učesnika u radnom procesu

Izgradnja objekta i funkcionisanje projekta podrazumijeva rizike po zdravlje i rizike po bezbjednost za izvršioca koji rukuju mašinama, izvorima energije ili su izloženi nepovoljnim prostornim uslovima kod izvođenja radova. Da bi se ovi rizici umanjili neophodno je poštovanje niz procedura u domenu organizacije izvođenja radova, što se postiže izradom kompletne planske dokumentacije za izvođenja radova.

Mjere za slučaj da dođe do izlivanja motornih ulja na predmetnoj lokaciji u toku izgradnje objekta

Rizik od akcidentnih situacija (zagađenje podzemnih voda, u ovom slučaju), treba spriječiti tako što Izvođača radova treba obavezati da koristi mehanizaciju novijeg datuma, da ne bi došlo do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije.

Ukoliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izvođenja radova neophodno je preko zagađenog zemljišta posuti sloj pijeska, zatim sloj zemljišta skinuti, privremeno ga skladištiti u zatvorenu burad, u odvojenom kontrolisanom prostoru lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG”, br. 34/24 i 92/24.). Kontaminirano zemljište, predati ovlašćenoj instituciji za zbrinjavanje opasnog otpada, sa kojim će Nosilac projekta posjedovati Ugovor o zbrinjavanju opasnog otpada.

Mjere za slučaj da dođe do požara

Imajući u vidu aktivnosti koje se odvijaju na predmetnoj lokaciji nije potrebno preduzimati bilo kakve mjere za slučaj udesa osim za slučaj da dođe do požara.

1.Nosilac projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

2.U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice:

- sprječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera,
- gašenje požara u ranoj-početnoj fazi,
- predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme,
- gašenje i lokalizacija požara i
- očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Imajući ovo u vidu, u poglavlju 8.0. izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja usled izgradnje i funkcionisanja predmetnog projekta.

13.0. DODATNE INFORMACIJE

Nije bilo potrebe za dodatnim informacijama i karakteristikama projekta za određivanje obima i sadržaja Elaborata, pošto je Elaborat obuhvatio sve segmente predviđene Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 19/19).

14.0. IZVORI PODATAKA

1. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“, br. 75/18);
2. Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 52/16 i 73/19);
3. Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 43/15, 73/19);
4. Zakon o vodama („Sl. list RCG“, br. 27/07, i „Službeni list CG“ br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18);
5. Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24);
6. Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore“, br. 54/16 i 18/19);
7. Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list Crne Gore“, br. 33/14,13/18);
8. Zakon o izgradnji objekata („Sl. list CG“, br. 19/25 i 92/25);
9. Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl. list R. Crne Gore“, br. 33/2012);
10. Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 28/11., 01/14. i 2/18);
11. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list RCG“, br. 55/16, 74/16);
12. Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“, br. 034/14 i 044/18);
13. Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list Crne Gore“, br. 013/07, 005/08, 086/09, 032/11, 054/16, 146/21, 03/23);
14. Zakon o putevima („Sl. list Crne Gore“, br. 082/20);
15. Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena („Sl. list Crne Gore“, br. 073/19);
16. Zakon o veterinarstvu („Sl. list RCG“, br. 30/12, 48/15, 57/15, 52/16, 43/18, 84/24 i 92/25),
17. Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list Crne Gore“, br. 50/12);
18. Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti vibracijama („Sl. list CG“, br. 024/16);
19. Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti hemijskim materijama („Sl. list CG“, br. 081/16, 030/17, 040/18, 077/21);
20. Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti kancerogenim ili mutagenim materijama („Sl. list CG“, br. 060/16, 011/17, 043/18, 020/19, 021/20);
21. Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci („Sl. list CG“, br. 037/16);
22. Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG“, br. 64/24);
23. Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 27/14.);
24. Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekata („Sl. list CG“, br. 044/18 od 06.07.2018, 043/19);
25. Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list Crne Gore“, br. 19/19) ;
26. Pravilnik o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“, br.56/19);

27. Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl. list CG”. br. 39/13);
28. Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama („Sl. list Crne Gore", br. 66/09);
29. Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore", br. 60/11);
30. Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 21/11, 32/16)
31. Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list Crne Gore“, br. 02/07);
32. Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 25/12);
33. Uredba o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama („Sl. list Crne Gore", br. 079/21);
34. Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list RCG“, br. 33/13 i 65/15);
35. Uredba o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 44/10, 13/11 i 64/18);
36. Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 20/07, "Sl. list CG", br. 47/13 i 53/14);
37. Informacije o stanju životne sredine za 2024. godinu (Izvor: Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore. 2025);
38. Seizmička rejonizacija Crne Gore (V. Radulović, B. Glavatović, M. Arsovski i V. Mihailov, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, 1982.);
39. Statistički godišnjak Crne Gore za 2022., Podgorica 2023. god.);
40. Odluka o utvrđivanju akustičnih zona u Opštini Bar („Sl. list CG“ – opštinski propisi broj 41/15).
41. Glavni projekat;
42. Internet: www.googleearth;
43. Fondovski materijal D.O.O.EKO-CENTAR NIKŠIĆ.

**PRILOG INOVIRANOG ELABORATA II
O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA PROJEKAT
„IZGRADNJA OBJEKTA - HANGARA, NAMJENE PREPAKIVANJE CEMENTA,
NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 1924 I 1925 KO ZALJEVO, NA UP 10 U
ZAHVATU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „INDUSTRIJSKA ZONA
GORAN “ („SL. LIST CRNE GORE“, OPŠTINSKI PROPISI BR. 37/18)“, OPŠTINA
BAR, NOSIOCA PROJEKTA
„RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR**



Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-684/35

Podgorica, 28.08.2026. godine

„RAŠKETIĆ“ doo

Bar
Ul. Rista Lekića C6

VEZA: Naš broj 03-UPI-684/1 od 24.02.2026. godine

PREDMET: Izvještaj komisije

Poštovani,

Shodno članu 22 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18), u prilogu Vam dostavljamo Izvještaj Komisije za ocjenu Inoviranog Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl. list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), Opština Bar, Nosilaca projekta „RAŠKETIĆ“ d.o.o. iz Bara.

S poštovanjem,

Za Direktora
Po ovlaštenju
Marko Medenica
Načelnik



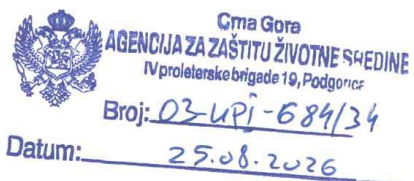
Prilog:

- Izvještaj Komisije broj 03-UPI-684/34 od 25.08.2026. godine.



AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me



**IZVJEŠTAJ
KOMISIJE ZA OCJENU ELABORATA O PROCJENI
UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Shodno članu 22 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, broj 75/18), u Prilogu dostavljam izvještaj komisije o ocjeni Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran” („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar.

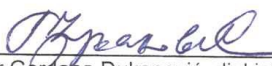
Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine (br. 03-UPJ- 684/16 od 04.06.2026. godine) određena je Komisija za ocjenu Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za, u sastavu:

1. mr Gordana Đukanović, dipl.ing.neorganske tehnologije, predsjednica, Agencija za zaštitu životne sredine,
2. dr Milka Rajković Mitrović, dip. biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine,
3. Lidija Šćepanović, dipl.ing.organske tehnologije, član, Agencija za zaštitu životne sredine,
4. mr Nataša Stanišić, dipl.biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine,
5. Dragana Mirović dipl.geograf i spec.zaš. živ.sredine, član, Agencija za zaštitu životne sredine

Komisija ocjenjuje da je inovirani elaborat u značajnoj mjeri unaprijeđen i usklađen sa prethodno datim primjedbama Komisije, te da elaborat nema suštinskih nedostataka, ali je potrebno da se otklone navedene terminološke, tehničke i stručne nepreciznosti.

Shodno navedenom, komisija predlaže da se od obrađivača elaborata zatraži dopuna elaborata u skladu sa primjedbama i sugestijama datim u ovom izvještaju i da rok od 10 dana za dostavljanje inoviranog elaborata, nakon čega će se izvršiti ocjena njegove prihvatljivosti.

PREDSJEDNICA KOMISIJE


mr Gordana Đukanović, dipl.inž.tehn.

Komisija je nakon razmatranja pojedinačnih izvještaja i usaglašavanja stavova o ocjeni inoviranog Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar, dana 23.06.2026. godine utvrdila sljedeći

IZVJEŠTAJ

I OPŠTI PODACI

Naziv elaborata: Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar

Lokacija objekta: Katastarske parcele broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“, Opština Bar

Nosilac projekta: „RAŠKETIĆ“ D.O.O. Bar

Obrađivač elaborata: EKO –CENTAR d.o.o. Nikšić- Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom

Obrađivači Elaborata su članovi stručnog tima u sastavu:

- prof.dr Vladimir Pajković, dipl.ing.mašinstva
- Duško Jelić, dipl. ing.geologije
- mr Olivera Miljanić, dipl.ing.zaštite bilja
- mr Tatjana Miranović, dipl.biolog

Datum izrade elaborata: avgust 2026. godine.

Licenca i registracija obrađivača elaborata: dostavljena.

Dokazi o ispunjavanju uslova za članove multidisciplinarnog tima: dostavljeni.

Rešenje o formiranju multidisciplinarnog tima: dostavljeno.

II SADRŽAJ

1.0. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Podaci o nosiocu projekta

1.2. Glavni podaci o projektu

1.3. Podaci o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi elaborata

2.0. OPIS LOKACIJE

2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m² za vrijeme izgradnje

- 2.3. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških, hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena
- 2.4. Podaci o izvoru vodosnabdijevanja
- 2.5. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima
- 2.6. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa
- 2.7. Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine
- 2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa
- 2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža
- 2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine
- 2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat
- 2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture
- 3.0. OPIS PROJEKTA
- 3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta
- 3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta
- 3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)
- 3.4. Detaljan opis planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda
- 3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija
- 3.6. Prikaz procjene vrste i količine očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta
- 3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija
- 4.0. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE
- 5.0. PRIKAZ ALTERNATIVNIH RJEŠENJA
- 5.1. Lokacija
- 5.2. Uticaji na segmente životne sredine i zdravlje ljudi
- 5.3. Proizvodni procesi ili tehnologija
- 5.4. Metod rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta
- 5.5. Planovi lokacija
- 5.6. Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta
- 5.7. Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta
- 5.8. Datum početka i završetka izvođenja radova
- 5.9. Veličina lokacije ili objekta
- 5.10. Obim proizvodnje
- 5.11. Kontrola zagađenja
- 5.12. Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korišćenje i konačno odlaganje
- 5.13. Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva
- 5.14. Odgovornost i procedura za upravljanje životnom sredinom

- 5.15. Obuka
- 5.16. Monitoring
- 5.17. Planovi za vanredne situacije
- 5.18. Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje
- 6.0. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE
- 6.1. Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)
- 6.2. Zdravlje ljudi
- 6.3. Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama
- 6.4. Zemljište (zauzimanje/korišćenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike)
- 6.5. Tlo
- 6.6. Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet vodnih resursa sa posebnim osvrtom na ispušte otpadnih voda)
- 6.7. Vazduh (kvalitet vazduha)
- 6.8. Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticaji bitni za adaptaciju)
- 6.9. Materijalna dobra i postojeći objekti
- 6.10. Kulturno naslijeđe – nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte
- 6.11. Predio i topografija
- 6.12. Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline
- 7.0. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU
- 7.1. Kvalitet vazduha
- 7.2. Kvalitet voda
- 7.3. Zemljište
- 7.4. Lokalno stanovništvo
- 7.5. Ekosistem i geologija
- 7.6. Namjena i korišćenje površina
- 7.7. Komunalna infrastruktura
- 7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina, karakteristike pejzaža i sl.
- 7.9. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata
- 7.10. Akcidentne situacije
- 8.0. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
- 8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje
- 8.2. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)
- 8.3. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo)
- 8.4. Druge mjere koje mogu uticati na sprječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu
- 9.0. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE
- 10.0. NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA
- 11.0. PODACI O MOGUĆIM TEŠKOĆAMA
- 12.0. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU
- 13.0. DODATNE INFORMACIJE
- 14.0. IZVORI PODATAKA
- PRILOG ELABORATA.

III OCJENE, KONSTATACIJE I PRIMJEDBE KOMISIJE

Komisija je izvršila pregled inoviranog Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar, kao i dostavljenih odgovora obrađivača na primjedbe i zahtjeve za dopunu iz prethodnog izvještaja Komisije.

Na osnovu izvršenog pregleda, komisija konstatuje da je obrađivač u velikoj mjeri postupio u skladu sa nalazima i zahtjevima komisije i izvršio odgovarajuće izmjene i dopune elaborata. Većina prethodno utvrđenih nedostataka je otklonjena, a pojedina poglavlja su značajno dopunjena i precizirana, naročito u dijelu opisa tehnološkog procesa, analize kumulativnih uticaja, mjera za sprečavanje i smanjenje negativnih uticaja, kao i programa praćenja stanja životne sredine. Iz dostavljenog odgovora proizlazi i da je obrađivač prihvatio primjedbe komisije i izvršio odgovarajuće intervencije u inoviranom elaboratu.

Međutim, pregledom inoviranog Elaborata utvrđeno je da su ostale tri pojedinačne konstatacije koje je potrebno korigovati radi obezbjeđivanja stručne i činjenične tačnosti dokumenta:

1. Strana 62 – količina cementa u „big bag“ vrećama

U Elaboratu je navedeno:

„Cement stiže kamionski iz Luke Bar u 'big bag' (džambo) plastificiranim vrećama u kojima staje 1.500 kg (1 tona) cementa.“

Navedeni podatak je matematički neusaglašen, budući da 1.500 kg odgovara masi od 1,5 tona, a ne 1 tone. Potrebno je izvršiti tehničku korekciju predmetnog navoda i uskladiti jedinice mjere.

Komisija napominje da je u drugim djelovima dostavljenog odgovora ista količina već pravilno navedena kao 1.500 kg (1,5 tona), što potvrđuje da se radi o zaostaloj tehničkoj grešci.

2. Strana 95 – termin „postojeće nulto stanje vazduha“

U Elaboratu je navedeno:

„Postojeće nulto stanje vazduha u zoni Zaljevo karakteriše povišena koncentracija suspendovanih čestica (PM10 i PM2.5) usled rada otvorenih separacija, drobilica i vjeteroerozije sa deponija agregata.“

Komisija smatra da termin „nulto stanje“ nije adekvatno upotrijebljen. Opisano stanje predstavlja postojeće, odnosno zatečeno stanje kvaliteta vazduha i postojećeg opterećenja prostora, a ne nulto stanje u smislu referentnog stanja utvrđenog prije realizacije projekta.

Ovo je naročito važno jer sam obrađivač navodi da je predmetna lokacija dio već aktivne industrijske zone u kojoj postoje brojni izvori emisija – separacije, drobilice, betonjerke, kamenolomi, asfaltna baza i intenzivan saobraćaj teških vozila.

Stoga je potrebno izraz „postojeće nulto stanje vazduha“ zamijeniti odgovarajućom formulacijom, npr. „postojeće (zatečeno) stanje kvaliteta vazduha u zoni Zaljevo“.

Dodatno, ukoliko konstatacija o „povišenim koncentracijama PM10 i PM2,5“ nije zasnovana na konkretnim rezultatima mjerenja na predmetnoj lokaciji, preporučljivo je izbjegavati kategoričku formulaciju o povišenim koncentracijama i opisati postojeće opterećenje i potencijalne izvore emisija suspendovanih čestica.

3. Strana 105 – „bezsumporno dizel gorivo“

U okviru mjera zaštite navedeno je:

„Sva mehanizacija mora koristiti isključivo bezsumporno dizel gorivo (euro dizel) koje je u opticaju na tržištu Crne Gore, čime se emisija sumpor-dioksida (SO₂) svodi na tehnološki minimum.“

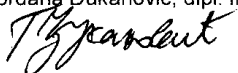
Ovu formulaciju je potrebno stručno korigovati. Eurodizel koji se stavlja na tržište nije gorivo bez sumpora u apsolutnom smislu, već dizel gorivo sa veoma niskim, propisano ograničenim sadržajem sumpora. Stoga termin „bezsumporno dizel gorivo“ nije odgovarajući za opis komercijalnog eurodizela.

IV ZAKLJUČAK

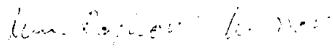
Komisija ocjenjuje da je inovirani elaborat u značajnoj mjeri unaprijeđen i usklađen sa prethodno datim primjedbama komisije, te da preostale primjedbe nemaju karakter suštinskih nedostataka elaborata, već se odnose na potrebu otklanjanja navedenih terminoloških, tehničkih i stručnih nepreciznosti. Nakon izvršenja navedenih korekcija, može se smatrati da je obrađivač postupio po zahtjevima komisije. Predlažemo da se elaborat vrati obrađivaču da izvrši navedene korekcije.

KOMISIJA ZA OCJENU ELABORATA

1. Gordana Đukanović, dipl. ing. tehn., predsjednica komisije



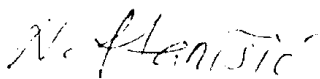
2. dr Milka Rajković Mitrović, dip. biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine



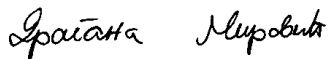
3. Lidija Šćepanović, dipl.ing.organske tehnologije, član, Agencija za zaštitu životne sredine



4. mr Nataša Stanišić, dipl.biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine



5. Dragana Mirović dipl.geograf i spec.zaš. živ.sredine, član, Agencija za zaštitu životne sredine





Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-684/26

Podgorica, 15.07.2026.godine

„RAŠKETIĆ“ d.o.o. Bar

Bar
Ul. Rista Lekića C6

VEZA: Naš broj: 03-UPI-684/1 od 24.02.2026.godine

PREDMET: Dostavljanje izvještaja komisije

Poštovani,

Shodno članu 22 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 075/18, 084/24 i 070/26), u prilogu Vam dostavljam Izvještaj Komisije za ocjenu Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekat izgradnje objekta – hangara, namjene prepakivanje cementa, na katastarskim parcelama broj: 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu DUP-a „Industrijska zona Goran“ („Sl. Crne Gore-opštinski propisi“ br.37/18), Opština Bar.

Komisiju za ocjenu Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za predmetni projekat obrazovala je Agencija za zaštitu životne sredine rješenjem (br.03-UPI-684/16 od 04.06.2026.godine).

S poštovanjem,

Za Direktora

Po ovlaštenju
Marko Medenica
Načelnik

Prilog: Izvještaj komisije broj: 03-UPI-684/24 od 29.06.2026.godine.

Dostavljeno.

- Naslovu,
- 03,
- a/a



AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Primljeno: 29.06.2026				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
03-UP		684/14		

IZVJEŠTAJ
KOMISIJE ZA OCJENU ELABORATA O PROCJENI
UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Shodno članu 22 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, broj 75/18), u Prilogu dostavljam izvještaj komisije o ocjeni Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran” („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar.

Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine (br. 03-UP- 684/16 od 04.06.2026. godine) određena je Komisija za ocjenu Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za, u sastavu:

1. mr Gordana Đukanović, dipl.ing.neorganske tehnologije, predsjednica, Agencija za zaštitu životne sredine,
2. dr Milka Rajković Mitrović, dip. biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine,
3. Lidija Šćepanović, dipl.ing.organske tehnologije, član, Agencija za zaštitu životne sredine,
4. mr Nataša Stanišić, dipl.biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine,
5. Dragana Mirović dipl.geograf i spec.zaš. živ.sredine, član, Agencija za zaštitu životne sredine

Komisija je, nakon razmatranja dostavljenog Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, konstatovala da elaborat sadrži određene nedostatke i nepreciznosti koje je potrebno otkloniti i dopuniti u cilju potpunog sagledavanja mogućih uticaja projekta na životnu sredinu.

Shodno navedenom, komisija predlaže da se od obrađivača elaborata zatraži dopuna elaborata u skladu sa primjedbama i sugestijama datim u ovom izvještaju i da rok od 45 dana za dostavljanje inoviranog elaborata, nakon čega će se izvršiti ocjena njegove prihvatljivosti.

PREDSJEDNICA KOMISIJE



mr Gordana Đukanović, dipl.inž.tehn.

Komisija je nakon razmatranja pojedinačnih izvještaja i usaglašavanja stavova o ocjeni Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaijevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar, dana 23.06.2026. godine utvrdila sljedeći

IZVJEŠTAJ

I OPŠTI PODACI

Naziv elaborata: Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaijevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar

Lokacija objekta: Katastarske parcele broj 1924 i 1925 KO Zaijevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“, Opština Bar

Nosilac projekta: „RAŠKETIĆ“ D.O.O. Bar

Obrađivač elaborata: EKO –CENTAR d.o.o. Nikšić- Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom

Obrađivači Elaborata su članovi stručnog tima u sastavu:

- prof.dr Vladimir Pajković, dipl.ing.mašinstva
- Duško Jelić, dipl. ing.geologije
- mr Olivera Miljanić, dipl.ing.zaštite bilja
- mr Tatjana Miranović, dipl.biolog

Datum izrade elaborata: april 2026. godine.

Licenca i registracija obrađivača elaborata: dostavljena.

Dokazi o ispunjavanju uslova za članove multidisciplinarnog tima: dostavljeni.

Rešenje o formiranju multidisciplinarnog tima: dostavljeno.

II SADRŽAJ

1.0. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Podaci o nosiocu projekta

1.2. Glavni podaci o projektu

1.3. Podaci o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi elaborata

2.0. OPIS LOKACIJE

2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m² za vrijeme izgradnje

- 2.3. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških, hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena
- 2.4. Podaci o izvoru vodosnabdijevanja
- 2.5. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima
- 2.6. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa
- 2.7. Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine
- 2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa
- 2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža
- 2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine
- 2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat
- 2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture
- 3.0. OPIS PROJEKTA
- 3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta
- 3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta
- 3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)
- 3.4. Detaljan opis planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda
- 3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija
- 3.6. Prikaz procjene vrste i količine očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta
- 3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija
- 4.0. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE
- 5.0. PRIKAZ ALTERNATIVNIH RJEŠENJA
- 5.1. Lokacija
- 5.2. Uticaji na segmente životne sredine i zdravlje ljudi
- 5.3. Proizvodni procesi ili tehnologija
- 5.4. Metod rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta
- 5.5. Planovi lokacija
- 5.6. Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta
- 5.7. Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta
- 5.8. Datum početka i završetka izvođenja radova
- 5.9. Veličina lokacije ili objekta
- 5.10. Obim proizvodnje
- 5.11. Kontrola zagađenja
- 5.12. Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korišćenje i konačno odlaganje
- 5.13. Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva
- 5.14. Odgovornost i procedura za upravljanje životnom sredinom

- 5.15. Obuka
- 5.16. Monitoring
- 5.17. Planovi za vanredne situacije
- 5.18. Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje
- 6.0. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE
- 6.1. Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)
- 6.2. Zdravlje ljudi
- 6.3. Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama
- 6.4. Zemljište (zaustavljanje/korišćenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike)
- 6.5. Tlo
- 6.6. Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet vodnih resursa sa posebnim osvrtom na ispušne otpadne vode)
- 6.7. Vazduh (kvalitet vazduha)
- 6.8. Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticaji bitni za adaptaciju)
- 6.9. Materijalna dobra i postojeći objekti
- 6.10. Kulturno naslijeđe – nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte
- 6.11. Predio i topografija
- 6.12. Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline
- 7.0. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU
- 7.1. Kvalitet vazduha
- 7.2. Kvalitet voda
- 7.3. Zemljište
- 7.4. Lokalno stanovništvo
- 7.5. Ekosistem i geologija
- 7.6. Namjena i korišćenje površina
- 7.7. Komunalna infrastruktura
- 7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina, karakteristike pejzaža i sl.
- 7.9. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata
- 7.10. Akcidentne situacije
- 8.0. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
- 8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje
- 8.2. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)
- 8.3. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo)
- 8.4. Druge mjere koje mogu uticati na sprječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu
- 9.0. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE
- 10.0. NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA
- 11.0. PODACI O MOGUĆIM TEŠKOĆAMA
- 12.0. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU
- 13.0. DODATNE INFORMACIJE
- 14.0. IZVORI PODATAKA
- PRILOG ELABORATA.

III OCJENE, KONSTATACIJE I PRIMJEDBE KOMISIJE

Komisija je izvršila pregled dostavljenog Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar i konstatovala sljedeće:

1. Na stranama 35–37 naveden je pregled izvorišta na teritoriji opštine Bar, uključujući izvorište „Zaljevo“. Međutim, nije prikazan odnos lokacije projekta prema zonama sanitarne zaštite izvorišta.
Potrebno je dopuniti elaborat prikazom položaja lokacije u odnosu na zone sanitarne zaštite izvorišta i ocjenom mogućeg uticaja projekta na izvorišta koja se koriste za javno vodosnabdijevanje.
2. Na stranama 37–39 dat je detaljan prikaz klimatskih i meteoroloških karakteristika područja Bara. Nije naveden vremenski period na koji se odnose podaci navedeni u tabelama. Navedeni podaci nijesu korišćeni za procjenu širenja cementne prašine koja predstavlja dominantan potencijalni uticaj predmetnog projekta na kvalitet vazduha.
Potrebno je dopuniti elaborat analizom uticaja dominantnih pravaca vjetra na rasprostiranje suspendovanih čestica sa lokacije projekta.
3. Na strani 39 elaborata navodi se da na širem području postoje određeni regenerativni kapaciteti prirodnih resursa. Navedeno nije potkrijepljeno stručnom analizom, niti su dati pokazatelji na osnovu kojih je ovaj zaključak izveden.
Potrebno je dopuniti elaborat konkretnom analizom kapaciteta prostora imajući u vidu postojeće industrijske sadržaje u neposrednom okruženju.
4. Na stranama 39–40 dat je opšti opis apsorpcionog kapaciteta životne sredine. Međutim, nije izvršena analiza postojećeg opterećenja vazduha, zemljišta i drugih segmenata životne sredine u industrijskoj zoni u kojoj je planirana realizacija projekta. Potrebno je dopuniti detaljnom analizom imajući u vidu kumulativni uticaj postojećih i planiranih aktivnosti.
5. Strana 52 - U poglavlju 3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta, između ostalog, navodi se: "Sve građevinske mašine i sredstva za rad postaviće se na bezbjedno - odgovarajuće mjesto, obzirom na vrstu posla koji će se obavljati na gradilištu. Za sva korišćena sredstva rada biće pribavljena odgovarajuća dokumentacija o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije". Potrebno je detaljnije objasniti koje su mjere i propisi, na koju se ovlašćenu instituciju misli.
6. Strana 53, 58, 82, 91, 92, 100 – Navedeno je da će se u dogovoru sa organom lokalne uprave rešavati pitanja odlaganja neopasnog otpada (građevinskog). "Dogovor" kao opcija sigurnosti da će se poštovati propisi, nije validan. Potrebno je dopuniti u skladu sa propisima.
7. Strana 56 - U okviru poglavlja 3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta, , navodi se da nema tehnoloških otpadnih voda, kao ni sanitarno-fekalnih voda, te da radnici zaposleni u hangaru koriste sanitarni čvor na kompleksu Nosioca projekta, koji se nalazi u drugom objektu.

Potrebno je navesti gdje se nalazi drugi objekat u odnosu na predmetnu lokaciju i na koji način se vrši tretman tehnoloških otpadnih voda i sanitarno-fekalnih voda.

8. Strana 58 – navedeno je sledeće: "Nosilac projekta je dužan da posjeduje Ugovor sa D.O.O. „KOMUNALNO“ NIKŠIĆ". Potrebno je pojasniti zašto obrađivač elaborata nalaže nosiocu projekta koji je na teritoriji opštine Bar da mora da sklopi ugovor sa komunalnim preduzećem iz Nikšića, da li za ovo postoji poseban razlog ili je copy-paste greška.
9. Strana 81 - U okviru Poglavlja 7.0. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu 7.1. Kvalitet vazduha, navodi se: „Primjenom odgovarajućih mjera, izbor građevinske mehanizacije i transportnih sredstava, kao i organizacija radova doprinijeće smanjenju uticaja na kvalitet vazduha na području samog gradilišta i u njenoj neposrednoj okolini. Zagađenja životne sredine u fazi izgradnje su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena". Potrebno je navesti koje su to mjere sa detaljnim pojašnjenjima.
Navedeno je sledeće: "U fazi eksploatacije će se usled funkcionisanja djelatnosti dovoz cementa, stvarati određeni nivo aerozagađenja. Međutim, uzimajući u obzir njegovo okruženje, te mogućnost lakog saobraćajnog pristupa, sigurni smo da neće doći do novih, značajnih negativnih uticaja na sastav i kvalitet vazduha na ovoj lokaciji".
Potrebno je navesti na osnovu kojih činjenica je izveden ovaj zaključak.
10. Potrebno je navesti da se na području Opštine Bar nalaze zaštićena prirodna dobra Spomenici prirode: plaža Topolica i Ratac sa Žukotrlicom.
11. U Poglavlju 9, Program praćenja stanja životne sredine, potrebno je uključiti i mjerenje nivoa buke kako bi se utvrdilo da li ima prekoračenja u odnosu na zonu kojoj predmetna lokacija pripada.
12. Potrebno je navesti dodatne mjere kao što je da će kamioni koji dovoze cement biti pokriveni ceradama kako bi se nivo aerozagađenja sveo na minimum.
13. U elaboratu nije izvršena analiza kumulativnih uticaja planiranog postrojenja sa postojećim privrednim i industrijskim sadržajima u neposrednom okruženju lokacije. Imajući u vidu da se predmetni objekat nalazi u industrijskoj zoni u kojoj su prisutne različite djelatnosti koje mogu predstavljati izvore emisija prašine, buke i saobraćajnog opterećenja, nije dovoljno procjenjivati uticaje predmetnog projekta izolovano od postojećeg stanja.

Potrebno je izvršiti dopunu elaborata procjenom kumulativnih uticaja na kvalitet vazduha, nivo buke i ukupno opterećenje prostora, uzimajući u obzir postojeće industrijske kapacitete i saobraćaj u zoni zahvata.
14. U elaboratu je prepoznato da tokom manipulacije i prepakivanja cementa može doći do emisije cementne prašine, međutim nijesu dati kvantitativni pokazatelji mogućih emisija. Zaključak da neće doći do značajnog uticaja na kvalitet vazduha nije potkrijepljen odgovarajućim stručnim analizama. Potrebno je dopuniti elaborat procjenom emisija suspendovanih čestica.
15. Elaborat ne sadrži detaljan opis tehnološkog procesa prepakivanja cementa. Nije jasno:
 - u kakvoj ambalaži cement stiže na lokaciju
 - u koju ambalažu se cement prepakuje;
 - da li se vrši samo pretakanje iz velikih vreća u postojeće silose ili i pakovanje u manje komercijalne vreće;

- koliki su kapaciteti skladištenja sirovine i gotovog proizvoda;
- kolike količine cementa će se skladištiti istovremeno na lokaciji;
- koliki je godišnji kapacitet postrojenja.

U Elaboratu je navedeno samo da je kapacitet sistema za otvaranje vreća približno 100–150 t/dan, bez procjene godišnjeg kapaciteta i dinamike rada postrojenja. Potrebno je dopuniti Elaborat detaljnim tehnološkim dijagramom toka materijala od prijema cementa do isporuke krajnjem korisniku.

16. Strana 89 – "Gašenje pilot (malog – početnog) plamena koji je nastao nakon gubitka kontrole nad vatrom je moguće priručnim sredstvima. Za kontrolu požara dok je u početnoj fazi i njegovu ranu likvidaciju najbolje je rješenje koristeći mobilne aparate za gašenje koji mogu koristiti sva lica (čak i djeca, stari i iznemogli) itd.."

Potrebno je ukloniti cjelokupni navod koji predlaže da "djeca, stari i iznemogli" gase požar, pri čemu se sa ovim predlogom direktno ranjive i osjetljive grupe ljudi (djeca, stari i iznemogli) izlažu opasnosti.

17. Strana 95 – 9.0. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE - osim koncentracije PM10 čestica, potrebno je pratiti i koncentraciju PM2,5 čestica u vazduhu. Dopuniti sa detaljnim predlogom programa monitoringa u skladu sa planiranim aktivnostima i procijenjenim uticajem na kvalitet vazduha, računajući i kumulativni uticaj već postojećih emisija.

18. Najznačajniji potencijalni uticaj predmetne djelatnosti predstavlja emisija cementne prašine.

Elaborat ne sadrži:

- identifikaciju svih tačaka emisije prašine;
- tehnički opis sistema za otprašivanje;
- podatke o filterima koji će biti ugrađeni;
- efikasnost sistema otprašivanja;
- procjenu emisije PM10 i PM2,5;
- nije izvršena procjena fugitivnih emisija cementne prašine koje mogu nastati tokom manipulacije Big Bag vrećama (istovar, transport, otvaranje, pražnjenje i prepakivanje cementa), niti su kvantifikovane očekivane emisije i detaljno opisane tehničke mjere za njihovo sprječavanje i kontrolu;
- procjenu emisija prilikom pražnjenja, transporta i skladištenja cementa.
- Posebno je neadekvatna konstatacija da se proces odvija u zatvorenom prostoru pa "neće doći do značajnih negativnih uticaja", bez ikakvih proračuna ili tehničkih podataka.

S obzirom da navedene aktivnosti predstavljaju potencijalno značajan izvor emisije suspendovanih čestica, potrebno je dopuniti Elaborat odgovarajućom analizom i procjenom uticaja na kvalitet vazduha.

Potrebno je dopuniti Elaborat procjenom emisija cementne prašine i opisom svih mjera za njihovo sprječavanje i smanjenje.

19. Iz Elaborata nije moguće utvrditi:

- gdje će se skladištiti dopremljeni cement;
- koliki će biti maksimalni kapacitet skladištenja;
- da li će se skladištenje vršiti isključivo u postojećim silosima ili i u hangaru;
- gdje će se skladištiti eventualno prepakovani proizvod.

Nedostaju situacioni planovi sa prikazom zona skladištenja sirovine i proizvoda.

20. Elaborat navodi da cement stiže u velikim plastificiranim vrećama (Big Bag), ali ne daje nikakve podatke o:

- broju vreća koje će godišnje nastajati kao otpad;
- klasifikaciji otpada prema Katalogu otpada;
- privremenom skladištenju otpadne ambalaže;
- načinu predaje ovlaštenom sakupljaču;
- mogućnostima ponovne upotrebe ambalaže.

Ovo je posebno značajno jer pri kapacitetu od 100–150 t/dan može nastajati značajna količina plastičnog i kompozitnog ambalažnog otpada.

Potrebno je procijeniti godišnje količine ambalažnog otpada i definisati način njegovog upravljanja.

21. Ako se dnevno manipuliše sa 100–150 tona cementa, Elaborat treba da sadrži:

- procjenu broja kamiona dnevno;
- pravce kretanja vozila;
- uticaj transporta na emisije prašine i izduvnih gasova;
- mjere za sprječavanje raznošenja cementne prašine sa saobraćajnih površina.

Potrebno je dopuniti elaborat sa navedenim podacima i analizom.

22. Elaborat ne sadrži:

- udaljenost najbližih stambenih objekata;
- udaljenost radnih prostora drugih privrednih subjekata;
- prikaz dominantnih pravaca vjetra u odnosu na potencijalno širenje cementne prašine.

Bez ovih podataka nije moguće ocijeniti stvarni uticaj projekta na okolinu, pa je potrebno dopuniti elaborat sa navedenim podacima.

IV ZAKLJUČAK

Komisija konstatuje da Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekat izgradnje objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“, opština Bar, sadrži osnovne elemente propisane Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu i Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, ali ne sadrži dovoljno podataka i stručnih analiza na osnovu kojih bi se mogla izvršiti potpuna i pouzdana procjena mogućih uticaja projekta na životnu sredinu.

Posebno se ističe da elaboratom nijesu na adekvatan način obrađeni ključni aspekti projekta koji se odnose na tehnološki proces prepakivanja cementa, kapacitete postrojenja, skladištenje sirovine i gotovog proizvoda, upravljanje ambalažnim otpadom, procjenu emisija cementne prašine, uključujući fugitivne emisije tokom manipulacije Big Bag vrećama, kao ni procjenu kumulativnih uticaja sa postojećim industrijskim i proizvodnim kapacitetima u neposrednom okruženju lokacije.

Komisija posebno naglašava da zaključci dati u elaboratu u vezi sa uticajem projekta na kvalitet vazduha nijesu potkrijepljeni odgovarajućim tehničkim podacima, proračunima, procjenama emisija niti analizom rasprostiranja suspendovanih čestica, zbog čega u postojećoj formi nije moguće sa dovoljnim stepenom sigurnosti ocijeniti prihvatljivost planiranog projekta sa aspekta zaštite životne sredine.

Imajući u vidu navedeno, Komisija smatra da je neophodno izvršiti suštinsku dopunu elaborata u skladu sa primjedbama datim u ovom Izvještaju, nakon čega će se moći izvršiti ocjena da li su potencijalni uticaji projekta na životnu sredinu adekvatno sagledani i da li su predložene mjere zaštite dovoljne za sprječavanje, smanjenje ili kontrolu mogućih negativnih uticaja.

Komisija predlaže da se Elaborat vrati obrađivaču na dopunu i doradu, te da se nakon dostavljanja inovirane verzije Elaborata izvrši njegova ponovna stručna ocjena.

KOMISIJA ZA OCJENU ELABORATA

1. Gordana Đukanović, dipl. ing. tenn., predsjednica komisije
G. Đukanović
2. dr. Milica Rajković Mitrović, dipl. biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine
M. Rajković Mitrović
3. Lidija Šćepanović, dipl.ing.organske tehnologije, član, Agencija za zaštitu životne sredine
Šćepanović L.
4. mr. Nataša Stanišić, dipl.biolog, član, Agencija za zaštitu životne sredine
N. Stanišić
5. Dragana Mirović dipl.geograf i spec.zaš. živ.sredine, član, Agencija za zaštitu životne sredine
D. Mirović

Spasić Miroslav



Crna Gora
Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Adresa: IV Proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 446 200
Tel: +382 20 446 339

Broj: 06-333/25-6896/6

Podgorica, 11.07.2025. godine

RAŠKETIĆ DOO

BAR
Ul. Rista Lekića C6

Dostavljaju se urbanističko-tehnički uslovi broj: 06-333/25-6896/6 od 11.07.2025. godine, za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekata na UP10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ (Sl. list CG“, opštinski propisi br. 37/18), u Baru.

SAGLASNA
Marina Izgarević Pavičević, državna sekretarka

ODOBRILO
Boško Todorović, v.d. generalnog direktora
Direktorata za građevinarstvo

OBRADILA
Tijana Savić Femić

DOSTAVLJENO:

- Podnosiocu zahtjeva
- Direktorat za inspekcijski nadzor
- U spise predmeta
- a/a



1.	Broj: 06-333/25-6896/6 Podgorica, 11.07.2025. godine	 Crna Gora Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine																			
2.	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22, 04/23) i podnijetog zahtjeva Rašketić d.o.o. Bar, izdaje:																				
3.	URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije																				
4.	za izgradnju objekata na UP10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ (Sl. list CG, opštinski propisi br. 37/18), u Baru.																				
5.	PODNOŠILAC ZAHTEVA:	RAŠKETIĆ d.o.o. Bar																			
6.	POSTOJEĆE STANJE Predmetna lokacija je, shodno grafičkom prilogu broj 04, postojeće namjene - površine za eksploataciju i obradu mineralnih sirovina i ista se sastoji od kat.parcela br.: 1930/5, 1925, 1927/1, 1924, 1927/3, 1928/2, 1917/2, 1923/1, 1920/1, 1927/4 KO Zaljevo, opština Bar. Uvidom u grafički prilog broj 04 postojeći objekti su namjene poslovne prostorije i hale za proizvodnju i isti se zadržavaju. Prema tekstualnom dijelu plana: <table border="1" data-bbox="459 1097 1173 1303"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Broj Urb Par</th> <th rowspan="2">Površina urb par (m²)</th> <th colspan="5">POSTOJEĆE STANJE</th> </tr> <tr> <th>Površina pod objektom (m²)</th> <th>BGP (m²)</th> <th>Spratnost</th> <th>Indeks zauz</th> <th>Indeks izgrad</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>11.323</td> <td>171.67</td> <td>171.67</td> <td>P</td> <td>0.02</td> <td>0.02</td> </tr> </tbody> </table> Prema katastarskoj evidenciji, objekti su evidentirani na kat.parceli br. 1920/1 KO Zaljevo, dva prizemne objekta načina korišćenja poslovne zgrade u privredi, površine 82m ² i 60m ² i na kat.parceli br. 1923/1 su evidentirana dva objekta načina korišćenja poslovni objekat površine 68m ² i pomoćna zgrada površine 135m ² .		Broj Urb Par	Površina urb par (m ²)	POSTOJEĆE STANJE					Površina pod objektom (m ²)	BGP (m ²)	Spratnost	Indeks zauz	Indeks izgrad	10	11.323	171.67	171.67	P	0.02	0.02
Broj Urb Par	Površina urb par (m ²)	POSTOJEĆE STANJE																			
		Površina pod objektom (m ²)	BGP (m ²)	Spratnost	Indeks zauz	Indeks izgrad															
10	11.323	171.67	171.67	P	0.02	0.02															
7.	PLANIRANO STANJE																				
7.1.	Namjena parcele odnosno lokacije Prema grafičkom prilogu br. 05 Plan namjena površina UP10 je namjene - površine za industriju i proizvodnju. <u>Površine za industriju</u> Površine za industriju služe isključivo smještanju privrednih preduzeća i to pretežno onih, koja nijesu dozvoljena u drugim područjima. Dopusćeni su: privredni objekti, skladišta, otvorena stovarišta i javna preduzeća, benzinske pumpe. U skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grfičkim simbolima, na površinama za industriju i proizvodnju predviđene su sledeći objekti: privredni objekti, proizvodno zanatsrvo, skladišta, stovarišta, robno-distributivni centri, asfaltne i betonske baze i sl; servisne zone, slobodne zone i skladišta, objekti i mreže infrastrukture, komunalno-servisni objekti javnih																				

	<p>preduzeća i privrednih društava, stanica za snadbijevanje motornih vozila gorivom (pumpne stanice).</p> <p>Na inicijativu korisnika prostora, u okviru gore navedene namjene, Planom se dozvoljavaju i sledeće poslovne aktivnosti: privredni objekti, skladišta, otvorena stovarišta i prerađivačka industrija, proizvodnja betona i betonskih elemenata i asfalta, izrada čeličnih konstrukcija kiperi, dampera, miksera i betonskih pumpi, mljevenje klinkera i premeljavanje kamena, pravljenje maltera i ljepila, pakovanje cementa i druge poslovne djelatnosti.</p> <p>Planirane namjene su pretežne, a ne isključive, što znači da podrazumijevaju i postojanje drugih, komplementarnih namjena. Zainteresovani subjekti mogu vršiti dalja usmjerenja u pogledu namjena i vrste industrijsko proizvodnih i centralnih djelatnosti, ako ne odstupaju od uslova datih ovim planom.</p> <p>Ukoliko se za potrebe kompleksa planira izgradnja objekata za potrebe poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti i sl., dozvoljena je maksimalna spratnost do dvije etaže. Visinska regulacija ovih objekata, u skladu sa specifičnom namjenom, definisana je visinom krovnog vijenca koji se može kretati od 6m do maksimalno 15m iznad kote terena.</p> <p>Objekti kompatibilnih namjena na parcelama planiranih za industriju i proizvodnju</p> <p>Ukoliko se za potrebe kompleksa planira izgradnja objekata za potrebe poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti, kao i pomoćnih objekata industrijskog kompleksa, njihova dozvoljena maksimalna spratnost je do dvije etaže. Visinska regulacija ovih objekata, u skladu sa specifičnom namjenom, definisana je visinom krovnog vijenca koji se može kretati od 6m do maksimalno 15m iznad kote terena.</p> <p>Maksimalna površina poslovnih objekata za administraciju, ishranu i odmor radnika, kao i pomoćni objekti (portirnice, prijavnice, sanitarni čvorovi i sl.) može da iznosi 10% BGP urbanističke parcele. Površine za potrebe poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti, mogu činiti zasebne cjeline, kao i pomoćni objekti, s tim što je ove objekte potrebno pozicionirati uz pristupne interne saobraćajnice, radi bolje organizacije proizvodnog dijela, a sve u skladu sa uslovljenim specifičnim potrebama tehnološkog proces.</p>
7.2.	<p>Pravila parcelacije</p> <p>UP 10 sastoji se iz katastarskih parcela br.: 1930/5, 1925, 1927/1, 1924, 1927/3, 1928/2, 1917/2, 1923/1, 1920/1, 1927/4 KO Zaljevo, opština Bar, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ (Sl. List CG“, opštinski propisi br. 37/18), u Baru.</p> <p>Parcelacija je prikazana na topografsko katastrskoj podlozi, a koordinate prelomnih tačaka granica urbanističkih parcela prikazane su u grafičkom prilogu Plan parcelacije i regulacije.</p>
7.3.	<p>Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama</p> <p>Građevinska linija utvrđuje se ovim planom u odnosu na osovine saobraćajnica, a predstavlja liniju do koje je dozvoljeno graditi objekat. Građevinska linija je definisana koordinatama prelomnih tačaka u grafičkom prilogu Plan parcelacije, regulacije i nivelacije. Građevinske linije određuju površinu, zonu za gradnju, unutar koje je dozvoljeno graditi, a prema parametrima iz plana. Erkeri, terase, balkoni i drugi istureni dijelovi objekata ne mogu prelaziti građevinsku liniju, kao ni minimalna definisana odstojanja od bočnih i zadnjih ivica urbanističke parcele.</p> <p>Urbanističko tehnički uslovi za izgradnju objekata Opšti uslovi za izgradnju</p> <ul style="list-style-type: none"> • gabarite objekata projektovati u skladu sa zadatim veličinama zauzetosti terena, spratnosti i bruto građevinske površine; • u okviru maksimalne bruto građevinske površine planiranih objekata uračunati ukupnu površinu otvorenog i zatvorenog korisnog prostora, koji je planiran u svim etažama objekta (prizemlje-sprat); • urbanističku parcelu treba nivelisati u skladu sa niveletom pristupne saobraćajnice i susjednih parcela na način da se oborinske vode prirodnim padom odvedu od objekta i ne ugroze njegovo korišćenje; • u okviru parcele izvršiti jasnu podjelu kolskog i pješačkog saobraćaja i organizacijom prostora omogućiti njihovo samostalno funkcionisanje; • izgradnji objekata mora da prethodi detaljno geomehaničko ispitivanje terena, a tehničku dokumentaciju raditi isključivo na osnovu detaljnih geodetskih snimaka terena, geoloških i hidrogeoloških podataka, kao i rezultata o geomehaničkim ispitivanjima tla;

- izbor fundiranja objekata prilagoditi zahtjevima sigurnosti, ekonomičnosti i funkcionalnosti objekata;
 - prilikom izgradnje objekata u cilju obezbeđenja stabilnosti terena, potrebno je izvršiti odgovarajuće saniranje terena, ako se za to pojavi potreba;
 - da bi se omogućila izgradnja objekata i uređenje terena, prije realizacije definisane ovim Planom, potrebno je izvršiti razčišćavanje i nivelaciju terena, regulisanje odvodnih kanala i komunalno opremanje zemljišta;
- Napomena: Prilikom izrade tehničke dokumentacije koristiti i Pravilnik o načinu obračuna površina i zapremine objekata („Službeni list CG” broj 47/13), odnosno dati obračun bruto i neto površina u skladu sa standardom MEST EN 15221-6.

Broj objekata na parcelama predviđenim za industriju i proizvodnju

Na urbanističkim parcelama (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11) dozvoljena je izgradnja jednog ili više objekata osnovne namjene i pratećih sadržaja. Konačan broj objekata i njihov razmještaj na parceli zavisiće od vrste industrijskog procesa, vrste proizvoda za skladištenje, kao i tehnoloških potreba konkretne namjene. Dimenzije i međusobne odnose pojedinih objekata i grupacija objekata na predmetnim parcelama potrebno je utvrditi prilikom izdavanja UT uslova po prethodno urađenim idejnim rješenjima i utvrđenom programu, a uz saradnju svih zainteresovanih subjekata. Pri tom je neophodno poštovati regulacione elemente plana (građevinsku liniju kao liniju do koje je moguće graditi objekte, visinsku regulaciju, maksimalnu dozvoljenu BGP za predmetnu parcelu), kao i sve propise iz građevinske regulative. Neophodna rastojanja između objekata u okviru iste urbanističke parcele odrediti na osnovu tehničkih propisa konkretne djelatnosti i prema potrebama održavanja i funkcionisanja objekata.

Objekti na urbanističkim parcelama namijenjenim za industriju i proizvodnju

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, broj 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), član 9. "Objekat je prostorna, funkcionalna, konstruktivna, arhitektonska, estetska, tehničko-tehnološka ili biotehnička cjelina sa instalacijama, postrojenjima i opremom, odnosno same instalacije, postrojenja i oprema koja se ugrađuje u objekat ili samostalno izvodi (zgrade svih vrsta, saobraćajni, vodoprivredni, telekomunikacioni i energetski objekti, unutrašnja i spoljna mreža i instalacije, objekti komunalne infrastrukture, industrijski, poljoprivredni i drugi privredni objekti, javne zelene površine, objekti sporta i rekreacije, groblja, skloništa i dr.)."

Napomena: Djelatnosti i aktivnosti prepoznate na terenu (drobilično postrojenje, odnosno baze za proizvodnju betona i betonskih elemenata i asfalta, baze za mljevenje klinkera i premeljavanje kamena, pravljenje maltera i ljepila, pakovanje cementa i druge slične djelatnosti) se kao fizičke strukture zadržavaju, i ne tretiraju kao objekti.

Time, građevinske linije, koje su date grafički i definisane koordinatama prelomnih tačaka, ne važe za gore spomenute djelatnosti i aktivnosti, s obzirom da se iste ovim Planom ne podrazumijevaju pod pojmom "objekat".

Planirani objekti

- objekte organizovati kao slobodnostojeće objekte na parceli;
- planirati zauzetost urbanističkih parcela do 40%;
- maksimalna spratnost objekata je do P+1;
- koeficijent izgrađenosti parcele planirati do 0,80;
- parkiranje vozila predvideti na urbanističkoj parceli, na parkingu ili u garaži u objektu.

Napomena: gore navedeni parametri su navedeni kao maksimalni, a Planom se preporučuje i manja zauzetost (30%) i izgrađenost (koeficijent od 0,60). U slučaju da na urbanističkoj parceli nije moguće ispoštovati normativ od minimum 40% zelenila, BGP objekata obavezno umanjiti.

Najveća visina etaže za obračun visine građevine, mjerena između gornjih kota međуетажnih konstrukcija, propisana Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima, iznosi:

- za garaže i tehničke prostorije do 3m;
- za poslovne etaže do 4.5m;
- izuzetno za osiguranje prolaza za pristup interventnih i dostavnih vozila, visina prizemne etaže na mjestu prolaza iznosi 4.5m.

	<p>Za objekte u okviru ovog planskog zahvata, čija je planirana namjena industrijskog karaktera i maksimalna planirana spratnost P+1, maksimalna visina stalnih građevinskih objekata iznosi do 15m.</p> <p>Spratne visine mogu biti veće od visina gore navedenih ukoliko to iziskuje specijalna namjena objekta ili primjena posebnih propisa, s tim što visina objekta ne može biti veća od najveće dozvoljene visine propisane u metrima i definisane Planom i urbanističko-tehničkim uslovima. Visina industrijsko-građevinske mehanizacije koja služi procesu proizvodnje može biti i veća.</p> <p>Napomena: S obzirom na to da su urbanističke parcele (koje su planirane za industriju i proizvodnju) formirane od više katastarskih parcela, ili dijelova katastarskih parcela, tekstualnim dijelom Plana je definisana i minimalna udaljenost objekta na katastarskim parcelama unutar urbanističke parcele koju sačinjavaju (i pored građevinskih linija koje su definisane koordinatama prelomnih tačaka u grafičkom prilogu Plan parcelacije i regulacije). Time, minimalna udaljenost linije do koje je dozvoljena gradnja objekata na katastarskim parcelama (unutar urbanističke parcele koju sačinjavaju) prema susjednoj katastarskoj parceli iznosi 2.50m, ili manje uz prethodnu saglasnost susjeda (primjer: kada je više susjednih katastarskih parcela u vlasništvu jednog pravnog/ fizičkog lica).</p> <p><u>Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 44/18, 43/19). - Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine zgrade („Službeni list Crne Gore“, br. 60/18). - Površine za obračun indeksa se obračunavaju u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Službeni list CG“, br.24/10 i 33/14) i Crnogorskim standardom MEST EN 15221-6:Upravljanje kapacitetima - Dio 6. <p>Objekte projektovati u duhu sa tehničkim propisima, normativima i standardima za projektovanje ove vrste objekata.</p>
8	<p>PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA</p> <p>Preporuke za planiranje i projektovanje</p> <p>Geotehničke i seizmogeološke podloge su od posebnog značaja za prostorno planiranje, urbanističko, detaljno urbanističko planiranje i projektovanje i arhitektonsko-građevinsko projektovanje i građenje objekata.</p> <p>Preporuke i uputstva imaju za cilj da se projektovanje i građenje objekata u skladu sa geotehničkim i seizmogeološkim karakteristikama terena.</p> <p>Preporučuje se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U uslovno stabilnim terenima izgrađenim od flišnih sedimenata i eluvijalne flišne raspadine neophodno je izbjegavati zasijecanje padina širokim iskopom, posebno u kišovitoj godini; - U okviru terena koji su označeni kao uslovno stabilni sa određenim ograničenjima za urbanizaciju, obavezno prije projektovanja i građenja objekta sprovesti detaljna geotehnička istraživanja u skladu sa zakonskom regulativom. <p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti mjere zaštite od požara shodno propisima za ovu vrstu objekata. U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju (»Službeni list CG«, br.13/07, 05/08, 86/09 i 32/11 i 54/16) i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda (»Službeni list RCG«, br.006/93) i Zakonu o zapaljivim tečnostima i gasovima (»Službeni list CG«, br.26/10, 31/10, 40/11 i 48/15).</p> <p>Proračune raditi na IX stepen seizmičkog inteziteta po MCS skali. Objekat mora biti izgrađen prema važećim propisima za građenje u seizmičkim područjima. Za potrebe proračuna koristiti podatke Zavoda za hidrometeorologiju o klimatskim i hidrometeorološkim karakteristikama u zoni predmetne lokacije.</p> <p>Mjere zaštite od seizmičkih razaranja obuhvataju planiranje, projektovanje i izvođenje objekata i građevinskih radova u skladu sa standardima MEST EN 1998-1 i nacionalnim standardom MEST EN 1998-1/NA.</p>

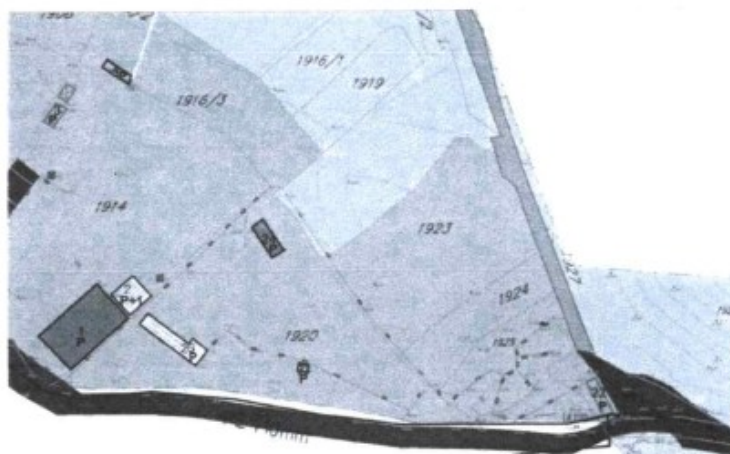
	<p>Shodno članu 9 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list CG“, br.34/14 i 44/18), pri izradi tehničke dokumentacije projektant koji u skladu sa propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata izrađuje tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju ili adaptaciju objekta, namijenjene za radne i pomoćne prostorije i objekte gdje se tehnološki proces obavlja na otvorenom prostoru, dužan je da predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom.</p> <p>Pri izgradnji, rekonstrukciji ili rušenju objekta potrebno je izraditi Elaborat o uređenju gradilišta u skladu sa aktom nadležnog ministarstva shodno članu 10 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.</p>
9	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</p> <p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br.75/18), Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 080/05, „Službeni list Crne Gore“, br. 073/10, 040/11, 059/11 i 052/16) i Zakonom za zaštitu prirode („Službeni list CG“, br.54/16 i 18/19) kao i Zakonom o vodama („Službeni list RCG“, br. 27/07, „Službeni list CG“ br. 73/10, 32/11,47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18); Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Službeni list CG“, br. 28/11, 01/14 i 02/18) i Zakonom o zaštiti vazduha („Službeni list CG“, br. 25/10, 40/11, 43/15 i 73/19). Akt Agencije za zaštitu životne sredine broj: 03-D-2074/2 od 26.06.2025. godine.</p>
10	<p>USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE</p> <p>Na urbanističkoj parceli slobodne površine oko objekata urediti u duhu vrtne arhitekture primorja, a u skladu sa namjenom- površine za industriju i površine za sport i rekreaciju. Prostor treba oplemeniti autohtonim i egzotičnim rastinjem, uvažavajući prirodno naslijeđe. Preporuka Plana je da se urbanističke parcele objekata namijenjenih za industriju i proizvodnju mogu ograđivati transparentnom ogradom ili živom ogradom do visine 2,0m, dok ograđivanje urbanističke parcela za sport i rekreaciju nije neophodno s obzirom na potrebu za stvaranjem javnog karaktera na predmetnoj parceli. Ograde se postavljaju na regulacionu liniju tako da stubovi ograde i kapije kao i živa ograda budu na zemljištu vlasnika ograde. Parcele se prema susjednim parcelama takođe mogu ograđivati živom zelenom ogradom koja se sadi u osovini granice građevinske parcele ili transparentnom ogradom do visine od 2,0m koje se postavljaju na granicu parcele tako da stubovi ograde budu na zemljištu vlasnika ograde.</p> <p>Efekat ograđivanja postići i dodatnom kombinacijom prirodnog i uređenog zelenila radi formiranja zaštićenog ambijenta. Teren oko objekata, potporne zidove, terase i druge površine treba izvesti na način da se ne narušava izgled okolnog zahvata. Najveća visina potpornog zida ne može biti veća od 2,0m. U slučaju da je potrebno izgraditi potporni zid veće visine, tada je isti potrebno izvesti u terasama, s horizontalnom udaljenošću zidova od minimum 1,5m, a teren svake terase ozeleniti.</p>
11	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE</p> <p>Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih i zemljnih radova bilo koje vrste na području zahvata naiđe na nalazište ili nalaze arheološkog značenja, prema članu 87 i članu 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list RCG“, br. 49/10, 49/11 i 44/17), pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo kulture i Upravu za zaštitu kulturnih dobara radi utvrđivanja daljeg postupka</p>
12	<p>USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM</p> <p>Tehničkom dokumentacijom obezbijediti prilaz i upotrebu objekta/objekata licima smanjene pokretljivosti u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl. list CG“ broj 48/13 i 44/15).</p> <p>Rampa za savladavanje visinske razlike do 120cm, u unutrašnjem ili spoljašnjem prostoru može imati dopušteni nagib do 1:20 (5%), a izuzetno, za visinsku razliku do 76cm, dopušteni nagib smije biti do 1:12 (8,3%).</p>

13.	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
	/
14.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
	/
15.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
	Akt Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bar, broj: UPI 14-319/25-385 od 30.06.2025. godine.
16.	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
	Izgradnja kapaciteta u okviru urbanističkih parcela može se raditi, u cjelost ili fazno, shodno zahtjevu Investitora, tek nakon obezbeđenja uslova priključenja, pod uslovom da svaka faza bude funkcionalna, tehnološka i estetska cjelina.
17.	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
17.1	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
	Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG: •Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje) •Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta •Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničavača strujnog opterećenja •Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0 4 kV Prema grafičkom prilogu br.10 Plan elektroenergetske infrastrukture.
17.2	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanizacionu infrastrukturu
	Prema grafičkom prilogu br.09 Plan hidrotehničke infrastrukture i prema tehničkim uslovima Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bar, broj 4086 od 30.06.2025. godine.
17.3	Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu
	Prema grafičkom prilogu br.07 Plan saobraćajne infrastrukture i prema saobraćajno-tehničkim uslovima Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bar, broj: UPI 14-341/25-386/1 od 30.06.2025. godine.
17.4	Ostali infrastrukturni uslovi
	Telekomunikaciona mreža Prilikom izrade tehničke dokumentacije elektronske komunikac. infrastrukt. poštovati: -Zakon o elektronskim komunikacijama ("Sl list CG", br.40/13) -Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata ("Sl list CG", br.33/14) -Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za priključenje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezivanje opreme i objekata ("Sl list CG", br.41/15) -Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje pojedinih vrsta elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.59/15) - Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.52/14) Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost upućuje na primjenu: - sajt na kome se nalaze relevantni propisi u skladu sa kojim se obavlja izrada tehničke dokumentacije http:// www.ekip.me/regulativa/ ; - sajt na kome Agencija objavljuje podatke o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip.me kao i - adresu web portala http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip/login.jsp preko koga sve zainteresovane strane od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost mogu da zatraže otvaranje korisničkog naloga, kako bi pristupili georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture.

18	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA	
	<p>Prije izrade tehničke dokumentacije shodno Zakonu o geološkim istraživanjima ("Sl.list RCG", br.28/93, 42/94, 26/07 i "Sl.list CG", br. 28/11) i Pravilniku o sadržaju projekta geoloških istraživanja ("Sl.list CG", br. 68/23) izraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborat o geofizičkim istraživanjima tla i - Elaborat o inženjersko-geološkim karakteristikama tla. 	
19.	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA	
	/	
20.	ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE	
	Oznaka urbanističke parcele	UP 10
	Površina urbanističke parcele	11.323 m ²
	Maksimalna površina pod objektima	4.529m ²
	Indeks zauzetosti	0,40
	Maksimalna bruto građevinska površina objekata (max BGP)	9.059m ²
	Indeks izgrađenosti	0,80
	Maksimalna spratnost	P+1
	Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila	
	<p>Podzemna građevinska linija (GL0) poklapa se sa nadzemnom građevinskom linijom. Namjena podzemne etaže može biti isključivo u svrhu garažiranja. Time je preporuka da se garažiranje organizuje u okviru objekata, a sve u cilju sačuvanja postojećeg zelenilo i povećanja površine namijenjene za zelenilo.</p> <p>Parkiranje i garažiranje putničkih vozila i vozila za obavljanje djelatnosti obezbjeđuje se, po pravilu, na parceli, i realizuje istovremeno sa osnovnim sadržajima na parceli, odnosno lokaciji, a dozvoljeno je parkiranje u podzemnoj etaži. S obzirom na to da je namjena podzemne etaže garaža, i s obzirom da visina garaže nije veća od 2,4m, onda se njena površina ne uračunava u ukupnu bruto građevinsku površinu.</p> <p>Obaveza je da se potreban broj parking mjesta obezbijedi u okviru parcele (min 10% ukupnog broja parking mjesta-površinski parking), u vidu parkinga na otvorenom ili u garažama unutar objekta. Nije dozvoljena izgradnja garaža kao nezavisnih objekata na parceli. Potreban broj PGM (parking-garažnih mjesta) za privredna vozila i mehanizaciju, kao i vozila korisnika (zaposlenih i posjetilaca) utvrđuje se zavisno od strukture BGP prema normativima iz Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima: za proizvodnju na 1000m² – 20 parking mjesta (min. 6 a max 25 parking mjesta), za poslovanje na 1000m² – 30 parking mjesta (min. 10 a max 40 parking mjesta), a za restorane na 1000m² – 120 parking mjesta (min. 40 a max 200 parking mjesta). Ukoliko nije moguće obezbijediti minimalan broj PGM treba smanjiti BGP.</p>	
	Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja	
	Arhitektonsko oblikovanje objekta	
	<p>Oblikovanje i materijalizacija objekata treba da bude u skladu sa njihovom namjenom, imajući u vidu elemente racionalne i brze gradnje uz primjenu adekvatne arhitektonske plastike na kubusima jednostavnih geometrijskih formi, pa pored ostalog podrazumijeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjena svih elemenata dobrih fizičkih karakteristika kao preduslova zaštite od nepovoljnih klimatskih uticaja; - obrada fasada u savremenom tretmanu uz primjenu ventilisanih fasada ili sendvič elemenata – zidovi ispune odnosno konstrukcije sa fino obrađenim fasadnim platnima; - primena arhitektonske plastike i boje u vidu betonskih reljefa, atika i ograda. <p>Krovovi mogu biti kosi – dvovodni ili četvorovodni, sa nagibima krovnih ravni maksimalno do 25 (preporuka je 22°). Moguće je raditi i ravan krov, po mogućnosti sa ozelenjenim krovnim ravnama i krovnim baštama. U oblikovnom smislu novi objekti predviđeni na UP11, treba da bude uklopljen u ambijent (park-šuma) i to sa</p>	

kvalitetnim materijalima i savremenim arhitektonskim rješenjima, a sve u skladu sa planiranom namjenom.	
Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti	
<p>Na planu racionalizacije potrošnje energije predlažu se dvije osnovne mjere: štednja i korišćenje alternativnih, odnosno obnovljivih izvora energije, što je dato u Smjernicama za smanjenje gubitaka energije.</p> <p>Osnovna mjera štednje koju ovaj DUP predlaže je poboljšanje toplotne izolacije prostorija, koja u ljetnjem periodu ne dozvoljava pregrijavanje, dok u zimskom zadržava toplotu.</p> <p>Klimatski uslovi Bara omogućuju korišćenje sunčeve energije. Predlaže se ugrađivanje krovnih solarnih kolektora koji mogu da uštede značajnu količinu energije za zagrijavanje vode. Veoma je ispravna orijentacija ka korišćenju solarne energije i svakako je treba dalje razvijati.</p> <p>Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o sadržaju elaborata energetske efikasnosti zgrada ("Službeni list CG", br.47/13).</p>	
DOSTAVLJENO:	
<ul style="list-style-type: none"> - Podnosiocu zahtjeva - Direktoratu za inspekcijski nadzor - U spise predmeta - a/a 	
OBRADIVAČ URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA:	Tijana Savić Femić 
DRŽAVNA SEKRETARKA Marina Izgarević Pavićević 	
PRILOZI:	
<ul style="list-style-type: none"> - akt Voodovod i kanalizacija broj Bar, broj 4086 od 30.06.2025. godine - akt Sekretarijata za komunalne i stambene poslove i saobraćaj Opštine Bar broj: UPI 14-341/25-386/1 od 30.06.2025. godine i akt broj: UPI 14-319/25-385 od 30.06.2025. godine; - akt Agencije za zaštitu životne sredine broj: 03-D-2074/2 od 26.06.2025. godine. 	

IZVOD IZ DUP-A



LEGENDA

--- GRANIČNA DEJAVNA PUNA
--- GRANIČNA KATASTRALNA PARCELA
--- GRANIČNA KATASTRALNA PARCELA

--- POSTOJEĆA OBJEKTA IZ OBLASTI ZAGRAĐENOSTI
--- POSTOJEĆA GRADNOST
--- POSTOJEĆA OBJEKTA IZ OBLASTI ZAGRAĐENOSTI

Postojeća namjena površina objekata

--- KALENDARNA POKROVNOST
--- POKROVNOST INDUSTRIJE
--- POKROVNOST PROMISLOVNE
--- PROMISLOVNA ZGRADA
--- PROMISLOVNA ZGRADA

Postojeća namjena površina zemljišta

--- PRAVAČKE POKROVNOSTI
--- POKROVNOST PRAVAČKE POKROVNOSTI
--- NEGRADNOST - ZELENJE POKROVNOSTI
--- POKROVNOST PRAVAČKE POKROVNOSTI - ZELENJE POKROVNOSTI

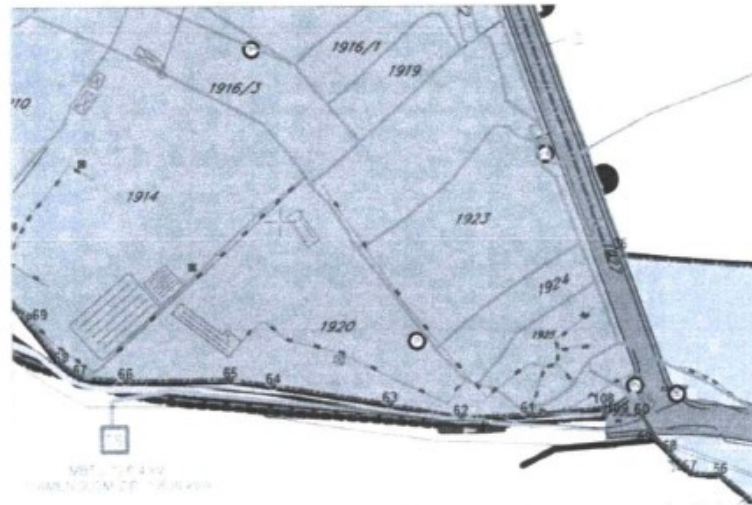
Postojeća infrastruktura

--- POSTOJEĆA TRANSPORTNA STANICA IZ OBLASTI ELEKTROENERGETIKE I INFRASTRUKTURA
--- POSTOJEĆA ELEKTROENERGETIKA IZ OBLASTI ELEKTROENERGETIKE I INFRASTRUKTURA
--- POSTOJEĆA ELEKTROENERGETIKA IZ OBLASTI ELEKTROENERGETIKE I INFRASTRUKTURA

detaljni urbanistički plan: "INDUSTRIJSKA ZONA GORAN"

Ime autora projekta	Dr. Predrag Stokich, dipl. inž. arh. (licenca br. 1201-57167)	ODLUKA O DONOŠENJU PLANA: br. 030-497 Bar, 09. 10. 2018. g.
Mjesto projekta	OPŠTINA BAR	Preduzeće: Miro Orlandić
Naziv projekta (ili projekta)	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	Godina izdavanja:
Ime autora projekta	Aleksandra Tošić Jokić, dipl. inž. arh. (licenca br. 1201-57167)	2018.
Naziv projekta (ili projekta)	Plan	1:1000
Naziv projekta (ili projekta)	Analiza postojećeg stanja	04.





LEGENDA

detaljni urbanistički plan:
"INDUSTRIJSKA ZONA
GORAN"

- 1872 GRANICE KATASTRALSKIH PARCELA

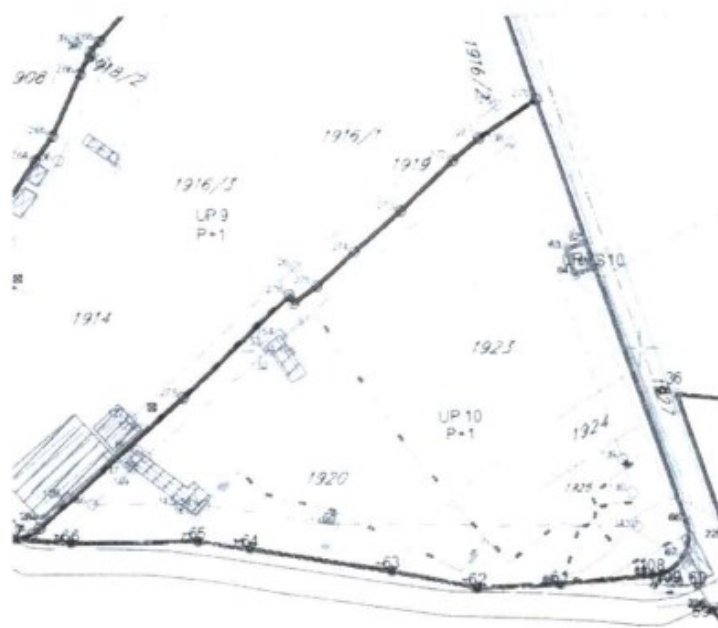
- | | |
|--|------------------------------|
| | GRANICA URBANISTIČKE PARCELE |
| | BROJ URBANISTIČKE PARCELE |
| | OBJEKTI PREMDENI ZA RUCENJE |
| | POSTOJEĆI OBJEKTI |

PLAN NAMUENE POVRŠINA

- | | |
|---|--|
|  | POVRŠINE ZA INDUSTRIJU I PROIZVODNU |
|  | POVRŠINE ZA SPORT I REKREACIJU |
|  | POVRŠINE ZA JEZIČNO UREĐENJE |
|  | OBJEKTI ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE |
|  | ŠKOLSKO-IGRAČKE POVRŠINE |

Ime i prezime:		ODLUKA O DONOŠENJU PLANA: br. 030-4/97 Bar, 09. 10. 2018. g.
Mjesto:	OPŠTINA BAR	Predsjednik:
Mjesto, datum i broj izdavanja:	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	Miro Orlandić
Ime i prezime:	Aleksandra Tošić Jokić, diplom. arh. (licenca br. 1201-5746/1)	godina izdavanja:
Ime i prezime, titula autora:	Plan	2018.
Mjerilo:		1:1000
Mjesto, datum i broj potvrde:	Plan namjena površina	05.





KOORDINATE PRELOMNIH TAČKA REGULACIONIH LINIJA

[illegible]

KOORDINATE



PRELOMNII			TAČAKA GRAĐEVINSKIH LINIJA GL1.		
1 6592934 58 4658602 52	2 6592954 23 4658632 52	3 6592984 41 4658646 58	4 6592726 48 4658674 56	5 6592745 51 4658703 01	6 6592875 50 4658638 99
7 6592860 53 46586607 85	8 6592839 34 4658568 56	9 6592832 53 4658675 37	10 6592846 35 4658567 47	11 6592847 44 4658541 93	12 6592840 79 4658568 30
13 6592844 38 4658565 56	14 6592817 63 46586472 46	15 6592773 91 46586495 85	16 6592747 54 46586517 79	17 6592735 72 4658553 19	18 6592858 16 4658563 11
19 6592868 92 4658557 37	20 6592866 74 4658594 72	21 6592828 50 4658574 23	22 6592921 52 4658550 23	23 6592925 79 46585954 65	24 6592923 14 4658547 53
25 6592910 31 4658423 88	26 6592914 22 4658513 48	27 6592939 27 4658497 72	28 6592924 31 4658469 86	29 6592914 81 4658437 21	30 6592892 38 4658461 82
31 6592980 39 4658465 85	32 6592822 73 4658469 91	33 6592849 33 4658503 45	34 6592857 53 4658504 87	35 6592917 52 4658569 98	36 6593028 75 4658525 19
37 6593053 32 4658516 31	38 6593079 19 4658511 77	39 6593031 38 4658480 54	40 6593026 38 4658433 96	41 6592963 79 46585339 23	42 6592960 34 4658512 91
43 6592960 34 4658512 91	44 6592960 34 4658512 91	45 6592960 34 4658512 91	46 6592960 34 4658512 91	47 6592960 34 4658512 91	48 6592960 34 4658512 91
49 6592960 34 4658512 91	50 6592960 34 4658512 91	51 6592960 34 4658512 91	52 6592960 34 4658512 91	53 6592960 34 4658512 91	54 6592960 34 4658512 91
55 6592960 34 4658512 91	56 6592960 34 4658512 91	57 6592960 34 4658512 91	58 6592960 34 4658512 91	59 6592960 34 4658512 91	60 6592960 34 4658512 91
61 6592960 34 4658512 91	62 6592960 34 4658512 91	63 6592960 34 4658512 91	64 6592960 34 4658512 91	65 6592960 34 4658512 91	66 6592960 34 4658512 91
67 6592960 34 4658512 91	68 6592960 34 4658512 91	69 6592960 34 4658512 91	70 6592960 34 4658512 91	71 6592960 34 4658512 91	72 6592960 34 4658512 91
73 6592960 34 4658512 91	74 6592960 34 4658512 91	75 6592960 34 4658512 91	76 6592960 34 4658512 91	77 6592960 34 4658512 91	78 6592960 34 4658512 91
79 6592960 34 4658512 91	80 6592960 34 4658512 91	81 6592960 34 4658512 91	82 6592960 34 4658512 91	83 6592960 34 4658512 91	84 6592960 34 4658512 91
85 6592960 34 4658512 91	86 6592960 34 4658512 91	87 6592960 34 4658512 91	88 6592960 34 4658512 91	89 6592960 34 4658512 91	90 6592960 34 4658512 91
91 6592960 34 4658512 91	92 6592960 34 4658512 91	93 6592960 34 4658512 91	94 6592960 34 4658512 91	95 6592960 34 4658512 91	96 6592960 34 4658512 91
97 6592960 34 4658512 91	98 6592960 34 4658512 91	99 6592960 34 4658512 91	100 6592960 34 4658512 91	101 6592960 34 4658512 91	102 6592960 34 4658512 91
103 6592960 34 4658512 91	104 6592960 34 4658512 91	105 6592960 34 4658512 91	106 6592960 34 4658512 91	107 6592960 34 4658512 91	108 6592960 34 4658512 91
109 6592960 34 4658512 91	110 6592960 34 4658512 91	111 6592960 34 4658512 91	112 6592960 34 4658512 91	113 6592960 34 4658512 91	114 6592960 34 4658512 91
115 6592960 34 4658512 91	116 6592960 34 4658512 91	117 6592960 34 4658512 91	118 6592960 34 4658512 91	119 6592960 34 4658512 91	120 6592960 34 4658512 91
121 6592960 34 4658512 91	122 6592960 34 4658512 91	123 6592960 34 4658512 91	124 6592960 34 4658512 91	125 6592960 34 4658512 91	126 6592960 34 4658512 91
127 6592960 34 4658512 91	128 6592960 34 4658512 91	129 6592960 34 4658512 91	130 6592960 34 4658512 91	131 6592960 34 4658512 91	132 6592960 34 4



KOORDINATE PRELOMNIH TAČAKA URBANISTIČKI PARCELA:

1 6592640.36 4658630.73	73 6593083.75 4658350.18	147 6593005.23 4658654.27	219 6593289.16 4658368.09	293 6593635.18 4658375.82
2 6592651.94 4658637.06	74 6593050.35 4658350.09	148 6593002.52 4658645.50	220 6593293.89 4658375.19	294 6593632.80 4658391.75
3 6592664.27 4658641.75	75 6593035.76 4658351.40	149 6592996.09 4658627.31	221 6593296.63 4658382.12	295 6593631.50 4658407.93
4 6592681.88 4658647.10	76 6593030.00 4658355.57	150 6592990.81 4658629.17	222 6593248.97 4658338.87	296 6593612.31 4658402.94
5 6592706.49 4658660.08	77 6593016.44 4658372.39	151 6592988.47 4658622.56	223 6593234.92 4658340.67	297 6593609.52 4658401.88
6 6592722.28 4658677.57	78 6593013.63 4658375.95	152 6592993.75 4658620.69	224 6593227.79 4658343.42	298 6593610.57 4658399.12
7 6592748.83 4658718.72	79 6593003.68 4658382.01	153 6592987.76 4658576.76	225 6593223.30 4658349.60	299 6593031.17 4658633.71
8 6592756.86 4658727.56	80 6592994.78 4658388.38	154 6593010.48 4658641.02	226 6593218.57 4658331.13	300 6593049.43 4658629.15
9 6592767.32 4658733.34	81 6592978.54 4658392.89	155 6593013.93 4658651.95	227 6593239.56 4658330.15	301 6593052.47 4658636.37
10 6592777.30 4658738.87	82 6592963.64 4658399.68	156 6593016.10 4658661.60	228 6593260.18 4658326.14	302 6593101.13 4658620.71
11 6592784.38 4658739.92	83 6592956.54 4658408.34	157 6593026.79 4658720.08	229 6593303.95 4658314.30	303 6593133.53 4658607.08
12 6592791.00 4658743.87	84 6592040.31 4658352.71	158 6593032.30 4658719.08	230 6593369.14 4658305.44	304 6592854.16 4658576.11
13 6592809.07 4658756.34	85 6592948.27 4658411.26	159 6593033.57 4658725.96	231 6593434.43 4658313.56	305 6592853.34 4658574.20
14 6592818.65 4658761.84	86 6592917.62 4658428.17	160 6593028.06 4658726.99	232 6593637.21 4658366.01	306 6592852.79 4658567.32
15 6592829.02 4658765.68	87 6592916.17 4658424.59	161 6593033.45 4658738.61	233 6593640.54 4658351.96	307 6592852.40 4658541.41
16 6592855.09 4658772.93	88 6592926.82 4658555.95	162 6593043.82 4658746.13	234 6593650.84 4658322.11	308 6592845.28 4658505.64
17 6592866.31 4658775.35	89 6592915.04 4658420.94	163 6593077.54 4658759.38	235 6593655.04 4658312.26	310 6592081.15 4658506.49
18 6592877.74 4658776.41	90 6592887.78 4658430.26	164 6593085.57 4658759.24	236 6593568.49 4658289.81	312 6592821.26 4658475.90
19 6592895.14 4658776.99	91 6592109.22 4658412.20	165 6593091.15 4658753.45	237 6593455.66 4658268.44	
20 6592906.76 4658778.31	93 6592841.61 4658448.55	166 6593129.90 4658654.84	238 6593341.19 4658259.35	
21 6592918.03 4658781.46	94 6592813.26 4658466.47	167 6593132.81 4658644.66	239 6593309.31 4658259.03	
22 6592929.19 4658785.56	96 6592493.22 4658342.79	168 6593133.74 4658634.12	240 6593277.44 4658259.66	
23 6592918.90 4658762.61	97 6592780.73 4658483.61	169 6593133.46 4658697.81	241 6593278.76 4658263.97	
24 6592919.85 4658737.44	98 6592810.23 4658463.02	170 6593135.19 4658576.17	242 6593283.20 4658272.33	
25 6592921.35 4658732.12	99 6592768.25 4658487.52	171 6593140.66 4658555.16	243 6593289.46 4658281.63	
26 6592922.55 4658719.45	100 6592755.33 4658497.34	172 6593142.33 4658550.46	244 6593276.92 4658289.15	
27 6592919.20 4658707.18	101 6592744.09 4658507.14	173 6593141.48 4658541.61	245 6593267.19 4658293.41	



28 6592913.50 4658695.26	102 6592740.01 4658511.02	174 6593134.15 4658536.59	246 6593252.67 4658306.96
29 6592908.45 4658697.67	103 6592728.76 4658524.17	175 6593106.82 4658532.05	247 6593240.04 4658317.81
30 6592905.42 4658691.34	104 6592711.69 4658537.91	176 6593091.93 4658530.56	248 6593230.29 4658318.72
31 6592910.48 4658688.93	105 6592704.68 4658543.74	177 6593076.98 4658531.00	249 6592746.69 4658715.40
32 6592889.26 4658602.74	106 6592699.77 4658547.31	178 6593070.02 4658531.88	250 6592886.63 4658639.05
33 6592868.39 4658601.37	107 6592678.22 4658562.76	179 6593070.71 4658537.44	251 6592926.75 4658554.23
34 6592867.21 4658600.27	108 6592666.10 4658571.77	180 6593077.68 4658536.56	252 6592928.98 4658555.25
35 6592851.37 4658588.84	109 6592647.16 4658582.03	181 6593053.17 4658535.83	253 6592919.93 4658515.83
36 6592850.08 4658587.68	110 6592629.87 4658593.71	182 6593037.11 4658542.25	254 6592944.91 4658500.33
37 6592848.91 4658586.40	111 6592618.87 4658599.79	183 6592993.04 4658563.83	255 6592945.47 4658498.80
38 6592843.86 4658588.82	112 6592618.56 4658609.57	184 6592987.94 4658569.29	256 6592938.08 4658484.81
39 6592840.83 4658582.48	113 6592618.47 4658615.06	185 6593209.73 4658387.75	257 6592929.45 4658467.73
40 6592845.88 4658580.07	114 6592619.37 4658617.32	186 6593363.70 4658383.28	258 6592941.84 4658491.85
41 6592884.21 4658571.30	115 6592380.44 4658583.04	187 6593516.33 4658404.01	259 6593007.95 4658391.18
42 6592877.30 4658598.68	116 6592374.51 4658576.82	188 6593528.07 4658397.24	260 6593004.11 4658403.28
43 6592883.32 4658604.07	117 6592965.92 4658577.11	189 6593538.54 4658391.29	261 6593014.54 4658413.87
44 6592891.39 4658603.58	118 6592895.10 4658611.79	190 6593549.23 4658386.33	262 6593030.62 4658431.18
45 6592930.31 4658584.53	119 6592889.80 4658617.77	191 6593552.21 4658384.47	263 6593033.84 4658438.58
46 6592927.84 4658579.50	120 6592890.24 4658625.75	192 6593559.88 4658382.98	264 6593041.01 4658449.54
47 6592934.15 4658576.41	121 6592927.32 4658703.29	193 6593575.76 4658361.61	265 6593045.62 4658455.94
48 6592936.61 4658581.44	122 6592929.61 4658709.08	194 6593582.83 4658368.86	266 6593052.79 4658472.28
49 6593026.85 4658537.26	123 6592931.06 4658715.14	195 6593503.76 4658344.41	267 6593055.33 4658478.08
50 6593024.38 4658532.23	124 6592931.61 4658724.91	196 6593504.83 4658348.13	268 6593057.78 4658480.77
51 6593033.15 4658534.17	125 6592930.01 4658734.56	197 6593442.66 4658836.02	269 6593081.15 4658506.49
52 6593030.69 4658529.14	126 6592928.51 4658739.89	198 6593431.92 4658323.25	270 6593172.64 4658465.22
53 6593066.22 4658523.39	127 6592934.46 4658777.48	199 6593442.63 4658326.14	271 6593157.90 4658454.99
54 6593100.97 4658522.18	128 6592966.89 4658797.40	200 6593457.34 4658332.84	272 6593150.90 4658449.22
55 6593101.72 4658516.83	129 6593019.27 4658803.68	201 6593492.63 4658352.35	273 6593137.26 4658436.13
56 6593108.68 4658517.56	130 6593029.85 4658805.64	202 6593504.89 4658359.01	274 6593125.27 4658425.51
57 6593107.93 4658523.11	131 6593040.10 4658808.93	203 6593486.94 4658370.75	275 6593115.34 4658416.71
58 6593108.29 4658523.17	132 6593055.67 4658815.05	204 6593480.04 4658377.76	276 6593109.22 4658412.20
59 6593140.92 4658528.59	133 6593063.70 4658814.90	205 6593467.49 4658386.65	277 6593108.03 4658414.32
60 6593147.97 4658527.28	134 6593069.28 4658809.11	206 6593461.38 4658390.36	278 6593080.08 4658387.93
61 6593152.54 4658521.75	135 6593080.18 4658781.37	207 6593455.69 4658392.71	279 6593092.35 4658339.91
62 6593185.99 4658427.65	136 6593080.03 4658773.34	208 6593369.20 4658315.44	280 6593081.40 4658391.64
63 6593180.72 4658425.77	137 6593074.25 4658767.76	209 6593330.21 4658318.79	281 6593489.85 4658338.23
64 6593183.07 4658419.16	138 6593040.52 4658754.51	210 6593306.56 4658323.95	284 6593042.26 4658354.29
65 6593188.34 4658421.04	139 6593026.50 4658744.33	211 6593311.61 4658323.26	285 6593613.81 4658391.57
66 6593212.15 4658354.08	140 6593019.20 4658728.61	212 6593284.68 4658330.57	286 6593601.19 4658380.45
67 6593211.09 4658344.89	141 6593019.01 4658727.55	213 6593262.80 4658335.80	287 6593594.90 4658375.82
68 6593203.16 4658340.10	142 6593013.50 4658728.55	214 6593289.42 4658332.80	288 6593589.62 4658371.90
69 6593178.83 4658338.01	143 6593012.24 4658721.65	215 6593298.46 4658337.38	289 6593494.72 4658342.85
70 6593157.30 4658337.40	144 6593017.75 4658720.64	216 6593302.53 4658344.24	290 6593500.48 4658354.24
71 6593134.79 4658341.96	145 6593011.67 4658687.40	217 6593299.11 4658353.80	291 6593507.25 4658342.73
72 6593097.60 4658348.20	146 6593007.24 4658663.22	218 6593292.73 4658360.18	292 6593496.11 4658349.30



LEGENDA:

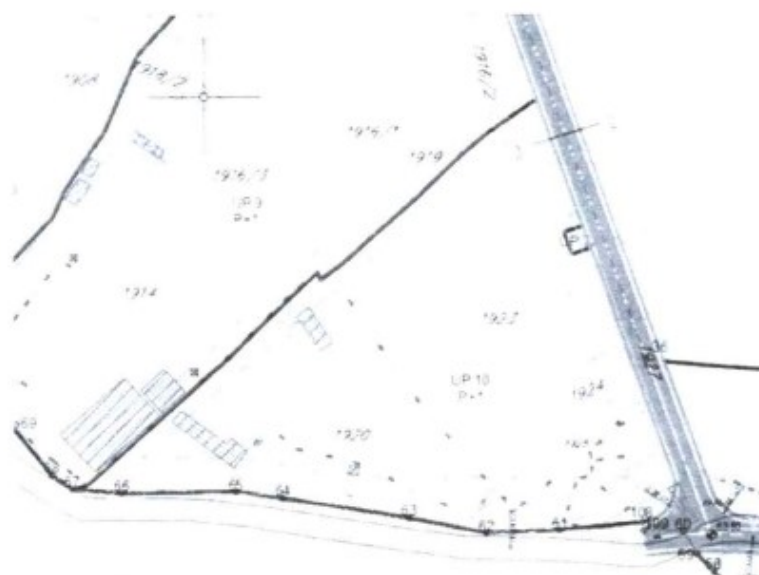
--- GRANICA ZAHVATA PLANA
 --- GRANICE KATASTARSKIH PARCELA
 1872 BROJ KATASTARSKIH PARCELA

01 02 GRANICA URBANISTIČKE PARCELE SA KOORDINATAMA PRELOMNIH TAČAKA
 01 02 GRANICA GRAĐEVINSKE LINIJE SA KOORDINATAMA PRELOMNIH TAČAKA
 01 02 GRANICA REGULACIONE LINIJE SA KOORDINATAMA PRELOMNIH TAČAKA
 UP 1 BROJ URBANISTIČKE PARCELE
 P+1 PLANIRANA SPRATNOST
 OBJEKTI PREDVIĐENI ZA RUŠENJE
 POSTOJEĆI OBJEKTI

detaljni urbanistički plan: "INDUSTRIJSKA ZONA GORAN"

odluka o donošenju plana		ODLUKA O DONOŠENJU PLANA: br. 030-497 Bar, 09. 10. 2018. g.
opština	OPŠTINA BAR	Predsjednik: Milo Orlandić
autor projekta i dokumenta	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	
projektant i datum	Aleksandra Tošić Jolač, diplom. arh. (Licenca br. 1201.5716/1)	2018.
datum izdavanja i broj	Plan	1:1000
datum grafičkog prikaza	Plan parcelacije, regulacije i nivelacije	06.

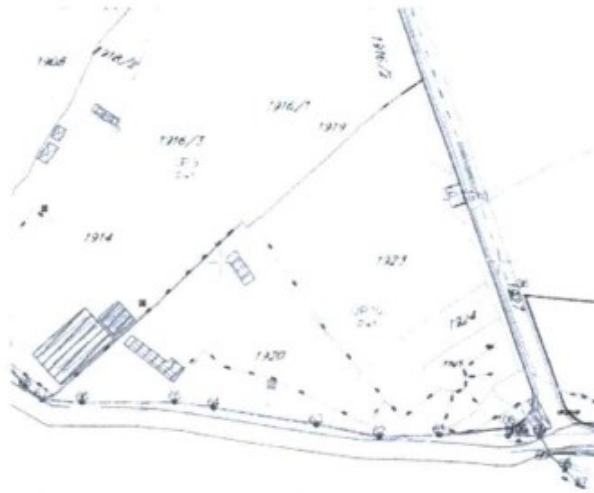




detaljni urbanistički plan:
"INDUSTRIJSKA ZONA
GORAN"

Ime i prezime autora:		ODLUKA O DONOŠENJU PLANA: br. 030-497 Bar, 09. 10. 2018. g.
Mesto:	OPŠTINA BAR	Predsjednik: Mico Orlandić
Ime i prezime dokumenta:	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	
Ime i prezime autora:	Aleksandra Tošić Jokić, dipl.inž.arh. (licenca br. 1201-5716/1)	godina izdavanja: 2018.
Ime i prezime dokumenta:	Plan	Skala: 1:1000
Ime i prezime dokumenta:	Plan saobraćajne infrastrukture	Str.: 07.





LEGENDA

- 1872 GRANICA ZAHVATA PLANA
GRANICE KATASTRSKIH PARCELA
BROJ KATASTRSKIH PARCELA

- | | |
|---|------------------------------|
|  | GRANIČA URBANISTIČKE PARCELE |
|  | BROJ URBANISTIČKE PARCELE |
|  | PLANIRANA SPRATNOST |
|  | OBJEKTI PREDVIĐENI ZA RUPEN |
|  | POSTOJEĆI OBJEKTI |

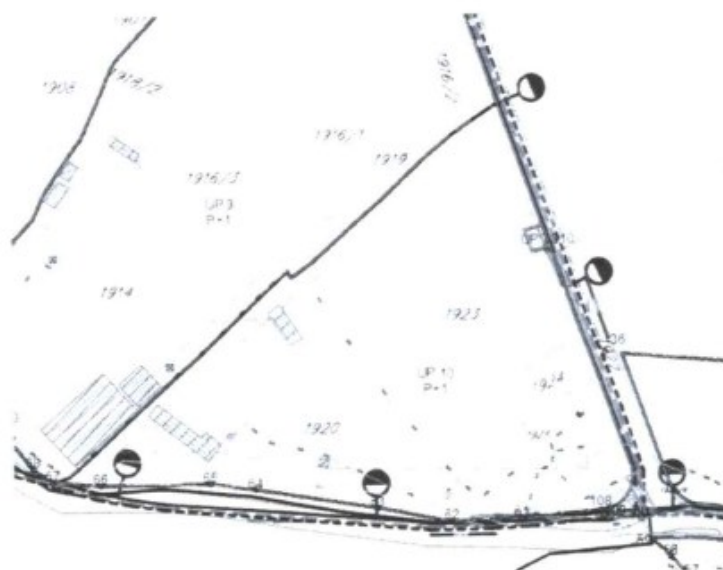
detaljni urbanistički plan:
"INDUSTRIJSKA ZONA
GORAN"

Ime i prezime autora:		ODLUKA O DONOŠENJU PLANA: br. 030-497 Sar. 09. 10. 2018. g.
Ime grada:	OPŠTINA BAR	Predsjednik: Miro Orlandić
Ime glavnog projektanta:	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	
Ime glavnog autora:	Aleksandra Tošić Jokić, dipl.inž.arh. (licenca br 1201-5716/1)	godina i mjesec izdavanja: 2018.
Ime glavnog izdavača:	Plan	Skala: 1:1000
Ime i prezime glavnog autora:	Plan elektronske komunikacije	Drugi:

08.

- | | |
|---|--|
|  | PLANIRANA KOMUNIKACIONA KABLOVSKA KANALIZACIJA |
|  | PLANIRANO TK OPKNO |
|  | POSTOJEĆE TK OPKNO |
|  | POSTOJEĆI MAGISTRALNI OPTIČKI KABAL BAR-ULICNI |





LEGENDA

- GRANICA ZAHVATA PLANA
- GRANICE KATASTARSKIH PARCELA
- 1872 BROJ KATASTARSKIH PARCELA

detaljni urbanistički plan: "INDUSTRIJSKA ZONA GORAN"

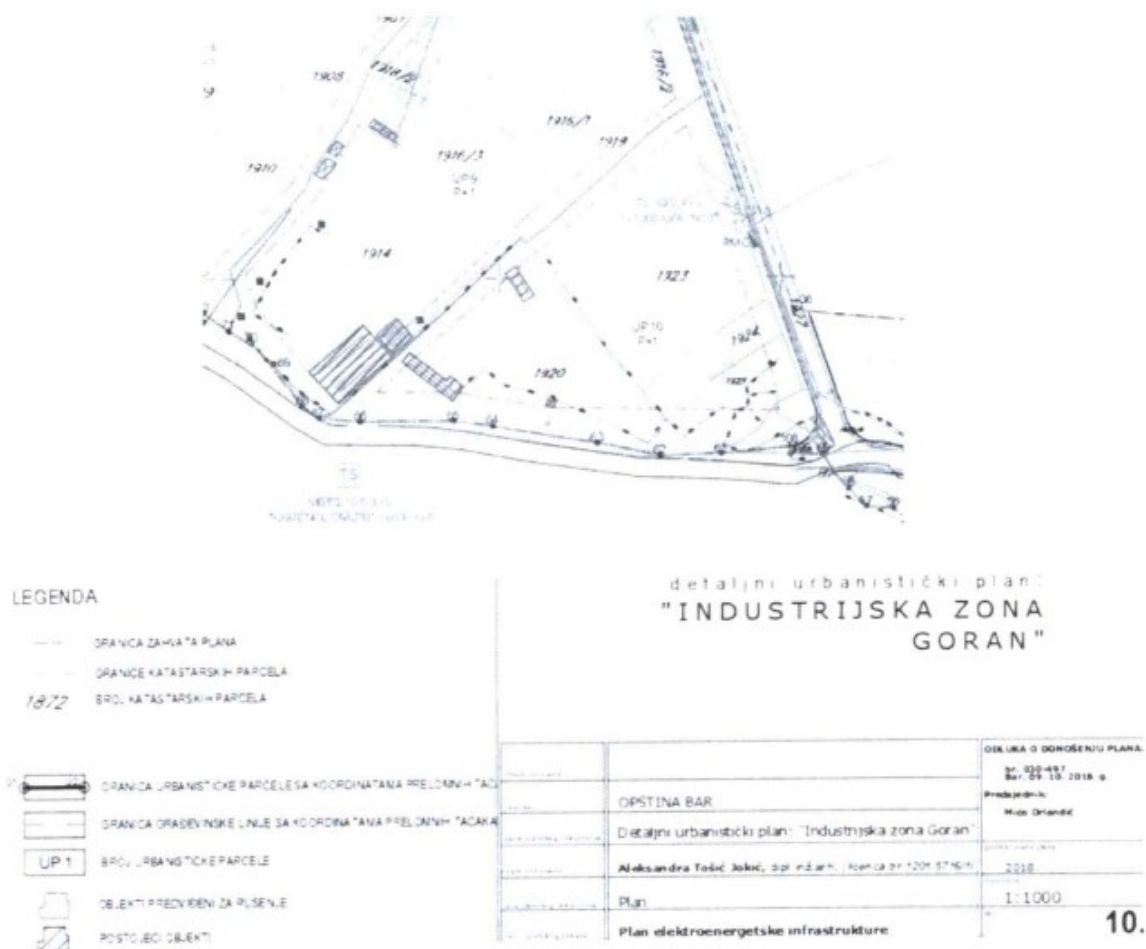
- GRANICA URBANISTIČKE PARCELE
- UP 1 BROJ URBANISTIČKE PARCELE
- P+1 PLANIRANA SPRAVNOST
- GRANICA GRAĐEVINSKE LINIJE
- GRANICA REGULACIONE LINIJE
- OBJEKTI PREDVIĐENI ZA RUSIENJE
- POSTOJEĆI OBJEKTI

Opština	OPŠTINA BAR	ODLUKA O DONOŠENJU PLANA
Ime plana	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	br. 030-497 Bar, 09. 10. 2018. g.
Projektant	Aleksandra Tošić Joković, diplomiranih (licenca br. 1201-57161)	Predsjednik:
Projekat	Plan	Mico Orlandić
Godina izdavanja	2018.	
Skala	1:1000	
Plan	Plan hidrotehničke infrastrukture	09.

LEGENDA HIDROTEHNIČKE INFRASTRUKTURE

- POSTOJEĆI VODOVOD
- PLANIRANI VODOVOD
- PLANIRANA FEKALNA KANALIZACIJA
- PLANIRANA ATMOSFERSKA KANALIZACIJA
- PH

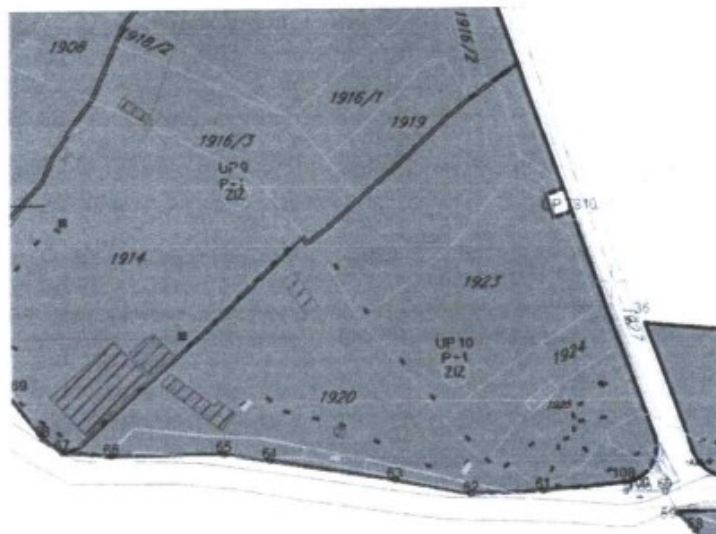




LEGENDA ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE

- POSTOJEĆI ELEKTROVOD 10 kV
- PLANIRANI ELEKTROVOD 10 kV
- POSTOJEĆI ELEKTROVOD 0,4 kV
- PLANIRANI ELEKTROVOD 0,4 kV
- POSTOJEĆA TRANSFORMATORSKA STANICA 10/0,4 kV
- PLANIRANA TRANSFORMATORSKA STANICA 10/0,4 kV
- PRILJUGNO MERNI OBRAT OBRATNI MREŽE
- GRANICA TRAFOPREGONA





LEGENDA

--- GRANICA ZAHVATA PLANA
 --- GRANICE KATASTARSKIH PARCELA
 1872 BROJ KATASTARSKIH PARCELA

--- GRANICA URBANISTIČKE PARCELE
 UP 1 BROJ URBANISTIČKE PARCELE
 [Symbol] OBJEKTI PREDVIĐENI ZA RUSLENJE
 [Symbol] POSTOJEĆI OBJEKTI

detaljni urbanistički plan: "INDUSTRIJSKA ZONA GORAN"

POVRŠINE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE

OPVOREDO

ZELENE POVRŠINE SPECIJALNE NAMJENE

ZP ZASTITNI POJASEVI
 ZIZ ZELENLO INDUSTRIJSKE ZONE
 ZIK ZELENLO INFRASTRUKTURE

ZELENE POVRŠINE OGRANICENE NAMJENE

ZOP SPORTSKO REKREATIVNE POVRŠINE

Ime i prezime:	OPŠTINA BAR	ODLUKA O DONOŠENJU PLANA: br. 030-497 Bar, 09. 10. 2018. g.
Ime i prezime, funkcija:	Detaljni urbanistički plan: "Industrijska zona Goran"	Predsjednik: Miro Orlandić
Podpisani od:	Aleksandra Tošić Jokić, dipl. inž. arh. (licenca br. 1201-5716/1)	Godina i mjesec izdavanja: 2018.
Ime i prezime, funkcija:	Plan	Skala: 1:1000
Ime i prezime, funkcija:	Plan pejzažna arhitektura	Str. 11.





Crna Gora
Opština Bar

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora
Tel: +382 30 311 561
email: sekretariat.kps@bar.me
www.bar.me

Broj: UPI 14-341/25-386/1

Bar, 30.06.2025. godine

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, rješavajući po zahtjevu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, na osnovu člana 17 Zakona o putevima („Sl. list Crne Gore“, br. 82/20, 140/22), člana 143 Zakona o uređenju prostora („Sl. list Crne Gore“, br. 19/25), a u vezi sa članom 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20 i 86/22, 04/23) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16, 37/17), donosi:

R J E Š E N J E

Utvrđuju se saobraćajno-tehnički uslovi za priključenje na javni put, za potrebe izgradnje objekata na urbanističkoj parceli UP 10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 37/18), opština Bar:

1. Priključak projektovati na planiranu kontaktnu saobraćajnicu, u skladu sa Planom, grafički prilog: Saobraćaj;
2. Urbanistička parcela mora da ima jedan kolski ulaz/izlaz na javnu saobraćajnicu;
3. Širinu priključka planirati u zavisnosti od usvojenog mjerodavnog vozila;
4. Mjerodavno vozilo se definiše na osnovu potrebe prilaznog puta, odnosno u zavisnosti od planiranog sadržaja na parceli;
5. Radijuse krivina pri ulasku/izlasku na UP dimenzionisati prema normativima za usvojeno mjerodavno vozilo;
6. Na priključku na put obezbijediti odgovarajuću preglednost za učesnike u saobraćaju;
7. Voditi računa o spoju prilaznog i javnog puta, za sami priključak koristiti materijale koji odgovaraju materijalima puta na koji se priključuje;
8. Uzdužne profile priključka prilagoditi terenu i okolnim objektima, uz obavezno postizanje poprečnih i podužnih nagiba potrebnih za odvođenje atmosferskih voda;
9. Na priključku UP na javnu saobraćajnicu projektovati horizontalnu i vertikalnu signalizaciju;
10. Obavezan dio tehničke dokumentacije je projekat saobraćaja i saobraćajne signalizacije, koji mora biti urađen u skladu sa važećim standardima, tehničkim uputstvima i normativima iz predmetne oblasti.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, obratilo se ovom Sekretarijatu zahtjevom, broj 06-333/25-6896/2 od 11.06.2025. godine, zavedenim u Opštini Bar, pod brojem UPI 14-341/25-386 od 26.06.2025. godine, za izdavanje saobraćajnih uslova u postupku izdavanja urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije, za potrebe izgradnje objekata na urbanističkoj parceli UP 10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 37/18), opština Bar.

Uz zahtjev je priložen Nacrt urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije.

Članom 17 Zakona o putevima („Sl. list Crne Gore“, br. 39/11, 140/22) propisano je da organ Jorave izdaje saobraćajno-tehničke uslove za priključenje na javni put, pri čemu predmetne uslove za poštinske puteve izdaje nadležni organ lokalne Jorave.

Članom 8 Zakona o izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 19/25) je propisano da se urbanističko-tehnički uslovi preuzimaju sa Geoportala organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata. Stavom 6 istog člana je propisano da tehničke uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije pribavlja privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnik, koje izrađuje tehničku dokumentaciju, odnosno investitor.

Članom 143 Zakona o uređenju prostora („Sl. list Crne Gore“, br. 19/25) je propisano da će se Geoportal sa urbanističko-tehničkim uslovima uspostaviti u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona. Stavom 2 citiranog člana je propisano da će, do uspostavljanja Geoportala, urbanističko-tehničke uslove izdavati Ministarstvo, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/19, 82/20, 86/22 i 4/23).

Članom 74 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 04/23) je propisano da uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije, kao i list nepokretnosti i kopiju katastarskog plana pribavlja Ministarstvo. Shodno članu 5 stav 1 alineja 16 Zakona, organ za tehničke uslove je, pored ostalih, organ lokalne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Razmatrajući predmetni zahtjev, a uzimajući u obzir naprijed navedene propise, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Rješenje je donijeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka iz razloga jer je utvrđeno da se Rješenje donosi u korist stranke.

Upustvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Glavnom administratoru Opštine Bar u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se ulaže preko ovog organa i taksira se sa 3 € administrativne takse.

Samostalni savjetnik III za saobraćaj,
Sandin Sulić



Dostavljeno: Podnosiocu zahtjeva: a/a.
Kontakt tel.: 030/311-581
E-mail: sekretarijat.kps@bar.me



Crna Gora
Opština Bar

Sekretarijat za komunalne poslove i
saobraćaj

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora

Tel: +382 30 311 561

email: sekretarijat.kps@bar.me

www.bar.me

Broj:UPI 14-319/25-385

Bar, 30.06.2025god.

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, rješavajući po zahtjevu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine za izdavanje Urbanističko tehničkih uslova, za utvrđivanje vodnih uslova, a u ime Elzana Muklađija iz Bara, a na osnovu člana 114 i 115 Zakona o vodama (Sl.list RCG br 27/07 i "Sl. list CG", br. 32/11, 47/11, 48/15 i 52/16), i člana 18 i 113 tačka 2 Zakona o upravnom postupku („Sl.list Crne Gore“ br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

o utvrđivanju vodnih uslova

Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine za izdavanje Urbanističko tehničkih uslova, u postupku pripreme tehničke dokumentacije za izgradnju novog objekta, na urbanističke parcele UP10, koja se sastoji od kat. parcela br. 1930/5, 1925, 1927/1, 1924, 1927/3, 1928/2, 1917/2, 1923/1, 1920/1, 1927/4 KO Zaljevo, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Goran“ (Službeni list Crne Gore opštinski propisi br. 37/18), Opština Bar, utvrđuju se sledeći vodni uslovi:

Ukoliko na predmetnoj lokaciji postoje tehnički uslovi za priključenje na fekalni kolektor izdati od strane D.o.o. Vodovod i kanalizacija - Bar, investitor je dužan projektnom dokumentacijom priključi na isti. Ukoliko ne postoji tehnička mogućnost priključenja, definišu se sledeći vodni uslovi za izradu alternativnog rešenja vodonepropusne septičke jame ili ekološkog bioprečištača do izgradnje nedostojee hidrotehničke infrastrukture.

Septička jama

1.Zapreminu septičke jame odrediti srazmjerno veličini objekta, tj. proračunu količine otpadne vode ako je specifična potrošnja vode 140 l/stanovnik/dan; zavisno hidrauličkom proračunu i dnevnom kapacitetu septičke jame predvidjeti jednokomorna, dvokomorna odnosno trokomorna septička jamu; zidove i dno jame uraditi nabijenim betonom; unutrašnju stranu zida omalterisati cementnim malterom do crnog sjaja, kako bi se onemogućilo isticanje tečnosti u teren; postaviti ventilacione glave za odvođenje gasova, koji mogu biti ekspozivni; septičku jamu pokriti betonsko-armiranom pločom, sa propisanim otvorom i poklopcem za crpljenje; obezbijediti nepropustljivost septičke jame, jer se desava da uslijed nesavjesnog rada, jame propuštaju nečistu tečnost i dolazi do zagađenja podzemnih voda;

Ekološki bioprečištač

2.Aдекватnog kapaciteta, zavisno od proračuna količine otpadne vode ako je specifična potrošnja vode 140 l/stanovnik/dan; kvalitet otpadne vode koji se ispušta u recipijent treba da je u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima

za ispuštanje otpadnih voda u recipient i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Službeni listu CG", br. 45/2008 i 9/2010, 26/12 i 52/12); proizvođač uređaja mora da posjeduje sertifikat o kvalitetu otpadne vode koja izlazi iz uređaja i da su dopuštene koncentracije opasnih i štetnih materija u otpadnim vodama koje se smiju ispuštati u skladu sa Pravilnikom;

3. Nakon izrade Glavnog projekta, investitor podnosi, ovom Sekretarijatu zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti, shodno članu 118. Zakona o vodama.

4. Vodni uslovi prestaju da važe po isteku jedne godine od dana njihovog izdavanja, ako u tom roku nije podniet uredan zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, obratio se ovom Sekretarijatu zahtjevom br. 14-319/25-385 od 26.06.2025 godine za izdavanje vodnih uslova za izgradnju septičke jame i drugih objekata i sistema za prikupljanje, prečišćavanje odvođenje i ispuštanje otpadnih voda za izgradnju novog objekta na urbanističke parcele UP10, koja se sastoji od kat. parcela br. 1930/5, 1925, 1927/1, 1924, 1927/3, 1928/2, 1917/2, 1923/1, 1920/1, 1927/4 KO Zaljevo, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Goran“ (Službeni list Crne Gore opštinski propisi br. 37/18), Opština Bar.

Uz zahtjev je podnjeta sledeća dokumentacija:

- osnovne podatke o lokaciji, namjeni objekta,
- Nacrt-urbanističko-tehnički uslovi
- Situacioni plan Urbanističke parcele sa kat. parcela KO Zaljevo, opština Bar.

Rješavajući po zahtjevu utvrđeno je da za predmetno područje nije izgrađen sistem za odvođenje otpadnih voda i da se za planirani objekat investitor može opredeliti i projektnom dokumentacijom planira jedno od predloženih alternativnih rešenja, za objekat planiran na urbanističkoj parceli UP10 KO „Zaljevo“, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Zaljevo“ (Službeni list Crne Gore opštinski propisi br. 37/18), Opština Bar.

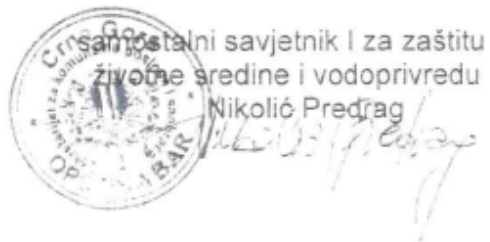
Imajući u vidu izloženo, Sekretarijat je ocijenio da su ispunjeni uslovi za izdavanje traženih vodnih uslova, na osnovu člana 114 i 115 Zakona o vodama, odlučeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Rješenje je shodno članu 113 tačka 2 Zakona o upravnom postupku donjeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka iz razloga jer je utvrđeno da se rješenje donosi u korist stranke.

UPUSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se izjaviti Žalba Glavnom administratoru Opštine Bar u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se ulaže preko ovog Sekretarijata i taksira sa 3 € administrativne takse.

Dostavljeno: Imenovanon, a/a.

Samostalni savjetnik I za zaštitu
životne sredine i vodoprivredu
Nikolić Predrag





Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI
Broj: 03-D-2074/

Podgorica, 26.06.2025.godine

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE
Direktorat za građevinarstvo

Podgorica
Ul. IV Proleterske brigade br.19

VEZA: 03-D-2074/1 od 24.06.2025.godine

PREDMET: Odgovor na zahtjev u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova

Povodom vašeg zahtjeva, broj 06-333/25-6896/2, kojim ste tražili mišljenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekata na UP10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl. List CG“, opštinski propisi br. 37/18) u Baru, a u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova Elzani Mukladžiji, obavještavamo vas sledeće

Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 20/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 47/13, 53/14 i 37/18), utvrđen je spisak projekata za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i projekata za koje se može zahtijevati procjena uticaja.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju nije moguće utvrditi koji su sadržaji planirani na predmetnoj lokaciji.

Smatramo da Investitora treba obavezati da, kada bude jasno definisao planirane sadržaje na predmetnoj lokaciji, zatraži Izjašnjenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu kod Agencije za zaštitu životne sredine.

dr Milan Gazdić
DIREKTOR



AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me



DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

UI Branka Ćatovića br. 2 85000 BAR

+382 30 312 938, +382 30 312 943

+382 30 312 938



vodovodbar@t-com.me

info@vodovod-bar.me

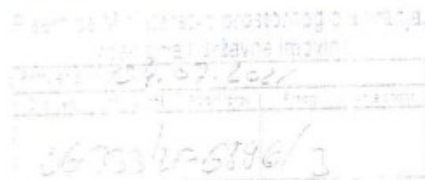


www.vodovod-bar.me

PIB: 62054779 • PDV: 2031-90124-5

Broj: 4086

Bar, 30.06.2025.godine



Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
IV Proleterske brigade br. 19
81 000 Podgorica

Predmet: Tehnički uslovi

Na osnovu vašeg akta broj 06-333/25-6896/2 od 11.06.2025.godine, koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 25.06.2025.godine pod brojem 4086, (prema zahtjevu Mukladžija Elzane iz Bara) dostavljamo vam tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekata na lokaciji UP10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana »Industrijska zona Goran«, Opština Bar.

Prilog:

- Tehnički uslovi
- Izvod iz katastra postojećih hidrotehničkih instalacija

S poštovanjem,

Tehnički direktor

Alvin Tombarević
Alvin Tombarević



Vodovod i Kanalizacija Bar

Mladen Đuričić



CKB 510-239-02

PBCG 535-10436-05

HB 520-19659-74

NLB 530-20001-53

ERSTE 540-8494-77

LB 565-544-37

ZB 575-786-92

AB 555-9002565371-68

DOO "Vodovod i kanalizacija" - Bar

Broj: 4086

Bar, 30.06.2025.godine

Na osnovu zahtjeva Mukladžije Elzane iz Bara, shodno aktu Ministarstva prostornog planiranja urbanizma i državne imovine za izdavanje urbanističko - tehničkih uslova, broj 06-333/25-6896/2 od 11.06.2025.godine, koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 25.06.2025.godine pod brojem 4086, izdaju se:

TEHNIČKI USLOVI

Za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekta na lokaciji UP10, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana »Industrijska zona Goran«, Opština Bar.

a) Opšti dio

Vodovod:

1. Za registrovanje utroška vode cijelog objekta potrebno je ugraditi vodomjer u šahti u skladu sa tehničkim propisima. Šaht treba da bude lociran u posjedu investitora, 1m od ivice parcele gledajući iz pravca mjesta priključenja na ulični cjevovod. U slučaju da je profil priključka vodomjera $\varnothing \geq 50\text{mm}$ potrebno je da minimalna dubina šahte, u koju se smješta mjerni instrument, bude $h=160\text{cm}$ (unutrašnje dimenzije), rastojanje od armature i fazonskih komada do unutrašnje ivice zida min 30cm, međusobno osovinsko rastojanje armature i fazonskih komada pri paralelnom postavljanju razvoda min 50cm. Pri čemu unutrašnje dimenzije šahte ne mogu biti manje od $a \times b = 100 \times 80\text{cm}$.
2. Kod vodomjera profila $\varnothing 50\text{mm}$ i više obavezno se ispred vodomjera ugrađuje zatvarač, hvatač nečistoće, MDK komad, ravni komad za smirenje toka vode, a iza vodomjera ravni komad i zatvarač. Iza vodomjera na koji je spojena hidrantska mreža objekta ili sprinkler sistem za gašenje požara, obavezno se ugrađuje zaštitnik od povratnog toka (nepovratni ventil). Dužina ravnog dijela za smirenje toka ispred i iza vodomjera iznosi 5D ispred i 3D iza vodomjera (D je profil priključnog voda).
3. Vodovodnu šahtu obavezno izvesti sa drenažom, penjalicama i poklopcem tako postavljenim da se vodomjer ne nalazi neposredno ispod otvora poklopca. Poklopac treba da bude kružnog presjeka min dimenzija $\varnothing 600\text{mm}$ ili kvadratnog $600 \times 600\text{mm}$, nosivosti prilagođene očekivanom opterećenju.
4. Potrebno je predvidjeti zasebno mjerenje utroška vode za stambeni dio objekta poslovni dio objekta i za hidrantsku mrežu.
5. Mjerenje isporučenih količina vode u objektima koji će se graditi ili postavljati na teritoriji Opštine Bar će se vršiti sledećim vodomjerima:
 - a) U objektima za individualno stanovanje – višestambenim vodomjerima sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - b) U objektima za kolektivno stanovanje – višestambenim vodomjerom sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - c) U objektima za obavljanje djelatnosti ili za smještaj i čuvanje sa profilom priključka na javni vodovod od 50mm ili većim – kombinovanim vodomjerom sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.

- d) U poslovnim prostorima u objektu – višestambenom vodomjerom sa mokrim ili suvim mehanizmom klase »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
6. Za objekte sa više od četiri stambene jedinice (stambene zgrade) može se predvidjeti ugradnja kontrolnih vodomjere za svaki ulaz posebno (vertikalno). Za svaku stambenu jedinicu predvidjeti ugradnju mjernih uređaja–vodomjera smještenih u kasetama na etažama, zajedničkim dijelovima stambene zgrade (hodnicima i holovima) stalno dostupnim za očitavanje, kontrolu i održavanje (max jedan ormar za jedan sprat, uz mogućnost zaključavanja radi obezbjeđenja od oštećenja i krađe vodomjera). Vodomjeri sa horizontalnom osovinom se moraju postaviti isključivo horizontalno, odnosno sa vertikalnom osovinom isključivo vertikalno.
 7. Za vrstu materijala priključka na vodovodnu mrežu predvidjeti PEHD (polietilen) ili PP (polipropilen). Maksimalno dozvoljeni profil priključka je Ø100mm, pri čemu profil priključka mora biti manji od profila ulične cijevi na koju se planira priključenje.
 8. Direktno uzimanje vode iz javne vodovodne mreže preko hidroforskih uređaja, dozvoljeno je samo kod cjevovoda prečnika Ø 200 mm i više. Uređaj za povišenje pritiska kod direktnog spoja na vodovodnu mrežu obavezno mora biti opremljen frekventnom regulacijom. Iz cjevovoda prečnika manjih od Ø200mm voda za uređaj za povišenje pritiska se može uzimati samo preko zatvorenog prelaznog rezervoara sa slobodnim nivoom vode.
 9. Direktno uzimanje vode iz javnog cjevovoda za sprinkler instalaciju (preko priključka za objekat) dozvoljeno je samo u slučaju kada je ulični cjevovod prečnika većeg ili jednakog Ø 250 mm. Za prečnike uličnih cjevovoda manjeg od Ø 250 mm potrebno je izgraditi rezervoar dovoljne zapremine za potrebe sprinkler instalacija. Rezervoari se u ovom slučaju pune iz uličnog cjevovoda u skladu sa hidrauličkim proračunom iz projekta.

Fekalna kanalizacija:

1. Profil priključka i pad potrebno je odabrati u skladu sa izvedenim hidrauličkim proračunima, kao i na osnovu raspoloživih geodetskih kота. Minimalni profil priključka na gradsku kanalizacionu mrežu je Ø 160mm.
2. Sva neophodna geodetska mjerenja i uzdužne profile, predvidjeti tehničkom dokumentacijom.
3. Gradski sistem kanalizacione mreže je separatan, tako da se ne dozvoljava upuštanje atmosferskih voda u fekalnu kanalizaciju i obrnuto.
4. Ako je u sklopu objekta planira priprema hrane (restoran) potrebno je predvidjeti separator ulja i masti za sanitarne vode.
5. Kota dna priključne cijevi mora da bude min 2/3 D iznad kote dna priključnog šahta (D-nazivni prečnik cijevi).
6. Prilikom izrade projekta u dijelu ispuštanja otpadnih voda uzeti u obzir sve specifičnosti korisnika kanalizacije (kapacitet i tehnologija proizvodnje, količina, sastav i dinamika ispuštanja otpadnih voda, mogućnost recirkulacije i dr.), kao i ispoštovati "Pravilnik o kvaliteti i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda" Sl. list Crne Gore", br.056/2019
7. Za materijal za izradu priključka na fekalnu kanalizaciju predvidjeti atestirane PVC kanalizacione cijevi za uličnu kanalizaciju (tjemene nosivosti min SN4) ili PP (polipropilen).

8. Reviziona okna mogu biti kružnog ili četvrtastog poprečnog presjeka, monolitne AB, montažne AB i poliesterske izrade.
9. Na mjestima gdje je moguć uticaj morske vode predvidjeti šahte od poliestera.

Atmosferska kanalizacija

1. Neophodno je izvesti proračun oticanja sa predmetne parcele, krovova i uređenih površina i odabrati adekvatan profil priključka.
2. Sa izvršenim geodetskim mjerenjima, dati uzdužne profile odvodnih kanala i raspoložive padove samog priključka.
3. Reviziona okna i kišne slivnike projektovati u skladu sa tehničkim propisima za ovu vrstu djelatnosti.
4. Za materijal za izradu priključka na atmosfersku kanalizaciju predvidjeti PVC ili PE (polietilen).
5. Predvidjeti separatore za prečišćavanje voda sa parkinga i saobraćajnica, prije upuštanja ovih voda u gradsku atmosfersku kanalizaciju. Isto važi za sve zatvorene prostore u objektu koji služe za parkiranje automobila (garaže) površine veće od 50m².
6. Reviziona okna mogu biti kružnog ili četvrtastog poprečnog presjeka, monolitne AB, montažne AB i poliesterske izrade.
7. Na mjestima gdje je moguć uticaj morske vode predvidjeti šahte od poliestera.

b) Postojeće hidrotehničke instalacije

1. U slučaju da je u granicama urbanističke parcele trasirana postojeća vodovodna cijev, koja se zadržava u planskom dokumentu, ili je planirana izgradnja nove mreže, neophodno je pridržavati se odredbi »Pravilnika o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama« („Službeni list Crne Gore", br. 66/09 od 2. oktobra 2009.god.
Član. 32 - Pojas sanitarne zaštite određuje se oko glavnih cjevovoda i u zavisnosti od konfiguracije terena iznosi po 2m od osovine cjevovoda sa obje strane, a za cjevovode za vodosnabdijevanje do 200 stanovnika po 1m od osovine cjevovoda sa obje strane. U pojasu zaštite nije dozvoljena izgradnja objekata, postavljanje uređaja i vršenje radnji koje na bilo koji način mogu zagaditi vodu ili ugroziti stabilnost cjevovoda.
Za cjevovode profila DN 200mm i veće, u slučaju izgradnje objekata na trasi cjevovoda u zoni sanitarne zaštite, neophodno je obezbijediti slobodan prostor svijetlog otvora širine 4,0m i visine 3,0m.
2. Ako u granicama urbanističke parcele već postoji ili je planirana izgradnja fekalnog odnosno atmosferskog kolektora, nije dozvoljena izgradnja objekata, postavljanje uređaja i vršenje radnji u pojasu od 2m od osovine kolektora, koje na bilo koji način mogu ugroziti stabilnost cjevovoda.
3. U slučaju potrebe izmještanja postojećih hidrotehničkih instalacija, čije zadržavanje nije predviđeno prostorno-planskim dokumentom (do njihovog konačnog ukidanja) trasu novog (izmještenog) cjevovoda planirati u okviru predmetne urbanističke parcele, a tehničko rješenje može biti u sklopu glavnog projekta planiranog objekta.

c) Posebni dio

Vodovod:

- Priključenje objekta na vodovodnu mrežu predvidjeti u skladu sa Detaljnim urbanističkim planom »Industrijska zona Goran« - faza hidrotehnika.

Fekalna kanalizacija:

- Priključenje objekta na fekalni kolektor predvidjeti u skladu sa Detaljnim urbanističkim planom »Industrijska zona Goran« - faza hidrotehnika.

Atmosferska kanalizacija:

- Priključenje objekta na atmosferski kolektor predvidjeti u skladu sa Detaljnim urbanističkim planom »Industrijska zona Goran« - faza hidrotehnika.

d) Tehnička opremljenost projekta hidrotehničkih instalacija

I) Projekat unutrašnjih instalacija objekta

- Projekat treba da sadrži sve tekstualne i grafičke priloge za glavni projekat u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije. Projekat unutrašnjih instalacija vodovoda i kanalizacije treba izraditi u skladu s pravilima struke i odredbama važeće zakonske regulative, a mora obuhvatiti interne instalacije vodovoda i kanalizacije.

II) Projekat uređenja

1. U projektu dostaviti preglednu situaciju u odgovarajućoj razmjeri sa jasno naznačenim mjestom priključenja na gradsku ulični vodovodnu i kanizacionu mrežu.
2. Na situaciji prikazati položaj sa naznačenim međusobnim rastojanjem planiranog objekta od postojećih i planiranih hidrotehničkih instalacija.
3. Projektom obavezno prikazati detalj vodomjernog šahta - vodoinstalaterski i građevinski, sa specifikacijom i pravim dimenzijama fazonskih komada i armatura da bi dokazali usvojene dimenzije, osnovu i presjek kao i njegovu lokaciju na situaciji.

Prilog: Katastar hidrotehničkih instalacija (nije geodetski snimljeno)

P.J. Razvoj i projektovanje:
Obradila:

Iva Rmuš

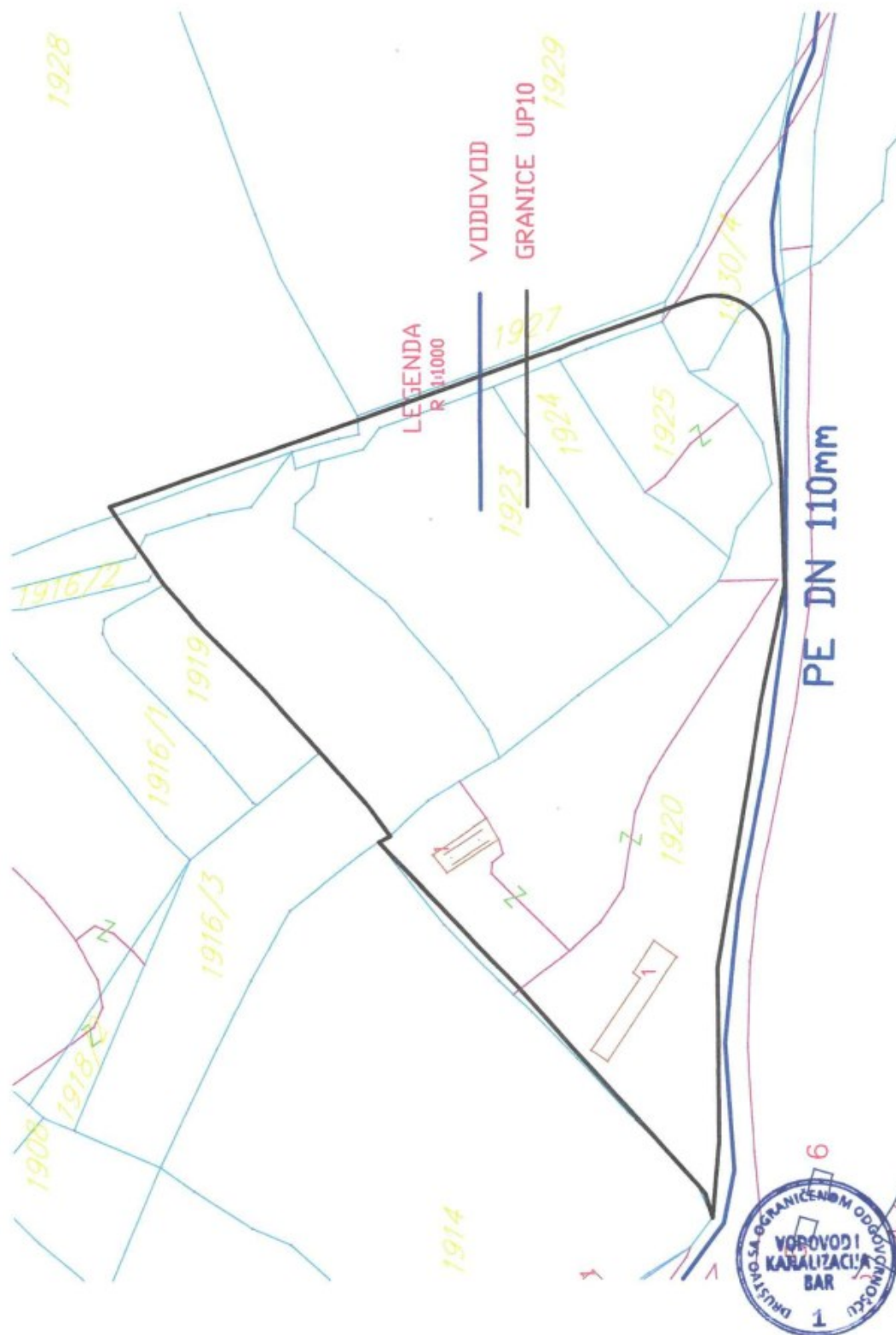
P.J. Razvoj i projektovanje:

Branislav Orlandić

Tehnički direktor:

Alvin Tombarević







Crna Gora
Opština Bar
Sekretarijat za komunalno-stambene
poslove i zaštitu žvite sredine

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora
Tel: +382 30 311 561
email: sekretarijat.ksp@bar.me
www.bar.me

Broj:UPI 14-322/21-443

Bar, 20.12.2021.god.

Sekretarijat za komunalno-stambeno poslove i zaštitu životne sredine na osnovu čl. 12. Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave (Sl.list CG, br. 40/18, opštinski propisi), rješavajući po zahtjevu »Rašketić d.o.o.« iz Bara, ul. Rista Lekića C6, Bar, za odlučivanje o davanje saglasnosti na Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za projekat »Funkcionisanje postrojenja za proizvodnju betona, na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a »Industrijska zona Goran« čiji dio čine kat. parcela br.1923 KO Zaljevo, nosioc projekta Rašketić d.o.o. opština Bar«, a na osnovu člana 14. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu (»Sl.list CG« br. 75/18) i člana 18. Zakona o upravnom postupku (»Službeni list Crne Gore«, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1.Daje se **SAGLASNOST** na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu projekta »Funkcionisanje postrojenja za proizvodnju betona, na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a »Industrijska zona Goran« čiji dio čine kat. parcela br.1923 KO Zaljevo, nosioc projekta Rašketić d.o.o. opština Bar.

2.Obavezuje se nosioc projekta da projekat » Funkcionisanje postrojenja za proizvodnju betona« koji se nalazi na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a »Industrijska zona Goran« čiji dio čini katastarska parcela br. 1923 KO Zaljevo, Zaljevo bb, opština Bar, realizuje u svemu prema mjerama za sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja na životnu sredinu kao i programom praćenja uticaja na životnu sredinu, utvrđenim u Elaboratu procjene uticaja, a koje se odnose na;

Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

U slučaju izlivanja ulja iz mehanizacije prilikom funkcionisanja projekta, pod uticajem atmosferskih padavina dolazi do zagađenja podzemnih voda. U tom slučaju potrebno je preduzeti hitne mjere sanacije terena na način da se zauzlano zemljište mora sakupiti i privremeno odložiti u nepropusne sudove i dalje se predati firmama koje imaju dozvolu nadležnog organa za sakupljanje otpada

- Cjelokupni objekti trebaju biti povezani dovoljnim brojem potpuno opremljenih hidranata.
- Objekti će biti pokriveni mrežom ručnih javljača požara i alarmnim sirenama.
- Uređaji i oprema za električne instalacije moraju biti podesni za rad instalacije pri nazivnom naponu el. instalacije. Električna oprema mora da podnese struje koje protiču tokom normalnog rada kao i u vanrednim okolnostima, u toku vremena koje dopuštaju karakteristike uređaja za zaštitu.
- Električna oprema, pri uključivanju i isključivanju, ne smije štetno da djeluje na drugu opremu.Oprema, uključujući provodnike i kablove, mora se postaviti tako da se

lako može provjeravati, održavati i prilaziti njenim priključcima i da se njom može lako rukovati. Predhodno važi i za opremu postavljenu u kućištu.

- Natpisne pločice i druga sredstva koja služe za raspoznavanje moraju se postaviti na rasklopne aparate radi označavanja njihove namjene. Upravljački elementi o elementi signalizacije moraju se postaviti na lako pristupačna i vidljiva mjesta.
- Izolovani provodnici i kablovi moraju se položiti i označiti tako da se lako raspoznaju kod ispitivanja, popravke ili zamjene. Zaštitni provodnik (PE) ili zaštitno - neutralni provodnik (PEN) označavaju se kombinacijom zelene i žute boje, a neutralni (N) - svjetloplavom bojom. Ove boje ne smiju se upotrebiti za bilo koje drugo označavanje.
- Uređaj za zaštitu mora se postaviti i označiti tako da se lako raspozna njihovo pripadajuće strujno kolo. Uređaj za zaštitu se mora postaviti u rasklopni blok /razvodnu tablu/.
- Šeme, dijagrame ili tabele el. instalacija niskog napona moraju se postaviti na mjesta na kojima ima više strujnih krugova, tako da označavaju prirodu i sastav strujnih krugova i karakteristike za raspoznavanje uređaja za zaštitu, uključivanje i isključivanje, kao i mjesto njihovog postavljanja i izolacije.
- U rasklopnom bloku /tabli/ mora se postaviti i grupisati el. oprema iste vrste struje i napona tako da ne može doći do međusobnih štetnih uticaja.
- Agregat mora imati natpisnu pločicu na kojoj su razgovjetno i pouzdano ispisani svi bitni podaci. Natpisna pločica treba da je postavljena tako da se u toku pogona mogu bez teškoća i bezbjedno pročitati na njoj napisani podaci.
- Agregat mora biti tako dimenzionisan da u toku pogona može podnijeti sva očekivana naprezanja.
- Agregat treba tako postaviti da ne dođe do štetnog uticaja okoline na njegov redovan pogon, radne karakteristike i vijek trajanja, kao i da se otkloni štetan uticaj ove naprave na okolinu.

Mjere zaštite od buke

- Koristiti opremu sa prigušivačima zvuka.
- Neophodno je redovno pratiti nivo buke koja se generiše na gradilištu zbog uvođenja korektivnih mjera za prekoračenje dozvoljenih nivoa.
- Sva korišćena mehanizacija mora da zadovoljava standarde vezane za emisiju buke.
- Smanjiti buku kod trafo stanica i agregata izborom odgovarajućeg transformatora, izgradnjom odvojenog temelja i upotrebom elastičnih gumenih podmetača ispod transformatora.
- Izvršiti obradu zidova u trafostanici koja će omogućiti adekvatnu zvučnu izolaciju.
- Prilikom izvođenja radova, neophodno je da zaposleni koriste lična zaštitna sredstva za zaštitu sluha od oštećenja (antifoni za uši).

Mjere zaštite zemljišta

- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili kako bi se izbegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Prilikom transporta vršiti pokrivanje materijala;
- Prilikom transporta materijala odrediti granične brzine kretanja kamiona kako ne bi došlo do emisija čestica prašine ili prosipanja materijala na puteve;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom funkcionisanja projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;

- Na lokaciju funkcionisanja projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurelog goriva ili maziva.

Mjere zaštite tla

- tačno utvrditi mjesta kretanja i parkiranja voznog parka. Ovo se čini radi sprečavanja dodatnog zbijanja tla;
- otpadni materijal koji nastaje na samom gradilištu odnijeti na određenu deponiju koja se nakon završetka radova mora rekultivisati,
- prilikom uređenja terena evidentirati mjesta koja zahtijevaju posebnu zaštitu od erozije i primijeniti propisane mjere sprečavanja tog procesa,
- obavezno prije ispuštanja otpadnih voda i atmosferskih voda sa nadzemnog parkinga i internih saobraćajnica izvršiti njihovo prečišćavanje u separatorima za zamašćene i zauljane vode,
- prilikom redovnog rada predmetnih objekata, redovno održavati i prazniti separatore lakih naftnih derivata.

Mjere zaštite od aerozagađenja

- Sprečavanje stvaranja prašine sa gradilišta; mjera zahtijeva redovno vlaženje okoline izvođenja radova po suvom i vjetrovitom vremenu.
- Sprečavanje nekontrolisanog raznošenja građevinskog materijala sa područja gradilišta transportnim sredstvima; mjera zahtijeva čišćenje vozila prilikom vožnje sa područja gradnje na javne saobraćajne površine, prekrivanje rasutog tovara u transportu i vlaženje dijelova gradilišta. Mjeru je potrebno realizovati na cjelokupnom mjestu funkcionisanja projekta.
- Poštovanje normi za emisiju kod korišćene građevinske mehanizacije i transportnih sredstava; mjera zahtijeva upotrebu tehnički besprekorne građevinske mehanizacije i transportnih sredstava.
- Formiranje zelenog pojasa i u tu svrhu je potrebno uraditi zasade autohtonih biljnih vrsta.

Mjere zaštite voda

- Neophodno je prije upuštanja otpadnih voda u upojni bunar i kanalizaciju instalirati separatore za prečišćavanje lakih naftnih derivata s obzirom da ove vode sa betonskih površina, nadzemnog parkinga, saobraćajnica mogu sa sobom ponijeti ove materije.
- Projektom dokumentacijom je predviđeno propisno kačenje, sidrenje i pravilna ugradnja svih hidrotehničkih instalacija u objektu.
- Spojeve cijevi treba izvesti da budu nepropustljivi. Materijal i način spajanja za svaku vrstu cjevovoda određen je projektom;
- Kod građenja vodovodne i kanalizacione mreže potrebno je vršiti hidrauličko ispitivanje mreže prema uputstvima iz projekta;

Mjere u toku funkcionisanja projekta

- Potrebno je ispoštovati sve mjere zaštite koje su propisane od strane javnih i komunalnih nadležnih ustanova i institucija, a koje su od interesa za uslove zaštite životne sredine;
- Obezbijediti dovoljan broj posebnih, mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada i obezbijediti odnošenje i deponovanje otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada;
- Obaveza je Nosioca projekta da uradi Pravilnik o radu objekta, koji treba da sadrži Plan odgovora na udese;

- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode na separatorima za lake naftne derivate prije ispuštanja u recipijent (upojni bunar iz separatora lakih naftnih derivata), shodno članu 5 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, min. broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (Sl. list RCG. br. 45/08, 09/10, 26/12, 52/12 i 59/13);
- Prije upuštanja u recipijent-upojni bunar ili gradsku kanalizaciju, otpadne vode iz opisivanih prostora shodno čl. Pravilnika treba da zadovolje uslove od 2 mg/l i 10 mg/l za mineralna ulja i ukupna ulja i masnoće.
- Zaštita od zagađenja vazduha se ostvaruje prije svega hortikultumim uređenjem lokacije. Oko predmetnih objekata u cilju smanjenja aerozagađenja potrebno izvršiti zasade lišćarskog i četinarskog drveća.
- Kod izbora sadnog materijala, osim uobičajenih pravila (autohtone biljke, kao i alohtone biljke otporne na uslove sredine), u izbor uključiti i vrste sa posebnim sanitarnim djelovanjem (fitocidne biljke, vrste koje pozitivno utiču na jonizaciju vazduha, ublažavaju vjetrove, itd.), kao i vrste koje znatnom veličinom i uvećanim brojem listova pozitivno utiču na sastav vazduha. Novoprojektovano rešenje je predviđeno sadnicama kvalitetnih vrsta listopadnog i četinarskog drveća. Prostorno i funkcionalno oblikovanje slobodnih površina je u skladu sa uslovima sredine, zemljišta i mikroklima. Izborom biljnih vrsta potrebno je postići sklad između ovog specifičnog ambijenta i objekata. Za sadnju koristiti zdrav i odnjegovan materijal (kontejnerski).

Mjere zaštite flore i vegetacije

- okopavanje sadnica zimzelenog, listopadnog i četinarskog drveća, šiblja, perena,
- plijevljenje travnjaka od korovskih biljaka,
- zalivanje travnjaka i sadnica,
- njega perena, plijevljenje, okopavanje, zalivanje i dr. Orezivanje je posebno važno kod žbunastih formi, jer u suprotnom njihovim prerastanjem može se dobiti utisak zapuštene površine.
- Kod žbunastih formi sađenih u grupama predlaže se takvo orezivanje kojim se porežu suve i polomljene grane, zatim se proređuje kruna da bi i donji dijelovi biljke dobijali dovoljno svjetlosti i sve ostale grane skraćuju se za 1/3 svoje dužine. Na taj način kruna postaje dobro oblikovana, žbun treba da u što većoj mjeri zadrži svoju prirodnu formu i oblik.

Mjere za tretman opasnog otpada

- Opasan otpad iz separatora lakih naftnih derivata se uklanja djelatnošću specijalizovanog društva sa kojim je vlasnik (nosilac projekta) dužan sklopiti ugovor o obavljanju ovih poslova.
- U slučaju akcidenta i iznenadnog nastajanja, vlasnik predmetnog projekta je dužan da opasan otpad odvoji od ostalog otpada.
- Sakupljanje opasnog otpada i sortiranje vrši se na mjestu njegovog nastanka. Opasni otpad se sakuplja u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuju njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Prevoz opasnog otpada i radnje koje su u vezi s tim transportom vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list RCG” br. 50/12).
- Nosilac projekta je dužan da na privremeno odlagalište odlaže opasni otpad, da ga tu čuva do preuzimanja za trajno odlaganje.

- Obezbijediti tj.imati u rezervi određeni broj posebnih posuda, za prikupljanje opasnih i posebnih vrsta otpada i obezbijediti u slučaju potrebe skladištenje i uklanjanje otpada u dogovoru sa ovlašćenim društvom.

Mjere zaštite od požara i eksplozija

- Svi materijali koji se koriste za zidove, plafone i podove na putevima za evakuaciju (u stepeništima) i predviđaju kao protivpožarni moraju biti atestirani u odgovarajućim nadležnim institucijama po zakonu koji reguliše protivpožarnu zaštitu. Gradske saobraćajnice i pristupne saobraćajnice moraju da omogućavaju nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama do objekta.
- Podloga protivpožarnog puta mora biti ojačana u skladu sa opterećenjem požarnih vozila i obilježena na odgovarajući način.
- Obezbijediti telefonsku vezu sa nadležnom vatrogasnom brigadom.

PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

- ☐ Na mjestima funkcionisanja projekta stalno vizuelno kontrolisati nivo prašine na gradilištu kako bi se moglo reagovati blagovremeno za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje mogućeg štetnog uticaja (npr. Obaranje prašine orošavanjem, prskanje vodom i sl.) ;
- ☐ jednom sedmično uređajem za mjerenje buke kontrolisati nivo buke na gradilištu;
- ☐ vizuelno (pregledom sertifikata o izduvnim gasovima) kontrolisati izduvne gasove na gradilištu;
- ☐ jednom mjesečno ili nakon obilnih padavina vizuelno kontrolisati eroziju na mjestima izvođenja radova;
- ☐ obezbijediti ispitivanje kvaliteta voda površinskog vodotoka u blizini u skladu sa Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda ("Sl. list CG", br. 2/07).
- ☐ jedan put godišnje u krugu opisivanih objekata obezbijediti ispitivanje kvaliteta vazduha u skladu sa Uredbom o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora (Sl. list RCG, br.10/11);
- ☐ jedan put godišnje obezbijediti ispitivanje kvaliteta otpadnih voda prije upuštanja u septičku jamu a nakon njihovog prolaska kroz separatore za prečišćavanje otpadnih voda shodno članu 26 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda,min.broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (Sl.list RCG. br.45/08, 09/10, 26/12, 52/12 , 59/13, 56/19);
- ☐ jedan put godišnje obezbijediti ispitivanje nivoa buke u životnoj sredini u okolini najbližih stambenih objekata u skladu sa Zakonom od zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl.list RCG. br.28/11, 01/14 i 02/18), Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl.list RCG. br.60/11) i Odluke o utvrđivanju akustičnih zona u Opštini Bar.
- ☐ Nosilac projekta je dužan da izvrši ispitivanje kvaliteta životne sredine (vazduh,voda,buka) preko nadležne institucije, a sve u cilju dobijanja adekvatne slike stanja životne sredine na ovom prostoru. Dobijene podatke dužan je dostaviti Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine i organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine u Opštini Bar.

3.Provjeru sprovođenja mjera zaštite životne sredine definisanih Elaboratom na koji je data saglasnost iz tačke 1 ovog rješenja, shodno članu 26 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, vrši nadležni inspekcijski organ.

4.Ova saglasnost prestaje da važi ukoliko nosilac projekta ne pribavi građevinsku dozvolu ili podnese prijavu početka građenja objekta za izvođenje projekta iz tačke 1 ovog rješenja, shodno članu 25 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, u roku od dvije godine od dana dostavljanja ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

»Rašketić d.o.o« iz Bara, Zaljevo bb, Bar, podnio je zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekat »Funkcionisanje postrojenja za proizvodnju betona« koji se nalazi na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a „Industrijska zona Goran“ čiji dio čine kat. parcela br.1923 KO Zaljevo, nosioci projekta Rašketić d.o.o, opština Bar.

Elaborat je za potrebe nosioca projekta uradio Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom „Eko centar“ d.o.o. iz Nikšića.

Postupajući po zahtjevu nosioca projekta, Sekretarijat je u skladu sa članom 20. Zakona o procjeni uticaja, uputio obavještenje o podnetom zahtjevu zainteresovanim organima, organizacijama i zainteresovanoj javnosti o načinu, roku i mjestu javnog uvida, dostavljanju primjedbi i mišljenja, kao i vremenu i mjestu održavanja javne rasprave za predmetni Elaborat. Obavještenje zainteresovanoj javnosti je objavljeno dana 30.10.2021 godine u dnevnom listu Vijesti. O istom zahtjevu, sa pozivom na javni uvid i dostavljanje primjedbi i mišljenja u pisanoj formi, neposredno su obavješteni: Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, DOO „Vodovod i kanalizacija“-Bar, Doo „Komunalne djelatnosti“-Bar, JZU Dom zdravlja-Bar i Mjesna zajednica Stari Bar. Uvid u Elaborat procjene uticaja organizovan je u prosrorijama Sekretarijat za komunalno-stambeno poslove i zaštitu životne sredine. Takođe, Elaborat se mogao preuzeti sa web sajta Opštine Bar www.bar.me. U ostavljenom roku uvid u predmetnu dokumentaciju u prostorijama Sekretarijata nije vršen, primjedba nije bilo, kao ni prigovora.

U skladu sa Zakonom, u sali Opštine Bar, dana 15.11.2021 godine, sa početkom u 12 časova održana je javna tribina o predmetnom Elaboratu. Na javnoj tribini su prisustvovali prestavnici nosioca projekta i obrađivača Elaborata, dok nije bilo prisustva zainteresovane javnosti.

Shodno članu 21. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, ovaj Sekretarijat je donio rješenje o formiranju Komisije za ocjenu Elaborata o procjeni uticaja sa zadatkom da analizira: Elaborat sa dostavljenim pregledom primjedbi i mišljenja tokom javne rasprave i javne tribine i dokumentacijom koja može biti od značaja na kvalitetnu analizu Elaborata; da li je Elaborat urađen u skladu sa Pravilnikom o bližoj sadržini elabora o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 19/19 od 29.03.2019); podobnost predviđenih mjera za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje mogućih štetnih uticaja projekta na stanje kvaliteta segmenata životne sredine na lokaciji i bližoj okolini u toku izvođenja, funkcionisanja i u slučaju havarije; kvalitet predloženih mjera u cilju praćenja stanja zaštite životne sredine i uradi Izvještaj o ocjeni elaborata procjene uticaja sa predlogom odluke o davanju saglasnosti ili odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat kao i izvještaj o razlozima za prihvatanje ili odbijanje pristiglih primjedbi, predloga i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i iste dostavi Sekretarijatu.

Komisija za ocjenu elaborata procjene uticaja je razmotrila dostavljeni Elaborat, pa je nakon izrade pojedinačnih izvještaja i usaglašavanja stavova u zajedničkom izvještaju Komisije za ocjenu elaborata konstatovala da se na predmetni Elaborat ne može izdati saglasnost sa aspekta zaštite životne sredine, bez prethodno izvršenih izmjena i dopuna u skladu sa zapažanjima i primjedbama navedenim u Izvještaju komisije od 24.11.2021 godine.

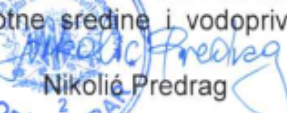
Dana 13.12.2021 godine, Sekretarijatu je dostavljen inovirani Elaborat koji je komisiji proslijeđen elektronskim putem na dalji rad. Komisija je razmotrila dostavljeni inovirani Elaborat i nakon izrade pojedinačnih izvještaja i usaglašavanja stavova u zajedničkom izvještaju Komisija je konstatovala da se na predmetni inovirani Elaborat može izdati saglasnost sa aspekta zaštite životne sredine, navedenim u Izvještaju komisije od 15.12.2021 godine.

Imajući u vidu navedeno, Sekretarijat je na osnovu sprovedenog postupka odlučivanja o davanju saglasnosti na Elaborat a na osnovu izvještaja i prijedloga Komisije za procjenu uticaja, primjenom člana 24. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o upravnom postupku, odlučio kao u dispozitivu rješenja.

Rješenje je donjeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka iz razloga jer je utvrđeno da se rješenje donosi u korist stranke.

Sekretarijat će obavijestiti zainteresovane organe, organizacije i zainteresovanu javnost o donjetom rješenju i na internet stranici Opštine Bar objaviti ovo rješenje, izvještaj o razlozima za prihvatanje ili odbijanje pristiglih primjedbi i Elaborat na koji je data saglasnost, shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu.

UPUSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se izjaviti Žalba Glavnom administratoru Opštine Bar u roku od 15 dana, od dana prijema istog. Žalba se ulaže preko ovog Sekretarijata i taksira sa 3 € administrativne takse.

Ovlašćeno službeno lice
Samostalni savetnik I za zaštitu
životne sredine i vodoprivrede

Nikolić Predrag


Dostavljeno;

- nosiocu projekta,
- Upravi za inspeksijske poslove – Odsjek za ekološku inspekciju,
- u javnu knjigu,
- a/a



Crna Gora
Opština Bar
Sekretarijat za komunalne poslove i
saobraćaj

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora
Tel: +382 30 311 561
email: sekretarijat.kps@bar.me
www.bar.me

Broj:UPI 14-322/2-506

Bar, 16.10.2023.god.

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj na osnovu čl. 12. Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave (Sl.list CG, br. 40/18, opštinski propisi), rješavajući po zahtjevu »Rašketić d.o.o.« iz Bara, ul. Rista Lekića C6, Bar, za odlučivanje o davanje saglasnosti na Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za projekat Postavljanje drobilnog postrojenja na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a „Industrijska zona Goran“ čiji dio čine kat. parcela br.1923 KO Zaljevo, nosioc projekta Rašketić d.o.o, opština Bar, nosioc projekta Rašketić d.o.o. opština Bar“, a na osnovu člana 14. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“ br. 75/18) i člana 18. Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1.Daje se **SAGLASNOST** na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu projekta Postavljanje drobilnog postrojenja na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a „Industrijska zona Goran“ čiji dio čine kat. parcela br.1923 KO Zaljevo, nosioc projekta Rašketić d.o.o, opština Bar.

2.Obavezuje se nosioc projekta da projekat » Postavljanje drobilnog postrojenja « koji se nalazi na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a „Industrijska zona Goran“ čiji dio čini katastarska parcela br. 1923 KO Zaljevo, Zaljevo bb, opština Bar, realizuje u svemu prema mjerama za sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja na životnu sredinu kao i programom praćenja uticaja na životnu sredinu, utvrđenim u Elaboratu procjene uticaja, a koje se odnose na;

Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

U slučaju izlivanja ulja iz mehanizacije prilikom funkcionisanja projekta, pod uticajem atmosferskih padavina dolazi do zagađenja podzemnih voda. U tom slučaju potrebno je preduzeti hitne mjere sanacije terena na način da se zauzlano zemljište mora sakupiti i privremeno odložiti u nepropusne sudove i dalje se predati firmama koje imaju dozvolu nadležnog organa za sakupljanje otpada

- Cjelokupni objekti trebaju biti povezani dovoljnim brojem potpuno opremljenih hidranata.

- Objekti će biti pokriveni mrežom ručnih javljača požara i alarmnim sirenama.

- Uređaji i oprema za električne instalacije moraju biti podesni za rad instalacije pri nazivnom naponu el. instalacije. Električna oprema mora da podnese struje koje protiču tokom normalnog rada kao i u vanrednim okolnostima, u toku vremena koje dopuštaju karakteristike uređaja za zaštitu.

- Električna oprema, pri uključivanju i isključivanju, ne smije štetno da djeluje na drugu opremu.Oprema, uključujući provodnike i kablove, mora se postaviti tako da se

lako može provjeravati, održavati i prilaziti njenim priključcima i da se njom može lako rukovati. Predhodno važi i za opremu postavljenu u kućištu.

- Natpisne pločice i druga sredstva koja služe za raspoznavanje moraju se postaviti na rasklopne aparate radi označavanja njihove namjene. Upravljački elementi o elementi signalizacije moraju se postaviti na lako pristupačna i vidljiva mjesta.
- Izolovani provodnici i kablovi moraju se položiti i označiti tako da se lako raspoznaju kod ispitivanja, popravke ili zamjene. Zaštitni provodnik (PE) ili zaštitno - neutralni provodnik (PEN) označavaju se kombinacijom zelene i žute boje, a neutralni (N) - svjetloplavom bojom. Ove boje ne smiju se upotrebiti za bilo koje drugo označavanje.
- Uređaj za zaštitu mora se postaviti i označiti tako da se lako raspozna njihovo pripadajuće strujno kolo. Uređaj za zaštitu se mora postaviti u rasklopni blok /razvodnu tablu/.
- Šeme, dijagrame ili tabele el. instalacija niskog napona moraju se postaviti na mjesta na kojima ima više strujnih krugova, tako da označavaju prirodu i sastav strujnih krugova i karakteristike za raspoznavanje uređaja za zaštitu, uključivanje i isključivanje, kao i mjesto njihovog postavljanja i izolacije.
- U rasklopnom bloku /tabli/ mora se postaviti i grupisati el. oprema iste vrste struje i napona tako da ne može doći do međusobnih štetnih uticaja.
- Agregat mora imati natpisnu pločicu na kojoj su razgovjetno i pouzdano ispisani svi bitni podaci. Natpisna pločica treba da je postavljena tako da se u toku pogona mogu bez teškoća i bezbjedno pročitati na njoj napisani podaci.
- Agregat mora biti tako dimenzionisan da u toku pogona može podnijeti sva očekivana naprezanja.
- Agregat treba tako postaviti da ne dođe do štetnog uticaja okoline na njegov redovan pogon, radne karakteristike i vijek trajanja, kao i da se otkloni štetan uticaj ove naprave na okolinu.

Mjere zaštite od buke

- Koristiti opremu sa prigušivačima zvuka.
- Neophodno je redovno pratiti nivo buke koja se generiše na gradilištu zbog uvođenja korektivnih mjera za prekoračenje dozvoljenih nivoa.
- Sva korišćena mehanizacija mora da zadovoljava standarde vezane za emisiju buke.
- Smanjiti buku kod trafo stanica i agregata izborom odgovarajućeg transformatora, izgradnjom odvojenog temelja i upotrebom elastičnih gumenih podmetača ispod transformatora.
- Izvršiti obradu zidova u trafostanici koja će omogućiti adekvatnu zvučnu izolaciju.
- Prilikom izvođenja radova, neophodno je da zaposleni koriste lična zaštitna sredstva za zaštitu sluha od oštećenja (antifoni za uši).

Mjere zaštite zemljišta

- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili kako bi se izbegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Prilikom transporta vršiti pokrivanje materijala;
- Prilikom transporta materijala odrediti granične brzine kretanja kamiona kako ne bi došlo do emisija čestica prašine ili prosipanja materijala na puteve;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom funkcionisanja projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;

- Na lokaciju funkcionisanja projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurelog goriva ili maziva.

Mjere zaštite tla

- tačno utvrditi mjesta kretanja i parkiranja voznog parka. Ovo se čini radi sprečavanja dodatnog zbijanja tla;
- otpadni materijal koji nastaje na samom gradilištu odnijeti na određenu deponiju koja se nakon završetka radova mora rekultivisati,
- prilikom uređenja terena evidentirati mjesta koja zahtijevaju posebnu zaštitu od erozije i primijeniti propisane mjere sprečavanja tog procesa,
- obavezno prije ispuštanja otpadnih voda i atmosferskih voda sa nadzemnog parkinga i internih saobraćajnica izvršiti njihovo prečišćavanje u separatorima za zamašćene i zauljane vode,
- prilikom redovnog rada predmetnih objekata, redovno održavati i prazniti separatore lakih naftnih derivata.

Mjere zaštite od aerozagađenja

- Sprečavanje stvaranja prašine sa gradilišta; mjera zahtijeva redovno vlaženje okoline izvođenja radova po suvom i vjetrovitom vremenu.
- Sprečavanje nekontrolisanog raznošenja građevinskog materijala sa područja gradilišta transportnim sredstvima; mjera zahtijeva čišćenje vozila prilikom vožnje sa područja gradnje na javne saobraćajne površine, prekrivanje rasutog tovara u transportu i vlaženje dijelova gradilišta. Mjeru je potrebno realizovati na cjelokupnom mjestu funkcionisanja projekta.
- Poštovanje normi za emisiju kod korišćene građevinske mehanizacije i transportnih sredstava; mjera zahtijeva upotrebu tehnički besprekorne građevinske mehanizacije i transportnih sredstava.
- Formiranje zelenog pojasa i u tu svrhu je potrebno uraditi zasade autohtonih biljnih vrsta.

Mjere zaštite voda

- Neophodno je prije upuštanja otpadnih voda u upojni bunar i kanalizaciju instalirati separatore za prečišćavanje lakih naftnih derivata s obzirom da ove vode sa betonskih površina, nadzemnog parkinga, saobraćajnica mogu sa sobom ponijeti ove materije.
- Projektom dokumentacijom je predviđeno propisno kačenje, sidrenje i pravilna ugradnja svih hidrotehničkih instalacija u objektu.
- Spojeve cijevi treba izvesti da budu nepropustljivi. Materijal i način spajanja za svaku vrstu cjevovoda određen je projektom;
- Kod građenja vodovodne i kanalizacione mreže potrebno je vršiti hidrauličko ispitivanje mreže prema uputstvima iz projekta;

Mjere u toku funkcionisanja projekta

- Potrebno je ispoštovati sve mjere zaštite koje su propisane od strane javnih i komunalnih nadležnih ustanova i institucija, a koje su od interesa za uslove zaštite životne sredine;
- Obezbijediti dovoljan broj posebnih, mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada i obezbijediti odnošenje i deponovanje otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada;
- Obaveza je Nosioca projekta da uradi Pravilnik o radu objekta, koji treba da sadrži Plan odgovora na udese;

- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode na separatorima za lake naftne derivate prije ispuštanja u recipijent (upojni bunar iz separatora lakih naftnih derivata), shodno članu 5 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, min. broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (Sl. list RCG, br. 45/08, 09/10, 26/12, 52/12 i 59/13);
- Prije upuštanja u recipijent-upojni bunar ili gradsku kanalizaciju, otpadne vode iz opisanih prostora shodno čl. Pravilnika treba da zadovolje uslove od 2 mg/l i 10 mg/l za mineralna ulja i ukupna ulja i masnoće.
- Zaštita od zagađenja vazduha se ostvaruje prije svega hortikultumim uređenjem lokacije. Oko predmetnih objekata u cilju smanjenja aerozagađenja potrebno izvršiti zasade lišćarskog i četinarskog drveća.
- Kod izbora sadnog materijala, osim uobičajenih pravila (autohtone biljke, kao i alohtone biljke otporne na uslove sredine), u izbor uključiti i vrste sa posebnim sanitarnim djelovanjem (fitocidne biljke, vrste koje pozitivno utiču na jonizaciju vazduha, ublažavaju vjetrove, itd.), kao i vrste koje znatnom veličinom i uvećanim brojem listova pozitivno utiču na sastav vazduha. Novoprojektovano rešenje je predviđeno sadnicama kvalitetnih vrsta listopadnog i četinarskog drveća. Prostorno i funkcionalno oblikovanje slobodnih površina je u skladu sa uslovima sredine, zemljišta i mikroklima. Izborom biljnih vrsta potrebno je postići sklad između ovog specifičnog ambijenta i objekata. Za sadnju koristiti zdrav i odnegovan materijal (kontejnerski).

Mjere zaštite flore i vegetacije

- okopavanje sadnica zimzelenog, listopadnog i četinarskog drveća, šiblja, perena,
- plijevljenje travnjaka od korovskih biljaka,
- zalivanje travnjaka i sadnica,
- njega perena, plijevljenje, okopavanje, zalivanje i dr. Orezivanje je posebno važno kod žbunastih formi, jer u suprotnom njihovim prerastanjem može se dobiti utisak zapuštene površine.
- Kod žbunastih formi sađenih u grupama predlaže se takvo orezivanje kojim se porežu suve i polomljene grane, zatim se proređuje kruna da bi i donji djelovi biljke dobijali dovoljno svjetlosti i sve ostale grane skraćuju se za 1/3 svoje dužine. Na taj način kruna postaje dobro oblikovana, žbun treba da u što većoj mjeri zadrži svoju prirodnu formu i oblik.

Mjere za tretman opasnog otpada

- Opasan otpad iz separatora lakih naftnih derivata se uklanja djelatnošću specijalizovanog društva sa kojim je vlasnik (nosilac projekta) dužan sklopiti ugovor o obavljanju ovih poslova.
- U slučaju akcidenta i iznenadnog nastajanja, vlasnik predmetnog projekta je dužan da opasan otpad odvoji od ostalog otpada.
- Sakupljanje opasnog otpada i sortiranje vrši se na mjestu njegovog nastanka. Opasni otpad se sakuplja u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuju njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Prevoz opasnog otpada i radnje koje su u vezi s tim transportom vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list RCG” br. 50/12).
- Nosilac projekta je dužan da na privremeno odlagalište odlaže opasni otpad, da ga tu čuva do preuzimanja za trajno odlaganje.

- Obezbijediti tj. imati u rezervi određeni broj posebnih posuda, za prikupljanje opasnih i posebnih vrsta otpada i obezbijediti u slučaju potrebe skladištenje i uklanjanje otpada u dogovoru sa ovlašćenim društvom.

Mjere zaštite od požara i eksplozija

- Svi materijali koji se koriste za zidove, plafone i podove na putevima za evakuaciju (u stepeništima) i predviđaju kao protivpožarni moraju biti atestirani u odgovarajućim nadležnim institucijama po zakonu koji reguliše protivpožarnu zaštitu. Gradske saobraćajnice i pristupne saobraćajnice moraju da omogućavaju nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama do objekta.
- Podloga protivpožarnog puta mora biti ojačana u skladu sa opterećenjem požarnih vozila i obilježena na odgovarajući način.
- Obezbijediti telefonsku vezu sa nadležnom vatrogasnom brigadom.

PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

- ☐ Na mjestima funkcionisanja projekta stalno vizuelno kontrolisati nivo prašine na gradilištu kako bi se moglo reagovati blagovremeno za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje mogućeg štetnog uticaja (npr. Obaranje prašine orošavanjem, prskanje vodom i sl.) ;
- ☐ jednom sedmično uređajem za mjerenje buke kontrolisati nivo buke na gradilištu;
- ☐ vizuelno (pregledom sertifikata o izduvnim gasovima) kontrolisati izduvne gasove na gradilištu;
- ☐ jednom mjesečno ili nakon obilnih padavina vizuelno kontrolisati eroziju na mjestima izvođenja radova;
- ☐ obezbijediti ispitivanje kvaliteta voda površinskog vodotoka u blizini u skladu sa Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda ("Sl. list CG", br. 2/07).
- ☐ jedan put godišnje u krugu opisivanih objekata obezbijediti ispitivanje kvaliteta vazduha u skladu sa Uredbom o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora (Sl. list RCG, br.10/11);
- ☐ jedan put godišnje obezbijediti ispitivanje kvaliteta otpadnih voda prije upuštanja u septičku jamu a nakon njihovog prolaska kroz separatore za prečišćavanje otpadnih voda shodno članu 26 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, min. broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (Sl. list RCG, br. 45/08, 09/10, 26/12, 52/12, 59/13, 56/19);
- ☐ jedan put godišnje obezbijediti ispitivanje nivoa buke u životnoj sredini u okolini najbližih stambenih objekata u skladu sa Zakonom od zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. list RCG, br. 28/11, 01/14 i 02/18), Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl. list RCG, br. 60/11) i Odluke o utvrđivanju akustičnih zona u Opštini Bar.
- ☐ Nosilac projekta je dužan da izvrši ispitivanje kvaliteta životne sredine (vazduh, voda, buka) preko nadležne institucije, a sve u cilju dobijanja adekvatne slike stanja životne sredine na ovom prostoru. Dobijene podatke dužan je dostaviti Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine i organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine u Opštini Bar.

3.Provjeru sprovođenja mjera zaštite životne sredine definisanih Elabortom na koji je data saglasnost iz tačke 1 ovog rješenja, shodno članu 26 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, vrši nadležni inspekcijiski organ.

4.Ova saglasnost prestaje da važi ukoliko nosilac projekta ne pribavi građevinsku dozvolu ili podnese prijavu početka građenja objekta za izvođenje projekta iz tačke 1 ovog rješenja, shodno članu 25 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, u roku od dvije godine od dana dostavljanja ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

»Rašketić d.o.o.« iz Bara, Zaljevo bb, Bar, podnio je zahtjev za davanje saglasnosti na Elabort procjene uticaja na životnu sredinu za projekat »Postavljanje drobiličnog postrojenja« koji se planira postavljati na urbanističkoj parceli UP10, u zahvatu dup-a »Industrijska zona Goran« čiji dio čine kat. parcela br.1923 KO Zaljevo, nosioc projekte Rašketić d.o.o, opština Bar.

Elabort je za potrebe nosioca projekta uradio Preduzeće za inženjering i upravljanje životnom sredinom »Eko centar« d.o.o. iz Nikšića.

Postupajući po zahtjevu nosioca projekta, Sekretarijat je u skladu sa članom 20. Zakona o procjeni uticaja, uputio obavještenje o podnetom zahtjevu zainteresovanim organima, organizacijama i zainteresovanoj javnosti o načinu, roku i mjestu javnog uvida, dostavljanju primjedbi i mišljenja, kao i vremenu i mjestu održavanja javne rasprave za predmetni Elabort. Obavještenje zainteresovanoj javnosti je objavljeno dana 30.08.2023 godine u dnevnom listu Vijesti. O istom zahtjevu, sa pozivom na javni uvid i dostavljanje primjedbi i mišljenja u pisanoj formi, neposredno su obavješteni: Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar, Doo »Komunalne djelatnosti«-Bar, JZU Dom zdravlja-Bar i Mjesna zajednica Stari Bar. Uvid u Elabort procjene uticaja organizovan je u prostorijama Sekretarijat za komunalno-stambeno poslove i zaštitu životne sredine. Takođe, Elabort se mogao preuzeti sa web sajta Opštine Bar www.bar.me. U ostavljenom roku uvid u predmetnu dokumentaciju u prostorijam Sekretarijata nije vršen, primjedba nije bilo, kao ni prigovora.

U skladu sa Zakonom, u sali Opštine Bar, dana 08.09.2023 godine, sa početkom u 10 časova održana je javna tribina o predmetnom Elabortu. Na javnoj tribini su prisustvovali prestavnici nosioca projekta i obrađivača Elaborta, dok nije bilo prisustva zainteresovane javnosti.

Shodno članu 21. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, ovaj Sekratarijat je donio rješenje o formiranju Komisije za ocjenu Elaborta o procjeni uticaja sa zadatkom da analizira: Elabort sa dostavljenim pregledom primjedbi i mišljenja tokom javne rasprave i javne tribine i dokumentacijom koja može biti od značaja na kvalitetnu analizu Elaborta; da li je Elabort urađen u skladu sa Pravilnikom o bližoj sadržini elabora o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 19/19 od 29.03.2019); podobnost predviđenih mjera za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje mogućih štetnih uticaja projekta na stanje kvaliteta segmenata životne sredine na lokaciji i bližoj okolini u toku izvođenja, funkcionisanja i u slučaju havarije; kvalitet predloženih mjera u cilju praćenja stanja zaštite životne sredine i uradi Izvještaj o ocjeni elaborata procjene uticaja sa predlogom odluke o davanju saglasnosti ili odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elabort kao i izvještaj o razlozima za prihvatanje ili odbijanje pristiglih primjedbi, predloga i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i iste dostavi Sekretarijatu.

Komisija za ocjenu elaborata procjene uticaja je razmotrila dostavljeni Elaborat, pa je nakon izrade pojedinačnih izvještaja i usaglašavanja stavova u zajedničkom izvještaju Komisije za ocjenu elaborata konstatovala da se na predmetni Elaborat ne može izdati saglasnost sa aspekta zaštite životne sredine, bez prethodno izvršenih izmjena i dopuna u skladu sa zapažanjima i primjedbama navedenim u Izvještaju komisije od 26.09.2023 godine.

Dana 10.10.2023 godine, Sekretarijatu je dostavljen inovirani Elaborat koji je komisiji proslijeđen elektronskim putem na dalji rad. Komisija je razmotrila dostavljeni inovirani Elaborat i nakon izrade pojedinačnih izvještaja i usaglašavanja stavova u zajedničkom izvještaju Komisija je konstatovala da se na predmetni inovirani Elaborat može izdati saglasnost sa aspekta zaštite životne sredine, navedenim u Izvještaju komisije od 13.10.2023 godine.

Shodno članu 21. stav 5 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu kojim je propisano da visinu troškova za rad komisije za procjenu uticaja u zavisnosti od vrste i složenosti pojedinih projekata za koje se vrši procjena uticaja, određuje nadležni organ, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove finansija, pa je rješenje o formiranju komisije, dostavljeno Ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija dopisom br. 02-430/23-3899/1 od 08.09.2023 godine, koji je kod Sekretarijata zaveden pod brojem UPI 14-322/23-506 dostavilo mišljenje u kojem se navodi da na predmetno rješenje nemaju primjedbi.

Imajući u vidu navedeno, Sekretarijat je na osnovu sprovedenog postupka odlučivanja o davanju saglasnosti na Elaborat a na osnovu izvještaja i prijedloga Komisije za procjenu uticaja, primjenom člana 24. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o upravnom postupku, odlučio kao u dispozitivu rješenja.

Rješenje je donjeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka iz razloga jer je utvrđeno da se rješenje donosi u korist stranke.

Sekretarijat će obavijestiti zainteresovane organe, organizacije i zainteresovanu javnosti o donjetom rješenju i na internet stranici Opštine Bar objaviti ovo rješenje, izvještaj o razlozima za prihvatanje ili odbijanje pristiglih primjedbi i Elaborat na koji je data saglasnost, shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu.

UPUSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se izjaviti Žalba Glavnom administratoru Opštine Bar u roku od 15 dana, od dana prijema istog. Žalba se ulaže preko ovog Sekretarijata i taksira sa 3 € administrativne takse.

Ovlašćeno službeno lice

Samostalni savetnik I za zaštitu
životne sredine i vodoprivrede

Nikolić Predrag



Dostavljeno;

- nosiocu projekta,
- Upravi za inspekcione poslove – Odsjek za ekološku inspekciju,
- u javnu knjigu,
- a/a



Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-684/6

Podgorica, 23.03.2026. godine

„RAŠKETIĆ“ doo

Bar
Ul. Rista Lekića 66

VEZA: Nas broj 03-UPI-684/1 od 24.02.2026. godine

PREDMET: Rješenje o utvrđivanju potrebe izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu

Poštovani,

U Prilogu dopisa dostavljamo vam Rješenje o utvrđivanju potrebe izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar.



Za Direktora

Po ovlaštenju

Marko Medenica

Načelnik

Prilog: Rješenje o utvrđivanju potrebe izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu (broj 03-UPI-684/ od 23.03.2026. godine).



AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me



Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-684/G
Podgorica, 23.03.2026. godine

Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu člana 14 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18), u postupku sprovedenom po zahtjevu Nosioca projekta, „RAŠKETIĆ“ doo iz Bara, adresa Rista Lekića 66, (broj 03-UPI-684/1 od 24.02.2026. godine), za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar, te članova 18 i 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Službeni List Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16, 37/17), člana 40 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list Crne Gore“, br. br. 098/23, 102/23, 113/23, 071/24, 072/24, 090/24, 093/24, 104/24 i 117/24, 039/25), i Zaključka Vlade Crne Gore broj: 11-011/26-773/2 od 05.03.2026. godine donosi:

RJEŠENJE

1 – UTVRĐUJE se da je za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar, potrebna izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

2 – NALAZE SE Nosiocu projekta, „RAŠKETIĆ“ doo iz Bara, da izradi Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar i isti dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

Obrazloženje

Nosioc projekta, „RAŠKETIĆ“ doo iz Bara obratio se Agenciji za zaštitu životne sredine, zahtjevom (broj 03-UPI-684/1 od 24.02.2026. godine), za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta – hangara namjene prepakivanje cementa na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, na UP 10 u zahvatu Detaljnog – urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl.list Crne Gore, opštinski propisi br.37/18), opština Bar.

Nakon razmatranja podnijetog zahtjeva i ocjene mogućih uticaja predmetnog projekta u skladu sa Listom II Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 20/07 i „Službeni list CG“, broj 47/13, „Službeni list CG“, broj 52/14 i 37/18) – redni broj 2. Industrijska prerada minerala, tačka (b), Agencija za zaštitu životne sredine je konstatovala da predmetni zahtjev sadrži podatke relevantne za odlučivanje.

Postupajući po zahtjevu investitora, a shodno odredbama člana 13 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, br.75/18), Agencija za zaštitu životne sredine obavijestila je zainteresovane organe, organizacije i javnost, organizovala javni uvid i obezbijedila dostupnost podataka i dokumentacije nosioca projekta. Obavještenje je objavljeno na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine dana 03.03.2026. godine i u Nezavisnom listu „Vijesti“ 04.03.2026. godine.



AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gore
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Uvid u dostavljenu dokumentaciju je omogućen da se obavi u prostorijama Agencije za zaštitu životne sredine, kancelarija broj 9, i u Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bar. Dokumentaciju je bilo moguće preuzeti sa sajta Agencije za zaštitu životne sredine www.epa.org.me. U ostavljeno roku, uvid u predmetni zahtjev nije vršen.

Shodno članu 111 Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“ 54/14, 20/15, 40/16, 37/17) podnosioci zahtjeva, „RAŠKETIĆ“ doo iz Bara, je pismenim putem obaviješten o rezultatima ispitnog postupka (br. 03-UP-684/5 od 19.03.2026. godine), kao i načinu izjašnjenja. „RAŠKETIĆ“ doo iz Bara se nije izjasnio na rezultate ispitnog postupka.

Razmatranjem predmetnog zahtjeva nosioca projekta i podataka o predmetnoj lokaciji, karakteristikama i mogućim uticajima navedenog projekta na životnu sredinu, Agencija za zaštitu životne sredine utvrdila je potrebu procjene uticaja, iz sledećih razloga:

- Predmetni objekat - hangar biće postavljen na katastarskim parcelama broj 1924 i 1925 KO Zaljevo, opština Bar, u zahvatu detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Goran“ („Sl. list Crne Gore“, opštinski propisi br. 37/18).
- U predmetnom objektu – hangaru skladišće se cement koji se dovozi iz Luke Bar upakovan u velikim plastificiranim vrećama
- Vreće se zatim podižu i postavljaju na platformu opreme. Sistem otvara vreću i materijal se ispušta kroz fleksibilno crijevo u silos za skladištenje. Transport cementa od sistema za otvaranje vreća cementa do postojećih silosa na predmetnoj lokaciji je zatvoreno tipa.
- Kapacitet sistema za otvaranje vreća cementa iznosi okvirno 100-150 tona/d
- Navedeni projekat može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata, obzirom da će predmetni objekat - hangar biti postavljen u okviru proizvodnog kompleksa kompanije „RAŠKETIĆ“ D.O.O. BAR, gdje se već nalaze: betonska baza, boksevi za smještaj agregata drobilno postrojenje i hala za potrebe proizvodnog kompleksa. Takođe, u neposrednom okruženju se nalazi veliki broj poslovnih objekata: proizvodni pogoni „Euromixa“ d.o.o. Bar, silosi, drobilno postrojenje, postrojenje za proizvodnju betona, asfaltna baza, kamenolomi, proizvodna hala za izradu čeličnih konstrukcija, dampera i miksera, upravna zgrada ...U neposrednom okruženju, nalazi se i privredno društvo „Trojan“ koje obavlja srodnu djelatnost, kao i više poslovno-proizvodnih objekat

Imajući u vidu predhodno navedeno, odnosno činjenicu da je odlučeno o potrebi procjene uticaja, to je nosiocu projekta, utvrđena obaveza izrade Elaborata procjene uticaja kao što je odlučeno u tački 2 ovog rješenja.

„RAŠKETIĆ“ doo iz Bara može, shodno odredbama člana 15 Zakona, podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

„RAŠKETIĆ“ doo iz Bara je duž, shodno odredbama člana 17 Zakona, podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

Shodno navedenom, Agencija za zaštitu životne sredine je na osnovu sprovedenog postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja po zahtjevu nosioca projekta, odlučila kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u roku od 15 dana od dana njegovog prijema, a preko ovog organa.

Za Direktora

Po ovlaštenju

Marko Medenica

Načelnik



IV Proleterske 19

81000 Podgorica, Crne Gora

tel.: +382 20 446 500

email: epamontenegro@gmail.com

www.epa.org.me